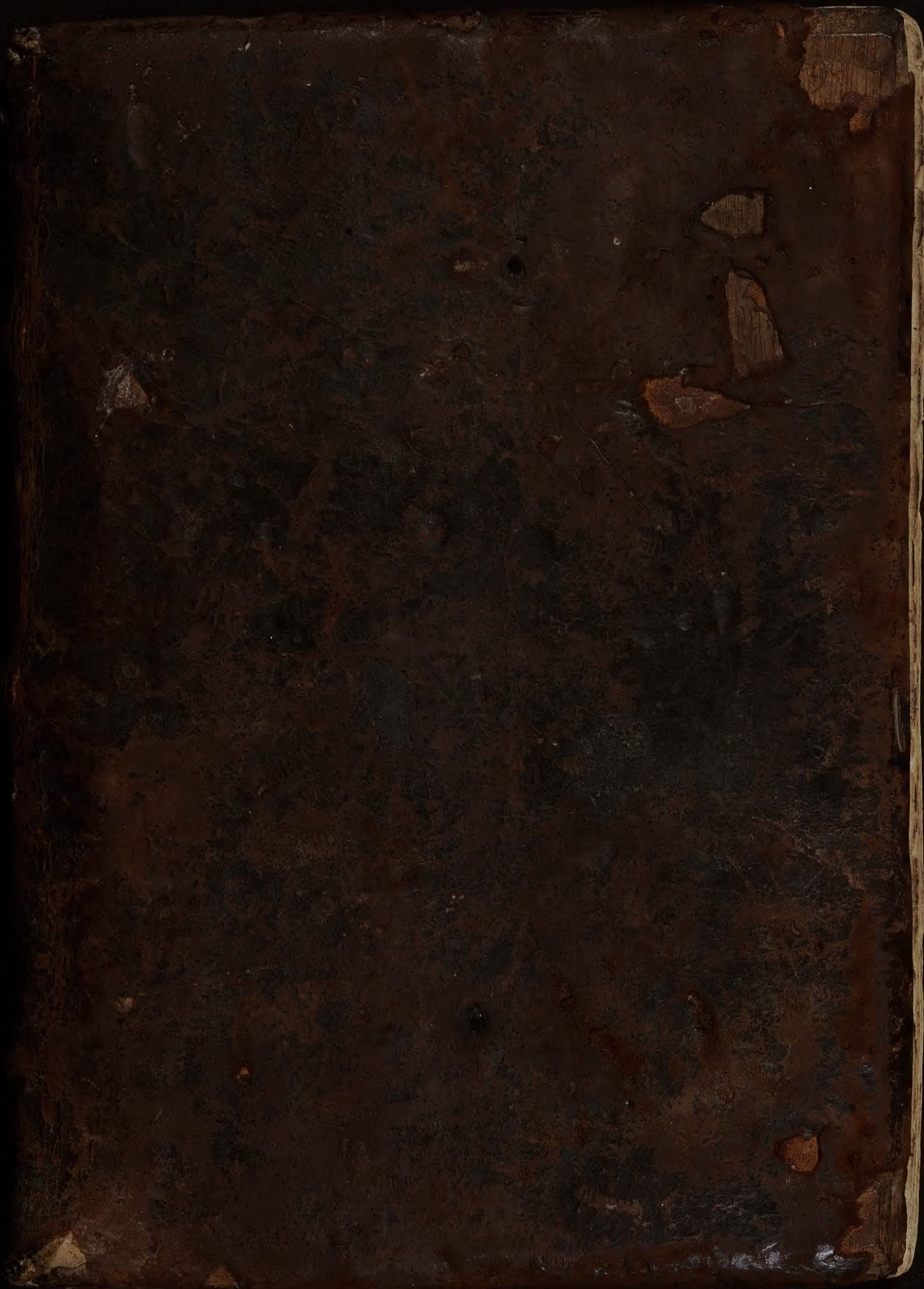


Isidorus de
summo bono

Ezechiel in visio-
ne dei qui vir-
[illegible] statum rectitudinis futurum p-
vidit ut tertia rota in rota
vidit que quatuor facies habuit
et spiritus vite erat in rotis. Hec
rota predicta est sacra scriptura
rota in rota est nova lex latens
in veteri lege. Quatuor autem
facies rote sunt quatuor in-
tellectus scilicet historialis allegoricus
tropologicus anagogicus. Historia dicitur
ab historion greco quod dicitur inspicere vel
gesticulari et dicit res gestas. Alle-
goria dicitur ab alleon greco quod est
alienum et gore quod est locucio quasi
alieniloquium. Tropologia dicitur a tro-
pos quod est conversio et logos quod est sermo
et dicitur quasi conversus sermo ut David
vicit Goliam id est humilitas superbiam.
Anagoge dicitur ab ana quod est sursum
et goge quod est ductio quasi sursum ductio.
Per historiam instruimur fides. Per alle-
goriam intellectus. Per tropologiam
mores. Per anagogen eterna contempla-
tiva. Unde apostolus: conversacio nostra est in
celis scilicet fide et intellectu. Ergo [illegible]
fides [illegible] scilicet intellectus conversacione
[illegible]. Et quia et spiritus vite
erat in rotis quia doctrina eterne
vite latet in scripturis. Unde Gene-
sis: aqua in nubibus aeris id est
in scripturis non declaratur. Et abissus
abissum invocat id est scriptura scripturam

una plus quam altera scriptura est
ad maiorem doctrinam scripture. In historia
sola res prout gesta est notatur.
In allegoria [illegible] nomine
consideratur. In tropologia [illegible]
res gesta est investigatur. In ana-
goge vero similitudo rei pensatur.
Ubi gratia historie est quod Salomon
construxit templum in Jerusalem
VII annis. Et allegorice Salomon
est idem quod pacificus et per Jerusalem
designatur pacis visio id est sancta ecclesia
quam Christus facit sibi templum in
et unde domus spiritus sancti. Tropolo-
gia est quod sicut Salomon de lignis
et lapidibus templum construxit
ita quilibet fidelis in anima sua
construit templum de bonis operibus
et sanctorum operibus. Anagoge est quod sicut
Salomon de lapidibus [illegible]
templum construxit ita Christus
de vivis lapidibus id est animabus
electis templum construxit in
Jerusalem superna. Et notandum quod triplex
est ecclesia scilicet militans et triumphans.
Militans hic in mundo que
habet tres ordines scilicet incipi-
entes proficientes et perfectos
et hec est ordinata ad instar
celestis ierarchie ut dicit beatus
Dionisius. Sicut in [illegible] angeli et sancti
ad laudem et ad honorem sancti-
ficatoris [illegible]
principatu sunt ordinati
[illegible] etiam Salomon
in [illegible] longe [illegible]
[illegible] sapiencia id est [illegible]

que vera sophia et splendor glorie
et figura substantie patris portans
quod omnia verbo virtutis sue per quem fecit
deus hec omnia ps. Omnia in
sapientia fecisti i. in filio tuo ecce
dedit omne iudicium Unde ipse
dixit data est mihi omnis potestas
in celo et in terra Unde ps. ecce
dabit voci sue i. filio suo vocem
virtutis i. plene potestatis Hic dei
filius homo factus in virtute sua
edificavit sibi domum s. ecclesiam etiam
quam ipso sanguine dedicavit et con-
secravit / Ita sicud de latere
Ade fabricata est Eva Ita de latere
et vulnere Christi est redempta et mundata
ecclesia quia ipse Christus est caput ecclesie
et ipsa sponsa est eius quam ipse fi-
deliter confitetur / Sequitur et excidit
in ea manu sapientie scilicet vii
columpnas s. septem sacramenta ecclesie
que vii donis spiritus sancti mirabiliter
regimen ornat et fulciunt Unde
David in persona domini ego firm-
avi columpnas eius i. sacramenta sancte
ecclesie / Sequitur et victoriam fecit
s. contra hostem humanum generis
et synagogam confudit et humiliavit
Unde id que multos habebat
filios s. synagoga infirmata
est et humiliata et ecclesiam sterilem
coronavit et exaltavit Unde
psalmista i. in secunda s. [illegible] ecclesia
peperit plurimos filios s. fi[deles]
in Christo Unde id nomine [illegible] venien-
tibus vera placet Apoc. ecce

nova facio omnia Apoc. vetera tran-
sierunt et ecce sunt omnia nova s.
in pace [illegible] corporis et sanguinis [illegible]
sacramento per quod omnia sunt renovata
Joh. in tercia [illegible] Omne quod natum
est ex deo vincit mundum et hec est
victoria que vincit mundum fides
nostra s. persona [illegible] enim est qui vincit
mundum nisi qui credit quoniam Jhesus
est filius dei qui venit in aqua et sanguine
non solum in aqua sed in sanguine s.
in sua passione sanguine et aqua de suo
latere effluente per sanguinem datus vini
verbis in cena paschali prolatis s.
hoc est enim corpus meum et hoc est
consecratione corporis et sanguinis sacramentum
[illegible] sanctificans baptismata cum
baptisma inchoatum sit per institutionem
tamen vim regenerationis accepit per
passionem Unde Augustinus baptismus est
ablutio exterior in corpore per quam
in anima mundatur homo a peccato originali
et actuali Unde Joh. iii nisi quis
fuerit renatus ex aqua et spiritu sancto Math.
ultimo docete gentes baptizantes in nomine
patris et filii et spiritus sancti Item qui crediderit et baptizatus fuerit hic salvus
erit Unde credo deo credentes quia [illegible]
est quia salubre Et credas in eum quod
per eum [illegible] Unde Joh. [illegible] credit
[illegible] testimonium dei in se i. fidem
per fidem Unde dominus habete fidem dei
nos Apoc. Christum qui absconditus fuit
[illegible] et generationibus nunc manifestatum est
sanctis eius et fidelibus quibus voluit
deus notas facere divitias glorie sacramenti
huius quod est [illegible] spes glorie Unde dominus

in celis beati oculi qui vident que nos vi
detis. Unde apostolus: habentes fiduciam in introitu
sanctorum in sanguine christi quam initiavit nobis
viam novam et viventem per velamen id est
carnem suam et sacerdotem magnum id est christum
super domum dei id est sanctam ecclesiam que super
data est supra firmam petram id est christum. Sa
piencie: Ecce sacerdos magnus qui ingressus
sacrificium corporis et sanguinis christi super
essit omnibus sacrificiis veteris testa
menti que immolabat in umbra
futuri et signum et pre omnibus illis
sacrificiis et oblacionibus corpus et sanguis
christi offertur et participantibus ministratur etc.
Unigenitus dei filius dominus noster suam namque
nostram naturam univit et quod divinus accepit
pro divinitate sua nobis contulit in [illegible]
carnem et ossa quas passione sua
redemit alimento carnis sue saciaret
et renovaret spiritu spiritus veri in fide et ope.
Ergo nobis semper accedimus et dei filius
spiritu [illegible] per eminenciam temporis fecit
vetustate et nobis quippe semper est
in corde ardenciam qui [illegible]
habere per hoc sacramentum corporis et sanguinis
sui spiritus renovat senectutem dei enim
filius pro debitis deus de deo lumen de lumine
ipse dixit: Ego et pater unum sumus.
Hic dixit ipse homo per [illegible]
sic homines [illegible] et eterne magestate
unitate. Unde dominus: Tu ante tem
[illegible] et omnium [illegible] Ideo emitte
spiritum tuum etc. id est restauracionem et re
[illegible] homines in anima
et in corpore per hoc sacramentum corporis et san
guinis christi. Requiritur et ponitur in mensa al
taris per quod significatur crux christi in qua christus

passus est. De quo altari [illegible]
debere sacerdotes corpus christi et fide
libus ministrare. [illegible] et [illegible]
et unum super quod passus in ara cruc
sanguine et aqua de suis lateribus [illegible]
L[illegible] ho[illegible] [illegible]
quidam fecit ce
nam magnam s
ermo pro nobis homo
factus fecit cenam magnam qui cenavit
cum discipulis suis in cena
paschali. Accepit panem sic
dicit discipulis suis sic dicens:
Accipite et comedite ex hoc
omnes tam presentes quam
futuri. Hoc est enim corpus meum.
Similiter et calicem postquam ce
navit: Hic est calix sanguinis mei
novi et eterni testamenti. [illegible]
permissionis confirmacio. Hec quocienscum
que feceritis in mei memoriam
facietis id est ob mei amorem meos
[illegible] quam exhibuit nobis passio
in cruce pro nobis in quo omnia
signa sue dilectionis erga
nos ostendit. Pedes discipulorum
[illegible] fecit [illegible]
premisit. Unde Iohannes: cum dile
xisset suos usque in finem dilexit
eos id est usque ad mortem. Unde hoc
est ultimum testamentum quod dominus
fecit in cena et in ara cruce
[illegible]
dedit in morte et sanguinem
[illegible] fudit pro vita omnium
[illegible] salute. Unde hoc sacramentum
corporis et sanguinis christi debet
esse ultimum testamentum in
morte per hoc enim consequitur
venia omnium peccatorum in [illegible]

congregati in fidelis etc.

Beati qui ad cenam a-
gni immaculati sunt
vocati. Iste venite
congregamini ad cenam
magnam ut manducetis etc. Cena
magna dicitur sunt credenda
que non intelliguntur ab eis et
credentium ut ipse dicens dicit
Augustinus Credo et non sum
capax. Contra ea credentium est alterum
causa tua cum omnis eius tota
et sancta tua non est tunc
revelatis ~~~ sancta de altare
Christi sacrum corpus et sanguis sacramentum
vel sancta mortis vel signum
sacre rei cum ea non in fidelibus
sed fidelibus revelanda ergo
cum sancta sacramenta absc-
onditis reposita sunt de qua
veteris diebus in ordine velata
sed patriarchis quibusdam
et prophetis mystice revelata et apostolis
vero et eorum successoribus sacerdotibus
sacerdotibus credita ad conficien-
dum sumendum et fidelibus in-
struendum. Cuius in statuendis causa
triplex est. Sacra memoria passionis
Christi sacrificium altaris eius omne
credente et refectio etc.

Nota quod magna fides
debet esse et firma in hoc
sacramento corporis Christi
cui omnis sensus in fidelium
contradicit. Visus dicit video
panem. Auditus audio fractionem
Gustus dicit gusto panem. Odoratus

odoro vinum. Tactus tango lignum
Sed ecce quam magna fides contradicat
omnibus sensibus in fidelium contradicens
et firmiter credat et in fide firma nullatenus
dubitet. Credo esse panis
quod videtis neque fractum quod
auditis neque vinum quod odoratis vel
gustatis neque quod tangitis loco panis
et sacramentum sanctum corpus Christi continet accidentia panis
et vini sunt non substantia natura-
ter cessit miraculo creatus cre-
atori suo Christo quod preteritum tempus quam
vero subditionis igitur Christus dicit hic
est enim corpus meum. Sed dicet hoc
modica fidei ad fidelis. Quomodo hic
potest nobis dare carnem suam ad manducandum
et ad discipulos quibusdam dubitan-
tibus dicit hic durus est hic sermo
quis potest hic eum audire. Sed
credendo quia non potest panis
in corpus Christi et vinum in eius
sanguinem transtare in hoc valde du-
bito. Magna fides certe in respectu
Dei est impossibile est apud homines
possibile est apud Deum. Et omnia
possibilia sunt credenti. Ubi gratia
Christi igitur praedicatio divina qua vetus rubus
rubea non combussit quod vidit Moyses
et aqua maris rubri divisa stabat
que immergens in capitum filiorum Israel
et aut ut ire Moysen solis tempore
Iosue retractans stabat. Eadem
etiam potestate divina qua deus
potuit mulierem Loth in statuam
salis mutare. Virga Moysi in serpentem
versa in stagnum aquarum et est et etiam
predicta sacramenta in hoc sacramento divina

igitur impossibile est deo panem in corpus
suum et vinum in eius sanguinem transmu-
tare cum omnia elementa mutet rerum
naturas in alias figuras. Ubi grandinem
videmus in nubibus mare mutare et
in vapores surgere nunc in nebu-
las nunc in pluvias nunc in nives
nunc in grandines nunc in plumas
nunc in fulgura nunc in tonitrua nunc
in tempestates. Videmus eciam mutare
arborem in avem et avem in [illegible]
lapides et minima terre in aurum et
argentum et in cetera metalla. Eciamnunc
igitur non impossibile est deo. Videmus
et eciam nunc semine in gramina radi-
ces et herbas producere flores diversi
coloris. Videmus grana parva se-
minata segetes plurimos proferre et
arbores diversos fructus in specie et
genere in se proferre et his similia
que terra producit. Videmus eciam aquas
racione frigiditatis mutari ova piscium
secundum genus suum in pisces et ova
avium mutari in aves, elementa terre
in corpus Adam, elementa aque in
Egipto in sanguinem mutari. Eciamnunc
igitur non impossibile est deo mutare panem
in corpus suum et vinum in eius sanguinem
predictis verbis cum omnia elementa
mutet rerum naturas in alias fi-
guras meliores. Et ad propositum descendendo
dominus omnium elementorum potest de pane
facere corpus filii sui. Sed enim
mutacio est de corpore celi et in
omnes mutaciones creature et mundi
gloriosissima mutacio et omnia mutacionis
corrupcionis gracia constaudimus
quod in mutacione transsubstanciacionis corporis
Christi nichil omnino remanet de substancia

sed omnia manent accidencia pre-
terquam quod est materia et substancia modo
occulta est facta substancia corporis
Christi ut ubi fuit forma panis non
sit ibi amplius panis sed
sub forma panis tamquam velatus
est et absconditus verus deus
et homo. Unde Ysaias: Vere tu es deus
absconditus, scilicet in hoc pane ut
medicina sub nebula. Similiter
enim festinat venire in
nebula tempore transsubstanciacionis. Etiam
ad 4 verba sacerdotis qui stat ad
altare loco dei. Hoc est enim corpus meum
in quibus verbis dominus verum
dedit ad confectionem corporis et sanguinis
sui. Celi colores apperiuntur et ipse
est qui est in similitudine sine
mora venire dignatur in manus
sacerdotis absconditus sub invisibili
sub nebula, id est sub forma panis.
¶ Jnardulus dicit: quomodo possum
credere hanc rem grandem et nimis
mirandam quod nunc dicitur de hoc
pane quod dicitur esse corpus Christi et credis.
Anima respondit ut dicit beatus
Gregorius: divina opera si racione
comprehenduntur non erant mirabilia
sed nec fides habet locum
cui humana racio prebet experimentum.
Ergo rebus invisibilibus fidem
prebeamus. Sed invisibilia humanis
nichil est impossibile. Unde psalmista: Mi-
rabilia opera tua domine, precipue
in hoc sacramento et anima mea
cognoscit fide et in te veniunt congnoscet
nimis, scilicet firmiter credendo. Idem
sanctus dominus magnus factus deus
in te ... in hoc
sacramento credendum est eciam
verum corpus Christi. Jnardulus dicit

Cenac hoc sacramentum quod dicitur eucharistia corpus
christi cum passione domini nostri ihesu christi
non fuit revelatum patriarchis et
prophetis eis quibus locutus est deus ipse
corporis valde valde minor et fides
ecclesie unde ut dicit beatus Augustinus
in sinis hoc sacramentum corporis christi
ut supra dictum est ab eterno incar
vel positum fuit diu penitus
celatum et omnibus incognitum adhuc
patriarchis autem et prophetis quibusdam
misterialiter revelatum est ut abrahe
qui filium suum obtulit ysaac deo
iubente in signum huius sacramenti
Preterea abel per hoc sacrificium agno
suo in   inmaculato quem
deo obtulit devotissime et item
ut ipse abel ut patet in notis
scripturis est Melchisedech et qui
fuit rex et sacerdos cuius generationes
ignorabantur pane et vino pro vi-
ctoria iam abrahe obtulit in figura
huius sacramenti Preterea etiam huius
misterii precessit manna quod dominus
pluit patribus in deserto qui cotidie
vescebantur celi alimento Unde
ps pane anima ho hoc manna
et habuit omnes saporem et suavitatem
delectamentum et cum omnes qui man-
ducaverunt manna in deserto mor-
tui sunt Iste vero panis corporis
christi est panis vivus qui de celo descendit
ecclesie etiam misit et qui hunc
panem digne manducaverit non
morietur in eternum quia verum corpus
christi est in quo est vita eterna et re-
vita in novissimo die Vide ergo
et considera vera inter prima
panis angelorum et tamen caro christi que
est ut quia est panis vite eterna

illud celi hic panis de celorum id
corruptum ab impio si in die altero
servare hic panis corporis christi alicui
ab omni corruptione permaneat hunc
panem digne sumpsit non sentiet cor-
ruptionem Illud in deserto aqua de petra
fluxit hic sanguis de latere christi
illos aqua ad dolorem satiavit et antea
christi in eternum Iudeus quia dicit
Dic michi bone quis manna cecidit
de celo iudeis in deserto et quomodo sunt
dispositum quo tunc vescebantur Christianus
modo manna cecidit ut vos frequenter
fugatis quia qui digne accipit corpus christi
refrigerium sentiet in temptationibus
qui sicud vos estum refrigerat ita gratia
que sequitur ex corpore christi digne sumpto
refrigerat ardorem maiorem Flamma
etiam alcium est itatem christi in altari
inter lucidus et sole luna et stellis
Iudeus Dic ergo quo ita lucidum
et splendidum est ipse corpus christi ut tu
assistas quod tunc non videtur splendor
eius ab hominibus in altari Christianus Respondit
Sicut tu carnalibus oculis non possis
in tanta claritate solem quando melius
eum videre cuius pulchritudinem sol et
luna mirantur cuius splendore celum
illustrat et est clarior multiplex sole
sicut dicit moyse in transfiguratione do-
mini in monte thabor Iudeus dicit Dic
michi quid ista certe et que est fides
mea vana vel quid est vel que est
et que dicatur fides katholica Christianus
videtur ut dicit hugo fides katholica
est proceptus rerum invisibilium permanentia
ad sanctam religionem Iste fides est
anchora iusta mentis ad summa
veritate que fidei sunt quidem

in visibili latere invisibile videmus ut in hoc sacramento corporis christi
Remigius in libro de sancta trinitate. Infer ar
gumenta ubi fides quam in ipsis Bin-
Considerandum est fides scilicet hesitacionem
in firma est et scilicet licet per cusacionem temaria
claudicat. Innocentius Dicit Augustinus cogito
satis fides ut dicat gregorius. apperta
vero fidei est in operatione. Item dic
quomodo est credere in deum. Respondeo ut dicit
Augustinus credere in deum est credendo amare et
credendo amare et ardendo in eum
ire et ardendo eius adherere et eius
membris. Fidelibus fide et opere in
corporari. Apostolus. Impossibile est sine
fide placere deo. Justus enim ex fide vi-
vit. Innocentius dicit Dic mihi quid operatur fides
Respondeo. Fides vita morum. Opera
in ardentibus. Secundo quia corda fidelium
purificat. Actuum. Fide purificans corda
eorum. Secundo iustificat. Unde Apostolus ad Romanos
arbitramur hominem iustificari per fidem.
Sexto prestat victoriam. Unde Johannes
hec est victoria que vincit mundum
fides nostra. Sexto coronat et glorificat
unde post gloriam et magnitudinem deo in
per se eum. Innocentius dicit Quia multa
bona dicis de fide. Rogo si vera sunt
dic mihi quomodo est hominem deus caro factum
ut homo deus factus in hoc misterio
Respondeo ut dicit Augustinus Unum deus
est simpliciter et absolute verbum ca-
ro factum sed nostra caro vivificata per
spiritum. Caro enim est ut est corporeo
in hoc sacramento dedit se nobis sumendum
Innocentius dicit quare ut ad hoc voluit deus
homo fieri. Respondeo ut dicit Augustinus
deus homo factus est homo ut totum
hominem deificaret. Post ergo deus

dum esset et filius eorum. Dicit. Respondeo
ante incarnationem que ita fuit
mundus ignorata sacramenta dei
opus ad iustitiam et vero mortuorum
reparationem nescierunt sacramenta dei
nec speravit in iustificationem eius nec
iudicabatur eis salus anime
eorum. Innocentius dicit Sunt ergo ibi
homines dampnati qui ante incar-
nationem nescierunt hoc sacramentum
nec receperunt. Respondeo
Adam primus homo et Eva
uxor eius post inobedientiam
expulsi sunt de paradyso in miseriam
huius mundi et post mortem ad infe-
ros descenderunt et in limbo
cum ceteris salvandis manserunt
usque ad passionem christi et eius ...
quos ipse per mortem suam liberat
et misericordia sua in eos eripuit
et eos inde dampnatione eripuit
et in sinu in flodum que nulla
est receptio. Item Dic Imaginis
que est anima paradysi. Unde
clamet in fine et in terra sumit
in sancta patria sua eterna receptione
in necta et per proprium sanguinem
peccatis redimit Et pro latrone
penitente in tradente in paradysum
et post hec Adam et Evam et omnes
alios eripuit de limbo et post
hec omnibus in eum credentibus
paradysi ianuas aperuit. Innocentius
dicit Dic mihi quare iste latro tam
cito salvatus sunt et in paradysum
introductus. Respondeo licet respondeo latro
ipse vero salvatus fuit pro quia
renatus sum in confessione tradidit
nos quidem dignitas regni. Explicit

quia preciu regnat et nec tamen
dix certo quia laudat dominum
Et hic aut nichil mali gessit Certo
quia pro te omnia que sunt duo dico
quia manibus et pedibus et toto corpore
nudus pependit Certo quia cre-
didit eum esse dominum et redemptorem
rem/ cum dixit Memento mei
domine dum veneris in regnum
Et salvatus et in Eductus in paradisum
Matthei Dico quod iste latro ita cito salvatus
fuit Cum scriptura dicat vix
iustus salvabitur Dic quomodo ego
intelligam Respondeo hic
intelligendum est Iustus vix salvabitur
Primo quia pauci salvantur de suis
multis non de magis deum [illegible] sed
dixit ad moysen Cui volo mi-
sereor et cui vis/ Secundo quia pauci
sunt qui salvantur unde melius
Multi sunt enim vocati sed pauci
pauci vero electi per comparationem sua
bonum/ Tercio difficultas est salvare
sed illud apostoli neque coronabitur
nisi qui legitime certavit Item qui
perseveraverit usque in finem hic
salvus erit Quartus quia deus non re-
spicit quales fuerimus in vita
sed quales inveniat, salvus in
fine Augustinus deus non curat quales
fuimus sed quales futuri erimus
Quintus dicit ultima voluntas ho-
minis concedat et in dicta zelus
eternale te invenio talo te in
dico marginaliter dicit super modum
melior quod tam magis deus quod celi ca-
pere non possunt nec totus mundus

ut tu affirmas sic natus est et passus
verus deus et homo totus et in toto alterius
homine Sancta medica sola pauis posset
summi [illegible] Ut dicit gregorius dei verbum
dei sapientia eterna que divinitas homo
in dicta per homine cui omnia possibilia
sunt sicud voluit fecit cuius natura
voluntas bonitas potencia opus una
magnus et in meus spiritu sancto superveniente
te in virgine incarnatus totus in toto
deus homo factus unde Augustinus dicit admirate
angeli et ad fidem virginis properate
paucula carnis in virgine Item idem de-
itas in carnata et maior in homine et ffi-
gurata Bernardus Sed celles et premines
et singulare progatam quibus virginis
quod ad deo patre et filio et spiritu sancto
virum atque eundem filium hie me-
ruit Item quod nobilius unde deus quod
splendidius quod etiam in se splendores
de filium gaude pater et gilan, Item
Haica anno 9 ceperamez filii sanctorum sunt
quod sunt angelorum Ipsa enim virgo
inmaculata sua usque ad mortem nec
venialiter ut mortaliter peccavit Item
non fuit in mundo locus sanctior virginalis
uti templo in quo virgo filium dei con-
cepit unde ut prima sic vi es ut habet
post fide mea et misto Item gregorius deus si
similis tentes ante secula hic misterium
de matre virginis verbo de qua lux
in corporea corpus suscepit humanam
unde ipsa virgo facta est mater abbi per carne
et anima dei per humilitatem quia tota
divinitas illuxit et replevit et sicud
virginitas dei filius natus ex virgine
passus pro homine totus in toto sanctus
pane malastir ab sponditus sed detas

laciet in homine ita totus et integer et
sint cum accidentibus in diuersis. iudeus dicat
Dic michi rogo te quomodo tu substantiue
panis in corpus christi et vinum in eius san-
guinem ut possimus perfecte intelligere
conuersionem. Christianus Cibus et potus cotidie sit cum
sanguine natura mediante multo fortius
cum sit ipse deus fiat cum nichil impos-
sibile est quod panis in corpus christi et vinum
in eius sanguinem transmutetur diuinitate
mediante iudeus Ad hoc dicat valde
miror quod panis iste cotidie mutatur
in corpus christi et vinum in eius sanguinem
et tu fateris quod multum argumentatio sit
in deo etc. Christianus Nota si ego scio ali-
quos secrectum et hoc manifesto pluribus
quos ego scio multi sciunt nec in nocta
et quod ego scio aliquod argumentum iudeus
inca sit aliquod argumentum. iudeus dicit
hoc magis etiam mirror nimis quod cotidie
sumitur corpus christi et nec tamen sit diminutio
aliqua ut tu affirmas etc. Christianus Si de
uno lumine ardente mille vel infinita
accendantur tamen in hoc lumen non deficiet sic
est de corpore christi quod nunquam minuitur unde
Sumit unus sumunt mille quantum isti tantum ille
consumitur Item
Ista est Iste nec sumptus
gloria celestis patris agnus mitissimus qui semper
imolatur permanetque integer vivus deus
in natura tam sancto spiramine iudeus dicit
Quare etiam quod vero una hostia diuiditur
in partes minutas et in qualibet particula
deus integer sumitur sicut tu testaris etc.
Christianus Sicut speculum confractum in plures
partes et vna quaque particula in speculo facie
hominis representat et alias nec ita in qualibet
particula corporis christi sumpta deus totus et
integer accipitur iudeus dicit admirari
non sufficio quod tam in tanto corpore deus ut est
dicitur sit tam modico pane possit

conprehendi Christianus respondet et Concedo
scio et video quod per illa pupilla oculi
visum maximum montem comprehendit
et loca spaciosa vel tam magna
quod quanto est quod per vos et quod in ego
est iudeus dicat valde mirror de
vobis cum quibus corpus christi consecratum
quo tanta vim et virtute in vtraque parte
quod sit ubi in diuersis locis etc. Christianus
Tu mirare de vobis iste predicator quod
tanta vim vtrumque terant ad corpus
christi consecratus et nos mirari quod verbum
hominis modo natum vocis totum et
simul quod sit in ambobus
corpus audientum et vnius benedicta
pane in diuersis locis longe late
quod simul audit. Christianus igitur
quis natura? de in hoc sacramento
mirabiliter absconditur ut ipse
est sine humana concupiscentia natus
de pura virgine et vbique est potest
aliter essencialiter efficaciter. Et
est in hoc sacramento iudeus
dicat Dic michi quid remanet
accidentia panis transubstanciato scilicet color
pondus sapor etc. Christianus et ut supra
quod non cessit in actu creatio
creatori suo in hoc sacramento
Item accidentibus cum sine subiecto in
corde positus ut fideles locum
habeat diuinum visibile in vi-
sibiliter sumitur aliter presentaculi
tatum et sensus adeo quod ipse non
dauit in ??? quod ??? dicat
in dicaut in dictis iudeus
dicat Tu ut credis in hoc pane
sumus corpus christi et sanguine eius
quomodo pane tamen satis digeste

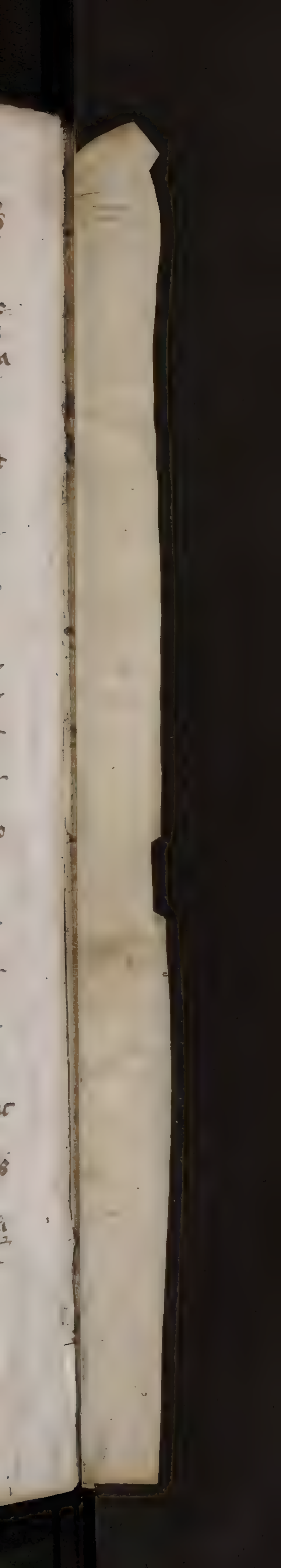
cum aliis cibis et sanguine sumptum unius cum ceteris sanguine re[illegible] valde desito etc. Sed id panis corpus non mutatur nec vertitur in carne tua ut sanguis eius in sanguine tuo vertitur nec mutatur. Sed ex pane et corpore sumpto in eius sanctificatione clauso sed mutatis speciebus panis et sanguinis non ad celum et in corpore corporis glorificato et immutati ubi gratia spiritus ut natus deus et homo exivit de utero virginis in vio lato et dimo in utero clauso exivit suscepit in mortalis ut enim speciebus sacramenti et fidem et mentem suscipit in animam tuam et illa replet virtutibus et sanctitate et virtutes per ditas restaurat et corpus tuum cum anima resuscitabit in novissimo die adulta in mollem [illegible]. Sed quid velit dupliciter apparet placet mihi si verum est dictio in partem corporis non maculari ex suo sacramento vel ab alio digne sumptum etc. Sed corpus non aliquatenus cuiusmodi sumptum nullis modo potest maculari sicud sol qui splendens super loca munda et immunda et tum in se et per se immundus et purus. Similiter corpus non aliquatenus sumptum non potest maculari vero sacramentum non mutat vita imperfecta. Probat hoc in [illegible] tue welite. Sed ita sicud nec melius est quod sit per meliorem etc. nec deterius quod sit per deteriorem. Ita sit hic in mundus quam sacerdote presbiter[illegible] tamen vita valet hoc sacramenti violare. Incredulis. Sed zu est minus mirandum quod tanta virtus dimittat et mittat

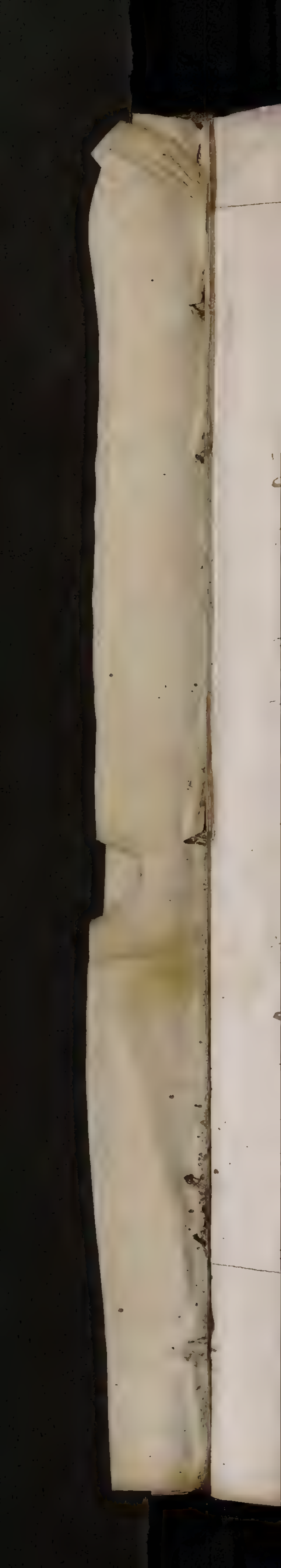
tantus in tam parva specie panis etc. Solum mirari debere et dimitatis divinis magis mirificum in modo parvo absconditam deitatis gratia quod sapientis et in creata parte in tam parva forma in cruce et vivis videmus in parvo lapide preciosa magna virtute In parva persona domini spiritus magnam auctoritatem In parvo principis corpore magna potentia Item videmus magna scripta parvis sigillis Item tu forte vide in parvo pectore tuo magna celestium sapientiam et terrestrium scientiam et per hoc dictio dominum qui tenuit totam trinitatem in una materie statu et per hoc signo vel verbo duarum sillabarum sive omne quod physicum totum continent celum terram celestia terrena et omnia terrestria infirma terram in finalia. Ita per hoc sacramento pane modico deus corpus totus et in totis sunt incessabiliter et invisibiliter absconditus unum per se que totum fecit invisibilia sive duos et parvum in hoc sacramento esta dedit ti sed sive fidelibus et non est qui possit resistere voluntati sue in potentia quia sunt deo possibilia. Cum in igitur negaverit hoc potest maculari posse fieri per eius potentiam erubescat valde enim errat errant et dubitat in fide vana qui non credunt quod omnia sunt deo possibilia omnia sive bona et mala per hoc sola dictione omne duarum sillabarum ut per deum est continentur. Dum zog enim non credunt deo omnia esse possibilia per demones et per onres sunt in hominibus qui credunt et contremiscunt infidelibus dicat competenter credisti dic in quando aliter per volunt sunt per forma panis apud quem non est tus mutz.

viuificandis omnibus [illegible] ca. [illegible]
ut dominus dicit Ego sum panis
viuus qui de celo descendi. Item Cum
manducat homo pa. vi. [illegible] et cetera
Hugo de sancto victore de s[acramentis]. hoc dicit hoc
sacramentum corporis et sanguinis principalis [illegible]
spe[cie]s sunt quia est [illegible] et in hoc omnia
sacra nobilissimum et dignissimum est
Ita ipse Christus est cibus dignissimus
in hoc pane omnibus fidelibus cum
cum sanctis [illegible] deus de se ipso
[illegible] mortuos fuit
ipsum [illegible] granum
tritici [illegible] vertatur in farinam et [illegible]
[illegible] in pane [illegible] fit laboribus
[illegible] seminis post hoc [illegible]
et [illegible] et [illegible]
post hoc [illegible] tribulatur et molitur
et in pasta [illegible] et in pane pista
et sic sumitur. Ita ipse Christus panis viuus
qui de celo descendit in utero virginis
homo factus natus baptizatus [illegible]
[illegible] tempore predicat labores [illegible]
[illegible] sustinet et [illegible] famem et [illegible]
patitur dormit et usque ad mortem
[illegible] usque in cruce affigitur. Iste Christus
panis viuus qui in utero virginis
virtute spiritus sancti verbum caro factum
est et homo natus et in clibano crucis
passionis in cruce decoquitur et tunc
sub sacro pane a fidelibus sumitur et [illegible]
[illegible] ministratur [illegible] [illegible]
[illegible] amore voluit sic sumi sub
specie panis et vini et quare non in
[illegible] panis in carne et vini in sanguine
ne [illegible] [illegible] horrorem quia
non habemus usum comedere
carne

crudam et sanguinem bibere. Cum [illegible]
sumpsit carnem cum sanguine non come
dit. Et non comedit [illegible]
quam [illegible] sed assimi igne
spiritus sancti in utero virginis con
fectum et in ara crucis decoctum ut
est dictum [illegible] mea vere est
cibus [illegible] manducat. Idea
[illegible] dicitur sunt sub specie
panis descendit de celo [illegible] et
[illegible] non descendit de celo sed verum
dei filius dei caro factum est ut supra
dictum est virtute spiritus sancti [illegible] factus
natus passus mortuus sepultus et resur
rexit verus deus et homo in mortalis
et viuit pane quem sumimus in [illegible]
sacro in memoriam sue passionis
sicut credimus esse verum corpus
[illegible] Innocentius dicit [illegible] est corpus
Christi veritas nec signa [illegible]
corpus [illegible] est veritas et signa est
signum est id quod videtur sensibile et
[illegible] sed panis et vini veritas
est id quod in [illegible] et fide firma
sumimus in [illegible] corporis [illegible] Innocentius
dicit quod est [illegible]
est ubi [illegible] videtur et ad [illegible]
[illegible] Innocentius dicit quare non datur
hoc sacramentum laycis [illegible]
specie [illegible] ca. [illegible]
[illegible] primo quidem [illegible]
quod est [illegible] non [illegible]
in solo corpore [illegible] quos
sanguinis [illegible] posset [illegible]
per negligentiam [illegible] quod utrique
sumitur sub pane utrique [illegible] est
[illegible] corpus vivum corpus et vinum
calix [illegible] Innocentius dicit
[illegible] posse esse vivum corpus
et viuus calix [illegible]

plurimorum (ccca) Dicit fides et ut
eccle est in toto ut unus ubique
sit corpus Christi et unus calix sanguinis
eius omnium fidelium sumencium quia
unus deus est omnium credencium Ubi
gratia Talis enim quod sacerdos benedic-
tus sacrificat non est alius nisi
ille quem dominus ihesus in cena
post pascha dedit sumendum
(in articulo) Dicit quo possum hoc
credere quod sit ille talis (ccca) Dicit
Sicut divinitas ubi est una est
que replet totum mundum italiam
in multis locis et diebus in multis alta-
ribus consecratur non sunt multa
corpora Christi nec multi calices sed
unum corpus Christi et unus sanguis cum
illo quod sumpsit in utero virginis
et quod dedit apostolis unitas enim dei
replet illud quod ubique est et quod nusquam
cessat ut sicut divinitas est ita
et unum corpus est in veritate Unde
credendum est quod si plures sume-
rent quilibet non recipiat omnes equa-
liter sumunt corporaliter et spiritualiter et unus
quisque (in articulo) Cum ergo corpus
et sanguinis dicatur misterium fidei
(ccca) Dicit Ideo dicitur misterium fidei quia
sumitur credentibus deus quod meus sacerdos
omnium fidelium consistat in eo quod
quod in ecclesia nostra uti sumentibus
vivificat et ad vitam eternam mitti
(in articulo) Dicit quid non sit salus
fidei sine vi (ccca) Dicit dominus
deus enim providens nobis dedit
hoc sacramentum salutis ut qui coti-
die peccamus et illic vivi non no
possit per ipsum sacrum remissionem
omnium peccatorum quotidianorum consequi
enim per sumere comedi et bibi
in veritate sed in tota et unus
et in mortalibus in eternum Ergo tu in nus
et in carnalibus fidei adhibe firmam
hunc sacramento (in articulo) hoc valde
mirabile est quod nunc dicis si unum est
(ccca) Dicit hoc magnum ideo et pande-
dum misterium est unum corpus et sanguis
Christi dicitur signatum panis et vini hinc quia
unus deus et una fides ita hic est
unum sacramentum omnium fidelium quod
credere (in articulo) Dicit cur deus veraciter
sub duplici specie scilicet panis et vini dedit
sumendum ut asseris (ccca) Dicit Ideo
ut corpus in uno sanctificetur et fides in
altero confortaretur (in articulo) Dicit An
sumunt autem omnes corpus Christi veraciter scilicet
boni et mali (ccca) Duo modi sunt
manducandi corpus Christi unus sacramentalis
quo mediante boni sumunt Alter
spiritualis quo soli boni sumunt et et
hoc quia dum dimissio fit sumencium
quedam enim sumunt corpus Christi quod traxit
de carne matris virginis Quedam enim
spiritualiter sumunt ut boni Spiritualiter
autem manducare in unitate Christi recte
fide cooperante et per caritatem unum in eo
manere hunc modum distinguens augustinus
ait Ut quid paras dentem et
ventrem crede et manducasti Nota
quod cibus corporalis transit in nutrimentum
hic autem comedens corpus Christi mutatur
in membrum Christi et in corpus eius quod est ipsius
misticum ecclesie Sed quedam manducant
sacramentaliter non spiritualiter ut mali et
falsi christiani et ypocrite (in articulo) Dicit
competens videtur si unus sit adhuc
sit in quo hoc sacrum quod dicitur corpus
Christi non venerantur in credente ut videtur
(ccca) Dicit ut saltem de-
scendat deo in bonitate et in simpli-
citate cordis querite illum non enim invenitur
ab illis qui temptant eum apparet autem





Reus qui fidem habuit in illa qua
prius cogitaverat ... ut per
enim stultitiam discipline effugiet fra-
rans se a cogitationibus que sunt
sine intellectu. Augustinus fides parat
intellectum ut sit merito fidei intel-
lectus ut meritum intelligat nisi
credideritis non intelligetis. Unde
huius sacramenti sunt ... de jure cum
dicat dic nisi quod possit ... sacra-
menta. Et hic Augustinus sacramentum dicitur
sacre rei signis secretum ... ut
sacramentum quasi sacre secretum. Item
sacramentum est visibilis forma in vi-
sibilis gratie ... ut ... accedit verbum ad ele-
mentum et fit sacramentum et ubi est ele-
mentum ... et ... sacramentum
... Dicitur ad quid sunt sacramenta
instituta ... Ad hoc enim sacramenta
sunt instituta in ... et ... ut
habeant ... significandi et
efficaciam sanctificandi ubi gratia ...
electa ... et ... ambobus ... effluit
qui sunt duo ... principue ... quo-
rum dat ... signis ... de-
illa signum electa ut plenior fiat
... efficacia ...
dicit ... instituit sacramenta
... Et ... tamen nove legis
lator sacramenta ista instituit quia
memoria passionis sunt anima re-
novata ... ut ... tradit ...
vetus ... testabitur nobis legis
... nova lege notamus ad
... precepta instituit sa-
cramenta ad ... mandata. Dicitur quando
... tantas virtutes

... unde venit. Item
ut dicit Augustinus ... est ... verbum ...
per que deus omnia creavit ...
igitur sit sine ... sine
bonitate sine vita ... debet
precepta diligencia ... Unde
instituit sacramenta ad mandata
ut sit ... sacramenta ... virtutibus
ad implenda precepta ut ...
precepta ... ad ...
... Dicitur ... sunt sacramenta
instituta ... Et ... et ... et ...
ut supra dictum est ...
Dicitur ex quibus conficitur sacramentum
... dicitur corpus ... esse ... Et
hoc sacramentum conficitur ex duobus
... sacramento ... et ... corpus
... et ... sacramentum ... sacramentum est
... Dicitur quando ... instituit ...
... instituit ... conficitur corpus
... esse ...
Et ... pro homine homo
factus et pro homine passus ...
... instituit ... ordine ...
chisedech qui ... pane et vino
in cena pascali ... sunt ...
... Et ...
et ... omnes ... sunt
... futurum ... in mea ...
et hoc precepit ... sacrum
... in ... passi...
quod apostolus ... arguebat
... pane et vini ...
... que ... dixit in cena
... in ... ...
... successores ...
et ... lege statuerit et alia
tantum et similia qui ...

dz et decere deus sunt dilectissime esset
pres ipse ob reuerenciam huius sacramenti
in missa usque in hodiernum diem
sumatur per vinum sanguinem etiam lactatione
... Constat ergo sacerdos hoc
sacramentum sumi digne et indigne ... est
ut dicit gregorius in textu statim etiam
catholica ut ab uno maius nec
minus unus perficitur sacerdos quia non
in merito consecrantis sed in virtute creatoris
tamen verbo simpliciter quem per se in sancta
verbis quibus verum deus dedit in
cena paschali in quibus sacramentum
summum efficitur carne et sanguine
hic est panis dominus sancte ...
... valet in spiritu minus ac
magis in meliore ... omnis sacerdos
qui est rite ordinatus conficit hoc
sacramentum quia in eternum manet
caracter sacerdotis sicut baptismus in baptizato
... quanta illius et dignitas ca
tholicis sacerdotibus ... simonie
qui emunt ordines sacerdotii ille
nullus conficit quia gratia spiritus sancti
non est venalis ... dicit gre
gorius ... nunc dispensa
cio est ... quibus verbis
conficiatur corpus ... verbis sacramenti
... ut dicit gregorius
hoc sacramentum corpus ... non conficiatur
sacramentum sed ... verbis ... que
... hoc est enim corpus
meum et sanguis ... qui ...
... in ... hu
... uno sermone sacramenti non
conficitur hoc sacramentum ... sermone
... sermone ... dicit
hic sermo ... quo ... sunt ...
... et ... sunt omnia ... celum

mare et terra et omnia que celi ambitu
continentur ... ipse sermo ... perficit hoc
sacramentum ... enim esset in mundo vel
verbis sacerdotis ... corpus ... nequaquam
... permanet hoc sacramentum ...
... magis minus ... corpus
... quod dicitur esse sacramentum sacramentorum ...
longa ... tempora et in ... non
sit ... quam ... annos
... et octuaginta ... est ...
et ... sunt ... sacerdotibus ... in
... si ... esset
ut ... magis in ... in ... ,
et ... esset ... si non
... in eo ... dominica ... est
... et ... quae potest in celum
... blasphemando ... legisti
ut ... de manna quod ... pluit
... in deserto in figuram huius sacramenti
quia qui plus tulit non habundauit
et qui minus non minorauit ...
que tunc dominus fecit per manna quod ...
omnis sapor dulcedinis et delectationis
ut super datum est ... per quod ...
... est quod qui digne sumit ...
in anima ... diem et omne delectamentum
in ... delectacionis non est panis
ille ... qui manducatur nec qui
manducat tunc manna de celo omnes
mortui sunt ut datum est ... panis
... eterne qui ante ... fi...
et ... illuc ... in ex
celsum ... hic pa
nis corporis ... qui ... nec
minima ... hic panis in vita eterna
... et pani nostro ... vini
... dulcissimi ... quemadmodum ...
quam ... quam tamen ...

Tercium signum est quia nostre
in eterna gloria permittitur. Et cor nostrum
cum habet animam meam propter magnam
dominum et gloriam. Isto ne mireris et nati
nec miraris quod de parvo granis semi-
nati multi segetes procreantur. Quomodo
enim pascit totum mundum nisi ille
qui de v panibus et duobus piscibus
satiavit v milia. Ideo cur michi impossibile
est. Similiter non vides quod omnia
seminata frangit annus per vigorem
fructum recrescit et renovatur
gramina et flores diversi coloris
fructus in gratie et spe in spe non ne
vides quod [illegible] et [illegible] petit
et admiratur. Terra autem in proprio
stat pondere fundata terra super stabi-
litate sua et omnia elementa obedi-
unt suo creatori et sunt hominibus
ad utilitatem. Numquid non legisti in Genesi
quod fons est in paradiso de quo
profluunt in quatuor flumina tota terram
irrigancia et omnia flumina mare
intrant et mare non redundat [illegible] numquid
non credis quod dominus deus omnia que
in celo creavit. Unde Iohannes Omnia per
ipsum facta sunt. Ipse enim dicit
Ego sum alpha et o finis et origo omnium que
sunt vel fuerunt [illegible] sunt
de quo omnia in quo omnia per quem
omnia et non est alius deus preter dominum
nostrum omnipotentem. Ideo non mireris credere quod
hoc est verum corpus quod in quo deus
invisibilis latet cui omnia possibilia
sunt. Marcus dicit Adhuc [illegible]
si sacerdos de pane cottidie et de vino
in plurimis locis plurimis hominibus
dominum faciat in hoc valde dubito
et miror. Contra. Dicit Ambrosius et in-
credulis quia sunt blasfemus
dicit tibi scriptum quod omnia sunt
possibilia. Unde psalmista Omnia quecumque
dominus voluit fecit. Et dominum enim
dominus omnia creavit verbo creavit
numquid non potest audere potencia sua
et [illegible] ubique in hoc sacramento
quod a bene non repositum est in terris
unde hoc sacramentum sacerdos conficit in
altari et tenet in manibus et ministrat
fidelibus quod hoc fecit in cena domini
quod discipulis dicit Et ideo cottidie
non nascitur neque novum deus non
creatur ut conficiatur [illegible] ut
[illegible] sed in tegmine et totus
est in manibus sacerdotis invisibilis
[illegible] velatus. Marcus dicit
Adhuc dicit si in omnibus ecclesiis
et locis diversis conficiatur [illegible] tunc
multa sunt. Contra. Dicit ut dicit
Gregorius per singulas dies et in omnibus
ecclesiis et locis ubi [illegible] conficiatur
[illegible] et verum esse
unus est [illegible] et ille
ubique totus et in tegmine unus
deus et homo. Marcus dicit Quomodo
potest hoc esse valde mirabile
Contra. Dicit ut dicit Gregorius sicud una
est materia panis et vinum quod
ubique conficitur et consecratur ita quod
unus [illegible] ubique in tegmine
et in diversis [illegible] cum esset
diversa materia quod in locis diversis
[illegible] ut possit dici quod multi
essent [illegible] sed unus
[illegible] in hoc sacramento [illegible]
[illegible] quod
[illegible] contra. Dicit [illegible]

p͡ sona ꝙ q stat cū deo uō rōnale
ita hoc est sacrum corpus ꝙ q
in pluribus locis offertur est unus
verus deus et homo cum ubique in toto
ipso est et omnia regit et non aliquis
est [illegible] A quo deus amore
tam potens est tunc unde est honoran-
dus. Ut deus non solum honorandus
sed etiam toto corde adorandus. In qo
sacto vii gen̄ adorate enim semper
deum et in celo vii pt̄ adorate
eum omnes angeli eius. Ut dam
sedens in hostio tabernaculi vi-
dit tres pueros et unum adoravit
descendentes ꝑ unam s unum in tribus
personis ita in hoc sacto unus
deus omnipotens honorandus et ado-
randus [illegible] Di. In valle conve-
hoc sacrum quod dicitur corpus est ,
et dicitur Eucharistia [illegible] Ut dicitur
ꝙ dicitur ab eu quod est
bonum et karissima quod est gratia uel
quasi bona gratia i. ue p omnia
bona gratia ꝙ ꝑ sectis suis
ostendit in sacto corporis sui neque
sacti quidem et ꝑ sic dimittere unionem
unitas in ꝑ augmentis summis
ꝑ gratiam. Sed ipse Xpus ꝑ hoc
sacrum corporis et sanguinis sui ple-
nitatem erga nos ꝙ inflamat
Sed longe est potius deus qui
omnia ꝑ pauls dat dominum
quod se ipsum in corpore suo simul
hoc sacto go inter respice
corde hoc est verum corpus Xpi
[illegible] Sed hoc dicit Apostolus
ubi de claritate. Si in hoc pace
absconditam sequia sicut dicitur
scriptum sicut [illegible] Ut dicitur Ergo

claritatis maiestatis exprimere ager...
dei. Enim tu claritate carnali [illegible]
salem nullo modo possis in tuis nos
perdere quo claritatem dei q est plus
millesies splendidior sole aut cla-
ritas celum mirabilis illustrat quam
mortales discipuli de gratia dominum in eius
significatione dicitur Jacobus et Moyses
non potuit in tuis in monte Thabor
[illegible] dicit nos quotiens ꝑ sunt
transfiguratus in terra etiam Ut semel
in monte Thabor ꝑ ꝑ ꝑ sua
coram duobus discipulis mutata effigie
ne enim agnoscerunt quos in aquibus
d consulti et tarde corde Xpi in vita
sicut enim sed ipse se finxit longe
ire a longe erat ac inde dubitare
qui dubitabat enim resurrexisse a
mortuis ita et longe est ac in ac-
cidit et sumus accidentibus hoc sacrum ec
verum corpus [illegible] Est hoc summum
sacrum inter omnia sacta eius quod dicit
[illegible] Ut et nullum sacrum hoc sacto
hoc dignius in manibus in salubrius
quo peccata purgantur virtutes et
multa augentur et mentes celestium cari-
smatum habundantia impinguantur ut
dicitur hoc est illa buccella quam
[illegible] prius [illegible] de pena
buccella et [illegible] et cor
unum ꝑ vaue buccella corpus ꝙ Xpi
primum est Ut plenum ut legitur de sancto
paulo cum ante [illegible] ꝙ fortasse
est [illegible] et mirabile quod vibrat
in quo non carnes [illegible] aut [illegible]
corum tunc [illegible] in lege offerebatur
sed iam agnus paschalis immo-
latus sed ꝙ qui ꝑ agnum paschalem.

p[ro] nob[is] . nec vlla oblacio p[ro]fu
it deu[m] corpe q[uod] ut o[mn]ibus p[ro]sit
s[alu]ti viuis [et] defunctis [et] p[ro] quib[us] e[st] insti
tuta vn[de] gr[egorius] d[ialogorum] capitulo [et] bonu[m] [et] vinis
cum domi[nu]m d[e]i i[n]ma q[uod] miss[a] d[omi]nica
instia celebrat[ur] que ibi occiaut
suo illucosa opa aut vni[us] ptoi[n]e
p[ro]fu it vni[us] aie d[e] purgatorio li
beratio. Tercium ✝ Ista parte mihi
placet si va sunt dic mihi q[ui]re hoc
agn[us] d[e]i et quare agno co[m]pa[ratur]
R[espon]d[e]t. hoc s[e] dic[itur] agnus [et] agno pas
chali co[m]pa[ratur] q[uia] hoc t[em]p[or]e paschali in
anc p[er]salute homi[num] sunt ymolati
vn[de] gr[egorius] hic e[st] enim ver[us] e[st] agnus q[ui]
abstulit p[ec]c[a]ta m[und]i di[cit] hic enim ille
est agnus que iubebat lege comed[i]
sicut dixit i. in castitate mentis [et]
cordis vna domo .i. in ecc[lesi]a d[e]i i[n] vnit
[ate] sancte fidei ut ut pe[r]fecte possimus
d[e]i cum p[ro]p[he]ta In domo d[e]i ambula
vi[mus] i. in ecc[lesi]a d[e]i ambulans cu[m] consensu
.i. in dei voluntate viuam [et] heretici
sunt agnu[m] no[n] comedunt quia q[uod]
domi[num] sunt .i. ext[ra] fide[m] katholica[m] et
sancta[m] ecc[lesi]am ✝ sicud eni[m] in diluuio
t[em]p[or]ib[us] noe nullus saluat[us] e[st] nisi q[ui]
fuit in archa. in ve[r]o s[e] vni[us] aie
ita omnes in credulis qui ext[ra] q[uod] sta[n]t
ecc[lesi]am no[n] co[m]edentes hunc agnu[m] i. ecc[lesi]a[m]
salui esse no[n] potuit. Tercium ✝ Adiu[n]
git dic mihi quare cena d[omi]ni di[citur] [et]
no[n] prandiu[m] cum tu omnes sacerdotes ieiun
ni efficiant hac sacramentum o[mn]ib[us] ieiunni
s[i]c ut qui salui sunt p[er] in fines
e[st] ✝ R[espon]d[e]t Cene d[omi]ni do dix[it] q[uia] d[omi]n[u]s i[esus] hoc
ante passione[m] sua[m] q[ua]n[do] eo die q[uod] pate[retur]
fecit cenam magna[m] cum discipulis

suis post typicu[m] pascha dedit eis
corpus [et] sang[uinem]. Sin sacramentu[m] sumentes
in memoriam eius sem[per] p[er]ficere [et] ut
ostend[er]et se vespera mu[n]di [et] in ult[imis]
t[em]p[or]ib[us] suis in quib[us] fines sclo[rum] de
uenerunt hic ut nos credit gra
t[ia] su[a] ut magis [et] ob[s]c[ur]a [et] ill[ustr]a[n]t[i]b[us]
sicud e[ni]m hec sunt vnib[us] gne
ita hoc p[er] hoc sacramentu[m] cordis q[uod] s[i]n
est sumo[rum] p[ro]m[is]s[o]r[um] vite e[st] ✝ Et
lege [et] vita iud[e]o[rum] ymolaba[tur]
ad vesp[er]am sicud d[omi]n[u]s p[re]cep[it]
ut ip[s]i ap[osto]li [et] eo[rum] successores
p[os]t typicu[m] pascha [et] sic ad
nouu[m] [et] ver[um] pascha noue leg[is]
et in cena d[omi]ni p[er] corpus [christ]i
[et] passione[m] eius sunt om[n]ia
renouata vn[de] q[uod] ob[li]s o[mn]is
s[u]p[er] venerabil[i]s nec p[er]ficeret
ap[osto]li ecc[lesi]e noua facio o[mn]ia
sic mea p[er]spe[cie] [et] cor[poris] [et] p[er]sonis
in sac[ra]m[en]to ip[s]e placuit ip[s]o p[er]
s[an]c[t]o ut p[ri]us hoc ap[osto]lis [et] eo[rum]
successoribus sac[erdoti]b[us] p[re]sb[yteri]s hoc sa
lut[ar]e [christ]i sac[ramentum] misterij ac[cu]m[ulat]o men
tibus [con]ficia[n]t . incrinis sunt ex
cept[us] in fine q[ui]b[us] no[n] est
loc[us] p[er]itia qui o[mn]ia bona p[er]it
commicare ita ut eo[rum] p[er]sonis ecc[lesi]e
sunt ✝ Tercium ✝ Est d[omi]n[u]s s[u]p[er] disposita
q[uod] hoc cor[pus] q[ui] sit vltimu[m] testam[en]t[u]m
fideliu[m] in morte [et] viaticu[m] [et]
p[er] hoc sac[ra]m[en]tu[m] fideliu[m] salue
✝ Continuati p[er] q[uo]s saluat[ur] q[ui]
de hoc seculo decedit sine hoc
sac[ra]m[en]to ✝ Tercium ✝ Respondet In fonte [et] p[ro]fu[n]d[o]
bapt[ism]i qui no[n] sunt ex mu[n]dis
disc[re]cionis si decedit s[i]n[e] hoc

seculo sunt hoc sacramento salvatum
tercia adulti et senes ut ipsi se
pius si sint mortali peccato cruciati
credunt salvantur unde qui recte
et baptizatus fuit salvus erit Sed quod
Justus quamque morte preoccupatus
fuit circa eius inveniet esse ut praedictum
Quid sumpsit Judas verum corpus domini
vel simpliciter panem intinctum etc.
Dicit In cena domini Judas assunt cum
ceteris apostolis discipulis quibus dominus
dixit amen amen dico vobis unus
vestrum traditurus est me in hac
nocte Et cui porrexero panem
hic me tradet Et dedit Judas quod
in sanctum dyabolus gerebat hoc esse
velle et cum assumpsit corpus domini sed pena
recepit nam Judas cum aliis se
tigisse sentiebat Et in apparatus epistolis
se ideo retinebat Sed ipse qui
qui omnia novit cuique sicut
evangelium corpus suum sumendum
dedit bonus quod non dedit
ut bonum et quia ipse Judas indigne
accepit sumpsit statim sathanas
introivit in eum cuius suggestionibus
mactum quod facere cogitabat pre-
cepit et post circa prima ducit laqueo
se suspendit et crepuit medius
et effusa sunt omnia viscera eius hoc
factum est quia iniquos sumit indigne
ad male perit Sed per hoc sumit
omnes indigne sumit perpetue
In ecclesia recte et perfecte in
[illegible] Quare eximit sanguis
et aqua de latere Christi cum in cruce
fuit crucifixus et lancea latus eius
tu faceris etc. Dicit ut supra
et exivit sanguis et aqua de latere Christi
per sanguinem dans vinum consecrationis
corporis et per aquam significans baptisma
ut datum est Item ut per sanguinem nunc
nos redemit et per aquam mundavit Et le
calix et vinum aqua sola et vino solo
nisi utrumque misceatur Et non est consecr
et non potest esse sacramentum sola et vinum
solum nisi utrumque admixta sunt
quod variant solum est etc. Quid
ista per se intelligi etc. Dicit In hoc
sacramento corporis Christi neque amplius
assumitur quam dominus in cena tradidit hoc
est panis et vinum aqua mixtum et hec
sunt in hoc hostia et oblata et ordi-
navit In cena etc. Quid est pro maior
filio in hoc sacramento etc. Dicit Domini
credunt nunc stulte quod filius est
est patri secundum divinitatem minor patre secundum
humanitatem na sicud anima rationalis
est unus homo et caro ita deus et homo
unus est Christus in hoc sacramento non enim
filius per hanc partem patris est maior vel
melior sed per hanc partem filii qui est patri
coequalis per unitatem corporis et sanguinis
quia manducantes potantes quem hoc sacramenti
fuit nos esse meliores vivimus ergo
Christum manducantes cum et Christum accipimus
vitam eternam quia non habemus communionis
in carne est hoc corpus Christi quod dicas similiter
sacramentum ideo quod deluditur in dubitabiliter caveat
quod animalibus manducari possit sic corpori
Christi quoque aliquid vel omnis conditum
vel putrescit vel cremat etc. Dicit Dominus
tu prius et in credunt quod nunc quis
docta accide omnia eius sacramenta species
eius panis post quemque conrodit vel
inspicitur vel putrescit et manducatur

nil cremat ut in ꝯ passis humanitatis
incarnate qua assumpserat voluntarie sicut
et passa et mortua et non divinitas. Sicut
radius solis dum fulget in arborem et si
aliquis secat arborem, tamen radius solis
non vulneratur nec radium sol ledit sicut
divinitas non fuit vulnerata nec passa
sed humanitas quam per homine assumpsit
homo factus. Ita est sacramentum aliquando
potest maculari vel corrumpi quantum ad species
et tamen divinitas huius sacramenti semper ma-
net incorrupta in eternum.
Dicit Compertor: Audisti si verum est
tunc dic michi quare non fuit signa et prodigia
per hoc sacramentum in quo affirmas contin-
eri esse dominum omnipotentem, sicut in san-
ctorum martirum reliquiis in toto
mundo alia signa manifesta per dei po-
tentiam in hominibus vivos. Re-
spondeo per istam et in creatura signa quedam
sicut quidam adhuc querunt dominum predicantem
signa fieri dicendo et nullum signum
dabatur eis nisi signum Jone prophete.
signum fidei quia sine fide capere et
intelligere istud huius sacramenti sign-
um et istud quod fit per hoc sacramentum
est anime consilia que mortua sunt per
peccatum. Ezechiel: anima que peccaverit ipsa
morietur. Unum signum miraculum est
signum huius sacramenti quod fit invisibile
in anima ... est quod virtutibus privatis
anime restaurat et illa sanctificat et
replet virtutibus. Secundum signum est
quia conficit hominem firmum scilicet fidei spei et
caritatis et in bono conservat usque in fi-
nem. Tertium est signum glorie quod
in gratia confert in novissimo die cum

cum anima resuscitabitur et tunc vi-
debimus omnia signa et gaudia magna
et illa que sancti sunt tantum misteri
per regno ipse habet minime nunc
sit in paliis et absconditum et tunc et
videbimus omnia secreta dei et gaudia
regni celestis et videbimus omnia
que in celo et in terra sunt et in omnibus
abissis. Ergo quilibet homo videt nunc
ignorat ... Vere sunt bo-
ni ista et ... si vere sunt
dic in eius ... tam mu-
... mysterium et ideo sacerdotes
comittis soli sacerdotes ... et mysterie
cum ipsi sint homines mortales
et mundus et omnis essent sicut ceteri
homines et quare non angeli et
archangeli qui sunt in moribus
Christo ei assistunt et sacre eius
presunt interim ... Respondeo.
Homo factus et passus pro homine non
angelis a angelis. Christus verbo
ad patrem dixit ... et concessit
successoribus eorum potestatem et
venit in mundum. Joh. 1c. in
cena: ad prima vos facietis
in meam commemorationem quam videlicet ...
Passio sanguinis ... sanctificatur
et nos confirmatur in memoriam meam
et mee passionis corporis et san-
guinis mei in consecratione. Hoc
dicitur in ... sunt omnes
sacerdotes omnibus angelis et
archangelis tamen dignitate
et omnibus angelicis ordinibus
in gratia sed cum ... ad redemptor-
em humanam ... non angelorum nec
archangelorum sed semper ... assumere
assumpserunt ita ipse corporis.

sacerdotibus vel peccatoribus sunt commi
ssa ordo et claves ad suum officium [illegible]
[illegible] Quintum tamen sunt
[illegible] sacerdotes ut si tu dicis quod
consecrant et contractant suum creatorem
quando tunc excedunt suum ordinem
peccatis quidam maleficie vel
occulte sit malum [illegible] dat ipsos
quam angeli nequaquam faciant. [illegible] Sextum
Sacerdotes sunt homines carnales
et mortales sicud ~~ceteri~~ homines non
dum glorificati sed angeli spiritus
sunt immortales et si sacerdotes
labuntur in peccatum ex fragilitate car
nis per graciam dei resurgere possunt
dampnacionis [illegible] spiritus qui semper
negat. Septimum angeli ita stabiliti
sunt in caritate sui creatoris quod
peccare non possunt nolunt ergo ymmo
si sacerdotes labuntur cum sint
mortales qui possunt satisfacere
deo. Octauum angeli in mortales quod
in celo perseverancie confirmantur
et nunquam resurgere i.e. possunt
Sed adam et eva in paradiso
peccaverunt et ex preiudicio sunt
in miseriam huius mundi sed
per humanam graciam dei et passionem
suam redempti sunt et celi
[illegible] humanis si homo
mortalis sacerdos deo satisfacere
potest ergo tamen in credule non est
tamen hec predicta indicant su
perius. Nonum [illegible] In corpus
et naturam [illegible] sacerdotes si ita
est ut tu dicis tamen magne
dignitatis sunt coram deo et ipse
deus contulit eis in hoc mundo
magnam prerogativam forte

post mortem et hanc vitam confert [illegible] ma
gnam gloriam in celis et honores [illegible]
[illegible] dicit ut dicit [illegible] [illegible]
et gloriam et honorem [illegible] sunt
capiunt sunt sacerdotes et cantantes et re
compensacionibus ministeriorum [illegible]
[illegible] in celo eo quo eis in hoc mundo
iusticia dei [illegible] peccatis [illegible] dignitatem
deus contulit prerogativam dignitatis
dominus in ewangelio Johannis volo pater ut ubi
ego sum illic sit et minister meus et ubi
erunt sacerdotes proximi deo ex corpore
Christi virginis [illegible] et [illegible]
[illegible] Et Novi vero sunt ista quod
dicis tamen sacerdotes a communibus ho
minibus in mundo sunt honorandi [illegible]
[illegible] ita honorantur [illegible] Sacerdotes
[illegible] peccatis in mundo sunt honorandi
pro qua deus eos elegit in ministros
et camerarios et secretarios ad conficiendum
sacramentum corporis et sanguinis sui et sic [illegible]
[illegible] [illegible] multi spiritus angelicos co
[illegible] est [illegible] [illegible] Sacerdotes et celestis
ministerium quod per nos sacerdotes pater et
filius et spiritus sanctus [illegible] apostolus [illegible]
hoc tamen in signum privilegio vero [illegible]
potest celum [illegible] vere et [illegible] homines
in suo [illegible] angelica [illegible]
[illegible] quod uno atque eodem momento deus
ipse qui [illegible] in celo in manibus
[illegible] est in sacrificio. Sacerdos honorandi
sunt ut deus [illegible] eis dicitur oblaciones
[illegible] [illegible] eis [illegible] [illegible]
ut [illegible] eis [illegible] debito et [illegible]
[illegible] vite [illegible] [illegible] Ewangelio
[illegible] tradidit [illegible] [illegible]
ubi deus in ewangelio Qui nos audit me
audit et qui nos spernit me spernit quod

vos obedit in absidit. Vn legitur de
aliquo iudeo quod cum dominum venisse in sinagogam
... pugnare occurrit ei sacerdos iudeorum
in ornatu querens ab eo quis esset
dicit ei quod esset sacerdos altissimi. Ipse
vero vos humiliter inclinans honorauit
[illegible] magis sacerdotes modernis temporibus
[illegible] amore qui conficiunt corpus Christi et in-
regnum honorandi sunt. [illegible] Et
si quo sacerdos in auro honoratur et ab
hominibus honoratus tunc eciam quod
corpus Christi quod conficiunt et tractant et in
[illegible] multo magis venerandus sit
et honorandus. [illegible] Et Corpus Christi
summe venerandum sit et honorandum
et firmiter credendum non tanto corde a
[illegible] quod sacerdos [illegible] et ultimum
testamentum fidelium in morte et viaticum
[illegible] Et [illegible] quod sit deus hominum
qui [illegible] est misse et eam audit
[illegible] Et [illegible] sine dubio et [illegible]
tedio fideles [illegible] est misse saltem
semel in die singulariter [illegible]
[illegible] saltem semel
in anno per confessionem et satisfactionem
[illegible] deo [illegible] in corde
suo ut [illegible] corpus Christi ut in
[illegible] gloriam [illegible]
[illegible] Et [illegible] que [illegible]
dicit [illegible] sicut corpus Christi quod [illegible]
[illegible] tres causas prima est
[illegible] cum deo loquimur in oracione non
tantum ore sed devoto corde clamare debemus
ut sciamus quid petere debeamus. Secundo
ne [illegible] tam longa [illegible]
[illegible] ne sacerdos [illegible]
[illegible] et non [illegible]
[illegible] audiencium [illegible]

[illegible] in loco [illegible] dicitur [illegible]
legitur dum canon [illegible]
[illegible] presentes
in [illegible] panem et vinum [illegible]
[illegible] statim panem
in carne et vinum in sanguinem
mutauit [illegible] plaga [illegible]
[illegible] sunt et [illegible]
[illegible] est ut [illegible]
[illegible] Et [illegible]
canon [illegible]
sit [illegible]
[illegible] quod in eo [illegible]
ad deo agitur [illegible] Et [illegible]
bone que [illegible] in canone
[illegible] causas
[illegible] est [illegible] in [illegible]
[illegible] qui [illegible]
sunt palam et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] fideles
qui [illegible] corpus Christi [illegible]
in anima [illegible] est que
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] ligni
[illegible] sit ad [illegible]
[illegible] et honorem [illegible]
[illegible] obtinet [illegible]
quia [illegible] offendunt
[illegible] cum deus peccato offenditur
[illegible] mutauit [illegible]
[illegible] in variis [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] et
in [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
quas in [illegible]
[illegible] et [illegible] ad

declarandam dei sapientiam immo etiam
et per collecta sacra dedit se nobis
in hoc sacro pane in voluntatem
Sexto patet ad demonstranda dei po
tentia qui potest de simplici pro
pane facere corpus christi filii sui ad
verba que dicit sacerdos hoc est enim
corpus meum hoc enim innuitur
ut omnes mundi [illegible] est
gloriosissima Septimo ad ostendendam
dei pietatem et benignitatem unde ut
omnes videntes corpus christi dominum ex
honorent ammirent et firment [illegible]
de sancta et ardent hoc esse corpus
christi Octavo ut omnes qui vident
corpus christi rogant ut deus omnipotens pre
ciet eis et corda illorum illustret
et in bono confirmet ut in [illegible]
mereatur percipere corpus christi Nono ce
leste percipiendum et ad [illegible]
provocamus sed [illegible] respice in
faciem tui christi quod hoc est putamus
et [illegible] adorandum pro nostris et
contritione Decimo ostendimus [illegible]
dominum filium tuum unigenitum
petimus igitur dilatari via celi
et [illegible] eum [illegible] ipse
sacerdos elevat quod dicit quod nos an
gelica spiritus qui [illegible]
[illegible] sit [illegible] vita eterna
[illegible] est et [illegible] est ga
udere [illegible] in celo et [illegible]
[illegible] et gaudere [illegible]
in [illegible] debet sacerdos
corpus christi quod dicit quod nos omnes fi
deles christi appetere et gaudere
et videre corpus christi quia hoc est
celestis [illegible] que [illegible]
et ministrat [illegible]
[illegible] ut omnes fideles qui

in [illegible] sunt gaudeant sicut
cum [illegible] in bello omnes
in [illegible] sunt gaudent ita veniens
[illegible] gaudent cum [illegible] corpus
christi quia in magis [illegible] sumus
[illegible] carne et [illegible]
[illegible] vita [illegible] super [illegible]
[illegible] sacerdos [illegible] quod dicit Nolite
timere nos [illegible] ecce [illegible]
est corpus christi Decimo [illegible] in medio [illegible]
[illegible] i [illegible] in [illegible]
et [illegible] in [illegible] sui [illegible] ad
[illegible] et [illegible]
[illegible] hoc [illegible] in [illegible]
Super hoc [illegible] et nos
et fideles in [illegible] corpus christi [illegible]
[illegible] dies in [illegible]
[illegible] mortem [illegible]
[illegible] est [illegible] in fine et
[illegible] et [illegible]
[illegible] dies in
[illegible] dicit
[illegible] placet in si [illegible]
sunt omnia [illegible] dicit [illegible] quod
sacerdos [illegible] hostia in tres partes
in altari [illegible] hec hostia [illegible]
in tres partes in altari una pars signat
[illegible] octavam [illegible] que
tangit in calice [illegible]
in [illegible] que [illegible] omnes
partes [illegible] fiet una [illegible]
[illegible] et gaudes in celis
[illegible] Item iste tres partes signat statum
[illegible] corporis et anime [illegible]
[illegible] dicit [illegible] signat hoc quod
[illegible] dicit super calicem pax domini sit semper
[illegible] Ista pax [illegible]
sacerdos super calicem signat [illegible]
[illegible] pacem quam angeli [illegible]

hominibus innotuerit et in ecclesia pa-
ciavimus [illegible] confirmatio concordia facta
est inter angelos et homines et ista pax
non est initiata in sensibilibus quia
sensibilia sunt de natura angelorum et
invisibilia hominum. Secundo. Item significat
pacem quam dominus ante suam passionem
dedit discipulis suis. Pacem relinquo
vobis, pacem meam do vobis [illegible]
Item significat illam pacem quam dominus dedit
discipulis suis post [illegible] qui ianuis clausis
intravit et stetit in medio eorum dicit
vobis pacem in vita presenti et in futuro [illegible]
[illegible] Et sic qui sacerdos [illegible] data sunt
corpus quod consecrat. Tercio si panis ille
qui sunt [illegible] digitis [illegible] hostia [illegible]
sit nova quia iuxta imitatur in aliam
saporem [illegible] corpus quod non [illegible]
[illegible] in solo pane novo
[illegible] sed in [illegible] quod
sacerdos dicit super panem qui imitatur in
corpus [illegible] sancti [illegible] panis
[illegible] non accipit ulla vetustas
panis imitatur [illegible] hoc non
est tale qualis [illegible] in ore
[illegible] color et sapor [illegible] non re-
manet. In violata manens [illegible]
[illegible] faciente [illegible] pax [illegible]
[illegible] pax [illegible] facta hominibus [illegible]
[illegible] [illegible] Hunc omnes
equalitate [illegible] et dulcedine [illegible]
corporis [illegible] [illegible] mag-
[illegible] quidam [illegible] quidam
non [illegible] [illegible] in capite
dulcedine [illegible] magis [illegible] quidam
quia fidem veram non [illegible] ut dubii
et incredduli [illegible] [illegible]
negaciis [illegible] [illegible]
cum [illegible] qui ascendit in monte
[illegible] manibus et pedibus [illegible]

[illegible] metus et in [illegible]
[illegible] constat enim [illegible] quod
[illegible] et cum in [illegible]
vel [illegible] ut [illegible] in terra
et [illegible] non [illegible]
[illegible] dulcedine et suavitate
[illegible] panis [illegible] gustare et videre
oculis cordis sine [illegible]
[illegible] videbitur in futuro quod [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] perficit
[illegible] omnium [illegible]
[illegible] [illegible] corpus
[illegible] et sanguis in fidelibus [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] in bonis [illegible] sunt
[illegible] quod facit eos [illegible]
purgatos et [illegible]
[illegible] in fidelibus [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] magnati-
[illegible] in eis [illegible]
[illegible] visibile [illegible] visibiles
[illegible] in substantia corporis et
sanguinis [illegible] et [illegible]
perficit [illegible] [illegible]
[illegible] sacramento [illegible] est sa-
[illegible] signum [illegible]
[illegible] carne et sanguine [illegible]
[illegible] in visibili [illegible]
spirituale significat visibile corpus
[illegible] et in palpabile [illegible]
[illegible] et [illegible] maiesta-
te [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad intellectum [illegible]
[illegible] celeste panis qui [illegible]
[illegible] est [illegible] vocatur
corpus [illegible] sacramentum
corporis [illegible] et palpabile
quod visibile quod mortale
[illegible] est [illegible] quod
[illegible] in [illegible] fides [illegible]

hoc sacramentum credendum est esse
verum corpus christi quod deus sub forma speciei
sub pane et vino ut dicitur totaliter
adaequat hominem in anima et in
corpore se nascens dedit socium
convescens in edulium moriens
in pretium regnans dat se in prae-
mium ergo nisi respexisse causam
[illegible] Et hic mirabiliter quod
significat ostium quo se homines
in vitae ostendant et in sua mi-
sericordia [illegible] 2a hoc ostium significat
caritatem dei qua venit ad
homines qui dignitatem suam
minuerunt cum humanitatem
factus Iohannes sic significat omnes corde
per fidem ubi Augustinus dicit et
in eucharistia ecclesia omnium compa-
ges exigit de uno cristo et de uno
nascitur homine patris societate
et unitate unus sit se tunc
homines consulando pacem et p-
acem in se patebit et cor et de
ostendunt in vitae continuando
quia hoc est unum sacramentum cor-
pus omnium fidelium et unitatem in
dignae communicantium ut dicitur
pax dei sit super vobis id est ut per
acceptionem prius venitis ad
pacem aeternam [illegible] dicitur in-
quid sit benedictio quia potestas
ut sacerdos post missas faciat super
populum [illegible] 2a haec benedictio significat
benedictionem quam christus fecit in
sua ascensione super discipulos
suos et cetera sicut patet per Lucam
ubi Lucas dicit Elevatis manibus
benedixit eis et recessit ab eis hic
ait sacerdos postquam benedixit
absolvit populus apostolus benedictionibus
consortes et facit omnem partem omni-
bus [illegible] et ordinum et missae quae dicitur
per missionem etiam tractaturi si fideles
et devote sunt tecum in hoc facere missae
usque in finem et habent bene cedunt
bonum suscipiunt quia omnia misteria
et opera dei quae ab incarnatione et nati-
vitate et passione sua et resurrectione usque ad
ascensionem suam [illegible] peregit in missa
plenarie comprehendit ergo nisi credere et
corde [illegible] dicit hostiarum
quae diversa de corpore christi et in missa ianua
sunt placet mihi ad hoc dicitur mirabili
eo quod tanta gratia et efficacia in eius
sacramento quod purgat hominem a peccatis
et animam replet virtutibus et in die no-
vissimo corpus cum anima resuscitabit
adultera est haec dico ergo quid faciam
ut merear in tangere virtute huius sacramenti
ut possim salvari [illegible] 2a Nota quod
sunt in hoc credenda sunt quibus salvus non
sunt per fidem catholicam et iustam et sine
istis quattuor nullus potest salvari
adultus unde Iob peccavit nec quamquam
pugnare respuit Sed ante sit fides nostra
omni voluntati salvandi pro primis
utilitate nostra fide apostolis profitemur
actus fide purificati corde credere christi ubi
intus corde et Apostolus Iustus ex fide
vivit Nota 2a Fidem nostram fac
nos et apostoli sunt actus et 2a et quia
tot bona consequimur ex fide nostra
nos ut fides sit omnibus in regula
et una unde apostolus unus deus una
fides unum baptisma Et hoc unum
idem est quod credere amice fidelia
precepta [illegible] vita illa [illegible]

... mel [illegible] est [illegible] in [illegible]
[illegible] imitat [illegible]
[illegible] sine operibus mortua est
[illegible]
[illegible] in suo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] que [illegible] pos [illegible]
[illegible]
[illegible] que est [illegible]
[illegible]
[illegible] ut quis peccat [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] satisfactione [illegible]
[illegible]
[illegible] Judicamus [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] pecca [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible] nunc [illegible]
[illegible] dic [illegible] quis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] qui [illegible] sine
[illegible] sine [illegible]
[illegible] cu [illegible] tua
[illegible] me [illegible] tuo
[illegible] qui [illegible]
[illegible]
[illegible] quis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] gaudet [illegible]
[illegible] gaudio tamen [illegible]
[illegible] regni [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] carnal [illegible]
[illegible]
que [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in regno [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

b

illa celestis non in die aliquo fine q-
ipse deus solus qui est lux vera illuminat
omnia que in celis sunt sine intermissione
preterea dicit Ista sunt possibilia et credibilia
que sunt diversa ergo quo modo dum audivi
a quodam veritatem XII effectus corporis Christi
Rogo ergo ut in eos exponas ut eos
firmius credam Respondet Multi sunt
effectus corporis Christi sed ut rogas XII tibi ad
presens expono Primus est salvatio et mundatio
animarum unde Gregorius hec oblatio corporis Christi
tuetur animos a peccatis et a periculis liberat
et [illegible] ambos [illegible] accipite
[illegible] que in peccata dimittantur [illegible] sacerdotes
[illegible] accipe medicinam
Secundus effectus solent accidentia per [illegible]
ut [illegible] ut dicto Christi
sanguinem in calice [illegible]
[illegible] ut in vino [illegible]
et in aliis [illegible] aqua [illegible]
in [illegible] signum est [illegible]
[illegible] Tertius effectus
est hoc sacramentum munit animam gratia
in [illegible] Christi [illegible]
[illegible] videt
[illegible] fugiet
[illegible] Quartus effectus purificat animam
ab in [illegible] cogitationibus et [illegible]
effectus [illegible] purificat
nos [illegible] Quintus effectus est re-
[illegible] sicut enim [illegible]
corpus [illegible] ita
corpus Christi [illegible] que [illegible]
sunt per peccatum in anima Sextus effectus
est [illegible] quia sicut panis
[illegible] corpus confirmat sic panis Christi
celestis [illegible]
Septimus effectus est [illegible]
sicut enim panis [illegible]

[illegible] sic [illegible]
[illegible] panis [illegible] ne
[illegible] corporis [illegible] ipsum [illegible]
[illegible] sunt [illegible] et
manduca me non tu me mutabis
in te sicut cibum carnis tue sed
tu mutaberis in me Octavus effectus
quia hoc sacramentum munificat
[illegible] dignum nec
signum [illegible] Christi ma-
[illegible] me munit [illegible]
effectus facit [illegible] sed
[illegible] et non sed [illegible]
[illegible] ut [illegible] carnis [illegible]
sicut in [illegible]
[illegible] et bibimus ita [illegible]
corpus [illegible] digne [illegible]
[illegible] effectus [illegible] hoc sacramentum
[illegible] fideles [illegible] spe
et [illegible]
effectus hoc sacramentum [illegible]
[illegible] Christi medici-
nam et [illegible] anima
[illegible] effectus [illegible] ad
gratiam et eius ad [illegible] Christi
[illegible] manducavit hoc [illegible]
[illegible] Nota [illegible]
et plures effectus corporis Christi primo
effectus accedit [illegible]
[illegible] illuminat intellectus [illegible]
[illegible] fidem [illegible] facit
ut obediat [illegible] Nota [illegible]
quod quatuor sunt necessaria [illegible]
[illegible] corporis Christi primum est si [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible]
debes enim scire [illegible] est
si spiritualis [illegible]
corporali quia [illegible]

preparauit deum [illegible] eius [illegible]
[illegible] non [illegible] coram [illegible]
[illegible]
[illegible] tenebit [illegible]
[illegible]
[illegible] aeclesia [illegible]
[illegible] tamen [illegible]
corpus [illegible] in domum
[illegible]
ita nos [illegible] corpore
[illegible] in domum [illegible]
nos in [illegible]
spiritualiter [illegible]
est [illegible]
[illegible]
[illegible] inuiolata manet [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] filii
[illegible] regula [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] filii [illegible]
[illegible]
templum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] explicit [illegible]

Isidorus de summo bono correctus 1869

Summum bonum deus est quia incommutabilis est et corrumpi omnino non potest. Creatura non summum bonum est quia mutabilis est et dum sit quidem bonum non tamen potest esse et summum. Immortalitas dei incommutabilis est. Nam angeli et anime immortalitatem habent sed incommutabilitatem non habent. Ideo sunt et immortales et mutabiles quia sine fine vivunt. Anima mutabilis est ex bono in malum mutata [illegible] angelus [illegible] habet unde [illegible] materia [illegible] in formam ad formam mutabile est [illegible] non [illegible] incommutabile est [illegible] Deus [illegible] ita deo [illegible] in mortalitate in incommutabilitate [illegible] deus [illegible] per [illegible] varia tempora [illegible] [illegible] manens [illegible] tamen [illegible] tempora [illegible] in [illegible] disputatione [illegible] [illegible] pulchritudine [illegible] [illegible] magnitudine [illegible] pulchritudinis [illegible] [illegible] pulchritudine [illegible] qui ita intelligit deum [illegible] [illegible] magnitudo [illegible] deus sit [illegible] deus [illegible] sine [illegible]

q habet. Sed divina non aliud est quam ipse et id
quod in ipso est. Inordinate dicunt, sed in
fra in ipso plures sunt ea que ordinate in deo
sunt ut puta simplicitas que alii
dicunt proprietates et non est apud deum imu-
tabilis simplicitas est in eo. Sic nec ra-
tiones eterne fuerunt

2a Non ideo celum et terra implet deus
ut contineant eum sed ut ipsa
potius contineantur ab eo. Unde
cum deus implet omnia, sed tamen ipse sit unus
ubique, totus est et totus ubique. Ita predicandus est
esse in omnibus deus et una que est non
per magnitudinem ponentes sic capiat
enim in maiori maius et in minima mi-
nus, sit potius et ipse totus in omnibus
sive omnia in ipso. Comprehendere sine
maiestate tua potuit sic in inpro-
cludit nec evacuat partem eiusdem
alteri in veniendo potuit. Quia ille omnia
continens constringit. Quia enim ut dum
in deum cumponit certum, Sunt ipse con-
tinenda sed sic ut prima sunt sive ea
que amplianda sunt ut replent. Tamen
tenus ergo possibile est effugere deum quem pre-
sens est? Qui non habet peccatum nequi-
evadet nativum. In inpositus deum ma-
gnitudinis ita est ut intelligatur eum
in tota omnia potius in anima sunt contra
omnia potius conclusio et non in totum ut
in centro sphere magnitudinis sive in inte-
rioris omnia concludat. Per hoc quod
totus est consideratur esse creatorem per non
qui in eternum gubernat omnia dominator et
ne ea que creata sunt sine deo
essent. Deus intra omnia est, unde ne
extra deum essent. Deus exterior est ut omnia
concludat ab eo. In comparatione alicuius
sic dicit per se ipsum deus autem qui non est
sicut quod illocalis est per se totus. Quod habent
exterius nomine dicitur sicut sicut primum et unum

in opera sicut et reliqua et ubique
id est inestabile est ut cuique dicitur
posset quem deum omnino sine
medio dignetur. Dum localis
non sit deus localiter tamen in suis
ambulat sub deum de loco in
locum per dictum ab eis. Ita deo
nec loco movet nec tempore in
suis tamen suis corporis et alteri me-
diante quodam aliquo locum
predicamentum. Quoniam deo in primo situ
nec situ qualitate nec in habitu
vel motu aliquid dicitur.
In est deus quando non liberando
tantum quia nos et labore me
diligit sed absoluit a sua
iniquitate. In est deus et consiliando
quia nos consilium in malo per-
tat donec maiores emendatas
penitentie futuri reparant. In est
deus et consolatio per quia omnes
sunt sic in intimitate super-
erat. In est deus et refinendo quo
dispensando in fervens inopia
equitatis et in modo qualitate
caudes deus in suis sunt
procedunt.

Cum de deo loquens scrip-
tura precepit dicat
esse deus non quasi visi-
bilem ostendit sed vero quod esse
perfectum significat per quod quos dic-
tum dicitur, nec quod magnitu-
dinis eius intellectus possit sensus
attingere eam nec ulterius quo-
nus ingenio ad perfectionem angeli-
ca divina per terminum natura
perficit, nec ad contemplationem
divinam indefesse conspicit. Non
tamen eius essentiam plene non valet

Sicut nec ipsi per se ipso angelica
in totum attingit sicut ipsum apostolum
qui ait Et pax dei que exsuperat
omnem sensum ut sic audias et angelorum
Apostolo in tercium [illegible] attingit [illegible]
est [illegible] caritas [illegible] supereminet
est in [illegible] [illegible]
[illegible] unio nostra dei [illegible]
ueia [illegible] potest deum [illegible]
[illegible] non enim quod [illegible] ei equal
[illegible] pt atque [illegible] [illegible]
[illegible] penitus dei [illegible] ut [illegible]
[illegible] eius non [illegible] sensu [illegible]
[illegible] angelico uel humano [illegible] quia
occulta sed [illegible] [illegible]
ea [illegible] est [illegible] non [illegible]
aut [illegible] [illegible] apostolum qui
ait [illegible] et cognouit [illegible]
domini aut quis consiliarius eius
fuit

Sicut adhuc corporalium
creaturarum magnitudine
[illegible] [illegible]
[illegible] corporum ut magna [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] uisibilibus
inuisibilia [illegible] atque [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
laude ita [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sua [illegible] [illegible]
[illegible] deus [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est ut quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] domini
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] domini [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in domini [illegible] est [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ubi [illegible] non [illegible]

Alleget [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] apud [illegible] [illegible]
nulla est [illegible] que [illegible]
est [illegible] est ita [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
equitate [illegible] qua eos [illegible]
[illegible] [illegible] nominat quod
quod [illegible] [illegible] est [illegible] est
[illegible] [illegible] Ita ergo intelligere
[illegible] est [illegible] passiones [illegible]
affectione [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut quia
[illegible] est non possimus agnoscere
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

In signa quae dei volunt quibus ad sua
praemia nos trahit et dominum condescendit nobis
congruentius et multis modis deus ad signi-
ficandum se hominibus dedit similitudines
quas ad se trahit quae tenent in veri-
tatem suam invisibilem esse et in corpo-
reum esse constat propter quod de corporibus
ad deum sumuntur qualitatem quas ipse tamen
in deo non sunt quia in sui natura
in corporeus est ac in [illegible] [illegible] propter
efficaciam [illegible] [illegible] [illegible] in ipso [illegible]
ut quia omnia videt dicuntur dei oculus
et quia omnia audit dicuntur aures propter quod
[illegible] ambulat propter quod operatur [illegible]
Sic et motibus horum similibus ab humanis
motibus trahitur similitudo ad dominum sicut
obliviscentis et recordantis sicut est quod
[illegible] dicitur Juravit dominus deus [illegible]
[illegible] suam non quod deus [illegible] [illegible]
sed hoc modo narrat affectum et tibi simili-
figuram et nomina et similitudines [illegible]
[illegible] si vitiis significationes figurae
[illegible] [illegible] ad [illegible] passionum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] agnus non propter [illegible] sed propter
[illegible] [illegible] [illegible] fortitudine non
[illegible] [illegible] per mortem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] anima [illegible] significant [illegible] quia
[illegible] est [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quidam
[illegible] [illegible] legitur ad imaginem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] quia
est corpus sed anima quod est spiritus

ymaginem dei habeat non ergo est
corporeus forma in deo qui homi-
nem ad ymaginem suam fecit quia
mentem non carnem ad similitudinem
creavit cogita [illegible] quale [illegible]
habeat [illegible] et dominum non [illegible]
[illegible] est deus [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] non [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nos facie tua ac [illegible] [illegible] [illegible]
nos [illegible] tua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est Nam sicut
[illegible] quae [illegible] [illegible] sunt
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nomina [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] sicut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vestigia dei sunt quibus [illegible]
deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] facie [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut ipsum [illegible] [illegible]
templetur cuius [illegible] vestigia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Omnia tempora praeterita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nec futura [illegible] [illegible]
[illegible] sed omnia praesentia [illegible]
quia [illegible] [illegible] sua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] tempora [illegible] [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] sed [illegible]

aeternitas ut imitationem temporis sed
sensit primus sequelam infinitam intra
se esse non enim in causa dico
quod prima terminus consequentem per futurum te
mpus per futurum tenebis unum stante
semper tenet et permanet ut dicit
dicit ...ma omnium ... facit
esse manentem sed nec ipsi auctori
... accessione est tempori illam
dicas in creaturis esse res quarum
necessitudo tempori non valet imitari
angelos sicut ipsius quod in animatum
in motu creatur sive materia ibi
informi propria ... animae ipsa
quemque ... voluntati ...
ut ipsi utique variatas esse mutat
tempus ... et creaturis
quae ... creaturae sunt permanere
... enim angelus accedit
ipsa ut successive sed nobis in
... in hoc in fine
mundi ...

vii Dicta autem principium in
... fuisse tempus quia ... dum
sit ipsum tempus creatum
in principio et in mundi ... esse cre
dendum est ... principium
... quod ... cepit ... cum
... et ... in ... spa
tium quod corpus ... quia ... antea
absconditur ... quia veniat
... in ... mundi status est
tempori quia ... creatura motu
mutatur nec ... autem ... unum
tempus est ut unus annus ...
est ... ut dies ut ...
... dum ... omnia ...

... quod ... ... est
... est quod non similis est una
sit praeterita futuri nec ... sicut ... praeter
... est ... et ubi ... ... quod
... futura praeterita et futura in ... quod
praeteriti ... praeterita praeterita
et futura ... per ... praeterita
... praeterita ... futura ...
... praeterita ... in ...
praeterita ... praeterita ...
... praeterita ... differentia ... non
... in deo cui sunt simul omnia ... sunt
viii Mundus visibilis ... in ...
visibilibus sed ... in ...
... omnis autem ...
... alter in ... quod
... est ... non ...
... est ... et ... sicut ...
... ad ... non ...
... et ... tempore
ita et ... quod ... tempore
... ... omnia ... mundi
... in ... mundi ...
... ... tempora ... ...
... ... creatura ... cogitatio
nova ... ...
... in ... et ... ...
... mundi ... et ...
... autem ... sed et ...
ut ... ... creatura
... ...
non ... cepit ... tempore ...
... ...
... ... nova ... in deo ut
... ... nova
voluntas in deo ... non est ...
... ... in
... et ... ...
... quod ... ...
... quod autem ... voluntate dei
in mutari ... ... voluit
quod ... non ... ...

est quod voluntas dei deus est quia non
ipse aliud est aliud voluntas eius sed
hoc est illi velle quod ipse est et quod
ipse est utique eternus et incommutabilis
est. Hoc est ergo voluntas eius incommutabilis
ex qua formatus est mundus. Augustinus
in hoc tempore res aspectibus precessit ut sonus
cantum. Prior est enim sonus cantu quia
suavitas cantilene ad sonum vocis non
sonus pertinet ad suavitatem. at per hoc
utrumque simul sunt. Sed ille ad quod
pertinet cantus prior est idem sonus qui
causa ex qua celum et terra formata est ideo
informis vocata est quia non dum
ex ea formata erant que formari restabat
unde ipsa materia ex nichilo formata erat
Aliud est aliquid fieri posse aliud
fieri necesse est. Fieri necesse est quod deus
naturis inseruit. Fieri autem posse est
quod deus ante summam indidit naturam
creatam ut fieret quod voluit res
naturam non dedit sicut tunc tenebre creature
sunt tenebre quod dicit deus per prophetam
ego deus formans lucem et creans tenebras.
Sed quia angelica natura que non
est fabricata lux dicitur. Illa autem
per privationem tenebrarum nomine intimatur
accipitur et in et in plurimis locis scripture
divine. Sed quia et hos et illos deus
creavit inde formans lucem et creans
tenebras. Unde tunc bonos angelos
non tam creans sed et formans. malos
vero creans tamen non formans [illegible]
ex bonis malisque accipiendum est
per creaturam eam tunc quod creaturam
ideo nominatur in genesi spiritus sanctus ut
quia superferebatur enim [illegible] operaturum
spiritum illa nominatur spiritus creator

Spiritus sanctus super ferri dicitur
quod et apostolus indicat cum
super eminentem viam caritatis
demonstrat. Ideo super ferri aquas
spiritus sanctus dicitur quia caritas
est dei in quo consistunt[?] inquit
eternus atque incommutabilis super
fertur nobis unaquaque natura
suo pondere inclinatur. Significat
habemus motus superiora quia
appetunt quia superiorem ipsorum se
gnaria super fertur universo creature
spiritus sanctus per hoc quod
dies sextus angeli sunt qui lux
per unitatem in summa dicitur non
dies primus sed dies dictus est unus
et idem ipse repetitur semper in ex
quisitione seu in occasione
creature qui dies est natura
angelorum quando creaturam ipsam
contemplabantur precedendo vespera
fiebat non autem permanebat in
eius creature quantum se laude
eius ad deum referendo mane
lucis in divina ratione [illegible]
cum nos manifestabat. Sed non permanet
neglecta creatura in
creature aspectu iam non vespera
sed mox vera fiet cum se
creature inclinis in deo quam
in se ipsa noverit ipsa sententia
signum que in deo maior est dies
diluculo dicitur. Cognitio vero sua
in se ipsa ad comparationem co
gnitionis divine que in deo est
quia tangit in fiore? vespera
nominatur. Ideo quod de vespera
mane fiebat quia cum in se

suam questionem satisfacere non
aquiesceret ut se promiserit nostre
patuisset creandum esse referebat
creaturam in quo se dies agnoscit
ad melius fiet non sicut que ad
modum non difficile dicamus
fiat et quod sic dixit ipsa fiat
celum in principio dixit eum semper
in verbo unitas est dictum Dixi tamen
tamen dictum est dicere fiat celum et ter-
ram creatura que una unitas fiet
nos quod qua cogita dicit fiat
non constat creatura mutabili
fiat quod dictum est in eternitate
et non in verbo facto sono emissa
dicta est non separes verbo ipsa
species creandi que
autem fiet separare ab uno ipsa
est Ideo dixit nos singula
videntes laudes tamen ipse
videat laudes que per nos Ideo
illud dictum est quod loquimur
sed spiritus patris vere ipse loquimur
in nobis prudens sicud ipse
per nos loquitur ita laudes et videt
per nos sed ipse per se invenit atque semper
per spiritum videt per nos non separabiliter
attende unum simul creaturam
in principio valde bonum videri
singulariter non tamen bonum anima
et mentem corpus in eum sensus sin-
gula bona magis tamen bonum faciunt
dum singula omnia valde bona
bona faciunt Ideo tota elementa vero omnia
in puncto et aliqua consistit secundum proportionem
naturale est quod per se ipsum est puncto
ut homo ex anima et mente
communem . . . aptum ubi est
. . . . ut victus verbo

quia tamen proportionaliter est . . . quia
vel vestimento vel victui homo est necessarius
sed ipsa bona vocantur illa opera quia
ideo sicud homo predictus autem
sed ad aliud . . . ad hominem accommodata
non . . . intellectus . . . extra-
elementorum naturis etiam est Sunt itaque
sunt et ista sunt nimia valde sunt
et consuetudine utilia Ideo . . .
divina sanctitate opera . . .
tes in mensa . . . valde
bona nichil . . . naturam malum est et ipsa
quem in creaturis inducit esse venena
. . . utuntur bona et per se sunt si
male utuntur nocent . . .
. . . est creatura omnia . . .
bona . . . valde bona.

Malum autem non est creatum sed
ad quod est in creatura et ideo nichil
est creatum malum quia sine
ipso factum est nichil . . . autem ma-
lum non fecit non quia . . . autem
aliquid creaturae malum . . . fiet . . .
malus . . . quia vitium est . . .
augustinus . . . sic dicendo . . . est malus
. . . in . . . dicit . . . malum
et nulla esse natura mali quia natura
omnis aut incommutabilis ut deus . . . aut
commutabilis ut creatura . . . est malum
non . . . natura non est quia accidendo
malo in bonis naturis . . . enim in
. . . quod enim distinctum natura
manet et malum quod . . .
est . . . non natura . . .
. . . natura non esse quia
nichil quod naturale est . . .
enim natura . . . dampnum . . . vo-
luntate . . . ipsa mala . . .
tas

[illegible] est nature bone quo in tanto de-
statum eam esse bonam ut ita deus
per mala nec [illegible] in vitio [illegible]
ab [illegible] incitamentum adeo vitia adiacent
esse creata. Iudei et aliqui heretici dicunt naturas
bona et mala principaliter sed veritas ita
non est et enim vere sicut dicit [illegible]
creata est causa ob eam permisit deus
mali ab origine statim nisi ut in diversis
malis bonos nature decor irradiat vel pre-
maneret. Quedam etiam ipse etiam in bonis
esse comparata [illegible] qui modo antitheta dicitur
quod latine appositum vel contrapositum nomi-
natur. Sicut pulchritudo eloquentie [illegible]
mox contraria appositis perficiunt. Ita in
verbis per mixtum est esse malum sic in
bonum [illegible] potentie malum
fecit deus omnia valde bona [illegible]
de nature malum que et ipsa [illegible]
tur videntur esse penalia sed bonis
[illegible] bona et prospera sunt. Ita [illegible]
[illegible] est creatura [illegible]
nos bona sed contra naturas valde [illegible]
[illegible] super [illegible] omnibus privat
[illegible] sed [illegible] corporibus in [illegible]
[illegible]. Ita et in universitate nature si
[illegible] nature malum
[illegible] universitatis [illegible]
[illegible] mala [illegible]
[illegible] sunt [illegible] in universitate
[illegible] unde queque videntur
esse mala [illegible] sunt [illegible]
[illegible] culpa. Mala dicit in creaturis
[illegible] ut [illegible]
[illegible] quia accidit ut [illegible]
[illegible] sed commoda [illegible] non [illegible]
[illegible] accusat in [illegible]
[illegible] impietatis [illegible] ipsa
facta sunt noxia que [illegible]
[illegible] sunt [illegible] perfecta [illegible]

[illegible] non [illegible]
sunt [illegible] hinc [illegible]
[illegible] sit [illegible] in [illegible]
[illegible] noxia est et [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] creature [illegible] sunt [illegible]
[illegible] adversitatibus [illegible]
[illegible] peccatis [illegible] pena
ut deo [illegible]
in [illegible] sunt [illegible] adversa
unde [illegible] lege [illegible]
[illegible] omnes [illegible]
[illegible] insensatos [illegible]
[illegible] est ut [illegible]
[illegible] in adversa [illegible]
[illegible]
in [illegible] adversa [illegible] et
timor est [illegible]
in domino [illegible] non [illegible]
[illegible] ut vita [illegible]
[illegible] sunt
autem [illegible] non [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] ita [illegible]
[illegible] sunt et [illegible]
[illegible] esse [illegible] deo
[illegible] non est [illegible]
[illegible] voluntatem [illegible]
[illegible] que [illegible]
[illegible]

De officio angelorum

10 A[illegible]
officii est non nature
[illegible] natura [illegible]
[illegible] mittuntur
[illegible] angeli [illegible]
[illegible] natura [illegible]
[illegible] angeli [illegible]
[illegible] mittuntur [illegible] angelorum
[illegible] est quia [illegible]

in natura sed fuit eis incom
ptoris tunc simplicia gra non
naturae esse in mutabiles an
gelos illam ita in commutabiles
esse fecit dicens non ubi qui ceciderunt
immutabilitatem itaque naturae suae
gratia in illis contemplacio creatoris
meruit et firmatus est apostata
angelus dum fortitudinem suam
ne adeo sed esse voluit cui stare
non dimittit creatura angeli facti
sunt dum dictum est fiat lux
de ipsis enim ut scriptum est prior
omnium creata sapientia lux ibi dum
principaliter illa dicitur caput
dum genuit in verbo sapientie,
Et dum sunt mutabiles creature
in natura non tamen sunt eo
templacio immutabili divina ante
omnem creationem mundi creata
sunt angeli, et ante omnem
creationem angelorum dyabolus
dicitur est sicud scriptum est ipse
est principium iudicium dei
ipsum et ad comparationem angelorum
archangelus appellatus est pro eo
creatus extitit ordinibus prelatus
non tempus quantitate primitivum
inter angelos hinc dyabolus con
fidencia cecidit ita ut sine re
paracione labitur eius prelacionis
excellentia supra hos vobis
innititur quidem non sunt
elacioris in paradiso dyaboli
cetus non adeo inter sunt tamen ille
omne lignum paradisi non est,
assimilatus quoniam speciosior
fuit enim deus dicitur ceteris
angelis et dignitate nominis
homo enim ad ipsius similitudinem
creatus est archangelus non quin super
ipsos est signaculum similitudinis spiritualis
est et pro nunc dicit plenitudine virtutis
naturam ex fine ab speciali dignitate
sapientie et sectis decore in deliciis paradisi
dei fuisti formatus in creacione est omnis
natura tanto premium cum equit ad sum
ma dona vita cum posse sine peccato
et adesse dyabolus tanto gravius concecuit
et cecidisse dyaboli tanto gravius ex
clam mox ut factus est in sua
vupit et perpetuatur in eis in illam in
velat testimonium dominus inter eos
vitat testimonium domino ut
fuit et in veritate non stetit quia statim
ut factus est cecidit sicut quidem in veritate
condidit sed non stando confirmatus est
lapsus non simpliciter lapsus sed deo
premoris se formavit ut essent et
demones cecidit et quas quidem homo
venus ad primam dei sibi esse in fiore
cognovit dyabolus non solum in hoc
quod se deo esse scivit
cecidit sed ipsa dicit qui autem immutabile
qui ad negat et credidit super omne
quod dicat deus nec quod voluit dyabolus
id non petat veniam quia non compungitur
ad primum demonis nos etiam sepe
in peccatum descendit quod tamen graviter
confessa noster non mentis dyaboli
mana mira que ea causa nobis pro
deus peccare veniam dum in fine
operatur homo qui ipse homo
a parte inferiori infirmitate peccandi
est occasione quia in ipsa anima de
tunc apostata angeli pro eo veniam
non habuit quia carnalis fragilitatis
in illa infirmitate gravati sunt ut
peccarent homines autem per suam
voluntatem veniam adveniant quod
natura materia ponitur humana
in infirmitate ideo quod sunt in fina carnis

condicione vel gradu bonum ac puritate creatis
et psalmus dicit Ipse fecit firmamentum in vir-
mamento dicit quod terra firmius et ita incommu-
tabiliter inquit que sic in terra stat. propter quia apostate
angeli ceciderunt reliqui in perpetuam eterne
beatitudinis solidati sunt. Unde et post-
ea celum creatum superius repetitur factum firma-
mentum et vocatum est firmamentum celi
illuminatur ordines quod post angelorum ruinam qui
qui permanserunt firmiter meruerunt eternam
perpetuitatem et beatitudinem quam antea minus
acceperant post ruinam dilectionem in an-
gelorum sanctorum cives collata sicut prius perse-
verantiam et beatitudinem acceperunt que antea
minus acceperant. Unde Gregorius Angelorum quorundam
malorum iniquitas sanctorum fuit utilitati
omnia unde mali corruunt inde boni
glorificantur et profecerunt. Numerus angelorum
miles qui post ruinam angelorum et hominibus
ex ruina electorum eorum supplebitur qui numerus
soli deo est cognitus. In tres angelos distri-
butum est per gradum dignitatis in qua
eidem sunt distributa alius alii prefe-
runtur tam actione pertinet quia sicut a
deum ministrat alius aliorum precepto
atque obediunt iussis. unde et ad prophetam
zachariam angelus angelum mittit et quod
eisque nunciare debeat precepit. Novem
esse distinctiones in ordinibus angelorum
sacra scriptura testatur. Sunt angeli ar-
changeli dominationes virtutes potestates prin-
cipatus cherubim seraphim thronorum
ordinum numerus [illegible] [illegible] deinde describit
propheta de nominibus lapidum cum de
firmamentum apostate angeli loquitur
dicimus in quod lapis preciosus opi-
mentum tuum sardius topasius
iaspis et crisolitus onix et berillus
saphirus et carbunculus et smaragdus
et in novem lapidum ipsi ordines de-
signati sunt angelorum quos apostata

angelus cum superbiret quasi in vestimento
ornamento suo habuit quia ad eos eminet aliquorum
comparationem dignum se creatorem autem
apparuit et eam nunc inutilem rationem
ad superbiam elevavit. Angeli boni
semper in deo gaudent nec miseri in
statu non in se sed in deo quia non
que dei sunt sed que sua sunt
requirunt. Nulla igitur maior est
iniquitas quam non in deo sed in se
velle que propria gloriari. Angeli in
verbo dei cognoscunt omnia antequam
fiant et que apud homines
adhuc futura sunt angelis iam
deo revelante nota sunt. Naturalia
dona angeli et sanctitate amissa
non tamen amiserunt. Unde acute creature
angelice sensum. Triplicem
[illegible] acumine vigent in
subtilitate nature ex presentia temporis
revelatione superiorum spirituum. De his
deus quecumque flagello ferit mediante
ministerio ad ministerium vindicte apo-
state angeli mittuntur quos tamen divina
potestate cohercet ne tantum noceant
quantum cupiunt. Boni autem angeli
ad ministerium salutis humane deputati
sunt ut animas in spiritu mittant
et regant omnia iussu dei. Unde
cantat apostolus Nonne omnes sunt
administratorii spiritus in ministerium missi
propter eos qui hereditatem capiunt sa-
lutis. Angeli corpora in quibus
hominibus apparent de superiori aere
sumunt solidaque speciem ex celesti
elemento induunt per quam humanis
obtutibus manifestantur. Singule
gentes prepositos angelos ha-
buerunt. Unde autem legitur
angelus danieli loquitur. Ergo
in quod veni ut nunciarem
tibi sed princeps persarum

ncto
sm
sm
a
t
ss
m
os
n
ca
ssa
ne
l
or
es
ndo
po
a
at
n
tan
s
at
ssi
a
s
re
us
c

restitit michi et post alia non est
qui me adiuuet nisi michael
princeps noster. Item similiter homines
angelos hic ponunt. Quomodo Matheus
in xviii° Amen dico vobis quia angeli
eorum semper vident faciem patris
mei qui in celis est. Unde et petrus
in actibus apostolorum xii. cum per miserat
in carcere dimisit intus apostolus non
est petrus sed angelus eius est.
Item i. demum angeli continent et videt
... petrus apostolus dicit in quem
angeli desiderant conspicere. Item
si deum non continent nec videt
quo ... inmediate ... angeli
eorum ... in ... quia in celis
est ... utrumque est et dicam
... ad dicendum quod demum angeli
vident et vident desiderant et hic
desiderant et amant et amare
nituntur. Item in eum vident sic desiderant
ut effectu desiderii non
fruantur desiderium ... necessitatem
habet necessitas penalis est et ab his
angelis omnis pena et ... alioquin est quod ... est per
... vel sim si ... dicas
de visione faciei satietas ista
fastidium hic solet et secundum ... istos
de visione quam desiderant
fastidire non posse. Et ... est
nisi ut ... sunt utrumque
... desiderant et sa-
tiant. Item ne sit in satiete
fastidium satiati desiderant
vident i. angeli faciem patris
... satietatem ... quia satietas
ista fastidium nesciat angeli
desiderant ... ut
... in spiritu ... an-
gelus pro deo ponitur ... patet

b ... desiderant sine labore et saciantur
sine fastidio, ne ... nescitos ...
... desiderantes ...

non spiritus sanctus sed per incarnacionis
dispensacione solus filius incarnatus.
Quare in carnacionis adventu discordia
inter angelos et homines fuit remota atque
cristus pacem in se et angelis et hominibus
fecit. Eo quippe nato audi... clamauit
Et in terra pax hominibus bone voluntatis.
Et incarnatum quod non solum deo re-
conciliatus est homo unde ... pax inter
homines et angelos ... discordia
... ad ventum deo homini et angelis ... fuit
... per ... agnoscit quod salutati
in veteri testamento ab hominibus angeli ...
... se salutari ab eis ... nos
in novo testamento ... non sol-
... angelis suscepit ... etiam
ne faciat ... homo
in veteri testamento despiciat nec resalutatur
ab angelis eo quod adhuc homo
non deum transiisset in deum suscepit
ante homo ... et ... salutatur
ab angelis ... et maxime habet
angelus legitur salutasse et Johannes
angelum salutari ab eodem angelo dicitur
vide ne feceris ... conservus ... sum
... per quas agnoscit ... per in
carnacionem ... pacem in ...
et angelis fuisse redditam. De homine capitulum
xiii

Omnia sub celo propter hominem
facta sunt homo autem propter se ipsum
inde ... per signare ... similiter
referuntur ... omnia homini ...
... esse ... omnibus rebus que ...
et in homine omnia ... atque ... eo
... nam ...
creature homo magna quedam
porcio est tanto ... gradu ...
... est ... in imagine ...
...
per est homo dignitate ...

reuerencia distinccionis creacionis dum anima
dixit deus fiat et facta sunt. Creare
vero hominem quasi de consilio deliberatione
racione voluit dicens faciamus hominem
ad ymaginem et similitudinem nostram.
Certe in natura hominis sunt effectus ... sic
constituit deus hominem per tantum ita et
constituit quantum ipse ... gratiam vel ...
simul cum suo arbitrio deponere potuisset. Originaliter adam et eva sunt
creati sunt separatim non ... mulier de
latere viri formata est. Preterea ergo ...
sunt utique tamen ordine non potest ...
viri viz ad ymaginem dei factus est
mulier ad ymaginem viri formata est ...
et illa tegere non constricta est. Sic vir per se
metipsum factus est mulier ob ad
iutorium vir creata est. Homo per se factus
traditus est dyabolo. Et audiunt etiam
et inclinant ... sunt cum deum et dyabolo
... mandicans ... et propterea aut spreta
principatus patris eius. Serpens enim dyabolus principatus est impii et ipsi sunt
filii eius qui ergo pena nostre adyma
collabuntur ... ad agendum cum
labore ... Quia non ita vere si de
... flagiciorum primo et ... non pec
cassisset quibus ad ... medium
... vere sufficeret. Et sic ... statim
actio ... ob temperare ... et
pugna ut sit in hominibus ... pena
peccati est. Quia primo homo in omnibus
eius filios propagata ut qui voluit
nimium deo esse unicus esse in semetipso
dimissus et qui ... deus voluit
esse ... fieret sibimet ipsi ...
atque ... vnde ... potest ... si ...
si ... deus non fuit ... ingratus ...
... volens quia deus ... noluit
valens ... varie ... quamvis

... it ... dum ... anima
... incidit diem
... sit vita ... liber
... appetit que ... ubi ...
... insigat ... non
... mutata in ... nos
... atque alias acciones ... sit
dum ... perpetua ... requie
... quia non in venit in
labore ... et ... vivit
et vacuus ... quamvis
eadem ... sua
creata ... sine ... creacionis ...
naturali facta est qua originali
... homo ... et mors in
omnes homines transiit.

Vita corporis anima, vita anime
deus est. Et sicut corpus mortuum est sine anima ita anima
mortua est sine deo. Anima
hominis non est homo sed corpus
quod ex limo factum est idem homo
est. In ... ergo anima in corpore
anima ... ipso principio carnis ...
nus ... accepit ... et
aptius ... hominem ... dicat
animam non carnem ... esse
... addere ymaginem ... ergo
... quibusdam ... anima
hominis esse corporea que ...
ad dei ymaginem facta est ut
... nunc ... nec deus
esset tamen in corpore ut ...
... vita ... et anime sicut
in ... sine ... eorum
quedam in rebus temporalia sunt
quedam perpetua quedam vero
... temporalia sunt
quibus in ... ortus et obitus sit

corpore[a] qualitas quibus certis non
continetur. Flamma et simplicia quibus
nec altitudo nec latitudo nec spatium. Imag-
ginem esse dixerunt sive nec natura
nec esse eam p[ro]pria corporis instructa
sed tamen eam ceteri qua corporis
iudicatur cum ad imaginem inducitur.
Quidam sanguinem dixerunt esse animam
quibus per naturam in eo propter quod
verum esse appetatur. Nimirum nimis
i[llegible] vita anima [illegible] nec
ipsi nominis ut quibus tamen dicat
[illegible] est ex quacumque quod
quaerendo magis est in [illegible]
Gentiles autem et heretici de anima
disputantes errant, sed quos [illegible]
neque sequentes [illegible] qui auctore
ad ymaginem facta est, non no-
[illegible] eius [illegible] errantes dixerunt
diversimode mutabile et [illegible]
localem sed tempore sive [illegible]
[illegible] corpus autem et loco et temp-
ore mutatur quia et tempore mutat
et loco variatur. quod est autem
ad corpus mutatio locorum fiat
est animae mutabilitas cogitationum
sive varietas [illegible] motionis
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] contemplationem [illegible]
[illegible] in [illegible] voluit
[illegible] recessit et [illegible]
natione in [illegible] [illegible]
varietate defluxit [illegible]
a sua naturali splendore [illegible]
anima facta commixtione carnis
13 qua [illegible] in [illegible] omnis
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible]. Ratione dicitur eam
corruptibile [illegible] anima
[illegible] in habitatione [illegible]
[illegible] multa cogitationes.

13 Neque enim verum est se[cundum] veritatem sed [illegible]
[illegible] [illegible] animalibus [illegible]
[illegible] corporeis vita nostra [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] autem [illegible] [illegible] corporis
[illegible] [illegible] dicit esse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] corpori [illegible] [illegible]
ita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] loci et [illegible] longitudinem
[illegible] [illegible] [illegible] longitudinem
audimus [illegible] [illegible] [illegible] oculi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
audimus. Animus [illegible] et loca [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] capite [illegible] [illegible] corporis
non attingunt. Ipse autem intellectu
[illegible] [illegible]. Amplius [illegible] oculis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] videamus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
videre [illegible] capit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ita ut animus [illegible]
esse in [illegible]. Aliam [illegible] [illegible]
[illegible] species et magnitudines [illegible]
[illegible] tanta [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] animus [illegible]
[illegible] contemplatur. [illegible] [illegible]
[illegible] altitudinem et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
patet. Multa cogitantes sine [illegible]
[illegible] sine imaginibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quasi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] esse in [illegible] [illegible] non
esse in [illegible] cogitatione [illegible]

iusta que gerunt mente non dimi-
pitte pte in ope et p hec etas insita
est in beatis non .s. mins ab mente enim
voluntas non dimi obtepat illis fragili-
tas corporis nec adeo ope nec pau
sit sed cogitacione manent. Sed cu
variet pruata est cogitaco cogendo
cuiaq vel nisi q mcione q medatu
est dicit cogitaco. Sanie enim vi-
est meoira ipa cum est aspos rebus
in venit ipa cogitat. Digna ad aliquid
non dissiale est aliq disputat quia grade
eius plexitas est et anims est imago
ipa assiles corpis reuecta sine spel
similit relinquit memoria similiter
aut non p imagines sed ..... p corpis
gaudiu sine imaginacione reimsit
diuin oblivione meor aut non ppe ipaz
adest ... sp .... possimus non
oblinisceremur quem. Homo aliqui
esse mecoram aliqui alibi irronabiliter
in intellectu in esse n homo tu pdita
tamen fecit u in ipa qualite gsocd
cauis sine spus carnis non intelligere
menti est. Secunda ... cap.

12 Gemina est etiam pulchritudo
una qua hec bene vivendo
gpquintur altera p quam illic e
tribulacione glorificabitur. Ecce pp e
gemine tribulaciones. Et sunt . . et
sive quas apagamus p tultmntibus
sive quas ab hereticis p fit in diuersis
gnitacionibus utrasque dicit p graz sed
et supplet p tunc feliciter p aut nisi ps de
hec ecclesia catholica sic mater vi
nicens impe patientia ostendit ira in-
ale ceduentes ope repellit. Sancta
ecclesia quam gentilium atque hereticorum
p mentem in simulo pe sapia et p. tra
stitis sed .... p ead cum tempta-
cionum gladius conra p ...

hereticos doctrinis est p pagata
..... sanctam ..... simplicia fide vigilare .....
igitur occasione p pagati sunt
doctores in fide et pacem ....
hereticorum ecce magis emineret
...... tunc clarius manifesta-
vitatis asserto qui patule p ...
dissensio sancta ecclesia .o dicat
catholica pro quod vniuersalis p
omne mundum sit diffusa. nec ....
heretici et secte in ptibus mundi .....
tamen. Hoc nos mirus orbe diffu-
sa ecclesia p ... paulo attestante
qui ait Gracias ..... ago deo
meo p omnibus vobis quia fides
una annunciatur in vniuerso mundo
heretes aut maligno angulo
mundi aut in una gente in-
veniuntur. Ipsi ... vo cath-
olica sed p tolli .... et sc...
ita zelum genuum fecit ....
dni sunt heretes ... nisi
qui relicta ... gnacuitate
gunt fecetes ... quibus .... et
uno multa ... fiat pfeciis meo ...
dereliquerunt fonte aque viue
et foderunt sibi cisternas dissipatas
que continere non valent aquas
Sunt ... pfis .... sit i-
ad ... sunt vis .... p ma
sit ... et ....
... in ... ma ....
ad qua pe ... melinquunt
ut esse ... heretes quia ....
q et ... heretes .... nos si
.... est .... eccas. cum
non accipiunt ad .... enim
tendunt heretici ingeniosi .....
.. o sine .... sua .....
et labore ..... in admit.

certe venirent convertant se quibus
per peccatum congruere dicitur quaerere
tingenda sua tamen modo decimum
ut in [illegible] quae agunt laboravimus
dum vicissim [illegible] multos se
[illegible] qui [illegible] esse [illegible]
deducit sic in invitatis se colligunt
peccatis [illegible] sicut [illegible] suam patri credit
spiritu dicerent ut qui in vite sunt
dimissi in adversitate certe sunt
consuevit unum eis qui per quod
non valeat [illegible] videntur
[illegible] veritate hoc credendum est. Non
[illegible] salutis [illegible] sunt mali
quam plerique ita gratia accipiat
[illegible] ut per Christum salvati [illegible]
[illegible] quaerit [illegible] Item [illegible] 17

17 Filius dei perfecta veritas nec
coepit esse nec desinit nec
perfecta sit si desinit esse
perfecta si ad tempus sit sed sit certa
sit et perfecta aequalis ea nativitate
[illegible] perfecto [illegible] vero
[illegible] minor [illegible] patre et spiritu
natura humana assumptam non
[illegible] est et in fide simi
similis et in fide sim non simus
in fide quippe sim dum simus
in fide sim [illegible] [illegible]
in fide sim per conceptionis [illegible]
[illegible] deus est homo qui a
se suscepit carnem non tamen [illegible]
carnis [illegible] conditione
mediator dei atque hominum homo
Christus Jesus nequaquam aliter in [illegible]
maternitate aliter in divinitate est
sed ut [illegible] unus est
nec [illegible] homo conditus est
[illegible] [illegible] ut deus
[illegible] accepit post dei [illegible]
[illegible] in [illegible] contra

quem ibi cum patre et spiritu sancto est coaeternus
assumpsit carnem per naturam humanam
in qua et impassibilis pati et immortalis mori dignatus est ante saecula tempora
[illegible] possit [illegible] mediator dei atque
hominum homo Christus hic quamvis aliud
sit ex patre aliud ex virgine non tamen
alius ex patre alius ex virgine sed ipse
[illegible] ex [illegible] patre ipse temporalis ex
matre ipse qui fecit ipse qui factus est
ipse de patre sine matre ipse de matre
sine patre ipse conditor temporum
ipse conditor tempore ipse auctor omnium
ipse opus auctoris [illegible] [illegible]
[illegible] et in utraque natura nec [illegible]
copulatione [illegible] [illegible]
carnis geminatus [illegible] deo in homine
venit quia [illegible] [illegible]
[illegible] potuit [illegible] nobis [illegible]
[illegible] [illegible] tulit [illegible]
[illegible] in [illegible] quia per nos suscepit
homo [illegible] [illegible] [illegible]
et stulta mundi elegit deus ut [illegible]
[illegible] per [illegible] non [illegible]
[illegible] sicut [illegible] [illegible]
[illegible] capere non [illegible]
in [illegible] [illegible] ut quod [illegible]
non potuit [illegible] [illegible]
per carnem Ita et nos dum [illegible]
ad [illegible] [illegible] factus
est ipse [illegible] ut [illegible] per
carnem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum patre semper [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] esse quibus nos [illegible]
[illegible] [illegible] qui dum [illegible]
[illegible] culpae [illegible] nos esse [illegible]
venit medicus patiens [illegible]
[illegible] per [illegible] et de morte sua

tibi medicinas [illegible] aptauit ut no
esset oscuror [illegible] vel [illegible] pro salvacio-
nem adisset venit xpc [illegible] [illegible]
[illegible] sunt missus [illegible] [illegible]
domus [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pro quod non [illegible] credidit [illegible]
mittauit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
esse assimi [illegible] irlig [illegible] dabo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sed quia ad gentes [illegible] mittis eg
~~esse gentes~~ esse [illegible] [illegible]
[illegible] electus meus [illegible] [illegible] in [illegible]
anima mea [illegible] sup [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ordine me
[illegible] nostrum [illegible] sicut [illegible]
quod [illegible] [illegible] xpc ad venit
pro quod [illegible] nos [illegible] morte
[illegible] ignorauit [illegible] [illegible]
[illegible] tam si [illegible] morte
sua redime [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod nomine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] xpc venisse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] peccati [illegible] pena dignum [illegible]
admisit [illegible] pena [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quos [illegible] tenebat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] quos [illegible] tenuit [illegible]
quia in [illegible] redemptione [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
sic carnis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

|| [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] absoluetur [illegible]
in xpc carne [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
xpc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
linea genealogia que [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
capud [illegible] [illegible] lucas linea
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] ioseph [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] qui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
transiret [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ monstrauit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
ad celeste [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad ventre [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sanctorum
[illegible] tenebantur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
xpc [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod aut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

corporeum habeat spiritus sanctus deo
per quem verbum est sicut simul
in spiritu sancto. De spiritu sancto capitulum vi

Spiritus sanctus creator est
sicut pater et verbum testatur
ipsa scriptura. Spiritus domini fecit me et
spiraculum omnipotentis vivificat
me. Spiritus sanctus sicut pater et filius est
et in deo unum sunt pater et filius et
spiritus sanctus. Nihil habet pater quod non
habeat filius. Ego enim et pater unum
sumus. Et scandalis patent sunt ab eis
procedit et similiter in esse nisi unum
sunt a quibus procedit. Spiritus sanctus
pignus accepit etiam ut per
vinculum unum sicut credimus
pater et filius unum essentialiter sunt
ipse salvator ad patrem dicit
ut sint unum sicut et nos unum
sumus. Christus non tantum carne sed
spiritu sancto se missum testatur
dicente ipso. Accedite ad me et
audite. Non a principio in abscondito
locutus sum. Ex tempore antequam
fieret ibi eram et nunc dominus misit
me et spiritus eius. Spiritus sanctus
vero qui consolator sive paraclitus
nuncupatur. Etiam tamen paraclitus
consolator dicitur. Et veniat dominus
deus sanctificator distribuitque
consolationem ante. Prophetia dicit
eis quos magis tentatur
sentiat qui aliquid revela-
tur spiritu. Dicit dominus spiritus
sanctus in membris ecclesie sigillata
dividit et in singulis singula
dona distribuit. Christus autem
omnem plenitudinem gratie habuit

et quo ita tantum plenus gratie et virtutis. Ivx°
gratie omnis plenitudo gratie est etiam spiritus
eius singula distribuit dona. In spiritu
sancto omnis gratia donorum consistit preciosum
sunt vel gratiam donorum largitur. Hunc
dans sermonem sapientie alius scientie alius
fidem atque ita unicuique utile sit
spiritus divisio gratiarum distribuitur et ideo
idem unus est. Ipse enim in essentia
tua docet que per se trinitas summa
non per se ad venientem dominum tamen proprie
et prima quam ipsa nisi deo spiritu
sancto meditante per adventum autem domini spiritus
sanctus extitit de credentibus dispensatus
in cor propheta dicit. Et eloquium
meum etc. Et in novissimis
diebus dicit. Effundam de spiritu meo super omnem
carnem etc. Enim nunc gentibus gratia
spiritus sancti tradita est neque in parte
sed ut in apostolis est sed in omnibus
dicens ut in eodem incarnatione spiritus sancti
manet. Aliquando non
tradita gratia manet. Aliquando non
digni sunt receptis dona spiritus sancti concessa
sunt. Sicut saul data est prophetia
et balaam unde et multi in fine dicent
tibi sunt duo virtutes in tuo nomine
fecimus quibus dicturus est dominus et
sciens vos unde. Ecce verbum venturum
eius tantum per te iudex sit prophetavit
qui per etatem sed fuit in nationibus
plerique sancti viri prophetae deum
habentes quibus per spiritum sanctum Christus
revelabatur et a quibus eius adventus
prophetabatur. Sicut Job sicut bala
am qui et utque predicavit adventum
Christi genitum vere ipso latebat
sed et in epistolis dicit ut sicut et
aperte prophetae ocultis per spiritum sanctum
predicabantur adventum Christi etc.

ix/

incepunt
dicat ypocrita cum in cogitacione sua non tamen
congnoscentes deum ad veniet ecce tunc onde-
retur tunc vos revelata per que tunc cara-
cteribus latebat principalibus illos nam erat
non deum tamen manifeste dicebatur eorum
tempus confessionis non esse Item de heret.

Non possunt heretici sine romana inisi
precciam catholica fraudem anima
Iob non potest placere et deum potuit
inisi precibus Iob sacrificium obtulisset opera
bona que heretici faciunt et iustitia eorum
nichil eis prodest testante deo per Ieremiam
anima mei oblata est eis amittas conscientia
tua et opera tua non proderunt et heretica
qui nos lege et prophetas adimpleat
eo tamen quod catholici non sunt non est
deus in eorum cordibus ipso domino testante
Si steterint moyses et samuel coram me
non est anima mea ad populum istum [oracio]
eos a facie mea et egredientur per moyses
quippe et samuel legem accipere per quas
quos quamvis heretica opere impleverint g
tendat propter errorem tamen impietatem
avellam et picuum et amicorum tantibus
separavit Paganus et heretici illic quia
nunquam fuit eadem populo et iste quia re-
cessit apta et unde recedentes corpore
ad deum peruenit corpus quia abiecta
sua ad nidum suum ut cepum suum stupent
Iudei prophetam de malo ad malum
tabuntur et deum non congnoverunt quia
de infidelitate erroris in errorem alium trans-
ierunt eius doctrina quippe prophetam
unius et filius incarnatus Sicud et pro
prophetam amorem per crucem et coram
mundum esse istud dominus dicat non
neque nascendo sed imitando Sic
et in meliorem patrem filii et mater
patris qui precepta et custodiunt eum

iuos non natura sed adopcione
clamans deus dicentes sic in gravis
morte et probabilem hic necesse
sed eam imitacione filios vacari
posse dicatur patrum meorum sunt tamen
filii abrahe sunt quia imitacionem sine
dicat inicaperunt qui precepta
non custodiunt ut per hoc ibi sunt
semen abrahe qui eius imitantur
fidem non quia eorum gratia sunt
carne de errore auctore et heretica
et nostrum et culpa ut primus vocabulo
auspicantur eius et errorem sequitur
Sicud ecce paganum et tyranie
in apostolis per heresicos et uniones
doctrina balaam et iezabel do-
ctrinas id est balaam et iezabel dum
habent precipue imitacionem nomine pre-
ferunt corde Item de generibus

18 Philozophi gentium non fic
oportet deum quibusdam
angelos in aderunt
pronunciacionibus et facies per est unus
mediator dei ad mortem sit
nos et ad vitam Multi inimici
summi predicant in dimensione
temporum et quia fidem ac destruxisse
eleccionem et heretici non in istud ado
tribuit volando enim superbe ut
aves pacem et intelligencias in
profundum ut pisces mare et ut
pecora gradientes terreni sub
serviunt ubi tamen mortuo
auctore omnium intrare noluerunt
et non sunt talia bruta in
vulgari quia nescivit rationali
to non dissimiles generales ho-
mines talibus operantur quia
talia non considerantes sed ut prava
amplius diligentes impetradores

cultu eminet via per quam est si quis nec-
ne gradere non est quod veniat ad
Deum. quam aliter mundi virga Deum
cognoscunt sed quia despiciant illis
humilitatis Christi via transierunt et
ne inveniant. Ideo quod evanuerunt
quasi Deus in meditatione mutaverunt
[illegible] ne relinquere [illegible] in
auspicio in [illegible] errorem
veniencium est sicut qui appetat per-
venire est ne illud quod appetit
[illegible] In ipsa quippe [illegible]
est quo tendant [illegible] et nescire
[illegible] per quod perveniat [illegible]
non potest si quis [illegible]
[illegible] regione videat et ma-
[illegible] adhuc pergat igne in-
[illegible] quamquam [illegible]
qui perdit [illegible] gradere [illegible]
eundo [illegible] plus ambulat tanto
magis [illegible] quod [illegible]
Deum via regia [illegible]
[illegible] videat veritatem alonge [illegible]
quia [illegible] via [illegible] est quo [illegible]
[illegible] si gradiens [illegible]
[illegible] semetipsum [illegible]
[illegible] Fauabus
[illegible] de lege et spiritu

Item via per quam iam ad [illegible] viiij
[illegible] est per quam vadunt ad eum 19
[illegible] intelligunt
[illegible] scriptura et altitudo
quasi [illegible] sunt [illegible]
quos Deum [illegible]
[illegible] in deficientes re-
[illegible] in venisse [illegible] gaudere
in scriptura [illegible] quasi in [illegible]
[illegible] et viri per [illegible]
[illegible] intelligencie quibus [illegible]
contemplacione [illegible]
et [illegible] quasi per [illegible]

[illegible] meditacionis intellectus
[illegible] ad quas [illegible] ipsi [illegible]
scriptura sacra [illegible] primum [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] aliud [illegible]
Deum [illegible] pia [illegible] pauciter [illegible]
[illegible] manet [illegible] et [illegible]
Scriptura sacra per [illegible] lectorem
[illegible] varia sed [illegible] quod
[illegible] per singula [illegible]
[illegible] dabat [illegible] in [illegible]
[illegible] capacitate singulis [illegible]
et [illegible] sic per [illegible] in [illegible]
in se [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] quedam [illegible] quedam apta
[illegible] intellectus [illegible] studio
[illegible] angeat [illegible] si [illegible]
[illegible] in intellectu [illegible]
si [illegible] causa [illegible]
[illegible] gignunt [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] et ne Deum in [illegible]
sunt [illegible] que causa sunt de
Deum [illegible] causa [illegible]
[illegible] magis [illegible] tanto magis [illegible]
[illegible] In scriptura [illegible] que
[illegible] sunt quasi facta [illegible]
[illegible] est [illegible] in [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] quia [illegible] que ad [illegible]
facienda sunt in [illegible] iam facta sunt
in [illegible] per [illegible] et [illegible]
tempore [illegible] que [illegible]
sine [illegible] prudenter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nobis
[illegible] credant [illegible] que ad
[illegible] esse [illegible]
[illegible] suo [illegible] [illegible].

loquitur sicut in persona christi dicentis
et sicut in persona effraym dicentis
vsque quo dimittis peccata et econtra sermo-
nes contra quia non operatione manuum
suarum sed dicendi impios patitur
sicut scriptum est dixit ei ipsi
sunt in adventu et cetera sunt
Quod in scriptura sacra tercia
dis repetitur prima est confirma-
mus ea est et in istis sicut decem
verba sicut in [illegible] et perfecto sicut
habitum et melius locus dominatus
distinguitur partibus scilicet in historia
in preceptis et in prophetiis historia
est in hiis que gesta sunt precepta
in hiis que missa sunt prophetia
in hiis que futura predicantur.
Sunt loca divina triplici sensu [illegible]
[illegible] Primo ut historialiter secundo
ut tropologice tertio ut anagogice
intelligantur historialiter [illegible]
[illegible] tropologice ut [illegible]
moralem [illegible] anagogice [illegible]
[illegible] intelligentia [illegible]
historiam [illegible] ut vera
et moraliter dicamus in exponendi
[illegible] intelligenda et precepta
decem precepta sunt [illegible] tria
[illegible] pertinent vii ad dilecti-
onis proximi ea que ad deum pertinet
in una tabula scripta fuit et
reliqua vii in secunda. In prima ta-
bula erant mandata iii. Primum
est diliges dominum deum tuum in
[illegible] proximum tuum [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] in evangelio ait [illegible]
preceptum primum in lege [illegible]
[illegible] deus tuus unus est
[illegible] est [illegible] simile est
huic diliges proximum tuum

sicut te ipsum [illegible] preceptum
de prima tabula [illegible] quod ad deum
[illegible] [illegible] quod ad
quod ad homines pertinet dilectionem

Septem esse in [illegible] regulas
Salomonem [illegible] [illegible]
sapientes [illegible] [illegible] regula
est de domino et de eius corpore quod [illegible]
ad unum loquitur atque in una per-
sona caput nostrum corpus [illegible] sicut
[illegible] [illegible] [illegible] salutem
et [illegible] sponsum [illegible] corona et [illegible]
sponsam ornatam [illegible] suis
In una [illegible] persona dupliciter [illegible]
[illegible] sponsum [illegible]
[illegible] manifestat [illegible] [illegible]
in scriptura [illegible] [illegible] caput [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] intelligat Secunda regula
est de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] persone [illegible]
[illegible] Puer meus es tu [illegible]
[illegible] [illegible] iniquitates [illegible]
peccata tua [illegible] ad me [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
malis et mali laudentur cum bonis
[illegible] [illegible] pertineat qui [illegible]
[illegible] legis [illegible] Tercia [illegible] est
[illegible] et [illegible] de lege [illegible] legis
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] historiam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] sententia
sit [illegible] et historice

accipitur veluti si uni populo vel
civitati loquitur denunciatur in qua
signatur omnem contingere mundi
illam, sicut dicit Isaias una civitate babi
lonia per quam prophetiam dicitur omnes
terram dampnandam cum loquitur tristicia
ad gentes dixisse contra quam tota
mundi sicut , secundum non dicit
ad istos universum orbem et non adda
sicut in sequenti , sic dicit dominus
omne terram et visitabo super orbem
mala eorum que secuntur ad
in , nationes mundi pertinentia ut
inde et addicit hoc contra quod
cogitavi super omnem terram et hec
manus eius extensa super omnes gen
tes , ita prophetia septima
tionem cognite universum mundi
et in istis ad causam qui designe ad
pertinet ultima quod ideo in
mente spiritus contingit , sicut ego sur
sum super vos medos qui am
sunt , regnavit balthasar amicus
ab totalem babilonia sicut in omnes
egypti et de persia ut . tamen
ut intelligeret per dominum dicendo
de eorum sicut egiptios ad istos
egiptios regum ad istos regnum
tamen egipti non multa regna super
unum sed eos dimisisse regnum , sic illa
regula est de temporalibus prophetia
aut per maior tempus licet non
idem in dicta sicut est de dono
unde sepulture dominum in tribus
plenis diebus ac noctibus iacuit
in sepulchro sed in ore terrium
terminum accipitur sicut idem
quod in . tringue annis sexaginta
… sicut est in egipto sun

[…] et in de egressuros qui toine
… ioseph egipti … sunt
nec statim post … generationes annos
egressi sunt ut fuerat promissi in …
quam … gentes , sic regressi ab egipto
recesserunt , sicut dicta de rerum sequentium
per quandam que futura sunt … gesta
iam narrantur ut est sicut …
ma . me . et pe . in … o . a . me . a . et
… sicut in … … et …
in quibus futura tamen sicut ea facta sunt
ita dominus nobis futura sunt apud deum
… iam facta sunt quasi quod
… esse … nos
… sicut non que futura sunt … et
… accipientia sunt apud quem
omnia facta sunt que futura sunt
. Regula … est de recapitulatione …
recapitulatio enim est dominum scripture
… cuius narratio …
sicut cum filios filiorum … septua
… … illos fuisse in …
… sicut in …
… et generationibus suis , sic in …
… etiam in … et ordine …
… et … in quit omnis terra …
unum et … una omnibus …
… suas gentes … suas lin
… sunt sicut una lingua …
omnibus … quia ad illud …
… recapitulando … narrato
… Regula … est de … et … recapitulatur
… qui … sicut magistro
… … illo …
… … … in …
… … , sicut nomine … in
telligitur caput ut est illud in
… … … …
tenet … non … ut …

Nomen eius vocans Satan vocauit
et nomine corporis capud designatur sic
et nomine capitis significatur corpus sic
in evangelio Ego duodecim vos elegi et
unus ex vobis dyabolus est Iudam utique
indicans qui dyaboli corpus fuit appellatur
quippe angelus cum caput eius est in quo
corpus capitis eius sunt omnes iniqui sic
per eum inebri eius unitas est ut sepe
quod corpori eius dicitur ad eum per causam
referatur et in primis quidem ad libertatem
peccatis destruitur. Sepe non videtur
eius dicta in celo dicitur et hoc in capite
veniunt sicut in isto ubi
dicitur contra Babiloniam hoc est contra dyaboli
corpus multa dixisset sermone prophetico
mysterio ad eum ad dyabolum transitum
divinat dicens Quomodo cecidisti de celo
lucifer qui mane oriebaris etc.

xxi Quidam ideo non recipiunt vetus
testamentum pro eo quod aliud in vetere
precepto aliud agitur in novo precepto
gentes quod deus quasi cuique congruit
temporibus magna quadam distributione con-
cessit sicut in lege imperat impacientibus
in evangelio vero gravidae per legem oculum
pro oculo auferri in evangelio alteram pre-
buere sibi maxillam vel simillima propter
fragilitatem precepta non per se vel tamen
propter sequentes quomodo quocumque
tempore per ista mutatione non est credendus
deus mutabilis sed pacientibus ad
medicinam procurandus est suprema manens
in quantum dedit quod cuique ut dixi vo-
cari commoda fuit magna in distri-
butione concessit. Primum testamento
timoris culpe autem peccata que ...
non per vitam sed umbram vitare
adverat etiam in testamento novo

excepto ordinibus manifesta fecit
quedam que ista ipsa vivere
vitae differunt differenter
nobis precipiunt. Hic enim fir-
mato et robustum in mire
missa sunt ut noscebant
...aut in novo gratiam
simulationem depriuatur
ad intelligentiam

xxii Fidei simbolum dominica
oratio pro lege pro multis
ecclesie adecto et regna
sufficit capitulo hec omnia
cum latitudo scripture vel
oratio dominica et simboli brevitate
concludatur. Unde dominus per prophetam dicit
Verbum consummationis et abbreviationis
deus faciet super terram. Quam
etiam attendite Christum
eloquium in ... quod hec
maxime aut illud intelligitur
quod dominus dicit Omnis lex
et prophete in duobus preceptis dile-
ctionis dei et proximi pendent
aut potius ipsam orationem dominicam
et simboli brevitatem in quibus
compendium est omnis scripture et
[...] coartatum latitudinem.

Solam sectis baptismal-
tum quem baptismo ac
salutis et achaecos ...
tempore in domini quid ...
fons patenus dominus ...
et ... in ... ...
peccatorum et ... ...
quippe ... ...
est in qua manet ...
... ...
... in magnam ... que

omnium

sunt idem quod ille baptismus ad ... missionem peccati et sic ad ... supplicii tempus ... [illegible] Ppolo ... cum sanguinem tenet ... filio ... nati in sanctum penas ... ignorant in lavacro non ... fuit per mundum cum erat causa ... [illegible] baptizat in sanctis ... non erat quia sanguinem ... gracie ... sanguinem perpetrato premisit ... [illegible] per baptissimum ... [illegible] abscissis pe... ... [illegible] lavant hec ergo causa est baptismus cum aperta ... non aperuit nec supplicio non ... quod si aperta ... [illegible] liberavit per baptismum ... baptismum ... non idem cum ... manet tamen que ... [illegible] que est ape... ... omnibus aliena ... negat fidelium ... que peccata ... [illegible] in hoc seculo ... nos debere ... in remissione sit agendum ... tamen fecisse sufficit ... in maculis sunt ... mre ... baptizati ... [illegible] ... non est ... non ... in eum ... gratia non possit ... vivunt in ... non ... tali ... diluit ... [illegible] quod ... est quod ...

Deus sermus ad ... vitali ... videmus ... est ... oportet nos ... eligunt qui suos ... ordine ... non ... in ... magne per ... tamen si agamus fructum ... non ... labore ... si maior est labor quia ... est labor ... utraque ... apta ... periculo se ... dedit ubi maximum ... periculo ... in quo ... quia ... est ... quia apud ... periculo ... fructu ... quod ... dei ... quod ... passionis violentia ... gaudii ... fugit ... quod ... in quo ... [illegible] ... gaudii ... amarissimis ... metuit a periculo ...

xxv

Cum si apostolus data est virtus signorum
ipse potentiam generavit intendunt
certe tamen data est vobis operum creaturis
fide ornanda et cum in operibus apostolis po-
tuisset in actibus vestris operum miraculorum vestris signorum
itaque et multis plus est bene vivere // ceteris
quam signa facere. Quid mirum est si non ea
miraculosa facit que sanctus apostolus faciebat (fiebant)
ea causa est quia aut operabat tum demum
inmaculata corde sed non iam ...
orationis moribus conversatione vitam eo
tunc signa faciebat quia tunc necesse
erat fidem roborare. Jam in fide mira-
bilia quamquam regnat vana gloriam ut
laudem querat. Scriptum est enim linguis
signum sunt non fidelibus sed in fidelibus.
Ecce signum non est fidelibus necessarium
quia iam crediderunt sed infidelibus
ut convertantur. Nam paulus pro crede[n]tium
patrem publii in infirmitate febri vim /infidelitate
tibus curavit in infirmitate. Infirmatur vo-
thimotheum enim fideles non orando sed medi-
cinali arte curat ut nominibus miracula
pre[di]cabat non pro fidelibus secundum aucto-
ritatem expositorum eius abscessa et sic
cessabunt signa tamen anticristi signa
audacius et sicut utilitate cessabit
sanctitatis ab ecclesia miracula et virtutes
sanctorum ... clarius cum pateat pa-
tientia et reproborum qui scandalizabuntur et
malos ostendent et sequencium audacia
ferocior efficitur **Unde quomodo signum xxvi**
xxvi Quomodo que per ipsum professiones
sunt nova aut non vinit ad
dictorum antichristus est plenus et antichristum
non visum sunt et tamen in membris
antichristi in veritate ... veniat
antichristus multa eius membra precesserunt

et sine actionis multo ampliusque
... presentis simul apostoli
sinant quin in iniquitate
impensum operari aliquam affirmat
et ante que nobis malignitudo
signorum fiet sed antichristus ut electi
si fieri potest in errorem mittantur
sed ... quo sunt in errore
mittendi ... ibimus in errorem
... ad modicum y-
multa ... non tamen
dicendi sunt ... sua
... impulsu atque signorum
/ ... permissione si fieri potest
quia electi ... fieri non potest
si ... religione ...
... ad non que ut dominus dicit
... ad ... non contra
sunt ... iam ... est
pro ... signa divini ...
... ut ... quod dicit
... signum ... quod
tamen ... consent ...
... sicut in ... post ...
... et electorum ...
... sicut sig in quo tempore ...
... in ...
non ... sunt
... et ...
... et facultates ...
... et prodigia ... et dominus
... quia non
solum ... sed
etiam ... co-
... dimicaturi ...
... antichristi ...

[illegible] [illegible] [illegible] quam
in [illegible] ac [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] magis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tamen
[illegible] [illegible] temporibus quando [illegible]
erit [illegible] [illegible] [illegible] tanta
[illegible] facere [illegible] [illegible] [illegible]
facit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] videt tanto [illegible] per
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] iustitia [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Inchoacio [illegible] Dominica [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] carnis [illegible] [illegible]
fuerint [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] non indiget [illegible] absque in
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] filiorum [illegible]
nomine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quasi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] plena filiorum dei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] agnosti[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] sunt [illegible] dei [illegible]
[illegible] In fine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Dominica [illegible] [illegible] [illegible] unde [illegible]

In [illegible] [illegible] nomine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] discipulos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in corde meo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de domo
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] domus dei [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iustitia [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] iustitia [illegible] [illegible] [illegible]
est deo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] apud deum [illegible] [illegible] [illegible]
est quod ait [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
adeo in [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nisi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] adeo [illegible] quando
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pena [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Decedunt aut cessant sicud p[ro]mittit
Salomon: qd quid plus habet sapiens
a stulto nisi ut illuc p[er]gat ubi vita e
qr omnes p[re]t[er] ii in t[er]ra vident, [illegible] ubi
ē noviter p[er]t[er]git geminu[m] est d[omi]n[u]m iudicat
vnu[m] quo hic iudicant[ur] homines e[st] sup[er]ior
alteru[m] quo ip[s]a hic iudicant[ur] ne ibi
iudicentur. Ideoq[ue] quibus dam adep[ti] p̄ptus
gaudiu[m] tempt[us] p[re]stat pena quibus da[mnatis]
illo hic inc[i]piat damp[natio] et illic p[er]fecta
fiat. In p[re]dicto iudicio reprobi tenant
ffi[li]um in quo i[n]d[i]c[a]to est videbunt ut
doleant d[omi]n[u]m [illegible] illo enim non videb-
unt, ne gaudeant. Quibus eni[m] d[omi]n[u]s
ostenditur utiq[ue] ad gaudium dimit[t]ur.
De diversitate o[r]dinu[m] et ut app[ar]ebit
in iudicio. Ut aut[em] electi et reprobi
reprobis [illegible] qualit[er] quisq[ue] gr[ati]am
tulerit tale et iudicem habebit in ma-
nifesta [illegible] qualitate p[ro]babilis sol-
tubit a[p]p[ar]et quos o[mn]i sacientia in [illegible] vij
acusat. Duo sunt hic ut ordines
horum in iudicio hoc e[st] electorum et reprobo[rum]
qui tame[n] dividuntur in in[ter]ius. P[ri]mus electoru[m]
ordo est eorum qui cu[m] d[omi]no iudicat
et alius qui iudicant[ur] utrumq[ue] tamen cu[m]
eo regnabunt. Primus ordo reproborum
p[er]it[ur] in duobus d[omi]n[u]s qui qui in [illegible]
sunt mali iudicandi sunt et dampnandi
q[ui]a v[er]o qd [illegible] in venedi [illegible] ne [illegible]
iudicandi sed [illegible] dampnandi. Quartus or-
do eorum qui iudicant[ur] et p[er]eunt opponu[n]t[ur]
ibi ordini in quo sunt bo[ni]
duo et qui sunt qui iudicant[ur] et regnat
[illegible] ordo eorum qui non iudicantur
et p[er]eunt opponu[n]t[ur] illi ordini p[er]fecto[rum]
in quo sunt qui cu[m] no[n] iudicantur
et regnabunt. [illegible] ordo eorum qui
non iudicant[ur] et regnant ibi ordi-
ni est [illegible] de quo sunt qui iudi-
cant[ur] et p[er]eunt. [illegible] ordo eorum
qui non iudicant[ur] et reg[na]nt opponi
ibi [illegible] ordini in quo sunt illi
qui non iudicant[ur] et p[er]eunt. Gehenna
p[er]mit[tit]ur [illegible] impius d[omi]n[u]m ante
hic [illegible] [illegible] p[er] [illegible]
ne [illegible] videat aut d[omi]n[u]m ipse
dampnetur ut debitas penas so-
luat.

De gehenna xx p[ri]mu[m]

Dupplex dampnatorum pena
est in gehenna quor[um]
m[en]tem urit tristicia et cor-
p[or]a flamma mo[dum] [illegible] ne
qui mente tractavit q[uo]d p[er]fecit
corpore simul et animo puniant[ur].
Ignis gehenne habet ad aliquid
lumen ad aliquid non habet hoc e[st]
habet lumen ad dampnatione[m] ut videat
impius et doleat et non habet consolatio[ne]m
ne videat unde gaudeat. Dr[amen]
[illegible] d[i]c[tu]m d[e] animo [illegible] p[ri]or[um]
ad [illegible] ignis ioh[ann]es [illegible]
impiis ad augmentu[m] pena[rum]
ut videat unde doleant et non
[illegible] ad [illegible] ne videat
unde gaudeat. Inter hunc [illegible]
et futuru[m] [illegible] impiorum [illegible]
distancia est. Illic enim [illegible]
[illegible] [illegible] dolor[um] et [illegible]
[illegible] [illegible] quorum unum
[illegible] vita [illegible] e[st] aliud
[illegible] [illegible] [illegible] aut utrumq[ue] est.

De penis impiorum xx

Sicud sacerdoti [illegible]
ad [illegible] [illegible]
[illegible] ita [illegible] hic sunt
culpe [illegible] [illegible] [illegible].

B Na[m] [illegible] no[n] arsit ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] arsit ad [illegible]
ligamina [illegible] ita et ignis
gehenne.

ing. Erit eque pena constringet
quos sequuntur in eos actu similes
fecit malum. Sicut unusquisque
operibus suis in futuro iudicio puniatur
sic et glorificabitur. Ita et unus-
quisque in primo punietur pro [illegible]
facinoris dampnabitur ut [illegible] in
supplicio futuro dampnationis
[illegible] in qualitate criminis
disparata est pena [illegible]
[illegible] suo supplicijs
[illegible] pena [illegible]
apud inferos [illegible] summa
[illegible] sit [illegible]
[illegible] supplicio [illegible]
[illegible] amonet [illegible]
mediante [illegible]
in iudicio puniendi sunt [illegible]
[illegible] ex quo visum sunt [illegible]
gratie [illegible]
videntibus [illegible]
[illegible] sub aspectu bonorum angelorum
et [illegible] cum eis qui [illegible]
erunt in igne et tamen [illegible]
[illegible]
ut [illegible] multi electi qui
[illegible] sunt in [illegible]
ad iudicium venientes [illegible]
[illegible] videntes talis [illegible]
[illegible] esse [illegible]
purgandi sunt quia si quid
eis [illegible] adhuc peccati re-
mansit [illegible]
dampnationis [illegible]
[illegible] ait Job [illegible]
[illegible] angeli et [illegible]
purgabuntur [illegible]
[illegible] iudicii [illegible] qui
[illegible] electi videntur [illegible]

[illegible] ipsa [illegible] vocatur [illegible]
et ignis et devorabit abyssum multam
et comedet [illegible] simul [illegible]
devorabit quia [illegible] in fine
[illegible] qui nunc se esse in [illegible]
celestes [illegible]
Dicent enim in die iudicii Domine Domine nonne
in nomine tuo prophetavimus et in tuo nomine
demonia eiecimus et virtutes multas
fecimus. Et tunc confitebor illis quia numquam
novi vos discedite a me qui operamini
iniquitatem [illegible] **De gloria sanctorum**

T[illegible] faciet in [illegible]
[illegible] maiorum
[illegible]
[illegible] contemplacione [illegible]
[illegible]
color [illegible] nigro [illegible]
[illegible]
[illegible] maiori gloriosior [illegible]
sic [illegible] sic [illegible]
[illegible] gloria [illegible]
[illegible] pena [illegible]
[illegible] missa est [illegible]
dicit [illegible] volo ut ubi sum
ego et ipsi sint mecum [illegible]
sumus et unus in se et in nobis [illegible]
utique ubi ipse [illegible] et nos [illegible]
sunt simul

Incipit [illegible] et primo
De [illegible] ca. i°
De [illegible] ii°
De [illegible] iii°
De [illegible] iiii°
De [illegible] v°
De [illegible] vi°
De tempore [illegible] vii°
De mundo viii°

Liber cartus primus



liber car[tus] primus

Omnes qui sectantur domum sapientie studio sunt vita congrue dominum est cognitus omnibus uero domini quid est uere domum appetitus esse est / qui sequitur sapientie sed dominum sanctum est vere et ipsa dicit in fidelis in quibus factus est dominus dampno sapientia sua primum est stare studium que re dei dei honestate inter eius in vo. ante ope . Nullus sapientiam quam potest recipit nisi qui se ab omni alia se aramini anima ostendit sui intentione sapientiam est in te medio dei et qui imnoratur actu ipse fecerit eam. Ne

provideo intelligentie sunt pro ad ante premissis omni sancti peccata dei se penetrare non posse. Dicit autem vere deus gregorius quia cum esse fecit non diu gaudens. Sicut demum que domini negare quem; Nullus autem in culpa maior est quam illa qui domini negat. In vestigationem veritatis est querenda per principium in venire / Sit autem quod tantus in intellectu p. quando . nec consilio aut domo est sui vero regardat esse instanti quod sic placuit volunt et eis patri esse in iustitie quod iusto complacet iudicio. Omnibus sapientia ex sua et approximatione consistat. Melior est autem ex sanctus vemos quam qui ex approximatione scientia. Nam illa vere est ista bullia ad maiorem culpe tumultum plus cet sui quod quod sequi debeat sequi nobilitat. An et domini quis in quam fecit voluntate domini sui et non faciens digne plagis vapulabit multis. Et Jacobus: Scienti in quo bonum et non facienti peccatum est ei. Simplicitate cum sedentem ignaui votatur prudens / simplex vel cum prudentia vere prevalet est multa sancti et vere vive quod si vestibus vales melius est bene ut vivas quam multa cognitare. Secundo non prevalet ad beatitudinem

conquirendam scientia rerum nec est
scientia multa sciencie sed est magni
bene vivere. Nichil prodest autem
scire sed devotam animam ignorare. Deus
enim nichil obest scientibus sed
ignorancia mundi [illegible] [illegible]
sicut qui deum scientibus ista non [illegible]
sed [illegible] sicut nichil obest aliquando
[illegible] simplicitate animi [illegible]
[illegible] sciat deum [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
corporis [illegible] que natura [illegible]
quia [illegible] [illegible] [illegible]
vita recta
fiat [illegible] in fide. de fide

P[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
post [illegible] nobis [illegible]
adhuc in sui recognicione est
in [illegible] et aut [illegible] penitu
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] et in [illegible]
[illegible] nobis [illegible] [illegible]
magis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit minime et [illegible]
peccata [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] qualis
fuit et quales per deum facti
sunt illi peccatis [illegible] aut
penitencia medicamentum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
salvant [illegible] quia deus [illegible]
per [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible]
sed per [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] aut
[illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible]

qua anima [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] illo qui [illegible] [illegible]
[illegible] capillos et barbam [illegible]
ut [illegible] habundancia [illegible]
capud [illegible] [illegible] capilli [illegible]
[illegible] sicud [illegible] est et [illegible]
peccatorum [illegible] unusquisque [illegible]
[illegible] si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ignorancia est illi [illegible] [illegible]
ignoranciam suscipiunt penitentes [illegible]
[illegible] peccatorum [illegible] illo in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] et [illegible] sunt [illegible]
[illegible] facti sunt [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
sunt [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] penitentes [illegible] [illegible]
quia in [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ab
ecclesia catholica [illegible] [illegible] [illegible]
fidelis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
medicinali [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

p accidiam summe fragilitati ex-
cessibus sunt quibus in hac vita se non
possumus eorum dumtaxat dignitate
deservire ita ut factis actibus et levitate
astantibus similiter apparent. Ceterum vero
astante coram deo plenarie sacerdote
ut hoc agat fructuosa confessio quod
tenuitatis appetitus aut ignorancie re-
cat. et dimisse neglecto. Et sicut in capi-
omnes iniquitates remitti vel primi in
nulli peccatum credimus imputari ita prime
contricione fructuosa universa facimus
Ceteri peccata. Ac nec cum penitencia apos-
tolum proprie reputant. Et et qui tibi
sunt magna delicta quam vis gravia
nocencie in ea dum una est compendia
In actione penitudinis ut supra dictum
est non tam consideranda mensura temporis
quam doloris. Quare non continuum. [illegible]
tu deus non sunt ubi tamen quanta in pec-
cando fuit ad malum ab impio intentio
intencionis devote causa esse impe-
trando. Duplex est autem penitencie ge-
nus ut dum plangimus quod male
gessimus vel dum non agimus quod
agere debeamus. Hic enim vero primam agit
qui nec penitenda peccata negligit nec
adhuc penitenda committit. Et in vo-
lacrimas in defunctis effundit et tamen
peccare non desinit hic lamenta-
cione sed mundaciam non habet. Et
qui autem ad penitenciam et lamen-
ta ... non debent si [illegible]
[illegible] velut [illegible]
[illegible] ad deum possunt in
[illegible] vacans si vel cogitatio
[illegible] erumpat [illegible]

Sic enim sua proposicione viros et
cogitaciones non ad dampnacionem
non est occasio sed obediendi eius sed
pocius agendi virtutis. Item
[illegible] certa sunt sum proprium
despicit esse malus non se debet
desperare sed esse desperatus quia in
tempore non est ultime vite periculo
sum deus non despiciat qualescumque
sed qualescumque certa sunt inter [illegible]
[illegible] sunt cum [illegible]
[illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] universorum sunt [illegible]
[illegible] non [illegible]
sunt [illegible]
[illegible] sed quia [illegible]
id fieri potest ut solet [illegible]
[illegible] est ne [illegible] ad finem
[illegible] sic [illegible] et
[illegible] mors [illegible]
penitencia [illegible]
[illegible] tamen [illegible]
est [illegible]
ut ab [illegible]

c. ij. Non posse [illegible] fidem
[illegible]
[illegible] esse qui [illegible]
[illegible]
fidem [illegible] deus sic
dicit [illegible] in voce [illegible]
[illegible] at [illegible]
laudat qui [illegible] non tamen
id [illegible] est [illegible]
nis [illegible] magis est
quod [illegible]
[illegible] sine fide nemo pro-
[illegible] deo [illegible] non est
[illegible] est fides.

necesse vi extorquetur sed sponte atque ex [illegible] aut extrinsecus violenter [illegible] motus non perficitur ut cum quidam [illegible] arbor et cum si quis eam manu violenter impresserit dimissa cum laxatur in id quod fuerat [illegible] spiritus [illegible] libero arbitrio conditus sua sponte dimittit adeo ita ex [illegible] conversione accedendo recurrit ad deum ut [illegible] stat arbitrii per propriam voluntatem [illegible] gratie per acceptam [illegible] dei fiunt tunc in corde [illegible] fidem ubi [illegible] non potest [illegible] recuperare qui ore simulat veritatem professionem et corde retinet errorem impietatis. Sed nichil proficit fides que ore [illegible] et corde non creditur ita nichil proficua est fides que corde tenetur si ore non profertur. Dicit enim [illegible] fide [illegible] quosdam admirarentur quibus periit fides ablata est de ore eorum. [illegible] cum corde [illegible] confessione oris in salutem proficit. Vacua est fides [illegible] operibus [illegible] sola [illegible] fide blanditur qui bonis operibus non ornatur. [illegible] in ore [illegible] portat debitor et in mundo mori [illegible] Sic crucem in se ipsum mortificare [illegible] non mori simulatio ypocrita est qui professionem [illegible] habet et operibus abnegat [illegible] Balaam [illegible] qui [illegible] apertos oculos habuit

per temptationes fidem in [illegible] si quidem non per veritate animum sed pro modo quiete temporali [illegible] dicat [illegible] non [illegible] quia videt [illegible] sed [illegible] in adversitate [illegible] malis [illegible] non [illegible] fide qui vero [illegible] ab orta temptatione [illegible] fide [illegible] sunt [illegible] Multi quoque fidem [illegible] corde non [illegible] non amant [illegible] simulant [illegible] non possunt [illegible] [illegible] fidem defendunt [illegible] qui [illegible] fidei [illegible] fidelitate [illegible]

Quamvis [illegible] non multum fide atque operibus [illegible] videantur esse [illegible] quia [illegible] caritate [illegible] sicut ait apostolus [illegible] aut non habueris nichil [illegible] caritas [illegible] non potest quia tanta est [illegible] nichil esse [illegible] caritas enim [illegible] unde et

in nat[ur]a [illegible] p[er]fectionis caritas [illegible] ap[osto]lo dicit
Et quod omnes virtutes eius in malos
religitur. Dilectio dei morti comparatur
dicente salomone. Valida est ut mors
dilectio. [illegible] Sicut mors violenter separat
animam a corpore ita dilectio dei violenter
separat homine[m] a mundo et carnalibus a[ffectibus]
more. Qui vero precepta [illegible] domini
non diligit [illegible] cum [illegible] diligimus
si ergo leges eius [illegible] [illegible]
[illegible] virtus unitas caritatis et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est ut se [illegible] bonum [illegible]
[illegible] cum in dilectione dei et proximi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] caritate non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nec paulo [illegible]
diligens [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dei [illegible] diligentes
Tamen [illegible] non diligit quando [illegible]
[illegible] bonorum [illegible] non est [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible]
sunt in dei amore [pe] [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vita que optavit [illegible]
que [illegible]

De spe

Non mala agere non [illegible] [illegible]
spe indulgentia [illegible] [illegible]
[illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] valde est
[illegible] [illegible] [illegible] quam deo [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] diligit [illegible]
stringit

[illegible] sed vere [illegible] [illegible] [illegible] lato
a malo [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
veniam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illum [illegible] ad gaudium
erigit [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] adducit et [illegible]

c. 7. In [illegible] [illegible] [illegible]
notis sua bona [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bone
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Nam non [illegible] [illegible]
[illegible] que [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Confessio
hominis non [illegible] [illegible]
Nam si [illegible] bonum [illegible]
non in nobis [illegible] [illegible] aut pulcritudo
[illegible] confessio et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
bona [illegible] [illegible] [illegible]
Nam [illegible] bonum [illegible] [illegible]
[illegible] quod confessione fidei [illegible]
[illegible] [illegible] bonum [illegible]
[illegible] est nec [illegible] [illegible] [illegible]
sed [illegible] [illegible] Non enim
quicquid [illegible] habet homo
[illegible] non est eius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] eius [illegible]
liberi [illegible] confessione [illegible]
[illegible] in [illegible] sua [illegible]
[illegible] nisi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non
oportet

~~[illegible]~~ tus est minus ut saluetur [illegible]
[illegible] bonus [illegible] [illegible]
gra [illegible] ut venit in [illegible]
[illegible] veniet fiat [illegible] adin
[illegible] veniens fiat
ea [illegible] [illegible] solic
[illegible] q [illegible] quid
[illegible] meruit q
[illegible] mortem [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ille [illegible]
venit [illegible] gra
[illegible] [illegible]
quod [illegible] sit [illegible] [illegible]
que [illegible] gra eo
quod eam [illegible] et [illegible]
[illegible] dei [illegible]
[illegible] [illegible]
que tamen [illegible] accipere possunt
[illegible] spiritualis gra [illegible]
[illegible] sed [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] suscepit
[illegible] fidei [illegible]
[illegible] dono [illegible]
recipiunt [illegible] dei [illegible]
non tamen [illegible]
ut sit [illegible] quod
[illegible] malis [illegible]
quod in ezechiele [illegible]
ad altam [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] vocauit
[illegible] in vite [illegible]
[illegible] [illegible]
alio [illegible] donauit

illa nec [illegible] ita [illegible]
[illegible] dubium
ut [illegible] [illegible]
[illegible] dei [illegible] gra
quosdam [illegible] [illegible]
[illegible] sufficit [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] accipit non [illegible]
[illegible] quod meruit [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] quod meruit [illegible]
[illegible] non suo
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] accipit
[illegible] laude [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] unde male
[illegible] vivunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
in [illegible] dei [illegible]
[illegible] dei dona [illegible] nos [illegible]
[illegible] [illegible] quod
[illegible] quod [illegible] quod
[illegible] non [illegible] sed
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] optime [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] quod accipere non
meruit [illegible]
[illegible] [illegible]
sed non [illegible] eam [illegible]
[illegible] non alie [illegible]
quosdam [illegible] non ut [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible]

No[illegible]

No[illegible]

in vanis miser creature [illegible] eis ipo
no auferat p[ro]pt[er] q[uo]d dei do[n]a donat[ur]
p[er]petue dat[ur] nec do[n]a no[n] dat[ur]. Et inde
est quod quedam principia q[ue]stionis [illegible]
bona fine no[n] malo clauduntur. Econtra
no[n] accipiunt et c[on]clusionis d[ici]tur [illegible]
[illegible] et p[ro] p[er]seu[er]ancia dam[nati]. Sic g[ener]aliter
est quod quidam bene incipiunt
et bene finiunt etc. q[uia] p[er]severancie

c vj G ratia est p[er]seuerancie sine cl[...] et
ad [illegible] sine p[ro]b[...] ad mortem
utrumque diuino agitur iudicio ut sempi[ter]
electos supra et inferiora s[e]c[un]d[u]m faciat
sempiterne [illegible] ut inferna et [illegible]
[illegible] [illegible] p[er]mittat s[ed] [illegible]
[illegible] [illegible] lucem et [illegible]
nec utrumque [illegible] quibus finibus sit. Ita
plenius nescit quibus aut sint sine in
[illegible] [illegible] sic quibus peccatori
[illegible] usque in finem [illegible] ob sunt.
Aut quis [illegible] lapsum tenebris [illegible]
[illegible] ad lucem. Cuncta hec deo
patent homini no[n] tamen. Econtra [illegible]
[illegible] in hac vita p[ro]babit [illegible]
[illegible] hominibus est ad q[uo]d sunt sine p[re]desti
nati s[ecun]d[u]m omnia [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] est semper [illegible]
[illegible] p[er] quia [illegible] amplius [illegible]
[illegible] amplius [illegible] malo
ad [illegible] aliquem [illegible] bonus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut quis esse
bonus et sic valet ut aliter malus
esse et no[n] p[er]mittat[ur] et in[...] ut quis
esse bonus et no[n] valet plenius [illegible]
ut nec ei dat[ur] ut sit bonus [illegible]
[illegible] [illegible] et mal[...] [illegible] in bo[n]o q[ui]
[illegible] usque in fine p[er]durat. Sanc[...]

dum iste fuit quousque [illegible]
[illegible] [illegible] malo [illegible] in fine
salvat[ur] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] in bono [illegible] et p[er] [illegible]
[illegible] ut [illegible] malus [illegible] [illegible]
ut deo vacare [illegible] [illegible]
[illegible] negociis impliciari [illegible]
nec [illegible] [illegible] malus [illegible]
bonus [illegible] p[er] impio su[...]
p[ro]prius [illegible] p[er] iusto [illegible]
hac [illegible] ab [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et occultum [illegible] [illegible]
[illegible] ordinem [illegible]

c vij N on [illegible] in [illegible]
[illegible] p[er]mittit[ur] s[ed] p[er]
seuerancie dat[ur] s[ecundu]m p[ro]p[ositu]m
est [illegible] p[er]seuerauit usque
in fine hic salvus erit. Tunc
cui placet deo inde [illegible]
[illegible] bonum q[uo]d in [illegible] p[er]se
uerantem sine fine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
qui [illegible] p[er]seuerauerit [illegible]
bonum op[us] no[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ubi qui [illegible] qualis [illegible]
ubi quippe nisi in [illegible]
catholica qui nisi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia
ecce nunc t[em]p[u]s acceptabile
ecce nunc dies salutis. [illegible]
[illegible] [illegible] qui p[er]siste[n]tes
ad [illegible] [illegible] [illegible]
quibus dicat[ur] talium enim est
regnum celo[rum] [illegible] [illegible]
potest quanti sit [illegible]

[illegible]

an ista vel quam si ligi[illegible]
racio ista claret si qui p[illegible]
to nec nisi [illegible] accm
ipso lumine, qo distincte [illegible]
fidimus agere stat [illegible] quod
corde no in tueblat in
telligit Nunc aut [illegible]
ingibile in telligi posse [illegible]
[illegible] cam quis [illegible]
[illegible] temptauit quia [illegible] no
intelligit nisi cum [illegible]
[illegible] q in [illegible] ptat co
[illegible] est [illegible]
[illegible] mala [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] amalo [illegible]
[illegible] bom opis
[illegible]
[illegible] mali
est emendacio quod aut ad
[illegible] panes
opis boni est accio [illegible]
[illegible] manere
[illegible] lumine tm opis boni
est [illegible] Ergo no [illegible]
[illegible] bom si no [illegible]
[illegible] ad
contemplacionem dei [illegible] nisi
[illegible] studuerit bonis in
accioibus [illegible] modo
[illegible] homines ut vel
[illegible]
magis [illegible]
[illegible]
[illegible] plage

sunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] plage [illegible]
[illegible] sup [illegible] vel fieno
[illegible]
[illegible] qui no [illegible]
[illegible]
[illegible] plage [illegible]
[illegible] qui [illegible] necesse [illegible]
nec aliquatenus [illegible]
que z penas [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible] religiosa [illegible]
[illegible] obediencia [illegible]
[illegible] obtinebat [illegible]
[illegible] in studio humilitatis
[illegible] sunt qui iam
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] ad [illegible] apud
[illegible] quales sunt [illegible]
[illegible] putant iam [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] iudicio [illegible]
[illegible] dei [illegible] apud
[illegible] sunt z apud [illegible]
homines [illegible] apud [illegible]
electi [illegible] z apud deum [illegible]
electi putant [illegible] vidi [illegible]
[illegible] dicente vidi [illegible]
impios sepultos qui [illegible] ad [illegible]
viverent in loco sco [illegible] z lau
dabantur in [illegible] quasi iustorum
apud [illegible] se putet electum

ue fiat apud deum sit ix plus et

viii [D]e primordium gemitus est compunctio
nis ad deum diiudicationis alii
contritione, ideo dicitur ut tabe-
scentes cum iusto deo ... plorare
alii in aperiunt ad illa dulcedine alii dicitur penitentia
Hoc amare nunc dicitur compunctio dulce a fletu
inchoat peccatorum et sic ... ad
desiderium supernorum. Quinta cum lacrimis
pro gaudia sunt vicia que gessimus.
Tunc amicitia meruit ante eo quod
quamvis contemplemur ut deum autem pro eo
autem peccati caligo detergitur, mundatur corde
oculis libere superna inspiciant. Quinta
vero est timoris quia a deum ut mentem
suavia et penarum carnales illecebre
devincantur. Deum ob obiectum timore
ad amorem iustitie. Perfecta vero caritas
foras mittit timorem; qui autem timet
penam non est perfectus in caritate. Non
enim accepistis spiritum servitutis iterum
in timore, sed accepistis spiritum adoptionis.
Quoniam ... iam non peccati penam sustinet
sed amor iustitie libertati reddit.
Talis est enim compunctio ut per timorem consurgit
ad amorem et caritatem dei. Debeat quippe
filius, nequaquam per timorem iactat quoniam
sumit eius amore me quia omnis christianus
si dominus ut patrem diligat quam servus
similiter metuere nec ut dominum formidamus.
Primordia compunctionis blanditiis resonendi
sunt modo ne si ab asperitate inita
piant compunctionis ad peiores motus recidant
et recaducat. Deum cum compunctionem sine le-
nitate erudit, compungit peccatus quam
corrigere nititur. Consilio quippe. Aliena ad
opere corrigendo est prona non cogitatione

ut per recipiendum actum primum consuetudinis
suspectum delicti ut quia rigi-
dior appetit in cogitatione ...
ponderet. Dominus nona compunctio
adducit persone vite. Ergo quoniam
amicet peccata nequaquam ea videns
precedere ad bonum oculos debet
convertere aidaco vero similitudine
ab animo et incipere; exemplo
cordis deterere illum meliorem esse
cepit. Caveat decipere proximo
illi iniurias ne sinus persona
gratiam corrumpit qua ipsius per
lapsum vicium iacebat. ...

x De compunctione ...
[O]bvientis quippe sicut mox
omnis carnis stimulos
calcare cupiat et prima
servitii sortem contendat. Si forte
adhuc aliqua ad ista deterius
molestius teneat non frangatur
quia dispensator bonorum non
mit ad tentationes residue vicorum
sicut dispensatione utitur. Sanctum in
ager gravius se mansit. Impressi-
onem vicorum agnoscat dominum adorando.
Ergo accessit sicut ipse Israel
quando oriens ab egypto primum
dominum per moysen. Dum ibi consequenter
gentes apparebant. Dicta cum autem
compunctioni quasi pace in homine
sunt qui autem sunt compunctionem
vicorum vere consurgunt. Tunc
autem perimunt ... que prius
per se blandiebatur aliquando tam
sunt blanda compunctio que peccata
tam ad ista continuit

Multos enim habet conflictus
dei famulus in recordatione a prima
fervoris. conpulsa quoque post conversionem
dei nolentes motu illo diu nimis
persistere quod tamen ad desperationem
eos convertit sed ad preciosum
laborem, et alias ut semper deberet
[illegible] in tercia [illegible]
cui resistant dum modo non
consentiant. Unde et novicii ut
sunt dei se etiam aperiant [illegible]
[illegible] cause cogitationum
et [illegible] in temptatione [illegible] adver[tit]
In conversione perdit [illegible]
post conversionem sequitur [illegible] tempore
tentationum. Illa se cavent ne ad
-dum conversi ista se ingerunt
ne liberum cordis [illegible]
suavius deinceps tumultus ut
solitudinem nobis ~~[illegible]~~ gignunt
duas intentiones [illegible] [illegible]
a. Perseverande unitatis [illegible] relucet
utile est dei servo post conversionem
temptationibus quibus ac pocius negligencie
solicitudinis viciis ad virtutes
[illegible] ~~[illegible]~~ per exercicium
[illegible] victoriam. De remissa conversione
Multos in remissa conversione
in principio cernimus
perdurat ac [illegible] corporis
resolvunt vigor [illegible] conversionis
quasi cinis ne dum timore
dei [illegible] corporis virtus
minuantur [illegible] negligenter
Tepidus in conversione [illegible]
[illegible] vanas cogitationes
[illegible] esse non [illegible] [illegible]

c. p. De remissa conversione.

[illegible] corporis movere [illegible] quia que
[illegible] [illegible] conservavit [illegible]
atque [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in omnibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quasi [illegible]
operibus nos metipsos [illegible] [illegible]
[illegible] quociens [illegible] tam
[illegible] que dei sunt [illegible]
[illegible] [illegible] amatores
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fit [illegible] [illegible]
operis sui [illegible] [illegible]
[illegible] plerosque habet [illegible]
languidos tepidos pigricia [illegible]
[illegible] [illegible] hoc [illegible] labor [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum labore [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] unde et magna
[illegible] [illegible] qui bone conversionis
vite principia augmento solidiori [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] labores in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] primo conversionis [illegible]
ad virtutes se [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] in moderate [illegible]
rebus [illegible] [illegible] appetitu
desideriis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] suffocant [illegible]
et [illegible] fructum [illegible] [illegible]
nequaquam debent [illegible] [illegible]
[illegible]

Nam si implicatur exemplum ad planta-
ta arbuscula uel dum redicet p firma
coutinuit prius et crescunt vas. itemqui
quisque pannum scilicet imitatio loca pro
pter eum dum imitatur locum imitatur et mo
res et affectus et sanguinem ... est in de cor...
auelli ubi quisque electori ... consimilis
Nam locus ubi quisque prius vixit hoc
in aspectu sue apparuit quasi semper ibi ...
cogitauit uel gessit ~~diuersa ... ...~~

de exemplo sanctorum

Ad edificationem seu correctionem mor-
talium imitari possunt exempla sancto-
rum. Nam certa possunt esse que ... tis
bonorum nequiunt prouocare ad bene ... ;
nisi bene aut non attendunt docum ...
bonorum que intent ad melius sed ... per
sunt ~~...~~ exempla malorum que ag-
sunt ... potestate imitantur in peni-
tentiam mortem pro utilitate sanctorum nunc
ad hanc utilitatem sanctorum nunc
reparationes ut ipsum faciant salutem
tenuiter necnon quisque post lapsum penitendo
separari veniam dum operat sanctorum
reparatione simplici et post ruinam ... ant
ante flagitia diuerti ... utilitatem in
eorum exempla ponuntur sanctorum ut ... aut
fuit quos imitentur ad reparationem aut
etiam ex eorum comparatione diuinus ... re-
obedientia ... prout ... bruttos(?)
torum ... nunc de prorsus ... nequito
de imitatione eorum consilii possunt nos
iustitie ... tanto dignitate mali
sunt grauiora tormenta ... i ... ad bo-
nitatem ... quibus ad monentem
precepta dei essent per legem nobis sanctorum
exempla suffecerunt. Et ... dum et deus
nos preceptis suis admonet et pre-

ceptorum bonis operibus nobis exem-
pla proponat. Multa enim ...
... quia ...
... prolesat et
ad sanctorum documenta bonorum
... in ... prouocat et
si priorum sepe ... sunt (?) ...
exempla (?) ... non intentione ...
torum digna et deo placita fi-
cta ... si apti fuimus imitari
iniquos in malis cur pigri
sumus imitari iustos in bonis.
Orandus est deus ut illorum
quas sibi ... ad ... am
... et ad ... sunt ... patie-
na ad penam ... dure
ad ... si tot exem-
pla ... imitationi ...
... si ... precium ad ...
quam imitati fuerimus ad ...
... quia ea
legendo imple ... neglexim ...
... uita sanctorum imitatur
et ... aliud ... re-
tineas ... si imago
... intendat ... ei
similis ... puta forme
sic quod fit ad imaginem ...
illic quam ad similitudinem unit
imaginis ... in sanctorum
vitam imitatur quasi exem-
plum ... sic ...
in illo qui in speculo respiciat
ut ad dicat que ... vult agere
nostri ... omnibus ... se ...
... ipso ... ...

sed dum aliam intendit id est
quod minus est bonus efficiatur.
factor est cum virtutem non effecit.
auctor imitando sed ipse virtutem
intuendo ad cuius ymaginem fit
sicut insinuat apostolus hoc indicat
qui scribitur faciamus hominem ad
ymaginem et similitudinem nostram quia ipse
ymagine intelligendo imitatur unitatem in
ad quam factus est similitudine hec ergo
tantis est ut non egeat homine
in invitatorem et in se ipsum convertit
per laudando imitatur in se ipsum
ecce quibus efficitur homo valens
et contrarii per viros similitudine
et peccatoribus devocionis et pacientie
Abrahe obedientie contra
Isaac dei sanctificacionis et
Iacob castimonie Joseph una
sanctitatis Moyse ostium et
fine regum benignitatis
fine David pacientie deo
vel sic racio fit pro quo
vocatione qua modicame qua re
retractat vel contemplacione ge
innuitur vir sancto inniteretur
constituit. De conpunctione cordis.

xi Compunctio cordis est dolor
multitudinis mentis cum lacrimis
ex [illegible] de recordacione
peccati et timore iudicii. Illa est
[illegible] compunctionis perfectior
affectio que animos aspectu carnalium
desideriis et actibus repellit
et intencione sua tota mente
studio in deum contemplatione
figit. Secunda est compunctio qua
pro [illegible] deum anima contemplata
[illegible]

confiteatur vel dum opus suum ante
videat vel dum desiderio celestis vite
suspirat. Quattuor sunt affectiones
qualitates quibus mens iusti tedio
salubri compungitur hoc est memoria
scelerum suorum recordacio futurarum
penarum consideracio peregrinacionis sue
in huius vite longinquitate desiderium superne
patrie quibus ad eam quantocius va-
leat pervenire. Unde [illegible] peccata memoria
compungitur ad lacrimas deus
fuit se visitare pluvia quibus [illegible]
per se alias in ipsis [illegible] idem
cui dedit suo qui in dies penitendo ut
pervenit [illegible] penitens [illegible] qui
[illegible] superponit [illegible]
in cuius [illegible] convenit [illegible]
[illegible] in corde hominis in
[illegible] dei fuit in corde hominis in
[illegible] surgunt
[illegible] mala [illegible]
in corde hominis fuit [illegible]
esse deum [illegible] cordis humano
[illegible] magis homo
[illegible] compunctione debet quasi
[illegible] quo
[illegible] hominis iusti [illegible] compunctio-
ne [illegible] spiritualis inspiracio-
ne [illegible] magis
[illegible] qui [illegible] aliquid
[illegible] gustavit [illegible] qui non [illegible]
compunctione sui accusatores sunt sed
[illegible] se esse peccatores
assignant ut [illegible] humilitate
confessionis [illegible] sanctitatem

xii Vero unius. De confessione peccatorum.
[illegible] iustus esse incipit
[illegible] accusator [illegible]

Multi autem ergo ~~peccatores~~ semetipsos no
pctores fatentur et in semetipsos apeccatores
habemus. Magna iam iniustitia vos est
se ipsum nescire damnare quod primus est
ut ex eo dimitti veniam sit datum. Si
milibus ex quo sua infirmitate ag
noscit. Bene se iudicat iniustus in hac
vita ne iudicetur adeo damptione perpe
tuum aut iudicat de se quisque sumit
quando per digna penitentiam sua prava
facta condempnat. Animadverte penitens facit
eum et sua facta subtilius discutit
et dona dei que contempsit flendo re
mediat. Videbit autem penitens quam
culpam agnoscit nec despiciat. Duplicem
debet habere fletum in prava pecca
sive quia per negligentiam bonum non
fecit seu quia mala per audaciam
perpetravit. Quod enim oportuit non gessit
et gessit quod agere non oportuit. Ille per
tenentias digne agit qui reatum suum
satisfactione legittima plangere co
dempnando sic et flendo que gessit
tanto in deplorando sit promptus
~~prauo~~ quanto extitit in peccato pecca
tis. Ille penitens digne agit qui
sic preterita mala ploret ut futura
iterum non committat. Nam qui plangit
peccatum et iterum admittit peccatum
est si quis lavat laterem crudum
quem quanto magis abluit tanto amplius
lutum facit. Quamvis quis sit pec
cator ipsius si ad penitentiam reversus
consequi veniam credit. Nullus enim
de bonitate dei dubitet quia sola de
speratio sibi in deum gratie
tibi negat. Utilitas vita tamen
penitentibus

Primum peccatis ab infirmitate consue
tudine conversionis et diversa
vita hominis dicit. Ut caperet
operari opera eius qui me misit
donec dies est. Venit autem nox in
qua nemo potest operari. Hunc consi
derat in quantum deo deo vita gra
tiam gerentes sunt et antequam
mors eterna preveniat. In hac
vita dum est dies peccatores gra
tiam requirunt. Debemus ut peccato
~~peccatum~~ opera autem sua penitencie
pertinent. In futuro autem non com
mittunt. Sed iam in morte opera
penitentie deterioratur
pe et quod in sequi peccatum
dei gratiam accipiunt tunc
dande. Qui iam mors vincit
non viventi ad penitentiam pecca
ti premendi usurpat audacia.
Ad malo autem desistere oportet
qui tempus habet ad penitenciam in
sequendum ad fidelem penitentia spes
vivitur consumatur deus ad deum pe
nitenti unusquisque. Dum potest
ne si dum potuit. Sed in tarde bo
num opere remedio possit. Sicut autem
quod in hac vita non convertitur
cuius venia penitentie sive pro
peccatis. Quod pro pecccatis voce e
nierit. Quamdiu invocatis
~~potest~~ invocate eum dum prope est
et vos invenit presentem in hac vita
mundi est. Ille est omnibus in unum
tempus se tamen totus plangere
sit quando dixit. Ille in ista
nunc et ante ceterum. Nam
multum hic est unde unde

pius tamen

~~cata~~ cata
numquam

ipse non erat quia et videri po-
terat et peccat in veniam. Sicut
quisque peccare potest penitere
vitam quam sua vincit ab omni crimine
corrigitur non dubium quin [illegible] uno
tempore ad ecclesiam [illegible]
Sed in autem peccare vincere primo
in mente agit articulo [illegible]
[illegible] in ecclesia est sic [illegible]
missio dubia. Sed in quo apostolus
[illegible] esse in morte dum indulgentia
sanus peniteat sanus quia ipse
[illegible] peccando [illegible]. Sed [illegible]
qui penitentibus securitate [illegible]
pollicentur quibus per prophetam dicitur
Dicunt [illegible] sit per mei
[illegible] ignorancia [illegible] pax et
non est pax. Sed in ignorancia
[illegible] auat [illegible], qui peccati
et non tegunt penitenciam putant
securitatem unde et [illegible]
confessi sunt quod ab [illegible]
securitate [illegible] quasi sunt non
penitentes sed penas [illegible]
Aliter enim [illegible] [illegible]
[illegible] dum [illegible] atque aliter
qui de malo esse [illegible]
corrigitur. Sic enim quia [illegible]
tempus est, confundantur, quia
se mala [illegible] meditantur
Sed non vis [illegible] [illegible]
peccatorum sit sine metu [illegible]
homo esse non debet quia
[illegible] satisfactio domino tantum
[illegible] iudicio non [illegible]
[illegible] quia [illegible] dei
[illegible] est sine intermissione
flere necesse est. Item [illegible]

penitetez
[illegible] esse [illegible]. Sed in [illegible]
negligentia parit. [illegible]
ipse in manibus [illegible] [illegible]
per manum sunt [illegible] ab homine vicia
Si forte [illegible] in [illegible] securitate
que [illegible] culpa [illegible] confessum
[illegible] [illegible] vite et [illegible]
[illegible] pulsantes [illegible] homine in
[illegible] gravius [illegible]
ut sint novissima [illegible] peiora prioribus

de [illegible]

xviij Non per [illegible] bonum et mali
spera [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] adduntur. Desperare [illegible]
aliquod mors anime est [illegible]
[illegible] in culpa [illegible]
[illegible] mors est, [illegible] peccare
[illegible] non [illegible]
[illegible] ait [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in culpa [illegible]
[illegible] contra se
[illegible] sic quod dei [illegible]
[illegible] in magnus [illegible]
[illegible] dei [illegible] in plus [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] qui mortuus [illegible]
[illegible] est [illegible]
magnum [illegible]
[illegible] [illegible] est
gaudium [illegible] qui [illegible]
quam [illegible] qui [illegible] [illegible]

ditio, cum confitetur vel per vitam totam magis
si fuit in vera letificat [illegible] in e[illegible]
uangelio pastor ille exultat quando per [illegible]
uenit et inuenta humeris suis gaudens
imponit [illegible] celestis [illegible]
[illegible] ad priuam ouilibet [illegible]
[illegible] cum deus [illegible] fine non [illegible] preterita
[illegible] hoc quippe et lege testamentum ac
[illegible] quod [illegible] homo iustificat[illegible]
quando deus [illegible] amen [illegible]
[illegible] officii [illegible] hoc est [illegible]
[illegible] imitanda [illegible]
[illegible] unde [illegible] officii [illegible]
[illegible] optima [illegible]
[illegible] gratia in extremis suis [illegible]
[illegible] primam [illegible] mala ge
[illegible] cotidianis fletibus purgauit
[illegible] mala gesta [illegible]
[illegible] totum quod [illegible]
[illegible] quod male gesserit [illegible]
[illegible] in vita [illegible] suis [illegible]
[illegible] deus non respicit [illegible] vi
[illegible] sed quales cum fuit [illegible]

ex spiritu. de [illegible]

Omnium [illegible] deo [illegible]
[illegible] vide [illegible]
[illegible] cogitatio [illegible]
[illegible] adeo ut [illegible] mala sua
[illegible] possit [illegible] velut [illegible] in [illegible]
[illegible] hoc est [illegible] negauit est
[illegible] ad [illegible]
[illegible] adiuti penitencie [illegible] aperuit
[illegible] ad [illegible]
[illegible] contendunt [illegible]
[illegible] aut [illegible]
[illegible] aut [illegible] in maiestate
[illegible] In [illegible] est [illegible] past

parata [illegible] ne
[illegible] medico [illegible]
[illegible] homo [illegible]
[illegible] demonum [illegible]
[illegible] quae deus [illegible] demonio
[illegible] temptationes per
[illegible] statim ut audiunt, adeo
[illegible] spiritibus occupa[illegible]
[illegible] mala faciant [illegible]
suadent [illegible] istud [illegible]
inimicos dei [illegible]
quem [illegible] demones unde
[illegible] legitur In missiones per
angelos malos [illegible]
[illegible] in potestate demonum occultis
dei iudicio et iustissimo [illegible]
[illegible] ipse misit eis
[illegible] manus eius dimisit eis
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] dimittunt [illegible] in
[illegible] penitenti
sed tamen [illegible] eius [illegible]
demonio [illegible] de talibus [illegible]
[illegible] dimisi
eum [illegible] eum [illegible]
[illegible]
deus [illegible] que [illegible]
[illegible] visitat [illegible]
[illegible] afflictione [illegible]
[illegible] dicitur Iob [illegible]
[illegible] in quo [illegible]
[illegible] capiet me [illegible]
[illegible] me [illegible]
cum deus [illegible] quando
que [illegible]
[illegible] visitat [illegible]

reticens contra nos amplius
[illegible] u[illegible] negatiua pro
voce [illegible] qui penitens [illegible]
intendo digna deo acta grossimus
[illegible] eius in clemencia co
mutabimus [illegible] quos in
[illegible] tollet [illegible] quam cons
clemet [illegible] conscruat nos
[illegible] prime ne nos sumus [illegible]
[illegible] [illegible] sed deum [illegible]
[illegible] passionis hoc tamen [illegible]
pocdit clemencia [illegible] non
[illegible] audeliter [illegible]
[illegible] [illegible] peccator

Item [illegible] est [illegible] penitens usque
adhuc agit quam [illegible] nec
[illegible] deum possit [illegible] sed
[illegible] superbo [illegible] [illegible]
ad vomitum [illegible] ad peccatum
[illegible] cum lacrimas in despicet
[illegible] peccata non [illegible]
Quosdam accepisse lacrimas ad
[illegible] prime non [illegible]
quia [illegible] mouet nunc
recordacione peccati lacrimas
fundunt [illegible] resistente usu
[illegible] valde [illegible]
[illegible] ut plangere et
actionibus [illegible] [illegible]
[illegible] quod
[illegible] que penitendo
[illegible] possit [illegible]
aut [illegible] mundi [illegible]
[illegible] itaque [illegible] est [illegible]
plangit [illegible] non ad
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] plangit que gessit [illegible]

[illegible] lacrimas ea que flenda [illegible]
repetit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] atque iterum [illegible] primo [illegible]
[illegible] [illegible] minus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quibus
[illegible] [illegible] plorat [illegible]
[illegible] tenent ut sic [illegible]
fleat ne iterum flendo committat ut malis miseris
Ysidoro qui [illegible] [illegible]
[illegible] penitenda committo [illegible] [illegible] xiij

Duobus modis peccatum committitur
[illegible] aut [illegible] aut metu
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ne [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] modis committitur [illegible]
[illegible] in corde [illegible] in ope
[illegible] [illegible] suggestione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] consensione
[illegible] [illegible] committitur
[illegible] confusione [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] modis peccatum
[illegible] [illegible] ignorancia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ignorancia itaque modo peccatum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] peccant
ignorancia [illegible] [illegible] quia
non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui non [illegible] [illegible]
[illegible] ignorat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad metum
in [illegible] [illegible] negauit
in [illegible] [illegible] [illegible]

Secundo est in simplicitate quia ignorant quid
et aliquando grauius est in dicendo quam
in simulare peccatum [illegible] itaque peccat
qui studio ac deliberatione mentis mala
agit. Infirmitate autem qui casu vel preter
cupiscentia deliquerit [illegible] autem in [illegible]
peccauit qui non satis [illegible]
adhuc ut bene vincetur si possunt [illegible]
dubitant. Primo enim qui ignorancia pec-
cauit et sunt qui sciencia [illegible] et qui per
ignoranciam [illegible] sed volunt
ut minus [illegible]
se ipsos non minuit sed magis [illegible]
[illegible] sunt ad ignoranciam [illegible]
Noluisse autem [illegible]
[illegible] voluntate [illegible] nolle
nescire quod est aliud [illegible] nolle [illegible]
superbiendo [illegible] Nemo igitur
de ignorancia se excuset quia [illegible]
solum eos inducit qui [illegible] sua
[illegible] qui nescierunt
[illegible]
[illegible] qui
[illegible] et qui [illegible]
[illegible] omni
et [illegible] effunde [illegible] iram tuam in
gentes que te non nouerunt.

Multa vitam [illegible] sine crimine
possunt sine peccato non possunt
[illegible] in hac parte magna [illegible]
[illegible]
[illegible] peccatorum [illegible]
[illegible]
[illegible] quia peccatum [illegible]
[illegible] et [illegible] in nobis non
est [illegible] sine [illegible] peccatis [illegible]

[illegible] anime sicut [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible]
magis [illegible] studio ut
[illegible] Tercio sunt
peccata leuia que [illegible]
peccatis cottidiana [illegible]
[illegible]
[illegible] magna crimina [illegible]
Quod autem [illegible] de magis
scelestis [illegible]
[illegible] leuia que [illegible]
[illegible] grauissimum [illegible]
[illegible] autem grauia sed [illegible]
[illegible] sunt [illegible] peccata [illegible]
[illegible] leuia [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] copiam [illegible]
in [illegible] leuia sunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] peccata [illegible]
qui [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Multorum [illegible]
omnium peccatorum [illegible]
[illegible] magnus [illegible]
qui [illegible] noluit
[illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] sua facta [illegible]

Quia acumine cordis intelligentie
qui dei exercent [illegible] tenebre
eius intelligunt et que nonnunquam
[illegible] sapientia ratione non venire
valent. Deo quoque iudicante dimissa in
dicto [illegible] committit in pec-
catum [illegible] faciendo [illegible]
addere. Quippe peccatum altius
peccati tamen est quod cum committit aliud
ex ipso [illegible] sua sordibus oritur
[illegible] fieri solet [illegible] libidine
minima [illegible] venire in [illegible]
Pena vero peccati peccatum adim-
pletur quando punito eius quod peccati
deo [illegible] in aliud peccatum
[illegible] [illegible] quo amplius
qui ad [illegible] [illegible] ergo
precedens peccatum causa est sequentis
peccati. Sequens vero peccatum pe-
na est precedentis. Precedentia
itaque peccata sequentium sunt
causa ut illa que sequuntur
sint precedentium peccatorum pena.
[illegible] in [illegible] ven-
ens [illegible] hinc est quod
ait propheta. Indurasti cor nostrum
ne timeremus te. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] adeo
[illegible] ut mali fiant [illegible]
[illegible] mali [illegible] iam indurantur
ut deteriores [illegible]
[illegible] quod [illegible] dei non
receperunt ut salvi fierent [illegible]
sit illis deus spiritum erroris
[illegible] deus quosdam peccata sed
in quibus iam talia peccata
[illegible] ut [illegible]
dicto [illegible] in [illegible]

Precedentium peccatorum pena

Multa quippe peccata prioribus
aliis peccatis [illegible] in pena per
peccati [illegible] [illegible] dei
veniunt peccata que [illegible] aliorum
[illegible] peccatorum [illegible]
[illegible] tu iratus es [illegible] peccavimus
in quibus fuimus semper. Sinere
[illegible] in peccatis [illegible]
ut [illegible] peccatorum [illegible]
iram dei [illegible] non provocat [illegible]
lector debet [illegible] iam [illegible]
que provocat quia ea quod [illegible] [illegible]
[illegible] quando [illegible] peccavimus
provocamus [illegible] bonum [illegible] facere nec
volumus [illegible] vivimus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] iudicii [illegible] non possit
vitari non possit [illegible] [illegible]

[illegible] culpe ma-
nifeste [illegible]
peccatur [illegible]
[illegible] est quia
[illegible] quod
agit [illegible]
talibus ysaias dicit [illegible] peccata sua
quasi sodoma predicaverunt nec absconde-
runt. Multi enim publice [illegible]
[illegible] sine ullo pudore sua flagitia
predicant nec ulla [illegible] [illegible]
verecundia. [illegible] enim iam [illegible]
[illegible] est iniquitate [illegible] ab [illegible]
in semetipso [illegible] [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] est peccatum
[illegible] clamor est [illegible]
[illegible] clamor [illegible]
cum omni malicia [illegible]
[illegible] quaque [illegible] peccatum quod

iudicii

agit absconditum iam esse in die iudicii anima
non exhibebitur [illegible] operante veritatem
ergo hoc [illegible] amor quomodo [illegible] suo
[illegible] ipse [illegible] sit

De peccato et timore xx.

Aliud est non peccare amore dilectionis dei aliud timore supplicii. Qui enim amore caritatis dei non peccat bonum facit omne malum amplectendo, insuper bonum nec deum diligit, peccatum est [illegible] impunitas [illegible] mittatur. Qui vero non sola pena supplicii [illegible] vitia reprimunt quamvis non [illegible] ad ipsa peccata [illegible] vivit tamen in eo [illegible] peccandi solet [illegible] quod [illegible] [illegible] Hic ergo [illegible] bonum operis recipit qui [illegible] facit non is qui eam [illegible] in vero custodit. Quidam non diligunt peccatum et faciunt, quidam diligunt et non faciunt [illegible] non faciunt tamen diligunt non nulli peccatum non faciunt et [illegible] oderunt. Gravius autem peccat qui non solum peccatum diligit sed et facit, quam qui non facit et diligit. Gravius [illegible] qui diligit et non facit quam qui facit et odit. Gravissimum est non solum facere sed et diligere peccatum. Nam sicut [illegible] qui [illegible] flagitio statim [illegible] qui non solum non dolent [illegible] mala sed et de ipso malo [illegible] [illegible] hic [illegible] [illegible] sit [illegible] graviter [illegible] [illegible] talibus aut [illegible] qui [illegible] male fecerunt

[illegible] in ipso [illegible] [illegible]
[illegible] quamvis [illegible]

Illi [illegible] peccare quibus [illegible] deest, [illegible] quod est [illegible] mali [illegible] bonum [illegible] non voluntate sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Hoc non [illegible] voluntate sed non [illegible] [illegible]. Multa que [illegible] in opere [illegible] tamen [illegible] esse mala [illegible] [illegible] apparuit [illegible] peccata [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

Multi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omne peccatum [illegible] admittunt amplius pro timore [illegible]. Quamvis aut [illegible] in [illegible] leve [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omne peccatum. Cogitatio [illegible] delectatio [illegible] [illegible] consensione, consensio actionem, actio consuetudinem, consuetudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vinculis [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

valeat nisi deum (?) qua intimi
ius in conpescuntur. Peccaturi-
ae initii cause est in principio
consuetudinis. Vos facti peccati
ob parvitatem eius contemptibile nec ideo
cecidit valeat convertere Quod in
deum et christum deo libeat dimi-
serit dispensationem ad conversionem ne libe-
ratur commictat peccatum misericordie
peccata dimictit quo pregentes
sic nec sola peccati ratione. Re-
missius fiunt est peccatis plenius
est peccatum consuetudinis. Facilius ab illo
fratre alienum tamen labore surgit
dum male consuetudini repugna-
dum male agendi consuetudine re-
cessiva esse usque ad peccata aspe-
cit in profundum. Cuius usu quasi
quadam lege homo tenetur ita
factus ut etiam quando non vult
peccatum admittat. Relapsus vero
caro resurgere non est in profundu-
m. Apostolus legem peccati dicit
in membris meis que lex con-
suetudo est quia peccando
capimur et non absque volun-
tate tenemur quia iam necessitate vinculo
ex consuetudine retinemur. Sicut
enim amor agit in homine sic
resultat carnis male consuetudo.
Legitur autem audacter pro bona
fama exultat qui valent et se
reprimit qui insolent et impugnat
frequenter peccati. Tandem et la-
bor ipsum qui de malo in deterius

est diu non sanatur. Quia quanto diutius (?)
est tanto gravior est. Ita medicus
est a quo ita sanari nec forte dum ex-
perimus aviditatis sanari et recta insiste-
remus et quasi non aspernantur
ge studeamus aut non cadere aut cito cum-
a lapsu resurgere et ipse omnino praeci-
pue cavendum est quia si sua fragilitate
peccatum sustinuerit consequens est cor-
rigendum quod nequissime sentitur esse
gravissimum. Sicut enim corrigit culpa que
cito cognoscitur. Tardius autem sanatur
vulnus que iam putrescentibus membris la-
te per se per curationibus adhibetur. Item
peccata gravior est sicut morbus super
morbum veniat sicut imber super
morbum cecidit. Ideo peccatum in ma-
nibus facit scelus. Unde Apostolus: Quia
inquit quanto diutius iniquitas in fumi
cui vanitatis et quasi innatur plausi-
peccati. Trahit enim iniquitatem sicut
funiculis qui tacent quasi ad domum
diaboli enim est iniquitatis mora facit
iniquitatem. Unde et per prolongavit
iniquitates suas quibus insuper cavit
diuturnus peccatorum.

De peccato dilatione (?) xiiij

Bonum est homini ante occa-
sum ad habendum delicta sua
per penitentiam. Sed peccatum
semper grave est semper.
Sicut enim non est in re
stitui peccati assensu sic semper necesse est
unumquemque fumum in affluentibus commo-
ventur peccatis. Propterea in suo recto dictu
peccati fiat redimi animum quod
turpitudinis et cupiditati pertinere sunt

h(um)iliati sup(er)bia (et) d(e) ip(s)o p(e)cc(at)o op(er)e gl(ori)a(n)t(ur)
A(nim)o d(e) tamen v(er)e(cundi)a debet e(ss)e p(ro)
cati ultra q(uam) (con)f(ite)re s(em)p(er) lacrimas co(n)
fitendu(m) vn(de) dicit p(salmi)s(ta) (con)fitemi(ni) i(n)
(con)tinu(u)s m(e)a d(omi)n(u)m (con)fusio(n)e p(ro)p(ter)
peccata m(e)a (con)gruum (est) sed r(e)dig(it)
(con)fusio(n)e adiutum me in m(e)a s(alu)t(e) m(e)a
quod s(er)uit sim deus (con)f(essi)o tame(n) m(e)
No(n) s(oli)us (con)fessio in veteri(bus) a(n)i(m)a(bus)
m(e)a d(omi)ni clamauit tota die (et) n(ost)
q(uo)d tacuisse se penitet n(isi) (con)fessione
peccator d(omin)us clamasse se t(a)c(e)t n(on)
(con)fessione maior q(uam) cum peccaret n(on)
s(u)p(er)ior (con)fessor q(uam) dicit v(er)e (et) in p(re)
sumptione accusat (et) sup(er)biens p(ro)p(ter)
ad m(isericord)iam De cogitac(i)o(n)e c(apitulum) [illegible]

peccauit h(oc) est no(n) s(e)p(timu)m (con)fess(us)

B[illegible] (et) cu(m) peccandi i(n) opere
cogitac(i)o(n)is quor(um) v(ir)ium
iniquitas dicat(ur) q(uod) op(er)e [illegible]
aliud in m(ente) q(uam) cogitac(i)o(n)e [illegible]
[illegible] resecanda est [illegible]
cogitac(i)o [illegible] opa [illegible]
[illegible] cogitac(i)o(n)e opa [illegible]
[illegible] cogitac(i)o [illegible]
[illegible] malo [illegible]
cogitac(i)o(n)is [illegible]
[illegible]
[illegible] cogitac(i)o(n)um [illegible]
[illegible] cogitac(i)o(n)ib(us)
[illegible]
[illegible]
[illegible] cogita
c(i)o(n)es [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] cogitac(i)o
[illegible]
[illegible] cogitac(i)o(n)es

[illegible] volu(n)tas [illegible]
[illegible] ad culpam [illegible]
[illegible]
[illegible] cogitac(i)o(n)es [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
cogitac(i)o(n)e [illegible]
[illegible]
[illegible] mag(is) [illegible]
[illegible] motib(us)
[illegible]
[illegible]
[illegible] peccata d(omi)ni [illegible]
[illegible]
[illegible] molestiis [illegible]
[illegible] cogitac(i)o(n)um [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] contra [illegible]
cogitac(i)o(n)es [illegible]
[illegible] magna [illegible]
corde est custodiam [illegible]
[illegible] male [illegible]
[illegible]
[illegible] cogitac(i)o(n)es
male [illegible] cogitac(i)o(n)ib(us)
[illegible] in lapsum [illegible]
[illegible]
si bona mala [illegible] in cogitac(i)o(n)e
[illegible] sed mag(is) glo(ri)a(n)t(ur)
[illegible] si me(n)s mala [illegible]
intellectu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

gesta cauemus aut bis [illegible]
[illegible] faciamus et de accusacione

H umana accusacio
dum dirigitur viciis
ostitatibus intentum
obuiabat et cauere
penas gehenne
per inordinatum anime appetitum
iam penas ostendit patitur etiam
fugere potest vanus fit tamen fit
Non enim potest esse quin sit re
cedere utrumque enim abiecit vocat
sunt contra 1o non deseruit tam
ius humana iudicia fugit fu
giat omnis homo qui malum agit
iudicium tamen conscientie sue effugere
non potest qui plene nomi
natum esse quod gessit duplex
sit ergo in eum iudicium quia
sit sue conscientie reatum punit
culpe perpetua pena dap
hoc enim significat reuissime vocatur
in voce in voce [illegible] vacuus
reuissime enim acutissimi [illegible]
[illegible] iudicis sue conscientie
ut ad iudicium dampnacionis [illegible]
[illegible] In voce tacite [illegible]
[illegible] sancti tuum de intencione

xxvii O culus dammus intencio
operis cuius est si igitur
intencio cuius bona est
operis intencionis bonum est
aliquid male in intencionibus operis
est si bonum in facto apparet
bonum iam non est quia contra
intencione et [illegible] tamen
aut [illegible]
bona ergo intencio que est
bonum est mala ubi [illegible]

Non et per alios cedat quod agit
sibi tamen cedere non potest

[illegible] aut vana gloria esse [illegible]
bonum bona intencio [illegible]
magis [illegible]
[illegible]
quod agit intencione [illegible]
[illegible] in intencione [illegible]
[illegible] quam agimus [illegible]
No aliqua vacuus [illegible] quia [illegible]
hominum iudicia [illegible] patent apud
[illegible] eius [illegible]
[illegible] iudex [illegible]
Ideoque [illegible] sanctus docet ne forte
bonum quod agit [illegible] animum [illegible]
cione in actu dei [illegible] xxviii

P ersensus [illegible] incepit [illegible]
carnis morbus [illegible]
unde [illegible]
omnes [illegible] ad
[illegible] venientes et ponet
[illegible]
[illegible] regnat
quam vita sunt que [illegible]
in porte pamit [illegible]
carnis [illegible] anime ingreditur
[illegible] in ipsis porte [illegible] in ipsis
[illegible] regnant [illegible]
peccatum [illegible] videndo audiendo
[illegible] gustando atque tangendo
[illegible] Intrat mors
[illegible]
[illegible] ingrediebantur [illegible]
[illegible] mittebat [illegible]
quippe in [illegible]
[illegible] carnis [illegible]
incepit [illegible] de simone xxix

Q [illegible]
parva [illegible]

in magis lingue probabiliter imme et dum
facta quedam non grama libet aut sine
metu committimus ad peccata proleda et hor
rendam peccandi consuetudine probabiliter
Sicut plerique nimia loquacitate pulsantur
reprehendunt ita rursum nimis taciturni
vitia dicuntur. Isti enim semper loquendo
linguam intemperate vitio confluunt
Isti nimis reticendo abutuntur. Vtrosque perstringit
Iupiter sicut loqui nesciunt ita tacere
non possunt. Eveniet enim in eruditionem
non passim eveniet enim in eruditis ...
loquacibus ideo per seipsum ipsi michi
dicunt. Sicut falsitates eminentes
tentibus per timesiam ita sacra verba
appetitur viris vitantur et clam sunt
aut quedam secundum paucos vero etiam ponit
ita per simane iniusto pena ex istam
vani sermones in aure tam esse non
debent et clam sicut malos mores
bona colloquia corrigunt ita prava
colloquia bonos mores corrumpunt
Custodiam ori pone domine quippe non
se iustum sed quod magis vim est prava
torem facere. Custodiam super os ponit
qui bonis operibus lingue excessum
operit. Custodiam super os ponit qui ma
le loquentis culpas bene actibus
velamine tegit loquens que addidit
provenet nec facies et si in veritate
est audientibus tamen prodest ex
in de sapientia se laudat. Considerant
loquentem ipsum attendant. Ve
qui sapientes estis in oculis vestris
et coram vobis metipsis prudentes
Recte ex sua dicit qui vanis ...

dicitur in eum superat ...
essentiando enim sua ... ac
per arrogantiam que sine ...
dicunt de sola scientia dicunt
ne de sua. Ille enim superat qui
venit et suum demum superat. Ipsum
dicit quoniam sic doctrinis
dum sit ... Ecclesiastici
unum tamen eloquentia, Ecclesiastici
in sapientia ... ...
aut fuit initiat eloquentie
[illegible] sermonis ...
Quanda autem declarat eundem
questionem sapientes non ne
ultimum ... que aut prodit
frequentia sermonis eorum cognos
cunt morte ... et qui magis
spaciam ... sua [illegible]
unitatem ... Quandoquidem
est dicendum est quam ...
est quid quando aut quomodo
ante proferamus. Item considerata
est dicendi ratio prima ut aut
tacit sentiendo quid tibi profuturum
aut multum sentiendo proderit
aut parum sentiendo loquaris
sola comendatur et apparet
sentiendo ut elegant profecerimus
quod intelligitur. Item quandoque
prava est loquendi ratio prima ut
bonum bene ut malum male
sed bonum male ut malum
bene proferamus. Bonum quippe
bene loquitur qui ea que
recta sunt humiliter annuntiando
videtur. Malum bene loquitur

qui alios in [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] aut
[illegible] [illegible] bene loquitur
qui [illegible] non [illegible] dic
bene loquitur qui [illegible] [illegible]
[illegible] bene loquitur qui [illegible] bonis
[illegible] et [illegible] [illegible] male
loquitur qui in [illegible] cogita
[illegible] noxias [illegible] et cogi
tat [illegible] male loquitur
qui [illegible] male [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
male loquitur qui male et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] age [illegible] at
Semel bene loquitur qui [illegible]
[illegible] [illegible] B [illegible]
loquitur qui [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] semel male loquitur
qui [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] bis male loquuntur
qui et male [illegible] et male
[illegible] Item bis male loquitur
qui et male cogitat et male
[illegible] cogitata Item bis ma
le loquuntur qui et [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] mala
[illegible] pro bonis et [illegible]
[illegible] bona [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fugere for
titudo adhibenda est [illegible]
[illegible] ubi [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] at [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible]

[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] opus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est In [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] remedio [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sensibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] animo [illegible] dolore [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible] in animo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Amplius silencio lingue [illegible] [illegible]
ardorem dolore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quendam poetam [illegible] [illegible] [illegible]
magis [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible]
[illegible] ignis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est ac [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et Demendatio [illegible] [illegible]

Mendaces [illegible] ut nec [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Rodit enim [illegible]
[illegible] multa falsitas [illegible] [illegible]
[illegible] sepe vera [illegible] qui falsa
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] esse que
[illegible] sunt [illegible] non [illegible] sed [illegible]
falsa sunt [illegible] loquitur et [illegible] falsitas
veiloquio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui falsa [illegible] fingit [illegible] sepe
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] veritatem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] qua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Narrac

mentiri probatur quamvis is qui quod per pertinaciam
sola mentitur. Sunt nempe quedam esse
mendacia quamvis non iniquitate fit aliquantum
cui genus culpe levius velud si quis
pro salute hominum mentiatur. Sed quia scriptum
est Os quod mentitur occidit animam. Et perdes omnes
qui loquuntur mendacium. Hoc quoque mendacii
genus perfecti viri summopere fugiunt ut
nec vita vel vita alicuius per eorum falla
ciam defendatur ne sue anime noceant
dum prestare alione carni nituntur quamquam
hoc ipsum peccati genus facillime credimus

No

relaxari. Nam si quelibet culpa sequenti
mercede purgatur quanto magis hec facile
abstergitur quam merces comitatur
similia mentiuntur. Multa que fingunt
homines per hominum laudem sicque fit ut
ipsi mendacio peccant et eos quos laudant
ad vane glorie vitia pertrahant. Sicut
hic genus non mentiunt aliene lingue
vicium. Ita et qui laudatur ab alio non de
cet vane alione laude attendere sed magis
unusquisque testimonium conscientie sue querat
cui plus ipse presens est quam ille qui eum
laudat. Opus enim unusquisque suum
probet ut ait apostolus et tunc in se ipso tantum gloriam
habet et non in altero id est occulte in sua conscientia non
palam in aliena lingua. Perfecti quia
illa vane similia sunt et si sentiunt la
udes vel vituperationes nec ad quasi ven
torum medium audiuntur in pulsu sum
mus tamen non decidunt sed potius firm
itate radicis ad se redeunt. Bona mens
ad malum nec primis ut ...
vincitur. Nam iniqui eidem blandiantur

ministrent et aut oblecta
tione quadam decipiant aut
terroribus frangant. Cum lau
datur in auditorum amore nisi
iter sed si veritatem non fictam
laudatur hoc est si vere sunt
que de illo dicuntur.

Sicud mentiri non potest
qui non loquitur sic
per iram non potest qui
iram non appetit. Sane dum
igitur esse iracundiam nota
... nisi sola ... non est
... ... proprium iracundie
dum ... Sane
primum ... ...
quod ... per iracundiam timet
Multi dum ... ...
... ... dum ...
... ...
... ...
... ... ut fallat
... ut per fidem ...
... sicque ...
dum per iram ...
... in cantu ...
... ... lacrimis
... ...
... quibus ... dum
non ... ...
mentis ... ...
in ... eorum qui non
... ... iracundie
... ...
... ...
Sunt multi ad ...
pigri qui non moventur

ad precium obligamus autem [illegible]
de aliquo qui de loquentibus [illegible]
ne compatimur [illegible]
te [illegible] inter deus
tam qui [illegible] est [illegible]
accipit sicut [illegible]
in religione [illegible]
sit qui [illegible]
in [illegible]
[illegible] facile
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] cum ea
[illegible] pollicetur
[illegible] est enim non
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] est [illegible] qua
[illegible] statuta
penitentia [illegible] dei [illegible]
[illegible] est statuta [illegible]
[illegible] ut est [illegible]
[illegible] et non penitebit eum
que statuit [illegible] mutavit
[illegible] de vita [illegible] xxxii

R[illegible] adeo [illegible]
[illegible]
ut [illegible] in [illegible] vita
[illegible] vite [illegible]
[illegible]
[illegible] vita [illegible]
et [illegible] agunt [illegible]
[illegible] non [illegible]
vita [illegible] ea [illegible]
[illegible]
[illegible] qui vult sine [illegible]
[illegible] vita [illegible]

[illegible] legem [illegible]
sine violentia [illegible] non possit
[illegible] vita qui [illegible]
[illegible] si velis [illegible]
[illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible]
est qui vitia [illegible]
vita [illegible] non [illegible] vitam quod in
[illegible]
vitam [illegible] alia negligenti[illegible]
in [illegible] labor est [illegible]
[illegible]
alia vita [illegible]
[illegible] sua vita [illegible]
[illegible] volentes ea [illegible]
[illegible] stimulos [illegible]
[illegible] labi[illegible]
[illegible]
[illegible] mulam
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] eius [illegible]
[illegible]
[illegible] temporum [illegible]
[illegible] xxxiii
[illegible]

S[illegible] peccata [illegible]
[illegible] in
[illegible]
[illegible]
ad [illegible] nec [illegible]
ad [illegible] ut [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] eam

tuitiōe. Sic vicia vicia gignunt sicut v̄tus v̄tute capitur. Sic vicia enim gignunt vicia sicut cernis qui dum nō cunctantur ad lectum perveniunt z comedunt. Ita v̄tus v̄tute capitur. Sicut p v̄tute dicitur predicatio nos v̄tute inimicum apti inveniat in cordibus secularium invenimus in vicia se succedunt vicia ut dum unum abierit succedat aliud. Supra Ioel. ppha testimonio qui ait Residuum eruce comedit locusta z residuum locuste comedit bruchus z residuum bruci comedit rubigo. Per illud ergo ista sub viciorum allegoria colliguntur quia predictum

xxxvi Expergiscimini ebrii z flete. Reliqua cautelo probatur in summis viciis ut maioribus viciis caveant. Lege penultimum capitulum
penitētes — noua ~~[struck through]~~ peccatores invenitur prodeunt veraciter enim penitent vicia que v̄tutibus nō viciis excluduntur. Quia tamen aut quedam licencia vicia sunt apparent q̄ ab aliis viciis desinunt z male usi v̄tute

xxxvi Item dum z malo usu v̄tutes ex se vicia gignunt quod sit per indiscretam animi appetitum cum nō sufficit bonum quod meruit nisi inde aut laudes aut lucra dampnabilia quesierit. Item dum v̄tutes vicia gignunt dum alii per tempus optimo nimia relaxantur. Sicut sit ut quem congruo tempore v̄tutes sunt incongruo vicia deprehenduntur. Veluti si quis adventu carnem non sumatur. Item. Unde et discretionem a paulo apostolo sumit quod adeptus egit. Quod agendum est nō prohibuit. Item quando v̄tutes dum discretionem nō sumunt in vicia dilabuntur. Etiam sepe insuasisimum in. Est excedit crudelitas sevicia gignit Anima pietas supplicium dispe

pline perierit. Item zeli purdum dum plus est quam oportet in iracundie vicium cumsit. Multa magnificencia temporibus prodigalitate gignunt. Item dum autem virtus discretio solertius respiciat ut bonum intemperancius agat z de virtute in vicium transeat. Item apud quosdam ex v̄tute vicium gignit. Dum quisque de castitate z abstinencia mittit. Nam castitatem z iejunium z elemosina vane glorie causa impertivit ex v̄tute vicium facit. Item de his qui de sapientia arrogantiam z de prudentia fraudem appetit z alii quod dum dei quod in me est in sua laude gloriatur. Aut in malos usus assumunt per ubi diversos v̄tute in vicium transferunt.

Hominibus de v̄tutibus vicia immittunt ex quibus pereunt. Item dyabolus arte potentissima in viciis v̄tutes formant quibus nos ab ingenuitate reformet. xxi De simulatis v̄tutibus 37

Quedam vicia specie v̄tutum preferunt. Ideo quod per mendosas suos sectatores decipiunt quod specie se velamine v̄tutum ignorancia apparent. Cito dum palam veniunt emendantur. Propter quod sectatores eorum de v̄tutibus cernimus. Ouibus vestitus. Item mala latentia aut plerumque per ipsorum speciem v̄tutes nō agnoscitur.

Tegunt Nam vicia que speciem v̄tutibus.

[illegible] esse ait quod [illegible] quod d[illegible]
[illegible] videntur [illegible] comparationem [illegible]
quaedam vitia speciem virtutum [illegible]
videntur sed tamen virtutes non sunt
Nam in libro [illegible] [illegible] in
sua crudelitas agitur et punitur
esse [illegible] quam [illegible] esse vitia
agitatur [illegible] remissa [illegible]
[illegible] mansuetudo esse creditur
[illegible] agit [illegible] negligentia
agitur [illegible] pietatis
[illegible] [illegible] est virtute largitatis
[illegible] [illegible] effusionis
~~[illegible]~~ [illegible] parcitatis
esse tenacitas imitatur et
vitium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] occulta [illegible]
[illegible] virtus simulatur [illegible]
[illegible] vitium [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] virtute imitatur
[illegible] vitium [illegible]
[illegible] virtus se [illegible]
[illegible] solitudinis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
tarditas [illegible] mora esse
videtur [illegible] [illegible]
illa vitium [illegible]
vitia speciem virtutis imitatur
et in [illegible] non [illegible] [illegible]
esse [illegible] [illegible] ma[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] via in [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] virtutibus vitia [illegible]
omnem [illegible] operis efficaciam in [illegible]
capiant [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] se [illegible] vitiis [illegible] [illegible] ... xxx vi
Ad virtutes difficile [illegible] ad
vitia sine labore [illegible] [illegible]
prona ita [illegible] sunt [illegible]
enim [illegible] [illegible] [illegible]
valeamus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ad vitia non [illegible] imaginis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et sic in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ita a
vitiis [illegible] in maximis [illegible] ita a
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae sunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
virtutes [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] tendunt sine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tanto [illegible]
[illegible] quanto [illegible] [illegible] [illegible]
arbores [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] veniunt
[illegible] [illegible] [illegible] mixto malo bonum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hoc est enim [illegible] [illegible]
[illegible] dicat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vitia et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] virtutes [illegible] [illegible]
et [illegible] non potest [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

simile [illegible] sunt. Nam a castis tenetur utique
veritas bene. Et hic virtutes medie sunt que
ad utilitatem et ad pravitatem possunt bene si di
vitiis arrogantie quippe tumidis ut pote
doctrina vero et castitas sicut sunt temporales
divitie, de quibus scilicet et bona operari pessimus
et mala quisque perfectior iam melior esse cepit
caveat de acceptis ex totis virtutibus ne gravius
pravitatis [illegible] quam prius ex lapsu vitiorum
iacebat. Contra hec [illegible] ne itaque se de
virtutibus erigat quodam illi virtuti dona
[illegible] [illegible] ex [illegible] ut [illegible] incensus de eo
[illegible] erigitur itaque deo qui ne quaquam sibi
[illegible] similia. Ex [illegible] dono celeste
[illegible] ad virtutes erigitur. [illegible] fortis
moderatrix [illegible] animum atque [illegible]
reprimit ne de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] equanimiter [illegible] [illegible]
[illegible] est magne [illegible]

Sunt sancti viri veraciter [illegible]
collisione [illegible] [illegible] [illegible]
singula vitia virtutes singule
apponunt. In [illegible] virtutes ad utili
tatem [illegible] ut ipsi [illegible] mens
[illegible] ablatione [illegible] animus [illegible]
[illegible] impetu [illegible] [illegible] virtutibus [illegible]
gaudium [illegible] [illegible] cum corde
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] contra iracundiam pacem [illegible]
[illegible] contra timorem fiducie adhibenda est
[illegible] corpore [illegible] [illegible] [illegible]
gaudium [illegible] fortitudo [illegible] [illegible]
tas [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] singule virtutes [illegible] [illegible] [illegible]
reprimunt at temptationum motus [illegible]
[illegible] castitate [illegible] libidine abstinentia
[illegible] domat [illegible] [illegible] corpus medica

frangitur tanto minus ab il
licito appetitu revocatur ad il
licitam concupiscentiam [illegible]
[illegible] semetipsam [illegible]
superando [illegible] pacata victoriam
portat [illegible] [illegible]
animi gaudium superat et quiete [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dulcedo [illegible] tranquillitate
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] caritas et [illegible]
in [illegible] mansuetudinis
adhibetur tranquillitas. Superbia
[illegible] [illegible] [illegible]
quam opponitur humilitas [illegible]
quia [illegible] elati [illegible]
[illegible] vii vitiorum regina
[illegible] est superbia [illegible]
vii [illegible] multa [illegible]
[illegible] vitia que [illegible]
[illegible] generatione [illegible]
[illegible] ut ex alto alii [illegible]
[illegible] vii vitiorum
superbia [illegible] [illegible]
[illegible] Ita [illegible] septiformi gratia
plenus [illegible] [illegible]
[illegible] et quos illa adiciat
contemplativa vita [illegible]
septiformi gratie dono [illegible]

Omnium vitiorum [illegible] De superbia
superbia seu que assumpsi [illegible]
[illegible] assumitur
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] culpa
[illegible] luxuria [illegible] carnis
[illegible] notabilis omnibus est quanta
[illegible] turpis est [illegible] peccat
[illegible] superbus minor est [illegible]
[illegible] superbia [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ut p
[illegible] humilitatis [illegible]
surgat et superbia. Quinto peccatis
superbie est eo quod faciendo vetita
et contempnendo divina precepta. Ad
[illegible] omnis peccati superbia quia
nisi precessit mandatorum dei et
obediencia transgressionis non
sequitur culpa. Quinto superbia
tanto in imo iacet quanto in
alto se erigit tanto quod presum
[illegible] labitur quanto [illegible]
elevatur. Quanto enim [illegible]
superbia attollit per dei [illegible]
in [illegible]. Quanto in [illegible] super
bia vento pascuntur. Unde
[illegible] [illegible] inquit pastores
[illegible] pascit vento hoc est
superbie spiritus. Quinto [illegible] v.
[illegible] superbiunt ex ipsis In
[illegible] sunt operibus que p
[illegible] utuntur [illegible] iam
[illegible] non delinquere bona fa
ciunt. Quam inanis sine hu
militate [illegible] quidem et sine
caritate in vicio [illegible]
superbie [illegible] in statu
[illegible] corruit. Quinto [illegible]
attollunt [illegible] mutantur
et inde [illegible] corruit quia
[illegible] labuntur. Superbia
[illegible] est origo omnium [illegible]
[illegible] ita [illegible]
[illegible] Superbia enim est in peccato
prima, in conflictu postrema
[illegible] [illegible] ordine [illegible]
[illegible] precessit aut novissime
[illegible] [illegible] unde [illegible]
peccatorum est maxima quia

tam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ibi [illegible] superbia [illegible]
ut non sit superbia aliud culpa aliud pe
na sed ipsa culpa sit [illegible] et pena. De superbia
[illegible] arrogancia non de arrogancia superbia
[illegible] si processit occulta [illegible]
[illegible] iactancia [illegible] Ita [illegible]
sequitur [illegible] superbia [illegible]
culpa [illegible] [illegible]
[illegible] origine. [illegible] ex [illegible]
[illegible] [illegible] dei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sapiunt [illegible] innocentes
dei [illegible] non appetunt sed [illegible]
a quo accipiunt. [illegible] laudari se volunt
[illegible] est enim arrogantibus [illegible]
vicio labi et [illegible] [illegible]
[illegible] superbie [illegible] [illegible]
[illegible] superbiam [illegible] deformacione 39
Ex culpa superbie [illegible]
[illegible] carnis in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] superbia [illegible] [illegible]
[illegible] ita [illegible] [illegible] fit ca
[illegible] carnis [illegible]
[illegible] superbia [illegible] manifesta
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] occulta superbia [illegible]
[illegible] ut superbia [illegible]
[illegible] carnis libidine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] culpe [illegible] libidine
[illegible] nisi precessisset occulta super
bia non sequitur manifesta libidinis
ruina [illegible] [illegible] vicio [illegible]
[illegible] aperto et occulto [illegible]
[illegible] libidine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sequitur

in extremis [illegible] sicut per aculeum vicia elacionis
ita ad [illegible] libidinis et de ipso elacionis
iterum in occultis elacionis [illegible] primus
utraque desideria perimus sic cavet sibi
[illegible] ut non incidat elacionem et sic premit
elacionem ut non respuat [illegible] ad libidinem
luxuriosi autem superbis [illegible] plus
[illegible] [illegible] dominum quod in actibus vicijs
sic malignum [illegible] [illegible] tamen mali
similia vite ingenium [illegible] quam amplius
incepta desiderium simulant. Principa-
liter duobus viciis [illegible] [illegible] quando dominum
natum i. per superbia et luxuria carnis
unde Job loquitur de diabolo dicens sub
umbra dormit in secreto calami in
locis humentibus / per calamum in [illegible]
superbia per loca vero humencia carnis de-
signatur luxuria. Per hec enim duo vicia dia-
bolus [illegible] possidet genus humanum [illegible]
in superbia erigit ut dominum per luxuriam
carnem corrumpit. Multi luxurie sunt
subditi et tamen superbia de ipso luxurie
opere gloriantur et inde magis elati sunt
quam humiliari debuerunt. Nam peccatum mali
sit dicimus qui non solum flagicia committunt
sed eciam de ipsis flagiciis vanitate laudis
[illegible] extollunt. Sicut scriptum est laudatur
peccator in desideriis anime sue et iniquus
in penis suis in flagiciis [illegible] gaudet
de quibus tamen debuit copiosius deplorare
Libido tunc magis [illegible] dominum [illegible] vita
sicut quidam sapiens ait [illegible] fornicationis
oculi tui sunt pecunia illa sed non
capitur. Ille potest resistere libidini [illegible]
[illegible] una ubi alibi illius [illegible] Etiam
de elacione resistit libidinis suggestionis
non resistit ad [illegible] libidinis. [illegible] enim
resistat ei qui [illegible] in
[illegible] de elacione. Dicimus
impugnat [illegible] elacio
suspicione et si non resistit [illegible]
[illegible] tempus quando
qui sola suggestione [illegible]
[illegible] carnis temptationes
sollicitatur. [illegible] carnis
[illegible] in principio [illegible] sa-
thane angelo in celo [illegible]
[illegible] cadit qui nunc
[illegible] de [illegible] libidinis
[illegible] relictam [illegible]
ipse ex [illegible] pugnat perficiat et
dum finem libidinis sua
[illegible] virtute superbis glori-
ationis [illegible] dei multociens
tamen de spiritu carnis monet et
Racionibus in amore dei
cor sit [illegible] in [illegible]
[illegible] clamat quod in [illegible]
gestat in terra [illegible]
[illegible] qui [illegible] com
permittit [illegible] pergente [illegible]
non desit et [illegible] non [illegible]
[illegible] carnali corruit
ut [illegible] superbie qui de
virtutibus timet [illegible]
Etiam de virtute [illegible] sunt
superbi ut cadant carnalium
[illegible] ut resurgat
[illegible] [illegible] adultera [illegible] in ope(re)
adulterii [illegible] stat in cogita-
cione ex corde eius primum
formatores sunt [illegible]
[illegible] et ut non [illegible]
[illegible] [illegible]
dicitur [illegible]

vero sunt venialia est enim [illegible]
[illegible] repentine [illegible]
[illegible] provenit. Nam [illegible]
[illegible] est [illegible] in [illegible]
in [illegible] lingua [illegible]
[illegible]. Nam [illegible] se [illegible]
[illegible] in [illegible] fornica-
cione [illegible] luxuriante [illegible]
[illegible] masculinus [illegible]
[illegible] in modicitate
[illegible]
[illegible] panis [illegible]
[illegible] [illegible] ita
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] nec [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] possit [illegible]
[illegible]
[illegible] violencia
[illegible]
[illegible]
[illegible] plus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fornicacione [illegible]
[illegible] teneat

[illegible] regnat [illegible] [illegible]
est fornicacio [illegible] sancti [illegible] est [illegible]
[illegible] fornicacio [illegible] [illegible] cum
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est cum [illegible] [illegible] [illegible]
peccatum [illegible] fornicacionis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fornicacio [illegible] [illegible] flagicia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Inde [illegible] fornicacio maxime
[illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] violat [illegible]
[illegible] [illegible] maxime [illegible]
[illegible] genus [illegible]
[illegible] variis temporibus
[illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] vino [illegible]
[illegible] pulcritudine
[illegible] anglici
[illegible]
[illegible]
[illegible] libidinis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fornicacionis
[illegible]
[illegible] ante oculos [illegible]
[illegible] omnis peccati [illegible]
[illegible] fornicacione [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] in senectute [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in senectute [illegible]

sunt cari in unitate [illegible]
Tales non sunt primi quia habent [illegible]
non habuerunt. Et sic [illegible] gloria [illegible]
sunt laboriosa [illegible] De virginitate

A [illegible] virginitas [illegible]
[illegible]
[illegible] qui [illegible] gemi
[illegible] in [illegible] perfectum
Perfecta est virginitas
[illegible] illud enim [illegible]
[illegible] conjugium [illegible]
[illegible] virginitas [illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible] quia [illegible]
[illegible] bonum est virginitas quia in [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] virgines [illegible]
[illegible] esse in [illegible] quia [illegible]
dicit dominus [illegible] in domo
mea [illegible] et nomen me
[illegible]
[illegible] qui non [illegible] qui [illegible]
[illegible] virgines angeli dei [illegible]
[illegible]
[illegible]
qui carnis [illegible] castitas [illegible]
[illegible] in [illegible]
castitas [illegible]
[illegible] gratia [illegible]
[illegible] ne [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] virginitas [illegible]
[illegible]
[illegible] veniet fructu [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] carne non [illegible] sunt [illegible]
in remissione [illegible] sapientie [illegible]
salvator in [illegible] veniens [illegible]

[illegible] vos [illegible]
[illegible] corruptione
in [illegible] carnis [illegible]
in corruptione [illegible]
[illegible] in corrupta [illegible]
ubi non est integritas mentis
Nichil [illegible] valet mundum
esse corpus cum [illegible] est
mente [illegible] sunt [illegible]
qui carnis corruptele conta
gium nesciunt qui [illegible] in
[illegible] corpore [illegible]
[illegible] operibus bonis [illegible]
[illegible] virginitate [illegible]
[illegible] operibus
non [illegible] sunt
[illegible] eternis
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] operans
[illegible] virgines [illegible]
[illegible] simulant
qui gloriam boni operis [illegible]
appetunt [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
non [illegible] quia [illegible]
[illegible] petitiones
[illegible] hoc enim [illegible]
in [illegible] non [illegible] virgines in
[illegible]
[illegible] bonam [illegible]
testimonium [illegible] in facie glo
[illegible] apud homines non in
corde apud deum [illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] plebibus

[illegible] pre se cernitur singu-
la duo [illegible] gignendo filios
seculi [illegible]
[illegible]
apparent sicut [illegible] male
[illegible] ipse mala sunt
[illegible] non [illegible]
[illegible] sunt [illegible] non que [illegible]
ea sunt mala [illegible]
[illegible] mala sunt [illegible]
quod dicit apostolus cum enim
cum [illegible] est [illegible]
[illegible] mundi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] male [illegible]
[illegible] cum impie [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] que [illegible]
sunt que [illegible]
[illegible]
[illegible]

De cupiditate

Non possunt [illegible] spiritualia bella [illegible] nisi [illegible] carnis [illegible] cupiditates non potest ad contemplandum deum mens esse [illegible] que desideriis huius mundi et cupiditatibus [illegible] cum alta conspicere potest [illegible] que pulvis claudit [illegible] peior est avaricia [illegible] amor [illegible] psalmista dicit nichil est scelestius quam amare pecuniam hic enim animam suam venalem facit quia in vita sua proiecit intima

sua. Cupiditas enim [illegible] malorum est [illegible] unde apostolus ait radix omnium malorum est cupiditas quam quidam appetentes erraverunt a fide [illegible] peccatorum [illegible] cupiditate [illegible] vendit animam. Cupiditas [illegible] alienis [illegible] [illegible] cupiditas [illegible] mala [illegible] [illegible] malorum [illegible] nequid appetitur [illegible] [illegible] non permittatur [illegible] ante dei [illegible] quorum cupiditate [illegible] cupiditas [illegible] eget quanto magis [illegible] magis [illegible] desiderare [illegible] augendi [illegible] [illegible] bona [illegible] mundi [illegible] amore [illegible] potentes [illegible] cupid[illegible] sunt pauperes [illegible] permittunt [illegible] [illegible] agro [illegible] [illegible] quippe [illegible]

Nam gula dixerunt ex crapula ventre ... qui non posse ... gule satum

in fine i ... ipse et p... item ...
frequenter ... d... in flamis ...
animam suam ut appareat ... de sim ... vilo...
... unit fonteo eius ... ge...
eius adeo nec mirum quod ... in fine
ignibus deputent qui ...
flamma sic ... ... continuerit ...
cupiditate ... ... in ...
... ... in ... ...
... ut de ligno ... in ... ...
... in ... ut ... ...
... salomonem ... ut
... ...
... ... cupiditate ... ...
... ... in ... ...
... ... cupiditatem de gula

r2 Prima ... suggestio primis
est ... ...
... ...
unde et daniel pane in quo ... non
comedi hoc est eius ... non ...
Prima est ... ... saturitas panis
unde ... ... de panis ...
... ... fuit ... ...
... saturitas panis ... ...
... ... in ... ...
... in ... ...
... ...
... ... in ... ...
non ... ... est ... ...
... ...
... ... ut ... ... venter ...
... ...
... ...
Prima est ... ...
... ...
... ... venter sunt prima ...
... in membris genitalia ... ...

dum ... ... in ...
... ...
... ...
... ut ... ...
... ut corpus ...
... est ... ...
... ...
ventos esse ut ...
... ... ut ... ...
in ... ...
... magis venter ...
tanto amplius ...
... ...
... ... ignis ...
... in ... ...
... ... abstinencia ...
tempore ... ... unde
... ... abstinentes
... ...
... ... non ... ...
... ...
... ignis ...
... in ... ...
... ...
non ... ...
... ...
in ... ...
in ... ignis ...
... ...
... ... in hoc ...
... ...
... ... in flamis ...
... aque que sunt ...
... ...
qui ... ...
... ...
... ... ita ut

— tas nimia actu intell' obtundit &c

omnes domus se habent ad rela [illegible] quibus qui carnem [illegible] ambiunt [illegible] [illegible] vitiis et [illegible] [illegible] [illegible] carnales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] ... de ebrietate

[illegible] ... conferre ... [illegible]

[illegible]

/ preparata

potus occultum denudat & quia [illegible] sunt
hiis nec intelligunt [illegible] sunt sed [illegible]
[illegible] vino [illegible]
[illegible] in [illegible] clamat Johel propheta
[illegible] qui bibitis [illegible]
[illegible] omnes qui bibitis
vinum in dulcedine. Hoc tempore non [illegible]
flere [illegible] qui bibunt vinum ut [illegible]
[illegible] sed adducit in multitudine quod
ad voluptuosos pertinet [illegible]
[illegible] est [illegible] vino
[illegible] vino modico [illegible]
[illegible] in vino in [illegible] homines
[illegible] primum [illegible] quae valde
[illegible] & nazareis [illegible]
[illegible] proprium est vinum
[illegible] non bibebat [illegible]
[illegible] rebes [illegible]
[illegible] vere [illegible]
[illegible] sanctos [illegible]
[illegible] ut ea [illegible] in mensura [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] abstinentiam [illegible]

De abstinentia

Hoc est [illegible] & ornate [illegible]
[illegible] in [illegible] homo [illegible]
[illegible] profectus [illegible]
aut penetrant celum. Sicut enim homo
[illegible] angelis [illegible]
[illegible] occulta misteria
celestium revelavit. Daniel [illegible]
revelavit misteriorum [illegible]
[illegible] Daniel angelo revelante
[illegible] meruit
[illegible] manifestatio-
nes [illegible]
[illegible] temperantia de-
[illegible] abstinentia de-
[illegible] nos [illegible]
[illegible]

meruit [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] magis
meruit ubi plus [illegible]
[illegible] Ab
[illegible] in [illegible]
meruit [illegible]
[illegible] audiunt per
[illegible] in
[illegible] in [illegible]
multiplicatus [illegible]
[illegible]
[illegible]
Abstinentia [illegible]
[illegible]
[illegible] abstinentia [illegible]
[illegible]
[illegible] in media [illegible]
[illegible]
[illegible] evangelium [illegible]
[illegible] apparuit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] tantum [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] absque [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
bono [illegible]
elemosyna in abstinentia
[illegible] ut [illegible]

[illegible] spiritus omnia [illegible]
[illegible] [illegible] quod
[illegible] manifestatis [illegible]
[illegible] [illegible]
quia [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible]
[illegible] acceperat [illegible]
[illegible] aut nobis ab [illegible]
[illegible] agmis demones
[illegible] quibus [illegible] non [illegible]
[illegible] semper est hac enim
bene abstinet actibus [illegible]
malicie actibus et [illegible]
[illegible] ambicionibus. [illegible]
omnis studio non abstinencie
voto [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
sunt [illegible] dei creatura [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] polluta sunt
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] gravacione [illegible] qui ab [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
est corpori [illegible] ut immoderata ab
[illegible] ne [illegible] amplius [illegible]
[illegible] [illegible] agat [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] plus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mo
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] nimia [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] valet [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] debilitas nimia [illegible]
[illegible] [illegible]
valet [illegible]
Nam [illegible] ac malo [illegible]
[illegible] nimis [illegible]
[illegible] sit [illegible]
In [illegible] modum [illegible]
Nam omne quod excedit [illegible]
[illegible] nimis imbribus [illegible] non
[illegible] [illegible]

[illegible] capitula

O[illegible] Jnnue Clemens [illegible] erat [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] in omnis

[illegible] penam in vero sic
[illegible] [illegible] est
[illegible] h [illegible]
[illegible] [illegible]
indigna [illegible] assidue [illegible]
[illegible] flagella [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
gella [illegible]
[illegible] supplicia [illegible]
[illegible] dei [illegible]
[illegible] attenuit ut [illegible]
[illegible] futura pena [illegible]
nequaquam deus [illegible]
peccat quos peccatores [illegible]
gello [illegible]
ferit et in [illegible] pu
[illegible] relinquit aut [illegible]
[illegible] homo penitendo punit
quod male ad misit et [illegible]
est quod deus [illegible] non peccat
[illegible] temporalia [illegible]
[illegible] gaudia
[illegible] et impiis [illegible]
[illegible] [illegible]
deus [illegible] sunt
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et
[illegible]
[illegible]
[illegible] peccata [illegible]
[illegible] deus [illegible]
[illegible] non [illegible]
peccat [illegible]
[illegible] in [illegible]
vita peccatis malo [illegible]
[illegible] dolor [illegible] qui

[illegible] ... duas [illegible] ... tantum [illegible] ... spiritualibus ac [illegible] ... flagella [illegible] ... flagella ... sunt [illegible] in hac ... videantur ... flagello ... in hac vita ... temptationi ... flagello ... temptatione ... flagelli ... [illegible]

Culpa

[illegible]

De generali [illegible]

Generalis [illegible] est [illegible] ... carne ... [illegible] ... purgatorium ... flagella ... [illegible] ... flagellat ... [illegible]

per cardinales

[illegible]

tius [illegible] et iniquitatis [illegible] et caueat
ne sint [illegible] vita [illegible] cum aliqui
flagellum nec tunc dilunt culpam
cum mutanda [illegible] nec mores nec
mutat actiones nec corrigiat [illegible] dnima
percussio aut [illegible] vite [illegible] aut
[illegible] pene [illegible] flagella
flagella ab hac vita incipiat in eterna
percussione perueniat unde per moysen
[illegible] dicit Ignis exarsit in ira mea
et ardebit usque ad inferos [illegible]
[illegible] dici solet non medicatur [illegible]
medicum qui sibi non attendunt illud quod
[illegible] scriptum est [illegible] virga
[illegible] non crediderunt
[illegible] in culpa sua non per
[illegible] una tamen percussio intelligitur
[illegible] ne in duo
qui enim non corriguntur [illegible]
percussio flagella [illegible] initium
tormentorum [illegible] in [illegible] dicatur
[illegible] duplici contritione [illegible]
[illegible] est quod [illegible]
[illegible] qui temporalia [illegible]
dampnantur unde [illegible]
[illegible] geenna [illegible]
[illegible] in geenna
[illegible] gehenna pena [illegible]
[illegible] male
est [illegible] bonum [illegible]
[illegible] corriguntur ab eterna dampnatione
liberentur [illegible]
illic male [illegible] illi accidit
qui hic per [illegible] in
morte gehenne [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] male est qui corrigi [illegible]

et flagellari in hac vita incipiunt
et in eterna percussione dampnantur
[illegible] est enim [illegible] quos
[illegible] profundo [illegible]
[illegible] flagella [illegible]
[illegible]
dicit [illegible] vires
[illegible] non [illegible]
quod [illegible] plangit et [illegible]
[illegible] peccata [illegible] parat
flagella [illegible] et [illegible]
sit culpa illa pena [illegible]
[illegible] pati supplicia et [illegible]
[illegible] maxime in [illegible]
[illegible] flagella [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] vindicte
[illegible]
non [illegible]
[illegible] pena [illegible]
[illegible] quemadmodum
[illegible] plura

3 Decem [illegible]

Esse non [illegible]
homines qui [illegible]
[illegible] corrigi [illegible] videntur
flagellari [illegible] compa
[illegible] malorum [illegible]
timent [illegible] videt
[illegible] nolle [illegible]
[illegible] corrigi [illegible] tangit [illegible]
[illegible] peccatis [illegible]
peccare posse in [illegible] flagellat
[illegible] ne [illegible]
[illegible] tangi [illegible]
[illegible] ad [illegible] in
[illegible]
[illegible] nec [illegible]

nec semper in malis sed in bonis ut [illegible]
[illegible] est illud visita nos in salutari
tuo [illegible] illud Jer[emie]
[illegible]
in [illegible] corporis [illegible]
[illegible] carnis
[illegible] hic [illegible] summa potest
[illegible] illis non sola pu-
nicio [illegible]
[illegible] est illis in [illegible] et non
[illegible] salutis [illegible]
[illegible] et [illegible]
procedit, avaricia que [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] carnis [illegible]
[illegible] anime [illegible] flagella
[illegible] carnis [illegible] et hoc [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] carnis [illegible]
[illegible] carnis [illegible]
[illegible]
[illegible] que ad [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] admirata
[illegible] anime [illegible]
[illegible] et aptius [illegible]
in [illegible] et ego [illegible] in [illegible]
in [illegible] carnis utiles esse item
[illegible] habebat [illegible] in [illegible]
[illegible]

M[illegible] in flagellis [illegible]
[illegible] homo non debet
[illegible] maxime per hoc quod
[illegible]
[illegible] portat [illegible]
[illegible] mala [illegible]

[illegible] iusta, [illegible] non [illegible]
[illegible] mala pati [illegible] si ignoret [illegible]
mala [illegible] iuste se pati [illegible]
[illegible] in [illegible]
in [illegible] flagella [illegible]
[illegible] iustum
[illegible] non se [illegible]
sit [illegible] iudice [illegible]
[illegible] iam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] agnoscit [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] qui talia [illegible] magis [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible] laudes [illegible]
non [illegible] magna [illegible]
[illegible]
[illegible] quibus [illegible] gratias
[illegible] alia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] iustam [illegible]
culpam intelligit.

M[illegible] iuste [illegible]
mens [illegible]
tempore [illegible]
[illegible]
[illegible] carcat [illegible]
[illegible] tam in [illegible]
[illegible] quas [illegible]
[illegible] eas quas [illegible]

dus tolleret multu(m) q(uod) n(ost)r(u)m est. Quoniam
grauius facit illas quas intus illa-
q(ue)at eas quas ex tunc suscipit. Illas
e(ni)m z tecte emittit z repentinas nec to
cepit emitare nec ipse. Non amplius
temptat deus quam p(er)ferre valeant
p(er)mittit. Temptando aute(m) p(ro)bat p(er)
fectos facit z si volens valitur (?)
fe... fuit. Dicas quoniam temptando
finis no(n) decipit sed pena ...
temptationes quas illi adhibuerunt
in titulo manet in eternum. Vel aliter
certum ... saluti vel veritate p(er) illud
In (?) hoc dicit. Quare precipue (?)
sunt z illic contentis que videntur
dissimulari aptitudine non sequi
... ne tuis noceat similitudine mali
... contenit. Quia quidam sancti
dei tanta tolerant penitus (?) ... na
dispensatione pia videlicet ...
demonstratio non ... Et ...
temptationum illorum semper ...
... tamen ... p(ro)pter non ...
... ... quod
... unde z omnis voluntas
diuina in ipsa est z in p(er)mittente d(e)o
... ... in ipsa ... in ...
in ipse temptate ... ...
... temptando ... temptata
... non ... temptando ...
... in ... libro Regum.
... Dicas ... ... pius deus
... ...
... ... malis
... ...
... ...
... ... voluntas

nō

in ipsa. Quam ... ...
... ...
... ... nō
in ... ...
... ...
... ...
temptationes ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... in insidias ...
... ...
... ... simplicitate ...
nec tamen optat ... simplicit(er) ...
prudentie qui ... simplici
non ... ...
... ... non ... ...
... ... non
... ...
... ...
... ...
... simulans ... ...
... ...
... ... fallacis ... ...
... ... in ... ...
... in ... ...
... caueant ... ...
... ...
... ...
... ... fallat ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... indigeat

sancti quidem eos deos fallaciis demoni
bus temptamenta faciat in cetu igitur multi
decipiuntur dyabolus ignorant se esse de
ceptos ... testimonio declaratur
declarauit comederunt in quid alienum pro
tum eius ipse ignorauit pestilentiam
enim nec quam maligni spiritus suggestio
qui virtutes mentis comedunt sed quia
corda negligencium non intelligit
tamquam in cernibus diabolus vivat quidem
de apta iniquitate homines de spiritu nat
concupiscentia armata non tamen intellexit sed
ipsum facit et vitat ea que sancta
sunt despiciunt quidem et quod decipit sua
vehementia non sentit sed tamquam
sint virtutes que sunt vicia peccata
diligit. In actu carnalium diabolus
terribilis est in actu electo et tamen
eius ... est. Ab in ... et
leo tamen ... fortes in fide ...
mis a temptationibus ... admonentem
ostensus repellit ... in oblata
...ca eius ... diabolus enim
... est liberis eius si ...
prima suggestionem non resistat toto
in ... corde ... non sentit
... Temptationum diabolicarum
initia fragilia sunt que si non
caueantur sed per usum in consuetu
dine ... in nouissimis fortitudine
convalescunt ita ut aut nunquam
aut cum difficultate vincantur. Unde
in tota vita diabolus principium cauere
capiat ... tamen in fine me
... de ... hinc ... in principio
... Sicut est
dictum. Et tu insidiaberis calcaneo
eius ... anima ...

q Cum suggestiones dyaboli non reci
pit ... nunc ... im
... Nam facili in ...
... repellitur q

Diabolus in ... non ...
in nouissimis ... spoliare
... sit ...
... est ut sit ...
sed semper ... caueat ...
...
diabolus ... blandiri ...
... temptamenta ...
... 9 ... temptationes
... Diabolus ... non tenet
possidet temptando ...
... requirit ...
... pugnat. Et qui in tuis ~~...~~ adimplet
ipse ... calcaneo ...
... diabolus ...
sunt quidem se ...
... In mundo
... grauius ...
... quidem ad ...
... est ... ad
Job ...
...
plus ... diabolus ... temptationes
... qui possunt ...
...
... qui ...
sunt maligni spiritus ... nos
... in ...
temptauit ...
...
...
in ...
ut ...
blandimento decipimur ...
...
...
...

v'tutis nunc eni primi dixit mit
ictis tristarius quasi necessariis illic
sumne est ipsi ne in sup' quasi se
ma cessitoria suggerat quos inspere
cordia maiestatis racioni qz disposi
nat peccat qz ad temptacionem
gnunc ta maximis in mala qz
cogitacionum summa qc in cordibus
diabolus finide ita sepe unde qz capiat
metes in pliant ut eo quia pre oculis
quasi temptant sine pericio esse
ne possit vetuit si viles qz facit
qsi fact' peccas si fecerit res pun
vi sis In tanto qz mals distinc
ut eciam adituus pateat maiora
pocius eligenda sunt ut maiora
vitentur. dixit quod sepe quecumque
quibus sibi namque tamque intendit
diabolus se applicat unde apud Ysiderum
ad principium irrepcit etiam pro ipsius
occasione homines temptat quia eos
pro cupiditatis humore facile inclinatos
ad invidiam apparat ut sibi commoveat
vana spondens eos ad dolorem et temptacionem
regem Balaam qui in figura ipsius
tenorum ostia opera sui pro pre
ecclesie p' maiores pertenduntur laqueos
quia sensit eos faciles esse lapsuros
nam quia aliquando aliquibus dicatur
ibi tamen p' aliquos pre mittit
nisi ubi in petram eius peruenit ut
intendit et nichilominus cum saliva non
metit quia eis compassione ipsa suscitet
pro quantum valet quia ideo qz donat
pugnet i tamen si apparicioni et
dam temptacionum sit vicio nec
quandoque resistatur. Ideo dicitur

pace et clamans vehementer i muniat
quia de celo ad Elias teciat lapsus
loco temptacionum i sponsis dampnis
in tempore peccata mala velud cadit
aspect. assuaa divis vel pretcii no
mina quia p' suppla ab ipso suspensa
et rette sibi eos vocavit et appellat
quia p'fico pecco eciam quasi amis
peccare meruit etiam ut amat bi
tam sit sponsus in tempore peccato mali
mfina iacte fluctuacione et eo cum
qui prinem' magis ei corpori
vocabula ita ut quod sunt accepti
macatur eius ipse nomine et eorum
enim enim tunc dixit diabolus insidiarum amat
et qui est peccatus tempora temptat
unde sponsis et hoc et capiendum
ac nocendi malicia qui aut nesse
dicit insidia. In cuius et hoc est
simplicie et ruina undique enim dolos
ipsi quoniam ut veniat via per
quam in tantum dixit alius est
in eo in modo cum ipse dicit aliud
i bona voluntate et tamen in corda se
ingreat malas suggestiones eos
sinat sic ut sciat in eis quia
in suo cor. Ita eos transiat cum
ut in corpore eius sunt ut eos i faciant
quia ipsi sunt temptati eius ut si
subripiat in cordibus eorum dixit
ut tamen in eis quiescat sic in cor
dibus repleri i tamen valde si dei
noto et cetera ut erit abeltis
i bona mensis quos tamen avide ore
diabolus deuoratur eius diem uni
oculata insipiencie absolute ... .
punitur et saluti restituuntur.

Nam sepe multis quos diu superbie
tumore vexatque in se ipsos conuertit
potencia diuina premium laborum suum
cito retrahit. Sic de eorum multa
prauitate electos dudum diu, et iam diu
alibi scriptum est de illo. Sic enim sacer-
dos comedet nisi qui in altari deser-
uiunt qui electi esse videntur habentes
esse videntur. Sic sepe qui de bonorum
numero fuerunt apud homines et apud
deum stetisse creduntur. Et diu iam
consumasse de hiis iam perfecto statu
de nouisse videntur. Cum vero quie non
distinguit operis perfectione post tem-
pora in aliquibus moram ut dicitur
ad hoc quod in maxilla maneat dum
et parum habet scrupulos carnis et in
veritate non habet perfectam perfectionem
qua distinguat. Sed diu uita eius est
illa nos eius inspirationes occulte
sunt quibus corda tenera alloquens
occulte vult erigere. Quando ob
incorrigibilem iniquitatem quam sepe
te nos corrigimus in imo [illegible]
tibus vocabulis tradimur. Tunc peccati
cos demones corripiunt habentes pro-
tervitate crudeles quorum affectum habent
sicut penitentie et salubrem ...
pietatis et appositus ad eorum se habebat
etiam hominum potestate in ultimum
carnis ut sit salus sit vite.
Cum quosdam peccantes nec
animas salubrem sane corripit
demonum potestas carpit corripiendo
sunt in quantum licuit et deuoto
et turpitudine euacuat. Sed inde
alit peccati demonum aduersari

dominicam quando non desperari ad salu-
tem tradimur. Nec iniqui diaboli
aduersus nostrum hominem aut tenta-
tiones tendit illi exaggeraverit aut do-
lores corporis superant. Sicut est quando
capitis aut dum cum stimulis carnis
vite mee angustias sustinuit ut me
tollerem et. Sepe iustam mentem
variis temptationibus dolentes uis diuine
non euacuat. Unde medium usque ad
desperationis angustia coartatur. Pro-
uenit autem nimium amore animam ipsa
talis angustia ad initium perficit et ita
sine mano sine nostro per inspirationem
in mundo pereunt quibus nostra aduersa
patiamur ac deo utique per missionem patimur.
Et si tunc ipsum a deo gloriam homnibus
reseruat et vitat quem pro corporis passione
Job dixit: Si bona suscepimus de manu
domini mala autem quare non sustineamus.
Ipse non superata certe sed nimium quantum
ancia angustia torqueat. Quantum et
diuersa in nostro mano patimur in flagel-
latione demonum sed talibus temptamenta
pure vite eterne non patet quam plus
damnis ad dampnationem culpe nostre re-
putat quod de sue maiestatis permissione
volens conspiciat. Tamen ibi peccamus
ubi cupiditate vel voluntate deflecti-
mur ubi nos violenter ad diuinam iustitiam
aut flagiciis non est iustitia ...
flagicio et fauore est. Sed qui
dum purgata laudat iustitia con-
missa procul dubio caueat facinore.

de temptatione temporum (?) ...

instinctu
quantum
patet
Decimum (?)

¶ dormit

Preterea demones in noctibus sepius viros dormientes per visiones sompniorum conturbant ut ferina dulcedine et timores faciunt aliquando ex desperatione peccatorum et mente omnis propositi conturbat terrendo mmtant per gehenne supplicia imminere. Nos inquit etc. in purgatione tractatus viros dormientes eius gaudeat quia tamen ego per iniuriam mali fit ad vindictam bonis ad collectionem gratiam pietate per immundas species eos quos in cumbere inpetunt clare apparuit dormientes quantum vane species potestate illudit quosdam vero quos fornicatione aliqua ad ipsam perpetrant dormientes in eius dicta ipsa exercent per illam visionem contra vere aiunt in his illusionibus intrantes ita vanam proprietatem dimittunt in novam formidine turbant. Ecce aut mentem aut vires ipsorum sunt etc. licet aliquando aut in eo quod eidem fatigant nocturnis ex placato sompnio quiescentes in ipsius et prepostere quedam arcana animi sua aiunt et videntur quoniam non gerenda sua gravioribus viciis polluunt quod sub pavore illius species tremendas apparuit resaltes ut ymago mentis visiones quas illudit ymaginibus et quos vigilantes invita trahit dormientes fatigat ut nunquam securas quieti sinat. Quamvis et electorum mentes convenit ymaginibus sompniorum species immundi terrificant ut quas vigilantes viciis temptare nec impetrant dormientes

in pugnant ipsa enim quia dormientibus in visionibus in mente aut moventur tanquam evigilantes illusionum vanitates respiciunt in temptationes quia sua primus ad diem ostendat diverse qualitates sunt sompniorum quedam enim saturitate et inanitate eveniunt quedam et per experientiam nota sunt quedam non cogitatione oriuntur nam sepe que in die cogitamus in nocte recognoscimus. Non inquit aut visiones sompniorum in immundorum sunt illusiones a Salomone probantur multos enim errare fecerunt sompnia et illusiones vane. Porro quedam in ipso sunt indicio vel proprie revelationis misterio sicut legitur de Joseph filio Jacob qui sompniis suis fratribus prelatus sit sicut in sompniis de Joseph sponso Marie qui ut fugeret cum puero in Egyptum sompnio commonetur. Nos inquit cum mixte accidunt visiones et cogitationes sunt et illusione atque iterum cogitatione et revelatione Daniele dicente Tu in quit rex cogitare cepisti in strato tuo quid esset futurum post hec et qui revelat misteria ostendet tibi que ventura sunt. Item sepe liiij in quibus cogitationum invicem per pervenimus quasi in mentibus ex ipsis revelatio di? req? nimus quibus in ea inutha vel

sunt sompnia facile tamen eis credi
non oportet quia diversis ymaginaci-
num qualitatibus oriuntur et unde vene-
ratus consideravit. Quam facile igitur
sompniis fides adhibenda non est ne
forte sathanas in angelum lucis se se
transfigurans quemlibet incautum fallat et
aliqua eorum fraude decipiat. Ideo
inquid interdum demones deceptoria
fraude ita quosdam curiosos observa-
tores per illudunt ut quedam sompnia
non aliter eveniat quam ostenderunt ut
eum in multis fallant interdum et [illegible]
[illegible] sed quia ubi ita accidunt
contemptibilia sunt ne forte decipiantur
[illegible] recolentes testimonium scrip-
ture dicentis. Si dixerint vobis et
ita evenerit non credatis. Sompnia
similia sunt auguriis et qui atten-
dunt vana auguria [illegible]
[illegible] autem docemus non esse vera
sompnia que cogitamus diu de no-
cte [illegible] ymaginatur mentes enim non
umquam ipsa de sompnia fingunt. Se-
pe enim demum post mala perpetrata me-
moriam ac gehenne vindictam
in nobis ipsis recordando ymaginacio
[illegible] mente ymaginaciones aut de
perditis admissis aut de futuris suppli-
cis in corde vigilantibus fiunt et per
visiones sompnia que occurrunt et
cogitaciones mente versavit. Testa-
tur una vi in corde sunt utique vigilan-
tibus sive dormientibus nobis. [illegible]
animi mansione [illegible] [illegible]
et per [illegible] conatum et per graciam scilicet
que consumimus et quia deinde que pe-
timus [illegible] mente appetitum etiam ut

sompnius contemplamur. Nota quod precau-
endus nolentes ymagines nec
eis illudimur sed tunc est precaven-
dum antequam illudamur cogitacionibus
affectibus preveniamus hunc quomodo qui
ipse ymagines quas in vita
diligimus sepe dormientibus nobis
apparent sed in nocte si non
concupiscendo occurrant continuo
eterna illusione polluimur quia nisi
et si de in corde turpium cogita-
cionum sese presentat ymaginacio
tunc cum ut temptatur culpe
sue [illegible] [illegible] in mundis
delectacionibus tergat. De remediis contra temptaciones

Hoc est remedium eius contra
vicia temptacionem expugn-
at ut quociens quodlibet
tangitur vicio totiens ad oraciones
se subdat quia frequens oracio
viciorum impugnacionem extinguit
Cum presenciunt intendere oracioni
[illegible] orando atque persistendo quasi
in potencias desideriorum carnalium
suggestiones que in [illegible]
~~mentis~~ sensibus fortissima inte-
ncione superemus itaque diu insistere
quousque in persistendo vincamus
et tam negligencias oraciones nec
ab ipso hostis impetrare valent
quos noluit. Continuando [illegible]
orat [illegible] sanctum spiritum adesse advocat ac
[illegible] confessionem [illegible]
demoniorum que se mentibus humanis
[illegible] insignitur [illegible] eius [illegible]
[illegible] effigiunt [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] in tenebris [illegible].

No

No

cor aspicit. Sed si tacite cor orat, vox
sileat, quamvis hominem lateat, deo
latere non potest qui conscientie purus est inspector.
Est enim frequenter oratio cordis
sine sono vocis magis quam sine gemitu
[illegible] oracionis. Nam peccatorum
recordatio mentem gravat. Cum itaque
oratio admonitas culpam reducimus
et magis reos tunc nos agnoscimus.
Et quam cum deo consistimus gemere et flere
debemus, reminiscentes quam gravia
sunt scelera que commisimus, quam
dira inferni supplicia que timemus. Quamvis
qualem se in oratione offert talem
ipsius animum sentiet. Nam inutiliter
fiat oratio quis si denuo committit unde
iam veniam postulat. Hic enim peccatis
consideratio est sine dubio percipit
qui commissa ab [illegible] postulat, de
[illegible] non iterat. Quamvis ita re
[illegible] est et tunc orationis dominum con
templatur, quando nullis terrenis
curis ac cogitationibus impeditur. Ipsa
est enim ad deum in sua natura
in aliena non turbatur. Prima est
enim oratio quam in suo tempore peccati
nos in terrenis mente vel longe aut
adeo [illegible] qui in oratione cogi
tationibus secularibus fuit occupatus
Quamvis [illegible] valde animus quando
[illegible] non cogitamus. Sed valde
pauci sunt qui tales orationes
et aliqui in quibus fuit diffi
cile [illegible] ut semper sint quia
que ante orationem vacuus ab eo
[illegible] cogitationibus occupatur
[illegible] in animum venit. Sed semper
[illegible] imaginem [illegible] quas semper
cogitatione [illegible]

[illegible] ad [illegible] ne mens libere ad
celestia desiderium erigatur. Purgandus
est ita quam animus atque attemptan
dus [illegible] cogitationibus seculi [illegible]
ut pura mente acies ad deum di
rigatur. Nam tenenda tunc
impetuosa [illegible] ordinis
quam semper consistamus cum ora
ntes [illegible] in tempore orationis
in terrena [illegible] se [illegible], vana
mundi in [illegible] mundi [illegible] orant
animo [illegible] aut nulla cogitationes
[illegible] et peccatum humanis
mentibus ingerit quando orante asse
[illegible] modo oratio impedit
ne impetrare quisque valeat postu
lata. Hoc est si autem quisque adhuc
mala committit, quasi de [illegible] sibi
debita non dimittit. Quoniam ma
lum [illegible] quisque a semetipso ab
scidit primus peccatum studio orationis
incidit et ad ea que impetrare pro
cibus cupit mentem libere erigit. Cum
[illegible] non [illegible] orare [illegible]
[illegible] ab his qui [illegible] dei [illegible]
peccat qui [illegible] non orat. Nec
nulli proficit in [illegible] medicami
num si adhuc ferrum [illegible] sit
Ita inutiliter proficit oratio illius cuius
adhuc dolor in mente vel odium
manet in pectore. Talem debet
esse orantis erga deum affectus
ut non desperet precibus effectum. Inanem
erit orantis si spei fiduciam non
habemus. Petat ergo ut apostolus dicit
unusquisque in fide nichil he
sitans. Nam qui hesitat simul
est unde maris que vento [illegible]

q[uod] solis v[er]bis sine mente ... No[ta]

precis

No[ta]

aliter dicitur differentia nostrarum
impetrationum orationum si se ad hunc animus
sentiat circa [illegible] affectionem [illegible]
suam. Non enim potest habere spei
certam fiduciam qui adhuc in praecepti
dei praevaricatione et peccati recordatione delectatur
qui a praecepto dei [illegible] quod in oratione po-
stulat non meretur nec impetrat ab
illo bonum quod poscit cuius legi non obe-
dit. Sed enim id quod deus praecepit facimus
id quod petimus sine dubio obtinemus.
Nam sicut scriptum est qui avertit aurem
suam ne audiat legem oratio eius erit
execrabilis. Et simile apud dominum [illegible]
[illegible] emendari ut oratione op-
eris et opere sanctificata sit. Unde in Trenis
ait levemus corda nostra cum manibus
ad dominum. Cor enim cum manibus le-
vat qui orationem cum opere sustentat.
Nam quisquis orat et non operatur cor
levat et manus non levat. Similiter
vero operatur non orat manus levat et
cor non levat. Sed quia [illegible] sit
[illegible]. Bene monetur utrumque
dum dicitur levemus corda nostra cum manibus
ad dominum ne [illegible] negligentia [illegible]
[illegible] reprehendamur dum salutem nostram
obtinere aut sola oratione aut sola op-
eratione intendimus [illegible]
[illegible] oratione [illegible]
[illegible] actionibus humilitas impetrat
precibus. Inseparabiliter manibus ad dominum
[illegible] qui facta sua orando
iactantur [illegible] magis quam
deum de operibus suis laudare
valebat [illegible] oratio in peccatum
[illegible] sicut de Iuda proditore scriptum
[illegible] iactantur [illegible] laude [illegible]

[illegible] (marginal note: [illegible] phariseus [illegible])

convertatur nam [illegible] eius oratio [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] et ipsa oratio
in peccatum. Sicut de Iuda [illegible]
qui [illegible]
eorum tamen oratio non [illegible]
purgationibus [illegible]
in peccatum. Ideo [illegible] oratio [illegible]
electorum in [illegible] differtur
ut impiorum [illegible] augeatur
[illegible] audiuntur
[illegible] fit salute qui eos affli-
gunt ut dum [illegible] re-
medio subveniunt [illegible] ad
[illegible]
[illegible]
[illegible] Sicut et [illegible]
in psalmo ait [illegible] ab inimicis meis
eripe me [illegible] tardius exaudi-
[illegible] orantes ut [illegible]
differuntur [illegible]
[illegible]
[illegible] in quibus
quanto tardius [illegible]
tanto ad [illegible]
[illegible] orantes non cito
exaudimur [illegible]
[illegible] differtur
[illegible]
Interdum quod perseveranter orantes
non cito exaudimur utilitas nostra
est non adversitas. Saepe enim mul-
tos deus non exaudit ad voluntatem
ut exaudiat ad salutem. Multi
orantes non exaudiuntur [illegible]
illis deus meliora quam petunt
[illegible] qui
[illegible]
exaudit [illegible]
[illegible]

affectu quia impedit talis possibilis
ad profectum nos aliud coniungit pretensionis
electi ~~[illegible]~~ deprecatur. De ipsis pro dictis
vite huius incommodis ut ad ipsius
videndum rex dona semper eorum
desiderio nunc compleat quia melius
illis in celum promittit. Oratio quando
brevis optimum funditur magis quam ob-
tentum impetrat dum deo tantum
teste dirimitur. Proximum autem nocturna
vero est esse sermocinatione in dictabis
quorum fructus est non deo placere sed
gloriam ab hominibus comparare. Non in
multiloquio exaudimur homines
adeo quia pluribus verbis concupiscentiam 8
in flectere. Neque enim gratia concu-
piscit oratio sermone sed pura sin-
ceraque orationis intentione. Domini est
corde semper orare. Beatum enim verbo cognosco
vocis spiritualibus impium [illegible]
velut [illegible] sola voce canit sine cordis
intentione. Sicut clavis aut apud languentes
in cordibus inest tantum solum vocem sed
corde psallentes. Unde et alibi psallam
spiritu psallam et mente. Sicut enim
bonus regimen ita psalmorum studiis
delectamur. Psallendi enim utilitas
tristia corda consolatur gratiores
mentes facit fastidiosos oblectat
inertes exsuscitat peccatores ad
lamenta invitat. Nam quamvis
dura sint carnalium corda statim
ut psalmi dulcedo insonuerit ad
affectum pietatis animum eorum inflectit.
Dum [illegible] vocis modulatio
[illegible] verba que ibi dicuntur
[illegible] conveniunt nostro quo tam
parte modulatione [illegible] maior
[illegible] compunctio cordis [illegible]

in requirunt qui cantu suavi [illegible]
sua anima plus [illegible] atque [illegible]
magis flectuntur ad lacrimas compunctionis
psallentes in [illegible] dulcedo suavi-
ssima [illegible] in vita nostra premiis
peccatorum effunditur. Psalmorum autem
decantatio imitatio dei laudem demonstrat
in gloriam sempiternam. Sicut scriptum
est Beati qui habitant in domo tua
domine in secula seculorum laudabunt te. D[illegible]
[illegible] operis [illegible]
in terra quam in celo exequitur quando
modo angelis sociatur. [illegible]
[illegible] racionibus [illegible] lectio
[illegible] instruimur utrique bo-
num si liceat si non liceat
melius est orare quam legere. Qui
vult cum deo semper esse frequenter
debet orare frequenter et legere. Nam
cum oramus ipsi cum deo loquimur
cum vero legimus deus nobiscum loquitur.
Omnis profectus ex lectione et meditatione
procedit. Que enim nescimus lectione
discimus que autem didicimus medi-
tationibus conservamus. Geminum confert
donum lectio sanctarum scripturarum
sive quod intellectum mentis eru-
dit seu quod a mundi vanitatibus ab-
stractum hominem ad amorem dei
perducat. Etenim cum sepe illius
sermone sublevamur a desiderio
vite mundane atque accensi in
amore sapientie tanto vana spes
mortalitatis huius nobis vilescit
quanto amplius legendo spes eternitatis
claruerit. Hominum est [illegible]
studium [illegible] quo [illegible]
[illegible]

vel dignitate dicitur. Sicut enim aucta
quisque peritia dum intelligentia in se
legit excrescit, ita damnatius ad profundi-
que dicit lector, statim pravus
ad implendum que legit, quanto ad sta-
endum est peritissimus, eo maior in
pena est, nescius ex appetitu quia ea
que novit non implet. Sicut enim
legendo scire concupiscimus, sic scienter
recta que didicimus adimplere debe-
mus. Lex dei et premium habet et penam. Re-
gnantibus eam premium, iniquis qui eam
bene vivendo custodiunt, penam
vero qui eam male vivendo contemp-
nunt. Omnis qui a precepto dei discor-
dat opere, quotiens eadem dei precepta
legere vel audire potuerit, corde suo
reprehensus confunditur, quia id quod
non agit in memoriam reducit et teste conscien-
tia intus accusatur. Unde David
propheta deprecatur dicens: Tunc non
confundar cum inspexero in omnia man-
data tua. Et ideo namque unus-
quisque confunditur quando mandata
dei vel audiendo vel legendo respicit
que vivendo contempnit. Ab eo dum
reprehenditur, cum mandato in
meditatione docetur, quia non
implet opere quod divina didicit instructi-
one et ex legendi assiduitate.

Cum potest esse facere
scripture cognoscere in se le-
gendi familiaritate, sicut
scriptum est: Dilige illam et exal-
tabit te, glorificaberis ab ea cum
eam fueris amplexatus. Quanto
quisque magis in sacris eloquiis
assiduus fuerit, tanto ex eis uberiorem
intelligentiam capit, sicut terra
que quanto amplius excolitur, tanto ube-
rius fructificat. Quanto amplius
[illegible] adquirit ars ascendit,
tanto magis ab eo [illegible] ipsa
descendit, sicut in lege scriptum est:
Moyses ascendit ad montem et
deus descendit. Ubi est [illegible] spirituali
[illegible] tantum secreta divinorum [illegible]
-tabit mandatorum. Qui ab actione
terrene vite [illegible]
[illegible] familiaritate scripture [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ambulare non
[illegible] libertate dum [illegible]
[illegible] non videt [illegible]
[illegible] tamen et quo
[illegible] cognoscat [illegible]
qui [illegible] si tempteret [illegible]
non valet quia caligine [illegible]
non videt. Quod [illegible]
[illegible] qui se [illegible]
[illegible] ab [illegible] et totum
[illegible] scriptura et meditatione [illegible]
[illegible] intelligencie [illegible]
[illegible] sed negligunt [illegible]
studium et legendo scire
potuerunt negligendo [illegible]
[illegible] non [illegible]
sunt, sed tarditate sensus [illegible]
qui tamen assidua lectione [illegible]
quod ingeniosi per desidiam non
[illegible] tardo et si
non premium [illegible] tamen
[illegible]

quibusdam hebetudo obsistit quod scientiam
tantae lectionis intelligentiae. Videlicet
sacrae quia arduus est ad capiendum pro
intentione tamen eam studio suo
recipit. Itaque qui praestatur a deo in-
genium intelligentiae negligit, ac
de impietate reus efficitur quia donum
dei non acceptum despicit et praesidia
destituit. Eundem dei iudicio
donum sentire quod negligit accipiunt
ut divinus [illegible] ardens praestat.
Tardiores autem ideo quod sentire nequ-
eunt difficultatibus inveniunt ut pro
maioris constantiae labore maior
habeat summam retributionis etc.
Decima sunt ad [illegible] gratia
10 dei [illegible] munera autem
[illegible] discendi [illegible]
quidem percipit sed in talibus [illegible]
praestat. Tunc autem dei sermo
sensus [illegible] ad [illegible] intima
[illegible] qui dei gratia [illegible] in [illegible]
[illegible] tangit. Sicut enim
flamma [illegible] sic quosdam [illegible]
illuminat ut vitaliter [illegible] ita quosdam
frigidos torpentes quod desit ut sine
fructu praestant. Plerique maxime
13 intelligentia [illegible] consistunt sed
loquendi inopia angustantur
eandem non in verbis praestant quia
[illegible] capiant et distendi efficaciam
habent etc.
11 Leviter quod scientia accepta
superbiunt [illegible] non [illegible]
[illegible] laudari [illegible]
[illegible] scientia efficiuntur
et ibi peccant ubi [illegible]
[illegible] debuit. Nec [illegible]
legendo [illegible] studium [illegible]
[illegible] sapientes [illegible]

videantur, ne dulcis tamen vitam [illegible]
[illegible] non tangit quia [illegible]
unde [illegible]. Saepe enim [illegible]
legunt quaerunt et [illegible]
dum legis penetralia [illegible] et bene
ad [illegible] patent [illegible]
magis superbis claudunt. Et tamquam
in divina eloquia in lectione [illegible]
[illegible] sunt aperta in [illegible]
clausa atque occulta sunt. Dum sermo
dei fidelibus lucet superbis autem
superbis quodam modo tenebrescit et
illi illuminantur inde isti caecantur etc.
legendo 12
Qui ergo legem intelligit
qui carnaliter verba legis [illegible]
[illegible] sed [illegible] qui ea spiri-
[illegible] intelligentiae [illegible]
qui litteram legis [illegible]
eius penetrare non possunt [illegible]
[illegible] non intelligendo spiritualia [illegible]
[illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] fidelibus
religata est lex testante deo per
prophetam: Signa testimonium, signa
legem in discipulis meis. Neque enim
aut Iudaeus intelligat aut [illegible]
[illegible] non est [illegible] discipulis. Veniunt
quippe patribus [illegible]
[illegible] Dominus dicit: In hoc
omnes cognoscent quia mei discipuli
estis si dilectionem inter vos habueritis.
Scripturas [illegible] sensu non
sapiunt [illegible] sine
intelligere [illegible]
ipsas [illegible] sublimiter [illegible]
[illegible] ad errorem [illegible].

Doctores errorum finibus per sua sermonis
[illegible] per argumenta fraudulenter [illegible] ille-
gunt auditores ut eos quasi [illegible] labo-
rinto implicant a quo exire impossibile est
Tanta est hereticorum calliditas ut falsa
veris mala que bonis permisceant salu-
taribusque rebus plerumque errorem sui una
interserant quo facilius possint pravitatem
perversi dogmatis sub specie persuadere veri-
tatis Plerumque sub nomine catholicorum doctorum
heretici sua dicta conscribunt ut indu-
bitanter lecta credantur Non numquam
et blasphemias suas latenti do-
lo in libris nostris inserunt doctrinam
quoque veram adulterando corrumpunt si-
ve addicendo que impia sunt vel
auferendo que pia sunt Caute ergo
ditanda tanto que sunt probanda sunt
que leguntur ut iuxta apostoli monita
retineamus que vera sunt et refutemus
que contraria veritati existunt sicque
bonis inhereamus ut a malis illesi per-
maneamus [illegible]
Ideo prohibentur christiani figmenta
legere poetarum quia per oblectamenta
inanium fabularum mentem excitant
ad incentiva libidinum Non enim solum
thura offerendo demonibus immolatur
sed eorum dicta libentius capiendo
Quidam plus meditari delectantur gen-
tilium dicta propter tumentem et ornatum
sermonem quam scripturam sanctam propter eloquium
humile Sed quid prodest in mundanis
doctrinis proficere et inanescere in divinis
caduca sequi figmenta et celestia
fastidire misteria Cavendi sunt ergo
tales libri et propter amorem sanctarum scriptu-
rarum vitandi Gentilium dicta
exterius verborum eloquentia nitent
interius vacua virtutis sapientia ma-
nent eloquia autem sacra exterius incompta
verbis apparent intrinsecus autem misteriorum sapientia ful-
gent Unde et apostolus habemus
inquit thesaurum istum in vasis fictilibus
Sermo scripture divine habet si
quidem sapientie et vite reponun-
tur [illegible] vilissimis vasculis Ideo
libri sancti simpliciter sermonis scripti
sunt ut non in sapientia verbi sed in ostensi-
one spiritus homines ad fidem perducerentur
Namque si dialectici acuminis versucia
aut rethorice sermonis eloquentia
editi essent nequaquam putaretur
fides Christi in dei virtute sed in eloquentie
humane argumentis consistere nec
quemquam crederemus ad fidem divino pro-
vocari inspiramine sed potius verborum
calliditate seductum Omnis secularis
doctrina spumantibus verbis resonans
ac se per eloquentie tumorem atto-
llens per doctrinam simplicem ac hu-
milem christiana evacuata est sicut
scriptum est Nonne stultam fecit deus
sapientiam huius mundi Fastidiosis atque
loquacibus scripture sacre minus
pro sermone simplici placent Gentili
enim eloquentia comparata videntur illis
indigna Qui si mente humili misteria
eius intendant quam sublimia sunt
quanto excelsa sunt que contemp-
serunt In lectione non verba sed
veritas est amanda Sepe autem in-
venitur simplicitas veridica et com-
posita falsitas que hominem suis
erroribus illicit et per lingue orna-
menta

No

laqueos virtutes aspergit et lubrica alius
agit amore mundane sciencie nisi et alie
laudibus hominum. Et tamen quanto maior
fuerit litteratura sciencia, tanto ad-
huc arrogancie fastu se inflat et
maiori intumescit iactancia. Un-
de psalmista ait: Quoniam non cognovi
litteraturam, introibo in potencias domini.
Simplicitas enim [illegible] non est preponenda
sicut grammatice artis meliores
non sunt qui [illegible] simplices
viros [illegible] post [illegible] legere
cum pervenerint [illegible] nescientes
quia ingenii hominibus [illegible] primo
sunt mente elati, meliores esse
esse grammaticos quam hereticos.
Heretici vero hausta [illegible] succo
persuadendo propinant grammaticorum
autem doctrina et [illegible] proficit ad [illegible]
dum fuerit ad meliores usus assumpta.

Cm

Cum sit utilis ad perfectionem
lectio, oratio aut colla-
cio, sine meditacione intelligencie
[illegible] ocius [illegible] quia
legentis collacio [illegible] facit
et tamen [illegible] intelligencia [illegible] auctoritas
[illegible] obiectionibus
lectio vitas approbat. Et nedum
[illegible] dubium [illegible]
[illegible] disputat. Multum possunt
intellectione [illegible] R[illegible] quia
minus adiuvant [illegible]
[illegible] facile [illegible] possunt et tamen [illegible]
[illegible] spirituales [illegible]
dine [illegible] et nisi [illegible]
[illegible] conversione [illegible]
[illegible] legit [illegible]
[illegible] collacio ita contencio [illegible]
[illegible] relicto [illegible] vite [illegible]
[illegible] et pugnando [illegible] deo

virtutem
facit blasphemiam [illegible]
[illegible] quibus [illegible]
vitas corpori [illegible] caritas conte-
ntionem [illegible] propter [illegible]
appetitu laudis [illegible]
[illegible] ut vitam [illegible]
[illegible] rectam doctrinam
[illegible] contendat [illegible]
[illegible] iocunda [illegible]
[illegible] subtilitas que [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] disputacio [illegible]
[illegible] vera esse simulat que [illegible]
persuadent lectio meditacione [illegible] egit
[illegible] sunt [illegible] tardiores [illegible]
tamen meditacione [illegible]
[illegible] colligit [illegible]
lectio longitudine [illegible] memoriam
legentis [illegible] si brevis
sit [illegible] tamen
dimit sine labore [illegible] que
lecta sunt [illegible] memoria in-
[illegible] acceptabilior [illegible]
[illegible] lectio tacita quam aperta [illegible]
[illegible] intellectus [illegible] quando vox
legentis quiescit et sub silencio lingua
[illegible] movetur. Et tamen clare legendo
et corpus lassatur et vox acumine obtun-
ditur. De contemplacione

[illegible] activa vita est innocencia
operum bonorum, contemplativa
speculacio supernorum. Illa
communis multorum est, ista vero paucorum.
Activa vita [illegible] bene
[illegible] contemplativa vero [illegible]
[illegible] soli deo [illegible]
[illegible] in activa [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] in illa [illegible]
[illegible] tempore [illegible]
autem [illegible] assistat [illegible].

contemplacionis perhibetur ut prius in actu
alis vite operacione purgetur. In ista
enim prius per exercicium bonum operis adiuncta
et tenenda sunt vicia ut in illa
iam purgata mente [illegible] ad contemplandum
deum quisque [illegible] excitatur quis
ipse statim ad contemplacionem conscendere
incipiat tamen racione cogitur ut prius in a
ctive vite operacione versetur. Et [illegible] de
active et contemplative vite de Jacob
sumitur. Cum enim ad rachel [illegible] est ad
visionem principii [illegible] contemplacio-
nem significat [illegible] illi [illegible] est labo
riosa vita subponitur que activa
demonstrat. [illegible] sicud sepultus ab omni
negocio externo [illegible] ita a[illegible]
contemplacione vacans ab omni occup
acione actuali [illegible] et sicud ab ac-
tuali vita contendentes in contempla
cionis [illegible] ita ab accione
seculi recedentes [illegible] vita activa
[illegible] ac per hoc
vite [illegible] activa vita et vite
active contemplativa sepulta est. Un
[illegible] sicud [illegible] contemplacionis
egrediuntur ad publicam accionem [illegible]
et rursus ab accionibus [illegible] ad secre
tum contemplacionis intime redeunt
ut in ea deum laudent ubi accipe
[illegible] unde [illegible] gloriam op
[illegible] aquile more [illegible]
[illegible] oculum in radios solis in
figere nec deflectere [illegible] solius
[illegible] ita sancti a contemplacione
ad actualem vitam in [illegible] refle
ctuntur [illegible] illa summa sic
esse [illegible] ut tamen ista [illegible] sint
[illegible] in [illegible] interna

in active vite [illegible]
[illegible] meredit. In contemplacione
autem [illegible] resumit quia
[illegible] contemplandi [illegible]
visio animalium in ezechiele que ibant
et non revertebantur pertinet ad vite
active perseverantiam. Et illa ea autem
illa que ibant et revertebantur per
tinet ad contemplative vite [illegible]
[illegible] In qua dum quisque [illegible]
[illegible] sua [illegible] in [illegible] re
flectitur atque ibi renovata [illegible]
tione ad ea unde descenderat [illegible]
[illegible] erigitur quod sicut in activa v-
[illegible] quia si quisque [illegible]
[illegible] ad [illegible] statum [illegible]
[illegible] Daniel dicit [illegible]
[illegible] que [illegible] dominus precepit
vita contemplativa est uno oculi in
facie activa vita et contemplativa
in homine. Cum igitur per contemplacionem
[illegible] est si [illegible]
contemplacionis oculum [illegible]
unum vite actualis [illegible]
sit [illegible] per simpliciorem [illegible]
ne ad [illegible] per contemplacionis
[illegible] in gehennam [illegible]
pe mens ad summa [illegible] ex
[illegible] et sepe [illegible] ad ima
[illegible] in [illegible] reflecti
tur [illegible] de carnalibus
sua gratia visitans ad contempla
cionis fastigium elevat multos
[illegible] labentes a contemplacione in [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] contemplacione [illegible]
operibus distinguit et [illegible]
[illegible] que seculi amatoribus [illegible]
[illegible] sunt, sancti velud.

ad ipsa refugiunt pleraque eorum necessitatibus saeculi gaudent rerum prosperitatibus gloriantur. Alieni sunt electi quibus hoc saeculum ad omne commodum prosperatur. Servis autem dei cuncta huius mundi contraria sunt ut dum ipsa adversa sentiunt ad celeste desiderium crescentes excitantur. Magna apud deum refulget gratia cui huius mundi contemptibilis fuit et iam reputatio nota est ut quem mundus odit diligat deus. Sanctos viros in hoc saeculo peregrinos esse et hospites vivere reprehenditur petrus quod tabernaculum in monte cogitavit sibi fieri. Fidelibus in hoc mundo tabernaculum non competit parari et domus in caelo est. Sancti viri ideo contempnere cupiunt mundum et motum mentis ad superna revocare ut se recolligant ut a vitae concupiscentiis et in desiderabili terrena possessione mortificant ut deo vivant. Ideoque saeculi huius blandimenta calcaverunt ut validiores ad vitam illam de huius vitae mortificatione consurgant. Cuncta quippe temporalia quasi herbe virentes arescunt. Necesse ista dei famulos contempnunt quia in eis stabilitatem non aspiciunt. Cum post remunerationem mundi ad superna patriam sancti desideriis inhiant abiectae terrena in temptatione quasi quibusdam pennis sublati evitant et in quo lapsi esse [illegible] conspiciunt et ubi pervenerint cum gaudio magno intendit. Cum inde a con-

templatione [illegible] reflexus in auctorem huius saeculi incidit si ad mentem suam redeat prius ingemiscit cuncta atque sunt tranquilla quae perdidit et quanta ipsa sunt in quibus cadit ex ipsa labore sui difficultate cognoscit. Cuius enim inhiat vita laboriosius quam terrenis desideriis estuare aut quid sit securius quam huius saeculi nihil appetere. Cum enim huius mundi diligitur turbulentus eius cura et sollicitudinibus gravatur. Cum autem huius odiunt ut securitatem in hac quiete tranquillitate fruentes futurae patriae requiem quam illic expectant hic quodammodo hic iam inchoant.

11 Sancti viri sic dicta saeculo renuntiantes ita huic mundo moriuntur ut soli deo vivere delectentur. Quantoque se ab huius saeculi conversatione subtrahunt, tanto in hac mortalitate presentiam dei et angelicae societatis frequentiam contemplantur. Malorum temporalia opera sunt manifesta ut hi qui superna patriam desiderant non solum mores eorum sed et consortia fugiant. Quemadmodum et corporaliter separari desiderat a iniquis ut eorum non involvantur delictis nonnulli et si non corporali discessu spirituali tamen ab eis in intentione recedunt. Qui et si gentes sunt conversatione disiuncti tamen sunt corde et opere et hoc saepe in medio carnalium vitam dei peragat electorum tamen satis rarum est ut quisquam inter saeculi voluptates positus avi-

ais

subtrahendo se vel diripi sibi possit quia re habet bono rum quos huius vitae blandimenta retraxerant prudenter et taceat ideo petrus rectum concepimus arescunt

maneat illibatus. In quibus et si nec
cito in periculo aliquando tamen ac dicte
neque enim diu tutus esse potest vir qui
periculo proximus fuit. Vita sine offen
diculo vita monachi sine cupiditate
et timore impedimento. Quem enim quis
per acceptacionem mundi abstraxit nec
cupiditas eum obligat conservanda
nec cruciat servaturum. Bonum est ei
corporaliter monachum esse a mundo sed
multo melius voluntate vite quam
corpore facte. Et hec quidem perfectio est qui sunt
seculo et corpore et mente et corde distinctus
est Onager ut ait Job solitudinem contempnit
et multitudinem communicare curat conversacionem
hominum adulacionem non appetunt
presentia contempnunt ut dum ab eis [illegible]
vita deportatur [illegible] in veniam

18 Sunt precepta
que dantur fide
libus generaliter
seculo vitam
diligentibus
atque alia hiis

seculi renunciantibus. Illis enim dicitur
ut sua omnia bene gerant. Istis
ut sua omnia derelinquant. Illi preceptis
generalibus astringuntur. Isti precepta
generalia perfectius vivendo transcendunt.
Ad perfectum non sufficit nisi abnegatis
omnibus suis et seipsum quisque abneget.
Quid est se ipsum abnegare nisi
propriis voluntatibus renunciare ut qui
superbus erat sit humilis qui iracundus
est studeat esse mansuetus.
Nam si ita quisque renunciat omnibus
que possidet et suis non renunciat
moribus non est Christi discipulus. Qui
enim suis rebus renunciat sua ab
negat. Qui autem abnegat renuncia
at moribus pravis semetipsum ab
negat. Unde dominus dicit: Qui vult post
me venire abneget semetipsum.

Sic non regula in tenore. 19
Monachi professione sectantur
quanto super mundi amorem propositum dispositi
te appetunt tanto vehementius ab mundi
amore omnino renunciant. Nam pro
fessio non est ficta [illegible] vite respectu
desiderata magis et si nondum se
monachus obliget opere iam tamen
obligat cogitacionibus et amore. Longe
quippe adeo est minus cui hec vita
adhuc dulcis est. Ille enim qui semper
minus appetat quam dominus infimis fugiat
necesse tamen sancte scripture est que
apponit statim apprimit dolore
[illegible] enim quisque potuerit
supma [illegible] que appetit tanto
dum infimis actus quibus indiget deo
[illegible] debet propter hoc enim et Jacobus apostolus
dicit: Miseri estote lugete et plorate
risus vester in luctum convertatur et gaudium
in merorem. Unde et dominus
ait: Beati qui lugent quoniam ipsi con
solabuntur. Et rursus: Ve vobis
qui ridetis quoniam flebitis. Cum ad
hoc conversionem sanctitatis prevenit
ut alios quoque posse deficeret
ipse non discipulus sed prelatus
peccatorum existit quia non perdo
sed pro seculi honore portare studuit
[illegible] laborem [illegible]
ut opus monachi

f 20

8 Prima monachi v-
tus humilitas fra-
trum. Dicitur superbia
est etiam aut quisque
se monachum indi-
cet cum se minus com-
mamit et aut maiora virtuti opera
gessit quam mundum deseruit et tamen
virtutes habeat sine corde humili
seruntur iste quasi de excelso gradus
corruit quia deterius per virtutum
elacionem dicitur quam per vicia prolabi
potuit Omnibus dei seruis deseruis
mit non debet attolli cum posse
videat et in fortibus et placiones
alios fieri nominet aut omnibus se
altius se non sponere cauteras Ser-
gentia sui dei humilis esse deo et ipse
sed ut per humilitatem non superbiat
et pusillanimitate cor ad lascivia
non dissoluat Si seruus domini bonum
opus aliquod agit utrum ei adtor
fornicacionem pertineat que facit
inimica est ne forte discussione ce-
lesti iudicio reus pereat et in
hiis que dei sunt negligent
ac simplex aliquid operacionis esse in
veniatur Ideo quod per hoc ipse exterius
merens quod efficatur aut in ostii
nemore dat remissius per cal du-
bio septum esse Multitudinis quod fecit
opus dei negligentis. Ecclesia vocat
contemptuamini si per torporem a quo
bona sunt agimus Si seruus sine
intermissione legere orare et operari
debet ne forte mente ocio dedita
spiritus fornicacionis surripiat Re-
dit cum labori voluptas amicicia
aliter vagante ocio sortiatur Con-
suetudine salomonem in potenti ...

minis fornicacionibus in volutum
et per fornicacionis viam usque in ydo-
latria lapsum esse.

21 De hiis qui pro amore
Dei seculo renunciant et cu-
ris rei familiaris im-
plicantur. Quanto se rerum studiis occu-
pauerit tanto amore eius a superis subtrahit
cui tamen qui simul et celestibus parere cur-
et domibus operari studet utrumque simul
complecti non valet et qui duas
curas parat usque pectori pro ipsis hu-
manis non posse et duobus simul te-
domibus vim placare difficile est Sum-
mo manifestat deus et nemo potest
duobus dominis seruire in hoc specie eius
corde expellat in proximo secularis
cum infelicitate cura et anima que
in tristicia iacet nequaquam resurget
et clam domini se per maius secularis co-
gitaciones surgit adeo sinceri amici
sui se mutationis colligit Regnant
eorum corpore qui deo vacare volentes
et mundo renunciant et curas priores
aspernant. Sed dum peccatores vi-
talitates peccat adeo amore se separat
Vir spiritualis ita prodesse debet sine
propria ut dum illi quorum curam
praire studet ipse a spiritali proposito
non declinet Munita cum in eorum
amore perinam non solum terrenis
curis sed et forensibus ingressi
volunt sunt et per suorum temporali
salute suas animas perdiderunt que
dimata in eodem defectu est domini
negant pueri quod psalat ex tuo ut
nomine non potuerit putaret esse
sed negari carnalitatis affectu.

[P]arentibus non carnalibus praestatur quod certi
viciis praeire impediunt. Sicut enim nostri
non abdicenda est anima sed eius odio
carnales debemus esse. Sicut ita nec
parentes amabiles odio ... tendi sunt
sed eorum impedimenta quae nos a bi
(hinc) recto impediunt. Quin tamen dampna
ita praecepit a nobis parentes odire sic
et animas nostras, significans sanctorum virorum
renuntiationem saeculo vacantes contemplative
aliis philosophorum doctrinam dei praecedentes
et iam sicut pignorum affectibus captivi
itinere summe degressi sunt ita et
vir sanctus mundo renuntians parentum
obtentu non debet a bono proposito
revocari.

22 [M]ulti cupiunt convolare ad
gratiam dei sed timent carere
oblectamentis mundi. Provocat quippe
eos amor Christi sed revocat cupidi-
tas saeculi. Cum proinde obliviscuntur
vocanti quia cupiunt iterare va-
nitates. Nunc aliquis mens perculsus
mundi desiderium voluerit relinquere
contendere curet ut amari saepe
saeculi dominus saeculi liberetur et iam
nullus te a laqueo mortis humane
salvabit nisi Christus eruerit qui saeculo
renuntiare disposuit aggressionis
iter arripit, si mutavit votum
aliter vel cum in desperatione divini
iudicii exigendi sunt qui quod professi
sunt praeponderaverunt nisi operibus
compleverunt comparabiliter comparatur
militaris absumpta ... mundi conata
redire ad eorum renuntiationibus.
... cum cupidis saeculi ei qui dormi-
tans ... surgit conatur et torpore
corporis deprimitur. Sic enim ad exer-
citium redire voluptatum

corporibus non surgit sed metu
... vigilat sed torpore corpo-
ris a bono in ...
... carbones frigidos sicut
... corpore ...
... calidi ... sunt et
mundi appetitum ...
... incredibile ...
... intentionem bone
operationis ... opere
nec proficiunt ... mente ...
... in mundo
... superna ...
... argumenta
... qui ... profi-
... in paucis et ... devoneant
... opponere ... mentem
... filiorum ... persuad-
... plura unde ... ex ...
... blandimenta ...
... bone ... subvertat
atque ... mente
reducat ... argumenta ...
... qui renuntiat
saeculo ut ... amor ...
... in eo
... saeculi ... post
renuntiationem ad mundi amorem
redit ... Et ... ...
... subicit sibi ... ...
ut ... saeculi amore retineri
non potuit ... culmine
... et ... timores
... faciat ... ...
semper ... ...
insidias et magis in bonis operibus
... ad ... cautelam, ne
... gratiam ... ...
ac pereat ... qui bona ...

agendo
que recte [illegible] timeat [illegible]
23 [illegible] in facto quam
intentione cavenda est
iactantia [illegible]
[illegible] et que [illegible] ma-
gis quam deo placere et laude ab
hominibus comparare. Hominis exterior
est [illegible] plenus fama appetit et ad
capiendam alienam laudem studium
dare. [illegible] ipsum [illegible]
et [illegible] que intus sunt pro [illegible]
[illegible] declinat ad dextram qui non
sed deo, timet bona que agit neque
ad sinistram se vertit qui de [illegible]
indulgentia [illegible] laudis [illegible] non
[illegible] hoc est quod [illegible] hec via
ambulate in ea neque ad dextram
neque ad sinistram. [illegible] est quia creatura
[illegible] in laudibus
[illegible] in domino non [illegible]
quisque laudet sicut scriptum est In
domino laudabitur anima mea. [illegible]
vanam gloriam contempnendo in aliud
genus elationis [illegible]
se quisque gloriatur [illegible] quod contempserit
ab hominibus laudes. [illegible]
[illegible] est tantum bene agere
et fructum boni operis non habere
que ipsi [illegible] studium
[illegible] [illegible] appe-
[illegible] qui vane glorie
favores diligunt [illegible]
in opus [illegible] ita [illegible]
tatione [illegible] vane
glorie unde possit semper laudari
agere non quiescat, et [illegible]
vires [illegible] appetitus
auget bonum operis in [illegible]

de actibus palam ad [illegible] [illegible]
veniendo ne dum bonum in [illegible]
nis oculis respiciat audire [illegible]
nis [illegible] [illegible] sanctitate [illegible]
maturitatem [illegible] tempus messis [illegible]
[illegible] cito perimit [illegible] quod in
[illegible] virtutes [illegible] per osten-
tationis appetitum domino [illegible]
[illegible] subiciunt. Sicut [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible] talibus
iactantiam perdit [illegible] et [illegible] per-
turbas [illegible] [illegible] ut sancti
ficaret dei [illegible] virtutes suas [illegible]
vane glorie studio perdiderit [illegible]
[illegible] demones [illegible] opum [illegible]
[illegible] ille [illegible] ostentationem talibus
[illegible] [illegible] fecit sicut dicit
Bernardus optima est illa [illegible]
ut [illegible] sint opera [illegible] abscon-
denda gloriam et occulta [illegible]
vitanda [illegible] ille autem [illegible] publi-
care bonum quod agit qui [illegible]
[illegible] [illegible] elatione [illegible]
tangitur. Nam [illegible] qui se in [illegible]
git ad [illegible] amore laudis [illegible]
facta bona in occulto agat ne
forte quod egit perdat. [illegible] Bonum viri
sancti dum [illegible] [illegible] sua
[illegible] [illegible] aliquando
timore tanguntur elationis [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible]
tanis mala [illegible] permutatione
purgavit. Viri sancti non [illegible]
quosdam [illegible] audientes [illegible]
[illegible] in [illegible] alta se [illegible] ab-
scondunt ne dum alios [illegible]
[illegible] [illegible] ipsi in [illegible] laudis
appetitu [illegible] Quidam

ymaginaria similitudinum iactantia illabitur
ad vicia et quidem dum in pulsum
viciorum semper plangunt de ipa in-
firmitate per similitudinem validius co-
valescunt. plerumque vero velut ex arroga-
tibus deperi a deo quibus sunt infirmi-
ores ad consimiles redeant et similes
post casum constant et eo nisi falsa
opinione arrogancie se esse perfectos
estimant dum non sunt quia ad
se temptacionibus innotescunt. Et
auto quisque fit virtuti vicinior quanto
se esse longius ab ea fuit arbitratus.
et cum similitudo est que deo homines
iungit. Altera iactancia oculos quibus
deus videri potest claudit. Sicut so-
lis radiis dum opponitur acies oculi
hebetatur sic et qui immoderate altiora
de se sentit ab intencione veri
obtunditur. Et sicut ascensa ex alto ad
estas collabitur sic homo de alto
bone conversacionis per carnale appetitum
ad infima deicitur. de ypocrisi

28 Ypocrita vero sanctorum habet vitam
actu ... per sermone doctrine ge-
nericis non fauet conrumpit sed destruit
quia quos verbis edificat vita et mori-
bus destruunt. ypocrite simulatores di-
cuntur qui iusti esse non querunt apparere
et cum videri cupiunt cum mala agunt
et bona prestant per simulacionem q-
uippe boni apparent per actum vero
mali existunt. Omnia possunt
simplicibus vicia preciari. simula-
cio vero et ypocrisis non coniunctur ...
equali astute per credibilitate vale-
tibus vicia sub specie virtutum celant
et non verum sanctitatem obtinent. Sancti

non solum gloriam suspirando mo[re] summi
amando neque appetunt sed etiam ... ypo-
crite reffugiunt quod se esse meru-
erunt. ypocrite ante malicie sue
occulta tegentes ante oculos homi-
num quandam innocencie faciem vesti-
untur ut veniunt quibus divina voce
bene dicitur. Ve vobis scribe ypocrite quia
similes estis sepulcris dealbat-
is que foris quidem apparent hominibus
speciosa intus non sunt plena ossibus
mortuorum ita et vos foris quidem
apparetis hominibus iusti intus non
plenum est avaricia iniquitate. Unde
plurimum dampnantur ypocrite sive
per occulta iniquitate sine aperta
simulacione et illo enim ... expel-
litur quia iniqui sunt et hic
quod ostendunt quod non sunt. Non semper
latent ypocrite et iam si in presenti
seculo quidem non patent per iudicium
vita eorum firmatur qui simulate
vixerunt decognitum. Omne enim
sincerum permanet etiam que simulata
sunt diutina esse non possunt
Non eos de ipsa cordis est falsis qui
ad hunc aliquid tectum sapiunt
dum possunt in occulto agere
unde insipiscent. hii in melio-
res sunt ypocritis eo quod mali sunt
in aperto et in occulto boni ypocrite
vero in occulto mali sunt et boni se
palam ostendunt ypocritam in eius
arguere prohibetur ne deterior ca-
stigatus existat dicente salomone
noli arguere derisorem ne
forte oderit te ... de invidia
Livor aliena bona proprium
punit auctorem etiam in
bonis ... de invidia

contabescat homines quae uincere
sicut de bonorum lapsibus gratulatur
ita de eorum recte factis tabescit quod per se
neqeunt consequi. Unde in uidiosus mentibus
est dicimus et prius in uidiosum morbum incurrit
morbum et tamen sicut sit et superbus
mentibus est dicimus de quo scriptum est Omne
sublime uidet et ipse est rex super
omnes filios superbie et nulla est
res que non habet diuinum in uidie malum
? Ut dicitur ?ua misera quaerit in uita
quia nemo in uidet misero cui non inuol
obicitur sed sola miseria caret inuidia. Omnia
et bonos imitari nolunt et de bonorum
profectibus in uidie liuore tabescunt
etenim fit ut nec ibi corrigantur a
malo suo sed per in uidentia detrahere
et bonos a recta [illegible] quantum in ipsis
est si potuerint depravari conentur
cum de malis bonorum profectum uidere
non scandalizantur sed quae sane sunt
tamen maiore retorquent hoc
omnis in uidus alienis uirtutibus
pedat ut de Iob sanctum profecit
et iam omnium crescunt per propriis
commoda aduersa sed uidet cum cre
dideret dictas posse proficere in eius
cuncta sunt uita atque in [illegible]
incenditur probabiliori probat de
cuncta. Ita requirunt inuidi ad
tum male fame per quae bonorum in
tam inueniunt sicut quaerebant
hospites sodomite quos domum loth
noscitur in trauerunt illi non ce
citate erroris parietes uidebant
hostium non inueniebant et iam
alii in uidi uidendo uelud
parietes uirtutes dissimulant ui
cia non perimunt perire eorum
sicut uirtus ... t. etc.

24 Fraudulentie
20 generis in modo facere stabiliter
insidiari sagittis celat ut
falsam faciat securitatem decipiatque
callide enim coniunx quae molitur occu
lte insidias timendus est inimicus qui
manifestus est sed magis ille quod uidere
non potest. Facile enim unam quae
uidemus que ante nos uidetur deuitare
inimicos repentinus quod ... noceat deo.
ab occultis si enim non ledunt
Quod age cum insidiis occultorum quam aliorum
pricitatem. Sicut saepe uenena latent
sub mellis dulcedine et tamen dominum
deceptor bonitate simulat quo
usque fallendo decipiat etc. [illegible]
21 Qui homines sed uicia odio
22 habenda sunt sedulatus autem
diligenda sunt qui odio mise
tabescunt et alios per inicos in
odium animum sinat a regno enim
dei se separant quem principes a
caritate dissipant. Sicut autem in
secta per ne ac hominis hoc etiam sunt
sed tamen eos uenientes ad se be
nigna caritate amplecti. Ita
et singuli nostrum quoscumque inimicos
sustinemus reuertentes mansueta de
lectatione amplecti statim debemus.
Certe est ignoscendum cuique dominus
ueniam postulat et longe eum posse
peccata dimitti ei qui ipse peccata
et debita non dimittit. Supplici
uenia indulgentie nos dei conuincimus
gerimus nec impetrare donum ita
orare nos precepit dimitte nobis
de bita sicut et nos di mittimus. Ius
tum est enim dei indicio tum qui
petere non indulgi ostendit quid

ad alterum unus quisque in se offendere
diliget. Amiciciam cum suis confidenter
mittit pigre iuste de singulis vero venia
piaut sed nichil prestat inlibatam esse
sine culpa qui non est paratus ad veniam
dum quod procaus sic magna sit culpa
quando sicut nunc tardius relaxavit delicta
in fratrem sibi tardius reconciliatur
deum sibi tardius placat frustra
enim precatur sibi deum quem erga pro
ximum negligit etc. etc.
sibi faciat

Ideo sunt erga dilectionem
primum confraudata unum ne
28 malunt quos in se erat aliquem ut
bonum impendat. Secundum ut caveat
ledere se ipsos ut constat prestat re-
iniciam est animorum et societas sed g
nuper adiunctus incipit et iam minus Gregorius
quam in duos dilectio esse non potest
Unde quam convenit de pactare duorum
unam esse animam in duorum corporibus
propter unum sed amor. Sicut in actibus
apostolorum legimus erat illis cor
unum et anima una non quia multa
corpora unam animam habuit sed quia
vinculo et igne caritatis connexum unum
omnes generaliter sine dissensione sa-
piebant. Amicicia prosperas res splen-
didiores facit et adversas communione te-
perat leviores quod reddit quia
in tribulatione amici consolacio coniungi-
tur. Frangitur animus nec cadere
patitur. Sunt vero amicus amatur
sed non propter se sed propter commodum. Cum vero
propter amicum diligit in se perveniens cum
amplectitur. Stultum in terra dilectio
est qui carnaliter homines morituros
plus diligit quam oportet. Cum enim
in tempore amicum diligit propter
magis in quam propter deum amat. Unde

quod bonum est qui propter deum fratrem diligit
caritatem pro deo sine quam enim propter ipso
amplectitur plerumque diligit in alio
bono quod addit ipse ut potest in similibus
tibus. Amamus enim quidam eorum
ignaviam et tamen in nobis odimus
quia ignavi esse nolumus. Sic
lapides equos quod etc. quia licet
diligimus non tamen volumus hoc
esse et si possemus

24 Ideo predictis fraudulentis
paratis amicos et iam in prosperi-
tate mea est amicicia nec
sinat vel persona cum felicitas di-
lagatur. Sepe per simulationem amicicia
tollitur nec quam non potuit aperte de-
cipere decipiat fraudulenter. Unde
quisque magis sit pietati iuste quod
sine qui unus quando despiciat amicum
aliquam ad prosperitatem percussimque
ipse ad mercedem occasionibus tol-
lit. Et erga percussionem proximi cru-
delis constat velud fictum est in
Lazarum ulcerosum et divite superbo
predictis et prospera comprobatur
si utrumque non diligatur deo et proximus
quia dum ad adversa pervenit amicus
fraudulentus detegitur. Signum quod
despiciat quem ipse diligere simulavit
amicicia vera nulla vi concluditur
nullo tempore aboletur ubicunque
se vertit tempus illa firma est. Raro
sunt qui usque in finem constantes
bram multas acalt et adversitas
temporis aut contrario quolibet
accionibus ruat. Sepe et honore
quorum tamen mutavit et mores et
quos ante conglutinatos caritate
videbat post quam adtulime

bonorum reperiunt amicos habere
desperavit. xx de amicicia communis [illegible]

Inter tres amicos amicicia ex benivo-
20 lencia oritur que inter fictos et beneficio
adinvicem et longe sunt fideles in
amicicia quos munus non gratia copulat
et tamen cito deficiunt nisi semper accre-
verit dileccio et que munere glutinatur
eodem suspenso dissolvitur.
Illa vero est amicicia que nichil que-
rit ex rebus amici nisi solam be-
nivolenciam scilicet ut gratis amet a-
mantem. Plerumque amicicia ex necessi-
tate in diligencia nascitur ut fit
per eum quisque quod desiderat consequatur.
Hec autem cum veritate ... qui
nichil agendo cum appetit velox
illa ex inopia brevis est et fugi-
tiva. Ista perseverat quia perpetua est.

malorum concordia
Amicicia in rebus tantum bonis
21 habenda est. Etiam qui eciam
malo uniuntur non est amicicia sed inimi-
cicia constituit. Concordia malorum con-
traria est bonis et sicut optandum
est ut boni pacem habeant in vicem
sic optandum est ut mali invicem
sint discordes. Unanimitas quippe
malorum bonorum est contraria.
Paulus apostolus approbat cum malos con-
tra se dividit quos in necem
suam concordasse conspexit. Unde
et in lege mare rubrum hic malo-
rum et bonorum concordia dividitur ut electorum
vita credulitas ad latitudinem non im-
pediatur. Impeditur autem iter
bonorum si malorum hoc est unitas
non dividitur in quorum.

de fructu correptionis
22 Non debet vicia aliena
corripere qui adhuc viciorum
contagionibus subiacet. Iustum est enim
... quem ... in aliquo ...

adhuc reprehendit in seipso. Qui ne-
cessitate si animum vult corrigere ac sanare
in simulitate ... se prestare sine ... studeat,
ut enim qui corrigere cupit
tanti corde ad moveat et hoc fiat
ex compassione quia omnis ... ne
forte et ipse subiciatur temptacioni. Sicut
viri aliem peccati emendacionem ex[...]
ita per vim ... sed dicendo in-
sultant et sanitatem in ipsis et eos in-
sanabiles putant nec ...
... manum sed supplici-
cius detestantur atque blasphemant non-
numquam accidit ut inter amicos ali-
quis redarguciones emulatur discordia in-
moris pro ea tractare pertinat ut
postea cum corrigantur ea que displi-
cent mandato videantur. Et hoc quidem
primum non sine quadam emulacione ad-
monitus suscipit sed correptus post-
modum gracias agit. Sic enim
multi prava lesione vim caritatis
respuerunt et ab amore dileccionis
se se penitus retraxerunt. Plerique
correpcionem suam officium caritatis ex-
istimant. Plerique hoc ipsum quod
ex caritate corripiuntur ad iniurie
contumeliam trahunt. Unde eveniunt ut
per eos de erroris efficiantur per quos obe-
diendo emendari potuit et salubriter
accipiunt ipsi quoque de suis ex-
cessibus arguuntur. Super flua autem
est humilitas eorum qui se gessisse
accusant que non admiserunt. Tamen
non sine arrogancia bona facta
sua praedicat procul dubio nequiter
peccat et quorumdam ex cursatio
viciorum qui enim primus facinoribus
arguuntur ubera vitiorum praetensa

declinando abiciunt sinautem se domino
iudicio suo puniendos sunt diuinis
dum temporalem contempnunt iudicium
se ab hominibus in quibus molestia
est vitas et amicam disciplinam inspic
nec detrahitur non placentia propter
beatitatem sinistre securitatis se les
vitati tecti ad lucem et oculi
ad tenebras et asperitatem errorem
Corda reproborum subita sunt ad ma-
le consuetudinem et pluriora ad bene
consentiendum dimissima. Probat Sa-
lomon. Et nisi emendationem et
correpti et stulta obstinatione ad
monita domini docte nostrum et festi-
nabit accipe de stulto aut ait Ro
in erudit derisorem ipse sibi facit
in iniuriam et longe melius esse putant
homines quod dum ipsi amicabiliter corrigi
negligunt correptis se emendatione
detractant et ad sui scelere sola-
tium vsurpaunt si vel falso co-
mpruerint quam ad infamiam bono-
rum obiciaunt. Dictum est illud a Sa-
lomone bonam malum conuertet
impius et electis imponet maculam
Ve autem illi qui et suam non vult
vitam corrigere et bonorum non desi-
nit detractare. plerumque mali
similes sibi in malo defendunt
et proximos suos malos contra corre-
ctionem suscipiunt bonorum fine
unde displiceant emendentur
adiacentes in se aliena delicta
ut non tam de suis malis sed

etiam de alienorum malis factis
puniantur quorum peccata defe-
ndunt etc. etc. de spiritu etc. 33
Ir ecclesiasticis et
crucifixi mundo
per mortificationem
hec carnis debet
et dispensatione
ecclesiastici ordinis
si de dei voluntate peruenerit ut
dolens quidem sed humiliter guber-
naculum suscipiat. Multos in-
ficit sathanas fraudibus suis
eos qui in te et sensu utilitate
prestantes possent et prodesse aliis
volunt et dum ab regimine ani-
marum in pominationem renuunt consulare
arbitrantes ocium vita erga
quam lucrum aliorum. Insuper et
tamen decepti agunt et pargu-
mentum ducis fallentes eos propter
bonum ut dum illos apostolicali
officio vetabit in equitatem qui eorum prestat
vocibus atque verbis in facili poterant
beati viri neque quod occupa-
tionum secularium curas appe-
tunt sed occulto ordine super
inpotentes gerunt et quamuis
illas per meliores in tenacionem
fugiant tamen sub ditatione metere
putant Carnes quidem summope-
re si liceat in ea se fugiunt sed
humentes occultam dispensationem
dei suscipiunt quod fugiunt docet
quod iterare nosciuntur. In tiraunt
enim ad cor et ibi consultant quid

velit occulta dei voluntas esse qui secreta ditas se debere esse sanius credunt, actionibus consuetis similiant [illegible] cordis frigiditate dispensat.

Singulares portant

27 Qui sunt promonendi ad regimen ecclesie qui ad huc viciis subiacent. Unde est quod propterea rex David ab edificatione visibile templum quia sanguinum vir belli fuit ... figura illi spiritualiter admonentur qui ad hoc corruptione sunt dediti ne templum edificent hoc est ecclesiam doctus presumat vita deus honoris ducatum suscipere qui non sat subiectos timere vite melioris pure neque enim quisque ad hoc presumat ut subiectorum culpas corrigat et ipse viciis sumat. Unde indignum est ad episcopatum existimat locum eius qui dignus est non presumat, tamen sanctum est nomen sacerdotii ut nulla vitiorum nota maculari se sumat. Unde eius condempnabitur qui indignus suscepit cui nam [illegible] ex regimine sacerdotii contendit appetere ante ipse diiudicat si vita honori sit congrua et si non discrepat ad quod [illegible] ducatum accedat, verum quippe culpe geminat si quis cum culpa ad sacerdotale culmen aspirat. Unus cuius casus

tanto maior est cuius quanto frigescat maior esset virtutis [illegible] nam quam magnitudo virtutis crescit ad cumulum sequuntur delictorum. Plerique sacerdotes sunt magis utili causa quam gregi prodesse desiderant nec ut sint presules fieri cupiunt sed magis ut divites fiant et honorentur. Suscipiunt enim sublimitatem non pro pastorali regimine sed pro solius honoris ambitione. Atque ab recto ordine dignitatis solum nomen appetunt dignitatis. Omnis mali sacerdotes deo ignorante non fiunt tamen ~~ignorantur~~ adeo ipso per prophetas testante principes exstiterunt sed non cognovi. Sed hic nescire dei reprobare est. Iam deo animante

Indocti et ... spiritus portant 32 et peccatores ministrum sacerdotale assequi prohibentur ita indocti et imperiti a tali officio retrahuntur. Illi enim exemplis suis vitam honorum corrumpunt. Isti sua ignavia iniquos corrigere nesciunt. Verbum enim doctus potuit qui ipse non didicerit. Desinat locum docendi suscipere qui nescit docere. Ignorancia enim presulum vite non congruet subiectorum. Ceco enim si ceco ducatum prebet ambo in foveam cadunt. Sacerdotes indoctos presumptum prophetam deus improbat. Ipsi inquit pastores ignoraverunt intelligentiam. Et item speculatores eius ceci omnes et imperiti eius

Respexerit in quit vinuisi tanes
muti non valentes latrare hoc est
plebes commissas non valentes resi
stendo malis per verbum doctrine def-
fendere

36 Doctrina qua vita clarere
debet ecclesiasticus doctor. Nam doctrina
sine vita arrogantem reddit vita
sine doctrina inutilem facit sacer
dotem predicatoris operibus confirmanda est
ita ut quod docet verbo instruat et
exemplo vera est enim illa doctrina qua
vivendi sequitur forma. Nam nichil
turpius est quam si bonum quod quisque ser
mone predicat opere explere negligat se
mit enim predicatio utilius proferetur quando
efficaciter adimpletur. Utrumque
doctor et bone actionis et bone predi
cationis habere debet studium. Nam
alterum sine altero non facit perfectum sed
prodest invicem bene agere ut frequenter
possit bene docere. Sicud in nummisma
te metallum et figura et pondus re
quiritur ita in omni doctore ecclesiastico
quod sequatur quid doceat quid vivat
per qualitatem id est metalli doctrina per figu
ram similitudo proximum per pondus hu
militas designatur. Cum igitur ab hiis
tribus discrepaverit non metallum
sed terra erit etc. de hiis qui bene docent
male vivunt etc.

37 Nam doctoris vicio etiam ipsa
veri doctrina vilescit et qui non
vivit sicud docet ipsa quam predicat
veritate contemptibilem facit dicta
ipsius est lingua magistrorum
doctrinam bene et vivencium
male et ideo sicut de opposito arcu sag
ittam emittunt dum suam pravam
vitam ipse lingue [illegible] confodiunt
Cum divina predicant et pro omnibus
dicacionis dignitate vivere minus
comprehendunt habentes verbum dei in
ore et in opere non habentes consulta
bene docentes nichil autem ope
rantes simulant Balaam ario
lum qui convicens operi ceptos o
culos habent ad conticendam lucem
doctrine. Cum bene docet et male
vivit factus est cimbalum sonum
facit aliis ipse tamen sibimet ma
net insensatus Cum bene docet
et male vivit quod docet vivendis
bene proficit quod non male vivit se
ipsum occidit. Sicut sacerdos qui digne Nota
dignitatem agit ut sacerdote dig
nus sit cuius ipsi et aliis utile est
Indigne autem vivens aliis quidem
utilis est loquendo se autem interficit pue
vivendo at propter hec ipsi ipso mortuum
est ipsum est eius quod non vivit
id est sacrum ministerium quod est vite
aliene est. Cum bene docet et male
vivit videtur ut cereus qui aliis
bona exempla lucem prestat se non
in malis suis consumit atque extinguit.
Cum bene docet et male vivit in
ducitur bonum malo coniungere lucem
tenebris permiscere veritatem mendacio mutare

38 Exemplum de doctore malo et sacerdotum
peiores instructa doctore prepositos
peccati morbus incipit et

Superat carnalia

mores ad plebes pertransit. Si vero
dum mala docent vel dum faciunt
contraria, plerique sacerdotes vel clerici
perverse viventes sunt causa in mala
existunt qui in bonis exemplaria
esse debuerunt. Hii enim quosque
exemplo male conversacionis suis
perdunt de illis iam sine dubio
reddituri sunt. Et carnalium prepo-
no sitorum exemplo plerumque fit vita
deterior subditorum et plebis. Multo
sunt tales sacerdotes quorum exemplo deteriora
preceptum destruat non edificet. Commis-
so ii plebibus non numquam exempli de-
pravant. Quales pessimius corruunt
qui peccant. Capite languente cetera
membra corporis inficiuntur. Unde
scriptum est: Omne caput languidum
et omne cor merens, a planta pedis
usque ad verticem non est in eo sani-
tas. Caput enim languidum doctor
est agens peccatum, cuius mali ad
corpus pervenit, dum eo vel peccante
vel perverse docente pestis languor
ad plebes subiectas transfluit.
Deteriores sunt qui sine doctrinis
sine exemplis vita moresque bo-
norum corrumpunt. Quibus quod simplicitas
aliorum predicacione diruunt. Hii enim
ea que exteriores sed tamen contraria
sunt auferunt. Corruptores
illo morum ipsos nos ipsos decipiunt
Dic qui ^ [illegible] diviciae bonum mores
eorum sunt. Multum ergo distare
damus morum a divicijs [illegible]
^ temperalium rerum dum ista extra nos sunt
mores vero in nobis et cetera.

Providencia plerumque dum
episcopi ordinantur prepositi mun-
dana et secularia sectantes [illegible] ut
dum temporalia bene se rectos impe-
dunt spirituales tradere vita con-
templacionis decreverit quoniam [illegible] dum
[illegible] sub quiete vivere volentibus
se tamen curarum occupatas providet
sepe dei cure deditos secularibus
ad suscepcionem et regimine ventum exte-
riora sine tedio paruat spirituales
rebus interioribus sine impedimento
rerum temporalium distrinant. Quod quia ergo or-
dine accusant atque in sacrantur
qui episcopos condempnat dum minus
spiritualia sed magis terrena sectantur.
Et dimissis in tabernaculi disposicione
ob in iniurias mundi se [illegible] et
turbas quosdam in stabilit episcopos
secularibus curis insistentes ut hii
qui intus superna considerant
nullo terreno obsistente negocio
liberius hoc quod amant in corde
deum est itaque indicatus a plebe
rector inordinatus dum magis no-
cuerit quam iste sui fuisse nati per necessi-
tatem regimine suscepisse pontificale eciam
permittere plebem supponit adeo etiam
rectorum. Exemplo David peccavit ad
corpecionem pharaonem qui exemplo ple-
bis predicaverit. Exempla eciam in
dampnum [illegible] non qui suorum pecca-
torum culpas in publico perdunt
sicud eciam qui preter pudenda
non aperit sed deridendo mostrat

vitati sunt similem sem(en) et zabulon q(ui)
venientes apprime quale patres suos ex
cessisse cognoscunt sed tamen permissa
non delegant sed tamen aperiunt ne inmi
tentur. Alii sunt qui predecessores suos
propter inordinate divitias exemplis studiis
eos plus videntur esse intentos si
iam vel parum de spiritualibus cogi
tauerint. Rectores ergo adeo indiscre
ti sunt erga suos subditos nec
quam indiscreti sunt. Exemplo domini qui
propterea vendentes columbas et nummula
riorum mensas subvertit flagello
et eiecit a templo vel ecclesia sic dicit
ps(almista) Deus stetit in synagoga deorum
in medio autem deos diiudicat. Ecce si
sede exorbitauit vero tamen etiam ar
guendos a subditis propter molles vero
reprobis taciturnos magis quam diri
gendos est. [de iracundis doctoribus]

Iracundi doctores propter rabie furore
discipline morum admonitionis mansue
tudinis contemnunt et unde emendare
subditos possent inde potius vul
nerauerunt. Ideo sine mensura utuntur
tur talibus propositis iracundus
doctor enim discipline mixtam cum
non colligit in amore unius domini
quasi eius ex pelluta in domibus carbo
na calcis non extinguit sed male
lauata male ad omnem occasionem
mouetur [de superbis doctoribus]

Aliud rector est qui cum
simulitate sirat disciplinam

et disciplina non incurrit super
biam elati dum pastores plebi
bus tyrannice praesunt non regunt
quia non dei sed suam gloriam ap
petunt exigunt. Multi sunt qui non
eos sibi erudiendis sed ostendere
superbiendi doctrine student ut possint
sapientes sunt sed ut sapientes
videantur. Doctor studet est imitator
reprobe arrogantiam sacerdoti p
quam imitantur saluos rigore
discipline et se volunt caritatis
affectione videri volunt rigidi
severitate et forma humilitatis praesunt
nequiunt ut magis terribiles quam
mites appareant. Superbi docto
res vulnerare potius quam cura
re nouerunt. Salomone testante
in ore stulti virga superbie quia
in increpando rigide feriunt et
compati humiliter nesciunt. Bene
alieni peccata emendanda vicia sui
suscipit qui hoc ex corde dilectione
et humili ... facit ... ceterum
qui de ... superbo vel odio
... animo corripit non emendat
sed perdit ... plenius
vel in gratis animus protulerit
ob ... furor est non dil
ectio corrigentis [de simulatione rectorum]

Ubi praelatus ad regimen
talis erga disciplinam
subditorum praelatus se ... ut non
solum unde ... te
... sed tamen ita ... eodem
... simulitate ne dissoluatur

vita subditorum in vitiis alitur ita ut
negligentibus adsit pietas nec pro timore
correctionis severitas consistat in modera-
minis vero est in dei sacerdotibus mira
discretio quia nec pro libertate superbi
nec pro lenitate remissi sunt/ hinc est
quod sancti cum multa contra recti-
-gnerunt et precipuum vicia in quibus
cum summa esset humilitas loco tamen
rectoris liberi transgressores in statu
increpabant/ aliqui vero subditis
nos oportet animo esse humiliores
quam facta subditorum iudicantur
quibus nostra non dei iudicat ag-
noscat eius sunt se esse pluribus
non dum venit hic caritas non con-
dicio cogit etc.

In omnibus una eademque do-
ctrina exhibenda est sed pro qua-
litate morum diversa erit exhortatio
doctorum. Verum quosdam increpa-
tio dura quosdam vero exhortatio
corrigit blanda sicut periti me-
dici ad varios corporis morbos
diversa medicamina sumunt ita quod
pro vulnerum varietatibus medi-
cina diversa sit. Sic et doctor
ecclesie singulis quibusque congruum
doctrine remedium adhibebit
et pariter aptat pro etate persona-
ac pro professione mutabile. Et
omnibus ea que sunt clausa ape-
rienda sunt. Multi sunt enim
capere non possunt quibus si in-
discrete manifestentur statim
aut contempnunt aut negligunt.
Summa quippe prudentie virtus est

eam quam doctrina aptat christianam
per solum credibus plus sunt carnalibus
plena atque omnia non summa scandala
predicanda sunt ne in necessitate
doctrine opprimantur parvus quam eru-
diantur. Unde et paulus apostolus ait Et ego
potui vobis loqui quasi spiritualibus
sed quasi carnalibus tamquam parvulis
in Christo lac vobis potum dedi non escam.
Carnalibus quippe animis non alta
nimis et celestia nec terrena que-
predicanda sed mediocria ut imita-
mentes quoque eorum desiderant cotidie
corvus dum suos pullos videt
albi coloris mirus eos cibis alit
sed tandem attendit donec penna-
colore nigrescant et sic illos
frequenti cibo reficit. Ita et ecclesie
doctor suscipimus nisi eos quos doctor
viderit ad suam similitudinem prima
confessionem ingreditur et maiore caula
corporis lamentationis habitu et peccati
recordatione induere ut prosequatur
que eos doloribus hoc est carnalibus
non aperit intelligentie spiritualis
profundiora misteria ne dum audita
non capiant plus incipiant contempnere
quam venerari mandata celestia.
Taliter est agendum erga eos qui
nobis committuntur regendi si offendat
atque aliter cum hiis qui nobis
commissi non sunt. Commissi enim nobis sed
venerandi sunt si non delinquant
propria caritate ut laicus et corri-
piendi sunt non tamen cum se-
veritate sicut hii qui nobis
regendi commissi sunt. Prius do-
cendi

79.

w ind Vom

sunt sermones plebis ut peccata in se
pacienter ferant sicut ... vide 2 apostolus
ad ... in quo commendat ... ...
qui ydonei sunt 2 alios docere ...
... doctores ...
laudere eorum quos ...
... corrigere cupit ... sicut apostolus
... facit quos ...
2 in ... probat sed ...
... qui 2 laude 2 ...
... digni essent ... non in ...
sit ... omnibus loquitur ut omnibus
... venire videantur ...

De malo metu plebis auferendi
in doctrina predicationis.

De bono metu ...
... doctori ...
... velit ...
... aut
... aut ... sit metus
ut ... plebis ...
... doctori ...
... 2 ... 2 bonum docet ...
2 malus malum 2 bonus malum 2 malus
bonum ...
... omnia tempora ... doctrine
... salomonis ... dicentis ...
tempus tacendi 2 tempus loquendi non ...
... sed ...
... iniquitatem ...
... ad doctrina ...
doctores ... caritate ...
... ad ... quia non est
qui audiat ...
... sunt 2 non ...
... doctori accipiunt ...

in ... tempore ...
... statim ...
... 2 ...
...
... quod sancti doc
tores ... quia ...
emendare nequeunt ... tacere ...
... sed ... quod arguit
... non sustinentes ...
... iniquorum ...
... in plebe ...

Ubi docendi forma ...
... est multum ...
...
... noluerunt ...
doctore ... ad ...
... dicit super ...
montem excelsum ascende qui
evangelizas syon ... ut ita ...
... metus ...
... debeat ...
... timore ...
... in fortitudine vocem tuam
2 noli timere unde 2 ieremie ...
ita ait accinge lumbos tuos
2 surge 2 loquere ad eos ne for
mides a facie eorum ...
... vultum eorum unde 2 ...
quia non timet ...
... potentis accipit 2 ...
loqui ...
... multi ... sacerdotes
metu ... veritatem ...
2 ... ut ...
...
... audiant ...
... metuunt quia ...
nel amore

vel speculatorum implicavit vel quia aliquo favoris ope consendere cupiunt p[ro]silentes etiam timentes ne iracundia p[ro]vocent et molestia odiorum in eciat peccantes non arguunt et corripere pauperum oppressores veniunt nec pertimescunt de servitute reddenda pro quo conticescunt de plebibus de commissis eundo a potentibus pauperes opprimunt ad eripiendos eos boni sacerdotes amore serviunt peccatoris ut veniunt cuiusque iracundiam molestias sed oppressores pauperum palam arguunt increpant excommunicant inimicos per metuunt eorum nocendi insidias et si nocere valeat pastor enim bonus ponit animam suam pro ovibus suis Sicut pervigil pastor contra bestias oves custodire solet Ita et dei sacerdos super gregem suum sollicitus esse debet ne inimicus vastet ne persecutor infestet ne potentiores cuiusque cupiditate vitam pauperum inquietet / Pravi autem pastores non habent curam de ovibus suis Sicut sicut legitur in evangelio de mercennariis / videntlupum venientem refugit Tunc enim fugiunt quando potentibus tacent et mala resistere metuunt et disciplina sacerdotum in quibus sunt derelinquunt

ps Sacerdotes populorum iniquitate dampnantur si eos aut ignorantes non erudiant aut peccantes non arguunt Testante domino per prophetam Speculatorem dedi te domui israel si non fueris locutus ut se custodiat impius a via sua ille in iniquitate sua morietur sanguinem autem eius de manu tua requiram Sicut enim Heli sacerdos pro filiorum suorum iniquitate dampnatus est quia licet eos delinquentes admonuit sed tamen non ut oportebat Sacerdotes deinde requirunt peccata populorum et paga ti sollicitudine unumquemque probabunt teste domino ad Ieremiam dicente probatorem inquit dedi te populo meo robustum ut scias et probabis vias eorum Sacerdotes studio corrigendi peccata prestanda debent subditorum ut emendatos sufficiant possunt Si vero aut peccatores sunt coargui ita insanum non exaltari Sacerdotes autem curam debent habere de his qui pereunt ut eius redargutione aut corrigantur a peccatis aut si incorrigibiles consistunt abeant per quos destruuntur arguunt qui de abscidendo peccantes non solum quia non arguunt sed etiam consentiunt et capiunt dicente propheta Et cum qui benedicebant populum meum seducentes et qui benedicebant praecipitati Sacerdotes illi arguunt et peccatores non recipiunt sed consentiunt et dissipavit et permittunt / ut alius de lactum ta quod adhibui in gemiscunt de talibus prophetiam dominus comminans Si qui dicunt recede a me non appropinques mihi quia immundus es isti fumus erunt in furore meo ignis

nota

rede ut tota die studere est quod apostolus
omnibus omnia factus est non imitatione
erroris sed compassionis inspiratione fecit
ut ita aliena fleret que ad modum
si tali ipse implicaretur errore. Uo
in pastores debent populi delicta
deflere et totos se planctibus tradere
imitantes Jeremiam prophetam dicentem
Quis dabit capiti meo aquam et
oculis meis fontem lacrimarum
et plorabo die ac nocte interfectos
populi mei. Tamquam igitur propria delic- nota
ta plebis peccata sacerdotes flere debent
sed affectu compaciendi non actione.
Non nulli presules gregis quosdam
in peccato agmone citius ut peni-
teant sed quali forte vivere
debeant ad melius exhortando
non visitant. Contra quos congrue sermo
divinus in Jeremia comminatur
Pastores qui pascunt populum meum
vos dispersistis gregem meum
eiecistis et non visitastis eos. Ecce
ego visitabo super vos malitiam
studiorum vestrorum. Bonorum studia nota
sacerdotum multa diligencia etiam
prava plebis facta perquirunt ut
dum minimis subditorum peccatis
se acrius opponunt maiora non [illegible]
[illegible] tantos subditos quod sibi ac
[illegible] faciant. Sicut enim medici
morbos in initiis curandos
suscipiunt [illegible] increpant
mediante [illegible] quadam perversa
[illegible] 3a et doctores boni
sic ea que mala acta sunt re-
secant ut ea que ad [illegible] pert-

ne perficerentur doctrina sua [illegible]
[illegible] Cum blando verbo ta-
[illegible] non corrigitur acrius neces-
se est ut arguatur. Cum dolore enim
abscidenda sunt que leniter sanari
non possunt. Cum admonitus se
actum corrigi de peccato negligit
publice arguendus est. Ut vulnus
quod occulte sanari nescit manifeste
emendari debeat. Manifesta p- nota
eccata non sunt occulta correctione
purganda. Palam enim arguendi
sunt qui palam nocent ut dum
aperta objurgatione sanantur hii
qui eos delinquendo imitando corri-
gantur. Dum unus corripitur plurimi
emendantur. Necesse est enim ut pro
multorum salvacione unus condempnetur
quam per unius licentiam multi pericli-
tentur. Ita Gregorius in de [illegible] sermo
est per sensus [illegible] quod corri-
pitur quod postulat salus omni-
si opus est medicamenti salute [illegible]
in increpationibus asperius lenitatem
cum corde opus est [illegible] Doctores nota
non minus [illegible] increpa-
tionibus subditos qui tamen acerb-
itate eorum quos corripiunt non
recedunt [illegible] cuius
arrogantibus [illegible] esse [illegible]
et quod a bonis pie sit crudeliter
fieri putatur [illegible] non
discernunt recto oculo quod a bonis
recto fit animo. Notandum a bono
pontifice vehementer ut tanto
cautius erga commissos agat quanto
a Christo [illegible] formidat

Nullum scitis septimo. Item quod sine
sua mensura creature in ipsis timeatur
vobis. Cottidie namque omnes
delinquimus et in multis erroribus
labimur. Cum enim in nostris delictis
clementer sumus, in aliorum peccatis
rigorem tenere nequaquam debemus.
Multi aliorum vitia carpunt, sua non
aspiciunt, et cum ipsi maximis
criminibus obnoxii teneantur, minora
peccata fratribus non dimittunt. Et propterea
trabem in oculo suo consistentem non
senciunt et festucam in lumine
fratris intendunt. Et facilius reprehen-
dimus vitia aliena quam nostra.
Nam sepe que propria in aliis in-
dicamus illos [illegible]abilia esse minus
sentimus. Et pro in aliis reprehendimus
agere ipsi non erubescimus. Et facilius
vitia uniuscuiusque quam virtutes
intuemur nec consideramus quod quisque
gesserit agnoscimus, sed quid male
egerit perscrutamur. // de ipsis quod delinquere quod hic debat

Propter peccatum primi hominis
humano generi pena divinitus
illata est servitutis, ita ut quibus a-
spicit non congruere libertatem misericorditer
misericordius irroget servitutem. Et
licet per peccatum humane originis
tamen equus deus ideo vitam discrevit
hominum, alios servos constituens, a-
lios dominos, ut licentia male
agendi servorum potestate dominancium
restringatur. Nam si omnes sine
metu fuissent, quis esset qui a malis
quempiam prohiberet. Inde et in genti-
bus principes regesque electi sunt

ut terrore suo populos a malo coer-
ceat atque ad recte vivendum legibus
subdant. Quantum pertinet ad racionem,
non est personarum acceptio apud deum,
qui mundi elegit ignobilia et con-
temptibilia et que non sunt, ut ea
que sunt destrueret, negligentes
animos [illegible] hoc carnalis potestatis
coram illo. Unus enim dominus equaliter
et dominis fert consultum et servis. Me-
lior est subiecta servitus quam ela-
ta libertas. Multi enim inveniuntur
deo libere servientes sub dominis con-
stituti flagiciosis, qui etsi hic sub-
iecti sunt illis corpore, prelati tamen
sunt mente. [illegible]

Item in istis autem ab eorum potestate
seculari eximitur aut
si aliquis cingitur, non sub illa cetera
ut superbiat timeat, se tamen subiciat
ut humilior innotescat, probatur
aut hoc apostolus quod eam data est
potestatem et non ad hoc usus est quo ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ sed dum posset uti licita ab-
stinuit se seque ut primitivum in medio
eorum quibus preerat ostendit. Cum
in appetendis honoribus seculi aut
prosperitatibus mundi in seculi desudat
labore et hic et in futuro ~~laborare~~
vacuus invenitur a requie, tanto
quisque paratus peccatorum gravatur
quanto ab omnibus operibus alienus. Quanto
quisque amplius secularis honoris
dignitate sublimatur, tanto gravioribus
curarum ponderibus aggravatur, quibus
magis mente et cogitatione subiacet
quibus sublimitate gradu preponitur.

i. clam vt quidam patr(es) ait omne
q(uod) supeminet plus merorib(us) affic(itur)
quam honorib(us) gaudet et quanto quisque
cure mundi maiorib(us) occupatur
tanto facilioribus viciis premitur. Si
enim viro valet preesse animus de vitae
convictus quanto magis occupacione
secularis devictus. Et ideo statim utile
est omne potestatis insigne sed tunc
vere utile est si bene geratur. Tunc
autem bene geritur quando subiectis
prodest quibus etiam honoribus
culmine
homines preservantur. Potestas bona est
que deo donante est ut malorum
timore cohertat non ut temere ma
lum committat. Et licebit autem peyus
quam per potestatem perlaudi libertatem
bene nec quam infelicius male agere
di felicitate Cum mereri (?) scelum bene
temporaliter imperat sine fine in perpetu
um regnat et de gloria seculi huius ad eter
nam transmeat gloriam Cum non pure
hostie decent per vestem sub
— fulgentem et lumina lapidum
et mundi et ministri ad interna torque
re descendunt. Reges autem regen
do vocati sunt. Ideo recte faciendo
regis nomen tenetur peccando per
cando amittitur. Et clam et eos
sanctos pulchre reges vocari in sa
cris eloquiis invenimus eo quod
recte agunt sensus quoque proprios bene re
gunt et motus resistentes discreta
bili districtione temperant. Recte

igitur illi reges vocantur qui tam
semetipsos quam subiectos bene rege
re modificare noverunt. Quidam
ipsum nomine regiminis ad immanitatem
transferant crudelitatis. Dum quoque ad culmen
potestatis venerunt mox in apostasia conte
stim labuntur tantoque timore cor
de extolluntur ut cunctos sibi subiectos
in sua comparacione despiciant eos quoque
quibus preesse contingit non agnoscunt
quibus congruit perfectum dicatur
Ducem te constituerunt noli extolli
sed esto in illis quasi unus ex illis
Dum mundi reges sublimiores
se ceteris sentiunt mortales tamen se
esse agnoscant nec regni gloriam
qua in seculo sublimantur aspiciant
sed opus quod secum ad inferos deportet
attendant. Si ergo caverint hu(ius)
temporis gloria illa agant que postmodum
sine fine possideant. Dum apostolus
dicat et non est potestas nisi a deo quomodo dominus
per prophetam de quibusdam potestatibus di
cit Ipsi regnaverunt sed non ex me quasi
diceret non me propicio sed me irato. Unde
inferius per eundem prophetam adie
cit Dabo tibi regem in furo
re meo. Quo manifestius elucet
bona malam quoque potestatem a deo
ordinari sed bonam propicio, ma
lam concedit irato. Et reges qui
boni sunt muneris est dei quod
non mali sceleris est populi. Secundum
meritum enim plebium disponitur
vita rectorum testante Job

qui regnare fec ypocritam pp pcta
ppli zristente eni deo talem re
ctorem ppli suscipiunt q̃lem ppc
meretur r lon magis p malicia
plebis i reges mutantur r q̃ ante
videbantur boni esse / accepto
74 regno fiunt iniqui et [struck through] de iusticia principum
Vi recte vtitur regni ptate
ita se pstare se omnibus dz ut
qnto magis honore celsitudine cla
ret tanto semetipsum mente humiliet
proponens s' eius humilitate Dauid
qui diuinis nitet n̄o tumuit humilit
sepe deiciens dixit / vilis incedam 70
vilis apparebo ante dominum qui ele
git me Cum recte vtitur regni
ptate formam iusticie facit magis
qm illis instituit iste nulla p
spitate erigitur nulla ad uspitate
turbatur r non mitis spiritus vitus
nec ad omnis vendet cor eius Re
gni fastigium humili possidet animo
n̄o eum delectat iniquitas non in
flammat cupiditas / sine frauda
cione aliquis ex paupere diuites
facit r q iusta ptate opprimere
torquere poterat sepe misericordie clementia
donat Dedit deus principibus pre
latum p regimine populorum r illis
eos preesse voluit cum quibus vna
est eis nascendi moriendi condi
cio / prodesse g° dz populis principatus
n̄o nocere nec dominando premere
sed condescendendo consulere ut hoc
sit hoc vtile ptatis insigne r
dono dei pteccione vtantur
membrorum xpi Membra eni xpi
fideles sunt ps quos dum ea
ptate quam accipiunt optime re
gunt / bona vtique vicissitudine
deo largitori restituunt Bonus rex
facilius ad iusticiam ad delicto re
greditur qm de iusticia ad delictum
transfertur ut noueris hic esse ca
sum illuc propositum Jn proposito eius
esse dz nunquam egredi a iusticia Si
si casu titubare contigerit mox
resurgat et et de iniusticia principum parcium
Leges iniustas principes etiam
malorum errones destituunt 70
p
are nomen non quia iniquita
cum conscientia sed quia aptum tempus
correccionis ex pstet quando corum vi
cia nec emendare valeat nec punire
Multi ad iniustos principes com inaco
nis timore dirigunt / sed probare vo
lens deus clementiam principum
illos male cogitare permittit
istos n̄o desit de illorum malis bene
uste facit dum culpas quas illi agunt
isti misericorditer parcendo indulgent Re
ddere malum p malo vicissitudo
iusticie est sed qui clemencia ad
dit iusticie n̄o malum p malo culpa
paruus reddit sed bonum p malo off
ensis impartitur et de pena de delictis 74
s
ffitale e principem regere
ri ad melius si viciis fuit
implicatus / ppli eni pter ratione
iudicem metuunt a malo suo

legibus coherceantur. Reges autem nisi
pro solo dei timore gehenne quam metu
coherceantur liberi in preceps proruunt
et per abrupta licencie in omne facinus
viciorum labuntur. Quanto quisque in
superiori constitutus est loco tanto in
maiori versatur periculo et quanto sple-
ndore honoris celsior quisque est tanto R
si delinquit peccato maior est. Potentes
enim potenter tormenta paciuntur. Cui
enim plus committitur plus ab eo exigitur
etiam cum usura penarum. Reges vitam
subditorum facile exemplis suis vel e-
dificant vel subvertunt. Ideoque princi-
pem non oportet delinquere ne formam pecca- no
ndi faciat peccati eius impunita
licencia. Nam rex qui ruit in vi-
cium cito viam ostendit erroris
sicut legitur de Jeroboam qui peccavit
et peccare fecit Israel. Illius autem
culpe ascribitur quicquid exemplo
eius committitur. Ideo (?) Sicut de non-
nullis bonorum principum deo pla-
cita facta sunt ita facile multa
pravorum exempla sectantur. Ple-
rique autem apud iniquos principes
natalibus magis quam voto mali exi-
stunt dum imperiis eorum obediunt
et dum multi sicut prompti sunt
sequi reges in malum sic pigri
sunt illos imitari in bonum. Ex
[marginal: vim mali ipsos] reges placent inde boni
iusti fiunt. Dum perdendum

cupiditate et malitia corriguntur. Nam
venerunt peccatis eorum sunt(?) si
quid illi deceperint isti retentant
cuius peccatum quisque sequitur iustum est no
ut eius penam sequatur et legem omnem
imperare supplicia eius errori pariter
est ac viciis [interlinear: Quod principes legibus teneantur]
R Iustum est principem legibus 74
obtemperare suis. Tunc enim
iura sua ab omnibus custodienda
existimet quando et ipse illis reveren-
ciam prebet. Principes legibus te-
neri suis neque in se posse dampnare iura
que in subiectis constituunt. Justa est
enim vocis eorum auctoritas si quod populis
prohibent sibi licere non paciantur.
Sub religionis disciplina seculi
potestates subiecte sunt et quam-
vis culmine regni prediti sint
vinculo tamen fidei tenentur astricti
ut et fidem Christi suis legibus predicent
et ipsam fidei predicacionem mori-
bus bonis conservent. De potestate principum in ecclesia
73 P Rincipes [illegible] vel seculi non-
nunquam intra ecclesiam potestatis
adepta culmina tenent ut
per eandem potestatem disciplinam
ecclesiasticam muniant. Ceterum in-
tra ecclesiam potestates necessarie non
essent nisi ut quod non prevalet
sacerdos efficere per doctrine sermo-
nem potestas hoc impleat per disciple-
ne terrorem. Sepe per regnum ter-
/regnum

celeste regnum perficiat. Et quia ut
eciam positi cetera fidem et disciplinam
ecclesie agunt regere principum conser-
vantur. ipsam quia disciplina quam ecclesie
utilitas exercet non prevalet cunctis
superborum potestas principalis imponat et
ut veneracionem mereatur virtute potestatis
impertiatur. Cognoscant principes
seculi deo debere se reddere racionem propter ecclesiam
quam a Christo tuendam suscipiunt. Et tam
sive augeatur pax et disciplina
ecclesie per fideles principes sive solvatur
ab eis, ille racionem exiget qui eorum potesta-
ti suam ecclesiam tradidit etc. De iudicibus

De delictum pertinet ~~principum~~ iudicum
qui priores ~~principes~~ iudices
contra voluntatem dei populis fidelibus
prefuerunt. Et iam ~~sicut~~ sicut populi
delictum est quando principes mali
sunt sic principis est peccatum
quando iudices iniqui constituuntur ab
omnis iudex sicut non tamen cuilibet
prestat ita prodesse omnibus non potest.
aliis enim prestat censuram iusticie
aliis bonitatem. qui iudicia sine
persone acceptacione suscipit et
informat iusticiam caritatis flamma
nec sanctum? auffert alterius quod cupiat sibi
boni iudices iusticiam solum
ob tuendam salutem eternam suscipi-
piunt nec eam muneribus acceptis
distribuunt ut donum de iusto iudicio
temporalia lucra non appetunt
premio celestis dilectus dominus quam tecum
iudicat statuam in manum contra

stat. Iudex itaque pensum iusticiam et misericordie
portat sed per iusticiam ~~reddit~~ peccata
sinat per misericordiam peccati temperat pe-
nam, ut iusto libramine quedam
per equitatem corrigat, quedam vero per
miseracionem indulgeat. Qui dei iu-
dicia oculis proponit semper timens
tremens quia in omni negocio formi-
dat ne de iusticie tramite devians
cadat et inde non iustificatur inde po-
tius condempnetur etc. De iudicibus pravis

Eminere stultorum vel improbo-
rum oportet iudicia esse. Et ta-
stultus per ignoranciam ignorat iusticiam
improbus autem per cupiditatem corrumpit quam
[illegible] didicit veritatem. Sicut enim
latrant pauperes cupidinis iudicibus
sunt acutissimis hostibus. Illius
enim possessionem cupidus in alienis p[illegible]
iudices iniquos in finibus latrones
in accessibus [illegible] ac latebris la-
tentes insidias ponunt. Iste palam
rapacitate et malicia seviunt hostes
in alienum sanguinem tamen intendunt
iudices quasi cruentissimi car-
nifices civium oppressione suas[illegible]
iectorum vitam extinguunt. Quem cum
dixerunt multi sed rari sunt qui preces
legum medicamine regunt. Plerorum
quia et boni sunt iudices sed iniustos
rapaces habent hostes. figura ut aut
quidam tamquam stulti pinguntur
ac describuntur ipsa quidem in
[illegible] capitibus tamen circumcincta
et circumdata alie quibusdam
forma sunt

p[ro]tatibus accidit ut ipsorum sinceritatem in maniicas iniquorum
p[re]ciorum perturbet. Saepe iudices p[ro]
sui cupiditatis causa aut differunt
aut p[er]uertunt iudicia nec finiunt
cepta parum negocia quousque
marsupia eorum qui attendunt ex
hauriant. Quicumque iudicat non eden-
dam sed dona considerant et sic ne-
gligentes sunt in discussione
causarum, sic eorum dampno solli-
citi sunt. Iudices praui in scriptura
lupi uocantur. Lupi uespere non relinquunt
in mane: hoc est de praesentis uitae tem-
poralibus cogitant, non de futuris.
Vita enim ista uespera, futura uero
mane accipitur. Et bene ait: lupi
quia luporum more auiditate diripiunt et uix pauca pauperibus de-
relinquunt etc. Quod loquaces et tumidi iudices

76 v. erbosi iudices et elati
sunt sapientes unde
auiditate non discuti-
unt causas sed asserunt
Quod perturbant iu-
dicii ordinem dum non suo contenti
officio aliena praesumunt. Quidam
dum iudicare incipiunt irascuntur
ipsamque iudicii sententiam in ipsa
ira uertunt, de quibus recte per
prophetam dicitur: Qui conuertit
in furorem iudicium. Qui enim
iratus iudicat, in furorem iudicium
mutat et ante perfert sententiam
quam agnoscat. Furor enim menti in-
uestigationi ueri non ualet attingere
quia mens eius turbata furore
a scrutatione aliena iuste. Ira
tamen iudicii examen plene
intueri non ualet, quia caligine
furoris non uidet. Cum autem
repulso furore discutit, facilius
ad contuendam ueritatem mentis se
ueritate consurgit et sine ulla
perturbatione ad aequitatem intelli-
gentiam peruenit. De acceptione personarum

77 u. Non est persona in
iudicio consideranda
sed causa. Scriptum
est enim: Non accii-
piat personam in iudicio. Et iterum: Non
misereberis pauperi in iudicio. Cum
enim consanguineis ut amiciciae fa-
uore siue inimiciciarum odio iudi-
cium peruertunt, sine dubio in Christum
qui est ueritas et iustitia peccare
noscuntur. Iniqui iudices errant
in ueritate, sine dum intendunt
inqualitatem personae et contemnunt
saepe iustos, dum improbe defendunt
iniquos, qui aut recte praesides
sunt, nec paruum palpat, nec tamen
uel cohibet, amicitia diligat etc.

78 q. Ui recte iudicat. Quamuis bis etc.
iudicat et praemium inde
remunerationis exspectat fraudem
in deum perpetrat, quia iustitiam quam
gratis impertire debuit acceptione
pecuniae uendidit. Bonis male
utuntur qui iuste pro temporali lucro

indicant. Tales quippe ad veritatem
non iustitie & sensus sed amor pretii
provocat ex quibus si quos nummi suis
trahitur confestim a iustitie & sensi-
-one discedunt acceptis munerum
pretialis veritas est unde et propheta
dicitur excutit manus suas
ab omni munere iste in excelsis habitat
Divites muneribus cito corrumpit iudicem
pauper autem dum non habet quod
offerat non solum audiri contempnitur
sed etiam contra veritatem opprimitur
Cito violatur auro iustitia nullamque
quia reus pertimescit culpam quam
redimere nummis existimat plus
enim obtinet mente concupiscere amor
lucri quam equitas iudicii. Tres
sunt munerum acceptiones quibus contra
iustitiam humana vanitas militat
id est favor amicitie & adulatio la-
-udis & corporalis acceptio muneris
specialius autem pervertitur animus
vel corporee muneris quam gratie
laude vel favore. Quatuor mo-
-dis iudicium humanum pervertitur
timore cupiditate odio & amore
Timore dum metu potestatis alicuius
veritatem loqui pavescimus cupidi-
-tate dum premio muneris alicuius cor-
-rumpimur odio dum contra quemlibet
adversari molimur amore
dum amico vel propinquis prestare
contendimus. His enim iiii^or causis
sepe equitas violatur sepe in-
-nocentia leditur. De testibus

79 Et si mendacium gratis
dicitur quanto magis si ve-
-nale queratur. Neque enim
deerit multiplex genus falsorum
si cui pecunia sit in mora. Testes
falsidici tribus personis sunt obnoxii
primum deo quem periurando contempnunt
deinde iudici quem mentiendo fallunt
postremo innocenti quem falso te-
-stimonio ledit. A testibus falsis
vix aut tarde mendacii falsitas re-
-peritur quia si separati fuerint examine
indicantur atque manifestantur. Nam
sicut in unitate plurium grandis est
fortitudo ita in separatione maior
infirmitas & fraudulentie atque repre-
-henditur mendacium falsidicorum
in testimonium. Et nunquam veritati
nimium pene contrarius est qui falsitatem
promit & qui supprimit veritatem
Et quia ille obesse vult & iste prodesse
non vult. Peior autem testis qui
ledit quam qui prestare velit. Nam
ille malignus est ille inutilis.
Iniquus testis quamvis sua falsitate veritatem
cooperiat verbis quod impediat anime
tamen nichil dampni confert. Erit autem
ille apud deum condempnatus qui
ad vitam innocentis falsum testimonium
vel dicat vel dicentibus credit. Ita
non solum ille reus est qui falsum
de alio profert sed [illegible] is qui cito
aurem criminibus prebet. Et metu
potestatis veritatem occultat eiusdem
veritatis iracundiam & celitus

No

prouocat / quia plus pertimescit homines
quam diuinam trepidat indignationem
beatus cuius testimonio in nocturne
sceleris affectio purgatur / impius
cuius perditione et iniquus peremit
et recte enim decet reatus mortis ob
noxium proditoris et ad effundendum
sanguinem infelicem vocem testifi-
cationis prebere Bonus enim iusti-
homines tunc ad ministerium debet esse salutis
gratiam in dignationis et tribulationis
et in missionis per angelos malos etc.
Exortatio sermonis ad causidicos
60 Sunt peccatores qui pro proximi
dilectione secularia negotia deserere
debent et etiam manere pro immunita-
itate negatiua etiam sequitur Ex
quia preceptum est ut multi ingratos
caritas maneat propter penitenda est ei
temptatio ut perueniret dilectio Sunt
qui facundiam eloquentiam caninam
facundiam mercupant eo quod causi-
dici in clamoribus causarum obnoxiis
que agunt velut canes alterantes
se se lacerant in gratia causarum
et in iniurias commutant etc.
Quippe oppressores tunc se
61 senciant grauiori (margin: temporalibus punit)
sunt quando preualuerint hiis alie-
nare voluerint vel iam tanto a terrore
in futuro supplicio condempnandi sed
quanto hic facinus contra miserorum
vitam inualuerint Audiant
iudices et qui presunt populis

quia pro temporalibus molestiis quibus
plebibus ingerunt eterno incendio
cremabuntur Testatur dominus
per ysaiam prophetam Iratus sum in
quam super populum meum et dedi eos
in manu tua non posuisti eis
misericordiam aggrauasti iugum tuum
valde / Descende in puluerem
sede tace et intra in tenebras
veniet super te malum et nescies vnde ortum est
et irruet super te calamitas quam
non poteris expiare / veniet super
te repente miseria quam nescies
Contigit mala facientibus quam
mala patientibus dolere debemus
Illi enim prima faciendo in malitia
proficiunt isti patiendo a malo
corrigunt / Deus autem per malas
voluntates aliorum malis multa
operatur bona Quia aggrauauimus
eos hanc voluntatem nequaquam
perimpleuerit nisi datum desuper
potestatem vel iam dum deus permitteret
homines malum quod concupiscunt
perficiunt ipse dicitur facere
qui permittit Inde est quod scriptum
est per prophetam Si erit malum
in ~~ciuitate~~ quod non fecit dominus
vbi tamen quod impii malum ex vo-
luntate agunt ideo dominus permitti-
endi dat potestatem per suam bonam
voluntatem quia dum de malo
ipse multa operatur bona / Quando mali
cum dei voluntati resistunt

resistentes consilium dei faciunt
quos nonnumquam sic deus subiecta esse
omnia vult ut et ipsi qui eius dispensationi
resistere arbitrantur eius impleant
voluntatem. Sepe enim in hac vita boni
iudicantur a malis, ut illi in illa
vita mali iudicentur a bonis. Sepe
ut [illegible] sit bonis temporalis
afflictio veniet eterna remuneratio.
Ideo sunt necessarii mali ut quo-
tiens boni offendunt flagellentur
a malis. Hinc est quod assur virgam
furoris sui testatur dominus. Sed quo-
tiens [illegible] fit de dei indignatione
procedit ut deus per illos iniquos [illegible]
quos flagellando emendare [illegible]
-derat. Sed ille iniquissima voluntate
illi [illegible] sepe crudeli intentione
sicut per prophetam dicitur de eodem
ipse autem non sic arbitrabitur
sed ad conterendum cor eius paratum
est. Attracta [illegible] sunt [illegible] eos
divinum furorem venturum qui habebunt
conspiciunt peccatores et violenti
sedibus [illegible] eum per prophetam
deus itaque suos iudicare permittit
a diversis iniquis eos qui iudicaverunt
te, ego iudicabo et cibabo hostes
tuos carnibus suis et quasi musto
sanguine suo inebriabuntur.
Et sic aliquando bonorum et malorum iniquitas
quod electos dei suis moribus
lavat, ac per hoc vita impiorum
sibi despicit, iustorum autem non proficit

sed proficit. Dum eos mali persecutiones
bonos conterunt ad penitentiam adducunt
vitam et sinendo a superbia [illegible]
erudiunt. Et in eadem eum prodest
prosperitas [illegible] utilitati iustorum. Dum
eos malitia sua erudiunt et ad
regna celorum ipsi [illegible] molestia
temporali impellunt. Probatur hoc omnibus
israelitice plebis que cum divinis ur-
gebatur in egipto quam oportebat [illegible]
per moysen ad terram promissionis
vocari et ex malis que in egipto
pertulerunt disposita et ad promissam patriam
festinare. Iniqui dum consumantur
iusti in persecutionibus suis affligunt
[illegible] contentione [illegible] et
dum adversa [illegible] intentant ut vincant
[illegible] superbie prosperitate in summa con-
fundunt. Stulti [illegible] bonos [illegible]
dum [illegible] assumunt quibus dum
prosperitas effluet iactantes [illegible]
[illegible] et bonorum atque iustorum asser-
tionibus detrahunt dum quod eis ad
vitam coniungerint mox ad [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] simplicium dei nescientes
dispensationem dei cum malorum prospecti-
bus scandalizantur dicentes quare
[illegible] quia via impiorum prosperatur
bene est omnibus qui prevaricantur
et inique agunt. Cum ergo hec dicant
non mirentur quod prosperitatem tem-
poralem et caducam felicitatis aspiciunt
sed magis nonnumquam eorum intendunt
[illegible] [illegible] post hoc eterna supplicia

spatium. Dicente propheta ducunt
in bonis dies suos et subito ad inferna
descendunt. De consolacione prosperorum

Unusquisque in adversis se probari congnoscat
non [illegible] Sancti viri plus for-
midant prospera quam ad ista quam
dixi suos prospera dicunt adversa ideo
erudimur. Ideoque sancti viri contra
iram ita portare debent in adversitate
frangi negant. Timent magis sunt
deo oculi super iustos quando eos affli-
gi ab iniquis providencia superna per-
mittit et iam tunc eis gaudia
disponunt eterna. Quando pravi consola-
cione probantur omnes vite huius con-
solaciones a quibus comparantur pro-
eternalibus. Propterea si quid consolacionis
in hac vita accidere non [illegible]
tolerare cupit. Tamen iuste futura
prima diligunt et cogitat mala
omnia vite presentis consumunt. Portat
enim et illius dulcedine huius a-
maritudine temperat et ostentum
illius brevitate huius despiciat tran-
sitoriam. Gravantur diversa mala tem-
porali prosperitate eorum est quod inter ista
mala prosperitate quando dum in dolore
gravantur, cupiditate et luxurie
viciorum et ceterorum mala non appe-
tunt. Sciendum plus prodesse
saluti temptaciones seculi quam
prosperitates et iam et prosperitatem
[illegible] et temptacionis dolor
in melius proficit. Unusquisque

ad temptacionem animi preparet. Quamvis
enim dum superatur temptacio gene-
rat, dum aut premit si non disposita
advenerit. Sapiente est quod ad
ista meditari ut in veniente tempus
de que non consilia eius preveniant

52 De amatoribus mundi capitulum

m Mundi amatores non solum
eos [illegible] sunt quod infima
prosperis appetunt verum
et minus per hoc quod cum dum cupi-
ad ipsa desiderata pertingunt
gravius torquentur. Impius mundi
et aggregando concedit [illegible] in-
stius tolerando adversa. Cum
enim bona mundi diligit velit
non velit timore et dolore pene
succumbit. Tamen plus quam ce-
teros [illegible] diligunt maiore
dum ingerunt dolore res ablate
quam amore pruriebat possesse.
Cum gravi enim dolore amittuntur
que ad magis amore tenentur. Omnis
aut carendo dolemus que minus
possidendo diligimus. Sciant
seculi lucra sectantes quam
sunt vana ut ad ista que di-
ligunt que est in hoc seculo
sine contricione gravi conquirunt
et per quibus in futuro supplicio penas
dabunt. Huius qui in voluntate
secularium desideriorum prosperitur
bene [illegible] propheta dicatur
et factus est sicut [illegible] panis sub
cineribus qui non versatur
hic est ita obruitur [illegible] cecitate
secularis amoris ut iniqua

respiscant ad dei amorem retor
quere mentes. Christus mortuus est
mundo, ipsi tamen vicissim mundo
mortui non sunt. Bona enim seculi
non diligunt et tamen ipsa que diligunt
minime contempnunt. In utroque autem sed
omnia et futura perdunt et presencia non
adquirunt. Egestas est electorum quos
peregrinantes ab omnibus etenim et in hoc
exilio dimatus (?) hic moriuntur. Egestas
est reproborum qui habundant diviciis
et virtutibus vacant, seque esse in
opes nesciunt, quod probat propheta (?)
Johannes qui contra mundi huius ama
tores sic ait: Dicis quod dives sum
et locupletatus et nullius egeo, et nescis
quia tu es miserabilis et pauper et
cecus et nudus. Glorie corporales
operatores (?) et si videntur sunt fortes
potencie fulgore, interius tamen
vacui sunt elacione superbie sicut
calami exterius quidem virent sed
interius vacant. Ob hoc reprobi
exterius ut calamus virent, in
terius vacui. Electi non exterius
quasi arborum cortices sed interius
non solidi, tamen precioso virent in
terius. Audiant prophetam quemad
modum detestatur eorum temporalia
ornamenta et quas successiones habeant
cultus et portus et ornatus: habebunt
pro suavi odore fetorem et pro zona
funiculum etc. Legant prophetiam
divites quorum spes opulenta
est et audiant eum dicentem:
Ve qui opulenti estis Sion etc.

enim quanto potencia minor est
tanto magis talis peto est et laqueus predo
minus et grandis temptatio. Plus enim
venerantur homines in hoc seculo
pro temporali potencia quam pro veritate
sanctitatis. Suscipiunt enim quia magis
sunt divites et quia homines sed animo
despiciunt. Sunt quidam iusti qui
sine lesione cuiusquam suis rebus
utuntur. Item sunt quidam divites
humiles quos in se flat superbia rerum
velud plerique sunt sancti veteris
testamenti qui et affluebant diviciis
et tamen humilitate pollebant. Et
contra quosdam superbos divites
rerum copia facit elatos, quorum non
sunt opes in vicio sed voluntas
mentis superbo vel tamen omne in rebus
non est sed in usu agentis. Est ela
cio pauperum quos non divicie sed
voluntas in eis sola superbia est
huius et si opes desunt propter mente
tamen tumore plusque superbi divi
tes contempnunt. Beatus vult esse
dives, pauper esse non vult. Sed quis
erit dives quietus que suis sumunt
res ipse ne careant semper satagunt
inquietum et ideo eligit cupidi
tas inquietum esse et nimium di
vitem quam securum paupertate (?) sub tu
contentus esse et pauperem. Bonus
bene utitur qui divicias sibi
concessas in rebus salutaribus ex
pendit. Bonus male utitur
amicus (?) in nostre (?) ptem (?) ...

tuendo indicavit, et aliquid boni per
vane glorie appetitu faciunt. Mali
male vivunt qui non solum cogitatio-
nes operibus propriis perficiunt. Mali
bene vivunt qui licet ... carnis
coniugali honestate repugnant. Sed
sicud malo bene uti bonum est, sic
bono bene uti melius est. Et sicud
bono male uti malum est, sic de malo
male uti pessimum est. ...
venit in deum ...
derelinquit qui divicias bonas
possessas non in rebus spiritualibus sed
in usibus propriis vivunt et destituunt
cum impertiri pauperibus ... subtrahe-
re despiciunt. Unde magis augent
delicta unde redimere debuerant. Sed
habent tamen bonorum possessio precium
rerum si vitam restaurant miseris et
pro hoc tempore et ... lucratur tanto
... maiora in futuro habuit
quanto et ipsa maiora sunt ...
... cum potent tormenta patiuntur.
Terrena omnia servando amittimus
largiendo servamus. Patrimonium enim
retentum perit, manet autem erogatum.
Dum enim cum rebus nostris ...
... pessimus quia et nos illas mo-
riendo deserimus et ille nos viven-
tes deserunt. Pro diversitate usu alii
de rebus mundanis pereunt, quibus
cupiditatibus rapiunt. Alii vero salvat-
orem in eorum pulchritudine ...
pulcherrimam providentiam laudatorem
mirantur vel dum propriis operibus
celestia bona mercantur. Misericordia

compaciendo aliene miserie vo-
cabulum sortita est, et nullus autem
in alio esse misericors potest qui prius
vivendo in se misericors non est.
Qui enim sibi nequam est, cui bonus est?
Et nulla species elemosinis redimi
potest, si in peccatis ... prima
sit. Dimittit autem per fructum elemo-
sinarum indulgentia peccatum
quando ab ... ope dimittun-
tur ... que peccata omnia nunc ap-
... ibus et purgentur. Sed si iam
caveat peccare qui minimum in-
ptitur ... nulla est delictis
venia qui sic peccat, sive ut
eam sequitur peccata et longe est ele-
mosina que glorie magis causa
quam nunc impertitur intuitu carnali
cum intencione ab unoquoque lar-
gitur. Tali ... Dominum re-
cipitur. Cum ergo hic de bono la-
borem [?] precium appetit ... perdit
et gloriam mercedis in futuro non
recipit. Dum enim causa vite ...
pauper pascitur et ipsum nunc opus
in peccatum ... Inti...
elemosinarum opera peccata ex-
tinguntur atque in eternum in regnum
seculi futuri proficit ut eam
mercede celesti in futuro iudica-
veniens in dextram ... speculabit
dicat: Esurivi et dedistis michi
manducare, sitivi et dedistis
michi bibere, hospes eram et colle-
gistis me, nudus fui et cooperuistis

nie carnibus etc. bene permittit
quos veniet benedicti patris mei etc.
huius ante quos nulla precedentia
electio facta fuerit etiam in iudicio voce fit
dicitur Esurivi et non dedistis michi man-
ducare sitivi et non dedistis michi
bibere carnibus dicitur ite discedite
a me maledicti in ignem eternum
qui paratus est diabolo et angelis eius
Qui sic manum non imperitur velut
pietatis fructum non invenit
Unde ardentis divitis qui in inferno
ad tenuissima petenda compulsus
est qui sic tenuissima negaverat
stillam carnis verbum subtilius quam
districtius petit guttam aque
ardens petit qui micas panis
negavit Vero dives oculos aper-
uit quando lazarum pauperem re-
quiescentem vidit quem iacentem
ante ianuas videre despexit. Velud
solum qui esurienti et sitienti et
nudo beneficium largitatis impendit
vel si quid aliud indigenti largitur
Set et qui [struck out] inimicos diligit
et qui lugenti affectum compassionis
et consolationis impertit aut in quibus
libet necessitatibus consilium adhibet
elemosinam procul dubio facit Ita
et doctrine bonum elemosina est immo elemosina
carnali eminentior est cum itaque non
egens possit etc. si in indigentem si-
mulet ex toto ille corde [struck out],
misericordia aptet scilicet ille fecisse solatium
in degentes spem preferat ... tamen

qui simplicitatem impertit fructum mer-
non amittit Denariis quippe sit egens
nullus tamen verbo donat egenti de-
risationem in opere pro obtendendo quando
de precepto salvatoris etc. calicem
aque frigide porrigimus indigenti
proveniet etiam si aliud non habemus de
ipsum benigne donamus mercedem
procul dubio non amittimus Ceterum
si amplius possumus et egestatem
simulando minus largimur non egestate
sed deinde fallimus cum conscientiam nostram
abscondere non possumus Due sunt
etiam dona corporalia egenti dare
quid quod potius aliud spiritualis
dimittere ... ...
forma adhibenda est in ipsis spiri-
tualis ... quod ... et salute
si non petitur ... gratiam et ...
est enim elemosina cum ...
tione prebenda ne temeritate ...
... dispensata ... aut
bene ... quando cum mente
alacritate prebetur Unde et paulus
hilarem in quod datorem diligit
deus ... itaque ne ...
... aut cum tedio ... oblata
suscipiat aut ne animo ... elemo-
sine ... quod recedat ... ... [illegible]
alicuius elemosinam facere non offi-
cium miserationis sed emolumenti
... unde et salomon ... ...
inquit ... ... pau-
perum ... si ... victimat
filium in conspectu patris sui ...

eum in iuste tollit iuste inutiliter expen-
dit. nec bene alii prebet quod ab alio
male extorquet. Magnum scelus est
re[ru]m pauperum donantibus et super-
fluis in operum actus [illegible] potenciis
ubique. Sicut esse aquam tollere
a fluminibus que non indigent irrigacione
Et licet largitas dimittit prodiga
non ad prodigalitatem sed ad elacionem esse
iudicatur. comparatur autem diu[er]sis potius
qui non ad edificationem docent audi-
encium sed ad finem glorie et cognicionem
inuidium. [illegible] reprehensibilis
est superflua effusio largitatis. Illa
qui modum seruat maior inueniri
est sed omnibus largus dispensator
non debet esse prodigus sed discrete
largiri unde dicit quidam orator tenendo
in uno mensuram suffiat plurimis etc.

61 Diutinum [Breuitas vite]
Si in hac vita licitum est
operari bonum illic namque non
ipsum operatus acceptatur sed retribucio
meritorum. Hec vita impiis longa et
grauis, miraculis autem iustorum
amara et breuis est. Et licet vita ista
breuis sit moratis tamen sibi suaviter
dicit quia quantumlibet breue sit temporis
spacium tamen et si vinci primo est
amanti procul dubio longum est. Unde
vite presentis longitudinem non de suo
spacio sed de eius fine considerat.
quamuis sit misera et breuis satis
utiliter pensat. vita enim presens per

66

tempus fines incrementi desiat bo-
nis est suo enim augmento prope
deum et quod videtur in futuris proficit
in preteritis desiat. Item corpore esse
breuis vita presens ostenditur quia
non permanet sed finit. Sola enim
consumitur filius et vita breuis quoque
plenus diebus finiunt. Quidem in
hac vita viui[mus] quam vitam in
iniectum ac vetans dementandum
dicitur. Vnde quoque possit recte dici a
vigiencium quod per diminuciones etatis
ad mortem tendit. Detrimentum eorum
vitam longam queris ad eam te
de vitam propria breuius ex parte
eternam non adiustam propria ad
exuendum te descendit vita
eterna idest xpc verbum carni
generatus. Hec est [illegible] vita vitalis
et licet ista vita mortalis est maior
ex hominis in carne. mundo ne
moratur in eterna xpo. Et ita
tunc viuit quisque credit si se-
cundum seculum moriens in
solo deo viuere delectet. Unde
inter istius tedium pati magis
eo quod ad desiderata peruenit tendere
prouenit et vite presentis erumpnas
sericius immutat etc. [de statu vite]

59

9 Vanitas sancti vite
huius erumpnis separari
concupiuit ut volentes carere
tempore. Dei tamen dispositione plerique
quidem in hac vita vtuntur
ut plangant tollerancie experi-
menta solacius eorum

peccata laboret / Multi [hanc] vitam odio
habent et tamen mori timent. Et plerisque
que in angustia constringuntur solet hoc
quod contrario affectu et vivendi habent
tedium et moriendi metum. Sol-
licite debet unusquisque vite
et semper temporis vite sue considerare
ut de contemplatione illius huius seculi
blanditias caveat. Scriptum est
enim In omnibus operibus tuis me-
morare novissima tua et in eternum
non peccabis. Venturi exitus igitur
incerta et incerta dum unumquemque [mori]
non estimat tollit. Unde unusquisque
quod sustinet ne in iniquitatibus suis
rapiatur simulque finiat vitam cum
culpa. Etiam in ictu intuentur divites
eos quos vincentes attendit ad
vicia subito morientes pertrahere
initium ad tormenta. Sepe divi-
tes in hac fallaci vita divitiis de-
potentie gloria vel rerum habundantia
gesanie / repente hora qua ne-
sciunt improviso rapiuntur et vita
atque absorbente profundo carce-
ri audi eternis gehenne incendiis
deputantur / De quibus ~~etiam~~ propheta
dicit / Ducunt in bonis dies
suos et in puncto ad inferna de-
scendunt. Iniquus moriens qui
imitatione sua multos ad cul-
pam traxerat delatione peccati
multos a culpa frenat terrore
tormenti. Ut et psalmista testatur
~~testatur~~ dicens / Letabitur iustus
cum viderit vindictam ~~impiorum~~
manus suas lavabit in sanguine
peccatoris. In peccatorum enim morientium
sanguine iusti manus lavant quando
dum eorum pena conspiciunt conspiciuntur
~~vita~~ vita mundantur. Cuius enim talis
crudelis exitus est / non solum
qui viderit refugit sed alios
a imitatione illius quantum va-
let ex hortatione compescit.
In exitu vite huiusmodi anime elec-
te nimio terrentur metu mortis
[mortis] vocati ad premium an ad supplicium
transeant. Quandoque autem etiam in-
fine suo purgantur a levibus quibus-
dam peccatis. Quidam vero in ipso
suo fine hilarescunt ex memoria
contemplatione bonorum quam-
vis enim quisque in hac vita sit
iustus tamen dum ex corpore isto
egreditur pertimescit ne dignus
supplicio sit. Nullus enim homo absque
peccato est nec quisque potest
de suo securus esse iudicio cum
etiam de otiosis verbis reddenda sit
ratio. In fine vero iustorum anima
vocata tranquilla commendat se
ex eo in celum ... sanctorum sive
consortium angelorum et quos absque
corporis sine vexatione divina
tollit / Pravos autem homines
assistentes angeli excipiunt morien-
tes ut eis sint ipsi tortores
in penis qui fuerunt suasores
in vitiis / et si pravus perfectum
fecerit in bono florens tamen

quis lingua velat et tali cum plorandi
sunt in morte quos miseros in fine
expectat vita recipit sic quo ob- celestis
aula letificandos includit etc.

Explicit liber tercius Ysidori de summo
bono scriptus est et sic est verum

Registrum libri tercii

|| de amatoribus mundi

uit dūs discipulis suis sꝫ
orabat pater noster qui es in
celis agitur hic de sanctissima et
dignissima z utilissima ora-
tione domini nostri ihesu xpi quam docuit di-
scipulos suos ad honorem dei z uti-
litatem proximi dicte prima peti-
cio erit quasi orationem habens dione
patris incipit 2a erit quasi precium
sui dixit inim 3a quasi humi-
litatem dixit esse in celis 4a erit
quod petamus ab ipso patre cum dicimus
Sanctificetur nomen tuum quinta quod pe-
timus cum dicimus adveniat regnum tuum
sexta quod petimus cum dicimus fiat vo-
luntas tua sicut in celo z in terra
septima quod petimus cum dicimus panem
nostrum cotidianum da nobis hodie
quod petimus cum dicimus Et dimitte
nobis debita nostra z cetera quod
petimus cum dicimus Et ne nos inducas
in temptacionem decima quod petimus
cum dicimus Sed libera nos a malo
decima petitio sed quod dicit hic
prius in sua oracione patris nomen
patris ponit z non domini vel
nomen timoris sed nomen amoris et
in hoc aliquis de causis quarum
prima hec est ut in hoc ostendit nobis
dei quod semper habundantissima
pietatem z bonitate quod apparet
in hoc quia amari plus appetit
quam timeri unde malachie
primo si ego pater ubi est honor meus vel
z honor meus vel ut per
hoc ostendat nobis dei filii dei
patris nobilissima humilitatem
quibus cum recipere tradimus non in di-
gnacione si homines vilis z pa-
ris cum patrem vocavit et hoc
per similitudinem Rex enim celestis
non indignatur sed gaudet z letatur
cum ipsum quasi dominum patrem no-
minamus unde secundum ... baltasar
amodo vocam pater meus dnus

regium similiter nunc non paris ipsius deus meus
es tu z in hoc ostendit patris summa
humilitas erga nos qui simul pau-
peres z vermes in filios suos
quos adoptavit unde Iohannis primo dedit
eis potestatem filios dei fieri Et
Iohannis 3o videmus enim filii sumus [?]
c ut per hoc ostendit nobis filius
dei patris erga nos in benefactorem
largitatem bonus enim pater largus
est ad filios suos sic dicit pater ad
nos ut simpliciter pater noster dicit glosa
In hoc quod dicimus pater dat nobis fiduciam
impetrandi z quid enim negabit
filiis qui iam dicit quod pater est et
hinc hec oratio que prius dulcescit
nomine omnem petitionem magnam impe-
trandam fiduciam in primo concedit
nobis pro nostris z dignis
Et de petitio est quasi ... sequitur
patrem suum dixit nostrum docuit
enim nos dicere pater noster ad
hoc vide alibi glosa ... debet
dicere pater meus ... filio quod conve-
niens est patrem suum solus dicere
pater noster patrem Secus est in nobis unde
Iohannis vero ascendo ad patrem meum
z patrem vestrum et per hoc ostendit nobis
quod deus pater noster quod filii sui adopta-
ti sunt similis contra superbiam
multorum enim gloriantur divites no-
biles z potentes superiores z divi-
tes non audent ... dicere pa-
ter sed nec sola ... fidelibus
... divites z nobiles non sup-
bire contra minores non ... ac
dicere possumus pater noster nisi fratres sint
... apertius nobiles
dives enim filii dei sumus unde bo-
na ... Omnes enim
homines similiter ... ab ortu
... z malachie ... nonne unus
est pater omnium nostrum ... de spi-
... z pater ... quod dicimus pater noster ... deus

pr et filii sunt in caritate uniti
et in victoriam [illegible] cum bonis de-
bent scilicet victoriam diligere vide[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] diligam in vite
[illegible] dilectio [illegible] est [illegible] christus et deo
[illegible] [illegible] [illegible] deus pater et filii sim-
-ul in vite adiuvantes in vite
ampliantes [illegible] [illegible] Proverbiorum
xviii° Frater qui adiuvatur
a fratre quasi civitas firma [illegible]
[illegible] adiutorio debemus adiuvare
fratres nostros [illegible] sicut dicit Iacobus
ultimo orate pro invicem ut salvemini
multum enim valet de-
precatio iusti assidua quia oratio
[illegible] [illegible] tanto est deo accepta-
bilior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non solum pro se orat sed
etiam pro aliis orat pro se cum orare
[illegible] est pro aliis [illegible] [illegible] pro se
orare cogit necessitas pro aliis vero
caritas [illegible] est cum oro [illegible]
[illegible] [illegible] non necessitas [illegible] [illegible]
caritas [illegible] commendat [illegible]
[illegible] est deo acceptissima [illegible]
[illegible] orate pro persequentibus
vos ut sitis filii patris vestri [illegible]
[illegible] [illegible] debemus in necessitatibus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] si non fecerit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fratrem
suum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et clauserit viscera sua [illegible]
[illegible] caritas dei manet in illo
[illegible] [illegible] docuit nos filius dei
[illegible] dicentes pater noster [illegible]
[illegible] gratiarum actiones [illegible]
[illegible] [illegible] solum patri sed etiam
filio qui nomine patris sui nobis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
angelorum [illegible] [illegible] filio dei
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fecit nos [illegible] nobiles

[illegible] suis fratres [illegible] [illegible] [illegible]
fratre [illegible] fratribus [illegible] ut
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
debemus [illegible] apostolus ad Galatas
[illegible] [illegible] [illegible] eos fratres
[illegible] [illegible] [illegible] fratribus meis
[illegible] [illegible] [illegible] sit ubique
[illegible] [illegible] [illegible]
Celum et terram [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si ascendero
in celum tu illic es si descendero
ad infernum ades [illegible] [illegible]
nos [illegible] ut oraremus patrem nostrum
qui in celis [illegible] [illegible] deus
sit ubique [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dei filius ut [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] multa bona [illegible]
[illegible] Celum [illegible] est locus [illegible]
[illegible] ibi cum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et civitatem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et terra [illegible] celum est
locus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
locus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] filii dei [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] celum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] civitatem
[illegible] celum est [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

dolor in terris non audietur afflictio-
nes nisi fletus et gemitus quia
versus fuit letus Job qui dicit
facies mea intumuit a fletu
meo. Et Ps. fuerunt mihi lacrime mee
panes die ac nocte. Et Ysaie
dicitur cum quis ut vere. Et
Jeremie ve michi mater mea quia me
genuisti [illegible] opere et [illegible]
flevit et ingemuit. in quibus
[illegible] celi est totus [illegible]
[illegible] cum sathan non habet docu-
mentum aut tentationibus suis et penis
suis cum tormentis suis et morte
[illegible] qui ibi sunt sancti
cantant et dicunt [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] ubi
est mors victoria tua ubi sti-
mulus tuus. In terra autem nullus
[illegible] debet cum et [illegible]
apostolis [illegible] de [illegible]
unde [illegible] gaudio [illegible]
unum [illegible] tamen ego [illegible]
[illegible] propter multa mala que
sunt in terra et propter plurima bona
que sunt in celo docuit nos Christus
ut oremus patrem nostrum qui est
in celis ut det nobis bona celestia
non terrestria et ut eligat nos ad
celestia et faciat fugere et [illegible]
re terrena et desiderare in celum
et in terra [illegible] et [illegible]
[illegible] qui erat in tenebris in
celum lucidus gloriam dei aut
[illegible] in deo celos apertos et [illegible]
nos quasi pauperes sicut filios dei
per [illegible] in celum [illegible]
[illegible] [illegible] nos [illegible]

Nota de [illegible] petitione
quod petamus cum oramus
sanctificetur nomen tuum. [illegible]
[illegible] quod sanctificetur qui
[illegible] [illegible] [illegible] quod de
se est nomen patris sed petimus
ut nomen eius etiam
in nobis sanctificetur ut tunc nobis in
nobis sanctificatur. et ita nobis sanctificetur
nisi se nomen quod non sanctificat dum non
sanctificatur a deo benedictum autem dominum
in nobis qui sancti cum sunt [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nomen eius in nobis per [illegible]
[illegible] opera [illegible] qui [illegible] [illegible] in
[illegible] est fugit [illegible] [illegible]
[illegible] ne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ne contaminet dum ipse [illegible] [illegible]
[illegible] manet in se [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
in terra. Item cum dicimus sanctificetur nomen
tuum petimus non solum sanctificationem nominis
eius in nobis sed etiam petimus firmitatem
[illegible] et stabilem nomen eius sit in no-
bis unde [illegible] gloria [illegible]
sanctificetur nomen tuum [illegible] in nobis ut quod
in baptismo sanctificati sumus in eo quod
[illegible] [illegible] da nobis [illegible]
[illegible] ut nomen tuum firmum sit in nobis
ut tu [illegible] pater noster dicaris et nos
filii tui inveniamur. Item cum dicimus sanctificetur
nomen tuum petimus augmentationem
sanctificationis in nobis ut [illegible]
[illegible] sit [illegible] sanctificetur nomen tuum
nomen [illegible] qui filii dei sumus
petimus sanctificari in nobis non ut [illegible]
[illegible] sit [illegible] sed petimus ut
in nobis [illegible] sanctificationis
augmentum [illegible] sanctificatio [illegible]
nomen eius [illegible] [illegible] sanctificari
in nobis sicut [illegible] et magnificari
in nobis [illegible] ut [illegible] apparet in
nobis nomen [illegible] [illegible] gloriosum nomine
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et sanctificare
[illegible] in [illegible] et totis viribus [illegible]
propter multa [illegible] [illegible] nomen
patris [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] propter nomen tuum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nomen petimus
a dyabolo et ab omnibus [illegible]
[illegible] eius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nos de [illegible]

in gl(ori)a in celo q(ue) e(st) n(ost)ra qu(i)a
nos in fine simus. Et xp(istu)s clam(ans)
p(at)ri tu(n)c dic(it) clarifica nos gl(ori)a n(ost)ra
xp(istu)s invitans nos sed ut nos cor-
de tuo nobis et(er)ne reddam h(er)editatem
Ite(m) p(ro)p(ter) h(oc) nam petimus iterum p(ro)p(ter) fidem
Vn(de) p(ro)ph(et)a d(icit) que sic sanctitas
inspiratur a p(re)sencia dei fecit in
preceptis caritatis. Et xp(istu)s non sim(ul)
gl(ori)a ad xp(istu)m invit(at) iterum. Ite(m) p(ro)p(ter) h(oc)
nam petimus et(er)na(m) glorificac(ion)em. Vn(de)
Joh(ann)es in d(icit) Ihesus in imminente pass-
ione sua orans x(vii) ad p(at)rem no-
strum p(ro) sua seq(ue)nti glorificac(ione)
d(icens) pat(er) clarifica nom(en) tuum glo-
rificando q(uod) et clarificacio
debeat fieri in nobis qui presumunt
in isto p(re)cio e(st) q(uod) petat
a deo p(at)re qui omnes d(ebe)t adve-
niat regnum tuum. Et est regna-
re dei p(er) p(re)sentem intelligit(ur) [illegible] et milita-
ntes et rectificatos omnium fidelium
et electorum dei in quibus p(er) fidem et
veritatem deus regnat. Hoc regnum
multi [illegible] regnum dyabol-
i omnis eius nu(n)q(uam) finalit(er) fuit regnum
dyaboli [illegible] co(n)tra unde
Job ipse e(st) rex s(upe)r om(n)es filios sup(er)-
bie. [illegible] in magnis homi(ni)b(us)
dyabolus regnat qui faciunt volu(n)ta-
tem eius. Q(ui)a ig(itur) nimis vexat regnum
ecclesie militantis ecc(lesi)e ergo dya-
bolus [illegible] dicentes ut veniat
regnum ecclesie triumphantis. Regnum
enim ecclesie triumphantis est pacatissimum.
Vnde p(ro)ph(et)a delectabitur in multitudine
pacis. Habet enim summa(m) pacem
supra se q(ua)ntum ad deum, subtus se
q(ua)ntum ad [illegible] que non timebit
[illegible] se q(ua)ntum ad omnes [illegible]
in [illegible] ante se q(ua)ntum ad [illegible]
electos ibi enim multa [illegible]
[illegible]. Item hoc regnum pulche-
rimum est. Vnde [illegible] predicans
de pulchritudine d(icit) fulgebunt

iusti sicut sol in regno patris
eorum. Item h(oc) regnum liberi(ssimum)
est in quo nulli serviunt sed omnes
liberi sunt. Job iii Et servus liber
a domino suo. Galat(as) iiii Illa que sur-
sum est Jerusalem libera est. Et
h(oc) regnum amplissimum [illegible] et dita-
ssimum est. Vnde p(ro)ph(et)a gloriam regni
tui dicent. [illegible] defectus
sed omnia ibi sunt divicijs et deli-
cijs plena. Luce vi Mensuram
superaffluentem dabit in sinum vestrum.
Et hoc regnum est iocundissimum.
Vnde Ysaye gaudium et leticiam
obtinebunt fugiet dolor et
gemitus. Et p(ro)ph(et)a [illegible]
[illegible] gl(ori)a qu(i)a gaudium [illegible]
[illegible] est et habitatio ad gl(ori)am
qua [illegible] iusti sunt. Et hoc
regnum eternum est quia [illegible]
finem. Vnde p(ro)ph(et)a regnum tuum regnum
omnium seculorum. [illegible] laudet deum
tuum. [illegible] magnum est aliud
regnum tamen [illegible] in pace et
[illegible] non potest [illegible] hoc
et multa alia superna bona que
sunt in regno triumphanti orantes
cotidie suppliciter dicentes Ad-
veniat regnum tuum q(uod) d(icit) [illegible]
p(er) dicit regnum tuum s[illegible]litate [illegible]
ad regnum ecclesie triumphantis in q(uo)
[illegible] pacatissimum et pulcherrimum et li-
berrimum et ditissimum et iocundissimum
et eternissimum. [illegible] forte q(ui)s [illegible]
[illegible] apud glossam [illegible]
[illegible] q(uod) in modo [illegible] omnes
[illegible] in [illegible] [illegible]
felicissimi [illegible] regnum [illegible]
[illegible] caput [illegible] p(er) [illegible] et
[illegible] agite et appropinquabit
enim regnum celorum [illegible] bonitas
salvatoris quia dyabolus non con-
cessit [illegible] diabolo ut
hominibus [illegible] regnum

io quia dicatur multa merces et ultra
bonitas sit ponere in divinum amicum
commendabile est merces ista cogitatione
Item propter eam ait Math. v° beati pa-
uperes spiritu quoniam ipsorum est regnum
celorum glo. pauperibus in parte commen-
mentum permittitur dimittere. Item
glo. pauperes spiritu sunt humiles
et deum timentes quia iustum est
ut qui timent propter deum despiciunt
celum regnum in terra se hu-
miliant in celo exaltentur. Item per
secutionem ait Math. v° beati qui persecutionem
patiuntur propter iustitiam quoniam ipsorum
est regnum celorum glo. beati sunt
qui non propter scelera sua sed propter
iustitiam persecutionem patiuntur. Item
per violentiam vim facit in omni
ait Math. xi° regnum celorum vim patitur
et violenti rapiunt illud glo. patria
celestis vim patitur dum petitur ab
eis qui ad aliquem locum intrat
primas igitur cum violentia est
in terra nasci et celum rapere et divi-
nitatem et gratiam quam non possunt
per naturam sed cum surgente celum
rapiunt vim angeli ceciderunt
regnum celorum vim patitur quia cum
rapiuntur non illum istius homines
et angelorum est acquirere. Item acquiri-
tur per bonam voluntatem unde ait
Augustinus super Luc. Non dicitur qui dicat in
domo domine in terra regnum celorum
glo. ita regnum dei est obedientia
non nomine acquirere ubi placet
disciplinat animus. Item acquiri-
tur humilitate unde dicitur ait Math. xviii° Ni-
si efficiamini sicut parvuli non intrabitis
in regnum celorum. Item acquiritur
per laborem. Luc. xxii ait Christus
dispono vobis sicut disposuit mihi pater
meum et dedi sponsum meum habere etc.

venite benedicti patris mei possidete
vobis paratum regnum a constitutione
mundi. Ad quod nos perducat qui vi-
vit et regnat deus amen.

Tertia petitio est quae petitur ab eo
patre cum oramus dicentes fiat
voluntas tua sicut in celo et in
terra. Crisostomus dicit et dicit quicquid
deus non facit ubique quia divina
cum quicquid voluit fecit unde psalmista
et apostolus voluntati eius quis resistit
quia nullus neque in celo neque in terra
neque in inferno quia iste quod ...
... facile ... quot
petimus fiat voluntas tua dicitur
in ista petitione oramus deum patrem
ut divina voluntas sua fiat in
terra sicut fit in celo. Sicut enim in ce-
lestibus celi disponit et ordine ...
... in cunctis terre immobile modo
ita ut sicut angeli faciunt volun-
tatem suam volunt sic faciant
et homines. Item secundo dicimus fiat vol-
untas tua hoc oramus ... ut dicit
glo. ut liberas arbitrii faciat per
gratiam suam voluntatem ... dicit
homo non potest facere bonum nisi faciat
dei ... Item nec deus operatur
bonum nisi homo voluit. Unde dicit
ut semen sine terra nec terra sine se-
mine fructificant ita nec deus sine homine
operatur iustitiam in homine. Unde Augustinus
qui fecit te sine te non iustifica-
bit te sine te. Item tertio dicimus et petimus
fiat voluntas tua in celo et in
terra ut voluntas dei bona et perfecta
ut dicit apostolus a nobis in terra impleatur
sed ecce que est illa voluntas di-
cendum ut glo. dicit sanctificatio dei est preceptorum
custodia. Item voluntas dei est sancti-
ficatio vestra unde ad Thessalonicenses iv°
Ipse enim sanctus est et ideo vult ut nos
sancti simus. Unde Levitici xix° sancti
estote quia ego sanctus sum et scitote

xxvi° dicitur bene debet certe
ut omnes sacerdotes et laici cum
uxoribus suis ministrant. fiat voluntas
dei ut simus mites Mt xi° quia
volo et non sacrificium et est scriptum
Osee vi°. Dicitur vero ponderemus
quomodo fiat voluntas dei est ut hu-
manam voluntatem divine sicut et
ipse fecit quando dixit Mt xxvi° pa-
ter mi si possibile est transeat a me
calix iste verumtamen non sicut ego
volo sed sicut tu vis. Sic
docet deus ut voluntatem nostram
in omnibus subicere voluntati divine
in ps. Doce me facere voluntatem
tuam quia deus meus es tu. Ista
voluntas dei nostra salvacio et
glorificacio. Mt xxiiii° dixit ihesus
discipulis suis hec est voluntas
apud patrem meum ut pereat unus
de pusillis istis glossa si pereris
per te peris non volumus unde patens
quia dicit in Ezechiele Nolo
mortem impii sed ut magis
convertatur et vivat. Io vi° hec est
voluntas patris mei qui misit
me ut omne quod dedit michi pater
non perdam ex eo glossa datus est
ei tamquam similis et eum qui venit
ad me glossa passibus fidei et
bone operacionis non eiciam foras
glossa sed intus manebit in secreto
beatitudinis sed superbi eiciuntur
quia superbus facit voluntatem
diaboli. Humilis vero dei. Hec volun-
tas dei per qua oramus cotidie dicen-
tes fiat voluntas tua sicut in ce-
lo et in terra etc.

Quarta peticio quod alia petam
cum dicas Panem nostrum cotidi-
anum da nobis hodie et sequitur
in hac petimus panem duplicem
corporis ... corpus sustentatur
et ad gloriam ... peticio ... con-
fortacionem qui est corpus xpi ut

panem malum petimus cum sit obli-
vionis. Quando petit cotidianum ille non
debet hic panem in crastino quod
cum petitur cotidianum hic petitur
panem in quo non alium deterius dicitur
ad cum petitur quod non habemus. Item
vos panem posset quinque ... nisi
fortassis apostolus qui tunc temporis
vagabantur et cotidiano victu
indigebant. Debet igitur iste vos
sic intelligi ut non vos omnis pa-
nem quem non habemus ut comedatis
sed ut quando manducatis de manu dei
accipiatis. Nam hic ad manducandum
qui est inter iustos et iniustos et
frequentius habent peccatores quam iusti
in ps. Cum ipsi peccatores habundan-
tes in seculo obtinuerunt divicias.
De manu autem dei accipere non est quia
hoc est in scriptura quod tamen iusticia
panem emant. Deus autem cum peto
non alius deus dat per dignacionem
quia dantur a deo non tamen sua ad-
sumpserunt. Deus autem dixit non
habet quod dixit quia omnia que dat
nobis sine oracionibus sine meritis
non nobis solis dat sed eciam aliis
per nos deus igitur dulcibus suis
indigentibus non respicit non ... dicere
panem meum sed panem nostrum da
michi ut cum panem suum manducat
pro alieno deus autem addit dei nobis
hodie. Hic non dicit ut non simus
solliciti pro crastino cum ignoramus si
cras vivemus et non debemus esse
nimium soliciti glossa aut sic
ut dicat panem cotidianum
dicatur corpus vel verbum dei aut
panis deus quo cottidie egemus.
In Io vi° hic panis vivus qui
de celo descendit et Mt iiii° Non
in solo pane vivit homo sed in omni
verbo dei qui est hic cottidianus
in ... et ... hic panis assidue

per fidem et caritatem intimus debet
reficere quia sine eo non potest vivere
ideo oramus panem nostrum cotidianum da nobis
sine quo fame moriamur. Orantes autem
dicimus nostrum ideo dicitur quia Christus noster est
frater et deus per eum ipso nobis omnia
donavit. Ideo dicimus ut quemadmodum nostrum panem corporalem
spiritualem nobis detur per confessionem panis
et item passionis corporis domini digne sumptum
peccatum delet orationem illuminat de-
bilem confortat peccatorem ornat
demones terret sine merito fugat
animas a purgatorio liberat et reducit
securissimus animabus facit ad celum
parat unde quando communicas aliquoti-
tam in fine vite corpus domini in
aliis confert animam tuam in vitam
eternam propter has similes utilitates
quas habent dicentes panem nostrum
cotidianum da nobis hodie

Sexta petitio est quando dicitur Et
dimitte nobis debita nostra sicut
et nos dimittimus debitoribus
nostris. Proprium est quod hic petimus
peccatorum indulgenciam et remissionem
quia ideo petimus ut dicit glossa ut [illegible]
eam reddamus ad primam pactum
quod est dicitur est ad nos si nos dimit-
tamus debitoribus nostris quod ipse dimit-
tet nobis debita nostra. Et forte di-
ces quomodo debemus dimittere. Dicendum
dimittere debemus debitoribus nostris
velociter ne ira crescat in odium et
trabes fiat de festuca et animam
faciat homicidam unde dicit Augustinus super
illud primo Johannis iii° omnis qui odit
fratrem suum homicida est. Item dimittere
debemus humiliter sicut Christus Petro qui
post negacionem turpissimam non legitur Christum
cecidisse ad pedes pro reconciliacione
et tamen Christus ipse et humiliter dimisit ei
quod est contra superbos qui nolunt
ad maximum honorem exhibeat eis
in eorum placacione. Item dimittere debemus
veraciter ut pax sit in corde et pax
sit in ore non sicut quidam qui

pacem habent in ore et bellum in corde
hii sunt fratres Joab infideles qui
deosculans Abner occidit eum in
dolo ii° Regum iii° de quibus orat psalmista
Qui loquuntur pacem cum proximo suo
mala autem in cordibus suis. Dicit illius
secundum oracionem. Item debemus dimittere
frequenter sicut Christus docuit Petrum
dimittere septuagesies septies Mathei
xviii°. Item debemus dimittere libenter et
hylariter quia si dimiserimus parum
deus dimittet nobis multum. Unde
glossa super illud sicut et nos dimittimus debi-
toribus nostris dicit per hoc pacto si aliter
nullus oracionis est fructus. Peccatorem
aliquis repetere qui [illegible] sed
debita peccatorum et petunt veniam [illegible]
quam ipsi negamus unde Crisostomus dicit
qui sepe orat qui inimicum suum
contra adversus [illegible] super dicit [illegible]
xxiii° homo homini servat iram et a deo
querit medelam. Si ergo qui lesus
est frustra orat nisi indulserit quo-
putas qui orat qui lesus non est
et tamen [illegible] iniuriam alios ledit et
[illegible] Sed multi nolentes dare veniam
peccantibus in se hanc oracionem fugiunt
et ideo dicit hii stulti sunt non [illegible]
quia non sic orant ut docuit Christus
et ideo non sunt Christi discipuli [illegible] quia
ut per [illegible] audit oracionem qua filius non
dictavit unde [illegible] subiungit Si enim
dimiseritis glossa vos [illegible] dimi-
seritis peccata eorum glossa quia in hoc quot
peccant homines sunt quia peccare
in fratrem [illegible] est sed rancore odium
dimittere [illegible] beneficium reddere
quam dimittere. Hoc autem [illegible] qui [illegible]
in nobis [illegible] Si dimiseritis
peccata eorum hominibus dimittet et vobis
pater vester celestis peccata vestra glossa
magna fiducia [illegible] qui
ut legitur primo Regum xxv° ad preca-
cionem Abigail dimisit iniurias [illegible]
[illegible] Nabal [illegible] xxvi° [illegible]

Et sic quamvis perfectius effu-
sione non impleverit maior quietus
fuit. Et 2° Regum xiiij° de facili
dimisit servo qui uxorem quale di-
xerat ei et non dns facile dimisit ei
peccata multa et magna que fecerat
contra virum. Luce vi° et xxiij° et sic dicit
Et dns ecce ex caritate. Si autem
non dimiseritis hominibus nec pater vester di-
mittet vobis peccata vestra. glosa quia
iudicium sine misericordia fiet ei qui non
facit misericordiam. libenter ergo dimittere
debemus ex corde omnes iniurias
ut pater noster dimittat nobis

Sexta peticio est quod adeo petamus
cum dicimus Et ne nos in du-
cas in temptacionem. Et secundum
Crisostomum quia sic docet nos dns
ut agnoscamus humilitatem cum et
ne nos inducas in temptacionem co-
gnoscamus nos fragiles esse et in
nobis cogitacio in firmitatem et cum
vane glorificacionis extinguat dns
ergo petimus sicut ut dicit Crisostomus
ut nos non inducat in temptacionem
et inducti non permittat ut dicit glosa
in temptacionem ducitur qui temptacione
frangitur. Sed fidelis est qui non permittet
vos temptari super illud quod potestis
ut apostolus prima Cor. x°. Deus ho-
mines examinavit ut Crisostomus et
vi° iusticie sue homines examinavit ut
posset esse salvus. non difficile deus
temptat et non tamen dns temptat
docet nos vincere temptacionem sed
quia dns nos efficimus velle vin-
cere temptacionem et non in malum
tem temptat deus sed magis vol-
untatem volens aut glorificare
deus ergo temptat eum non ut mag-
nificus glorificet sed ne sine ea glori-
ficet docet eos nobis quilibet venire
agones non in sua temptacione ti-
mi non consentit multa bona facit
2m quod petimus sicut 2m Crisostomum in-

ducti fuerimus in temptacionem et
periculo temptacionis liberet nos per-
imus unde Hamptonius in libro
de cura diaboli. Deus sed facere mul-
ta que tibi non fiat quod dicamus
quo pie qui ne in ducas nos in
temptacionem sed non permittas nos
succumbi sed da nobis et gratiam
tua nobis que in temptacionibus succumbamus

Septima et ultima peticio est
quod adeo petamus cum dicimus
Sed libera nos a malo amen
quod est illud malum Crisostomus dicit
id malum a quo petimus liberari
dyabolus est et iubet nos dns ut dicit
Crisostomus quod diabolum sive inplaca-
bile pessimum. Et nostrum quod non
malum sed propter habundanciam malicie
sic vocatur. Et quod a nobis nil passus
persequitur et non dixit libera nos
a malis sed a malo ut non oderimus
tu aliquos mala que passi fuimus sed
nobilis ad ipsum tunc personarum inimici-
cias porta aca malorum liberat nos
a malo i dyabolo domina fidelissimus
est omnes cum decipit et ad fre-
quentes in qui nudo ad fecerunt
temptando voluerunt in infine un-
de propter dicit vobis superfuit su-
perba et transiit omnia tamquam in umbra
vel a malo peccato quia dapnosissimum
est omnium malum quod sustinemus ut
dicit Ieronimus prestis mors patitur si cum
peccato non est non est mors nec pes-
tilencia neque luctus. petimus
quo cottidie liberari a malo nostro
a malo pene quod multas medicinas
fuit et est sic mortalitas rerum et in-
firmitas corporis defectus et oppressio in-
imici et quasi his petimus liberari utrique
malo sed a mundo qui infidelissimus est a dy-
abolo qui crudelissimus est et a peccato quod
dapnosissimum est postea sequitur
amen quod est vere et fideliter aliquo ad
intellectum fideliter quo ad effectum.

et nos ducas in fine(m) p(er)ueniat anime qua
hec ora(cio) o(mn)i(u)m terciu(m) et affir(mati)o est
d(omi)nica. Et hec ora(cio) sicut est d(omi)nica
quia ut dicit glo(sa) ut e(st) quod in
hys vii peticionibus n(on) contineatur
sive ad p(rese)ntem sive ad futuram vi-
tam p(er)tineat. In p(rese)nti enim vita in-
digemus pane n(ost)ro corp(or)ali suste-
ntari et debitis relaxari et in temp-
tacionem non induci et a malo liberari.
In futura aut(em) vita licet non incipiat
tamen in nobis tunc plena non comple-
bitur sive sui nominis in nobis sancti-
ficacio et regni ad regnu(m) [illegible]
et voluntatis dei in nobis [illegible]
[illegible] completo ad honorem tui ab-
one deus [illegible] fructus ex
dict(us) [illegible] qualitercumque compleam(us)
ut non intelligentes tanto [illegible]
credunt intelligentes [illegible] flamme
[illegible] et ad laudem tua(m) [illegible]
[illegible] ipso perdere venia(m) et gra(ciam) et
gl(ori)a eterna [illegible] largissime [illegible] et
nali [illegible] nobis prestare
dignetur.

[C]irca de symbolo [illegible]
trip(lex) symbolu(m) [illegible] in
in silencio in completo in mane
et in completorio significantes qui-
etem predicacionum apostolorum qua non
turbavit clamor hereticorum. Secundum
symbolum cantatur contra garrulitatem
hereticorum. Tercium et cantatur symbolum
Anastasii in quo expressiora sunt
omnia vel singula ad defensionem [illegible]
pertinencia.

[C]redo in unum deum patrem om-
nipotentem factorem celi et terre
visibilium omnium et invisibilium.
Hic nota secundum sermonem Petri apostoli et
unius [illegible] dicit cum petrus in
symbolo apostolorum credo in deum patrem
omnipotentem creatorem celi et ter-
re. Hic [illegible] ab(?) Aug(ustinus) credo
i(d est) cogitando [illegible] omnia assenciendo [illegible]
in articulo credo cum assenciendo

credendo in veritatem quod dicitur in hys libris
prophetarum. In unum deum quod tamen me-
bra hec iste articulus quorum primum
est de unitate dei secundum de [illegible]
potencia. Tercium de creacionis virtute.
Circa primum sciendum quod credimus in deum
credere deum credere deo credere in deum.
Et credendo non meremur credere deum et
credere deum et quemadmodum demones
credunt et contremiscunt. Credere deo
est credere verbis eius. Dicit deus [illegible]
[illegible] aut [illegible] secundum [illegible] et
significat [illegible] timore et [illegible]
mutata [illegible] deposita [illegible]
quia timor [illegible] omnibus verbis eius
[illegible] et quod greci [illegible] nos
[illegible] non solum ex verbis [illegible]
[illegible] in illo loco ubi dicit [illegible]
[illegible] et statim in [illegible] sub [illegible]
p(er) [illegible] deus [illegible] aut [illegible]
quod est [illegible] aut [illegible] vel
[illegible] quod est ardens aut [illegible]
quod est [illegible] omnia cum [illegible]
creator est [illegible] hec [illegible]
dicit in deum credimus sicut [illegible]
fovet omnia gubernando qui zelat
et amat que fecit ordinando
unum quod [illegible] consummando contempla-
omnia [illegible] patrem omni-
potentem [illegible] non est [illegible]
et [illegible] in [illegible] patrem
vocabis qui [illegible] non est [illegible] forti-
tudinis [illegible] amore et timorem
Et [illegible] est absconditum
sed omnia [illegible] antequam fiant
Daniel xv(?) [illegible] deus omnipotens
[illegible] patrem vocabis me [illegible]
aut [illegible] imagines in
[illegible] Malachie ii numquid non est
unus [illegible] Malachie
ii numquid non unus deus qui creavit nos.
Et [illegible] unus est enim pater noster
qui in celis est [illegible] semina
[illegible] unum patrem habemus [illegible]

ergo primus pater unus qui de celo descendit de patre deus trinitas et aquo facit pro
ei

celi vii deus ... xxx° unde est creator
pater omnis qui possidet et fecit et creavit
creavit in qua te et animam fecit
te et corpus disposuit et possidet
per naturam ... et totaliter cos...
sit in disciplina educatione ... habere
vii ... disciplina ... te
sed in medullis inspiratione Johannis in quarto
... status ... affectus compassio
Isaias xlix° numquid potest mulier ob-
livisci infantem suum ut non misereatur
filio uteri sui ut in hereditatis confir-
matione prima racio ... dominus deus
et pater deus ... ad ... primum
... mortuus in hereditatem confirma-
tam in celis ... hereditatem
possideam ... hereditatem
suam non derelinquit eum aut deus
omnipotentem in cuius timor dei eum ...
... omnia pater et pater omnis et ubique et ...
ante mortem et post ... sex dicit
... 2 Corinthiorum v° scientes timorem
domini suademus hominibus ... sex
... timore nobis ... factorem
celi visibilium omnium et invisibilium ...
... omnia fecisse celum quod est summum et in
fimum quod est circa centrum et totum
in sphera celi que sunt invisibilia et
cuncta contenta in celo que sunt visibilia
... symbolum apostolorum dicat creatorem
celi et terre ... factorem generalis est
qua creatorem quia creare est ... de nichilo
... facere et de materia fecit distinguere
creare et ... est ... contra
hereticos qui dixerunt aliud esse factorem
terre quidam aliud deum quidam celum
quidam aliam quidam ... demonem
factorem dixerunt ... congrega-
ta sancta synodus ... generalem in
generalem et dixit factorem sequitur
celi et terre visibilium omnium et invisibilium
celum fecit ad ... et mansionem
... ad ... in corpore visibi-
lia ad usum invisibilia ad ...

... in ... Et in
unum dominum nostrum Ihesum Christum filium eius
unigenitum et ex patre natum ante
omnia secula deum de deo lumen
de lumine deum verum de deo vero geni-
tum non factum consubstancialem patri per quem
omnia facta sunt iste articulus totus
sumptus est de ... et in symbolo
apostolorum dicitur cum Andreas in symbolo
in 2° loco post Petrum et Ihesum Christum
filium eius unicum dominum nostrum unde
Isaias vii° ecce virgo concipiet et
pariet filium et vocabitur nomen eius
Emanuel quod interpretatur nobiscum deus
et ... est ... agribus
contra hereticos qui dixerunt eum filium
... et pater ... filium ...
... de lumine deum verum de deo
... aut filium esse ... et
... per filium non agnoscentes
... assererunt ...
... aut deus Johannis ... et
pater unum sumus et ... genitum non
factum per consubstancialem patri per quem omnia
facta sunt ... aut ...
... ... est ...
deum qui ... cum patre ... eternum
verum deum non ... sunt ...
... est deus ... aut ... ut
... ...
... et ... et
bonorum ... et omnia ... et ...
et non ... et ... non
sunt nisi ... deus quia omnia
... que ... dignitate
... et omnia ... possidet
possidet et ... deo est ... dicit
... Ambrosius ...
... in unum ... Ihesus Christus
quia ... quia ... sunt ...
primus quia de ... sunt
2° quia ... nos acquisivit
3° quia ... sanguis nos emit ...
... ...
... quia ... ... in fide

rum fructo z antequam oriatur vtilis
ducit se in dei fructo permanere
cum dicat quia ego fructus tuus
et qui reputo te altissimum et domi
num z ut maior z quod libentius impla
cat ego fructus tuus z filius an
cille tue i ecclesie sed mutato sine
antiquorum patrum et etiam epistole
vocacione zum hoc tangitur triplex
dignitas / Hec perdicatur nobis eius ibi
Ihesum xpistum Ihesus cum in epistola gal
natur facit eum nos aquietos z
revinctos epistole sed prima dyaboli z in
fui et xc in epistola vnctus
quia vnxit nos in reges in sac
erdotes vnde in prima epistola petri ii Vos aut
genus electum regale sacerdocium quo
sancta plus acquisicionis etiam apost
p. et fecit nos regum z sacerdotes
deo perdicatur eius nobilitas z diui
ciarum copiositas ibi filium eius ibi
notum nobilitas vnigeniti in hoc
nobis diuiciarum copiositas diues
enim e qui secum non habet eum quo
diuicias omnes diuidere debet hoc enim
dicat baptista conuenit filio in quo
gloriam propria eum alios fit no diuisit
ut cum plenitudine copiam attulisset
si cum qui aspirant ad gloriam patrem
diuidens alius habet qui ad nos
non descendisset ideo quia vnigenitus
erat plenus venit ad nos et de
plenitudine eius omnes accepimus graciam
pro gracia audiuimus eum ut dicit Iohannes primo
gloriam quasi vnigeniti a patre plenum
gratie z veritate z sicut ipso totum
aff. patris recepimus z non fecu
secundum si aliud fratrem de patre secum
retinuisset vnde Iohannes iii sic deus
dilexit mundum ut filium suum vnige
nitum daret z de perfectionem eius sua
natalem z nam sumus nos ad
optati in filios Ephesios primo deus
qui dicit sorte ante tempora.

generum te per suos Luce o In splendoribus
sanctorum in quo splenduerunt omnes
sancti qui filii adoptati sunt per
vocationem sue ymaginacionis non
enim sumus filii nisi imitando filium
z hoc e quod dicitur Iohannes primo z nos quot quot
autem crediderunt in eum dedit eis pota
tem filios dei fieri z ideo qui deo
nati sunt cristo predicatur eadem hec
filii coeternitas eius patre ibi ego pre
natum ante omnia secula s. angelorum z
hominum ante omnia hec z diu ante et
digniter nati z filius apre coeternus
ei et elidat errorem in pessimum Arrii
qui dicit xpistum non a eterno sed post
eternitate in cepisse quod hic dicit
Augustinus in libro o decimi dei mediator
homo xpistus non est qui cum patre eterni
tatem nobiscum aut qualem habet
miseriam habet eum mediante quia cum
Iob mediatorem non inuenit i nubi
bus respice eum tenet se petitur
nobiscum aut qualem miseria eterne
natiuitatis z quia eternitas formal
e quam qualitas ideo de vincta moris
eternitas nobis aditum reseruat ut
qualis miserias secum retinens ad
patrem eternitat sue faceret nos eius
particeps sit eciebat hij qui dixit
nat. me patre clarum qui Iohannes
predicatur eciam hec vnitas patris z filii
quam nascendo accepit a patre z manens
in patre z pater in ipso filio z hoc nos
symbolum cum dicitur deum de deo lumen
de lumine deum verum de deo verum ac nouum
hec tripx ydemptitas s. diuinitatis lu
minis z veritatis sicut dixit Philippo
Iohannes xiiii Philippe qui videt me
videt z patrem meum ab quibus tribus
factus e nobis via vita z vita.
eadem capitulo via quia lux veritas for
ma vanum z in principio alios appellit
vita aut quia deus lux e verum

veritas intellectum acuit aut affectum lux et inflammat veritas probat sicut ait iohannes in xvº vitam in promisso et veritas in quinto dicitur autem in qua quiescat per incarnacionem et probacionem sequitur. Et sexto quod de christo predicatur hic est modus processionis eius a patre. Circa hunc articulum symboli sciendum quod non facti dicitur. Cum factum ex aliena materia et non est aliquid producere sicut lignarius faber facit scamnum. Generare autem est producere simile sibi per naturam corpori et ideo dicit augustinus in libro de x. cordis est ymago patris et in filio quidam in creatura aut ymaginabile sicut in solido auro qui monetatur id est fabricatur ad ymaginem regis et ideo sicut melior est filius quam ymago filii in ligno et sicut melius est opus nature quam artis ita melius est generare quam facere. Homini id est figura substancie eius hebreorum primo. Circa presentem articulum in quo predicatur filius cum patre consubstantialitas. Ubi consubstancialem patri racio hominis in sinu patris iohannis primo Deum nemo vidit unquam nisi unigenitus qui est in sinu patris ipse enarravit hominibus est secundum substanciam. Vestis autem dei creatura et in altare patris itaque dicitur qui a patre processi et venio in mundum iohannis xvi. Et hic facit nobis vellem in presencia oblacionis ... presencia cum oblacionis quando unde est cum patre per nos et per rectum quia non venit nobiscum et cum non non quos potest per et sic coniuncta apud deum est. Sexta pars in qua predicatur in simplicitas operis cum patre et spiritu sancto cum dicitur symboli per quem omnia facta sunt. Omnia cum per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nichil iohannis primo xxvi capitulo et colossenses primo. Bonitas in ipso in ipso facta sunt omnia de ipso creando ipsum redimendo et in ipso glorificando sic cum per ipsum omnia facta sunt. Quia propter nos homines et propter nostram salutem descendit de celis et incarnatus est de spiritu sancto ex maria virgine et

homo factus est. Hunc tercium articulum videtur in symbolo apostolorum posuit iacobus maior qui conceptus est de spiritu sancto natus ex maria virgine. De hoc exponit ipsa libro iiiiº. Sicut omnis ad accessionem duci et quando aliquis cor in ... tandem se ad invenit sicut cum apparet ad sinum de angustia et de ... sublatus est. Circa istum articulum symboli est de filio et quod promissus in mundum et notandum quod in hoc articulo primum est dilectionem quam habuit deus ad nos hic predicatur. Ubi qui propter nos homines et propter nostram salutem in hoc nobis [illegible] quibus clamare dicens ut deus in primo dominus de syna venit et de seyr ortus est nobis in dextera eius ignea lex dilexit populos omnes sancti in manu illius sunt. Non propter ... illius ... iheremie xxxiº. In caritate perpetua dilexi te ideo attraxi te miserans. Diligit cum dominus non solum diligentes se sed et se persequentes ut convertantur et hoc figuratum est ibi 2º regum xviiiº et ... de ioab qui absolon filium david interfecit ipsum de regno expulit et concubinas suas fedavit et tamen ipse david cum misit bellatoribus dicens servate michi absolon et cum autem audisset contristabatur et flevit et clamavit dicens absolon fili mi absolon absolon fili mi quis michi tribuat ut ego moriar pro te. Absolon significat adam et quemlibet peccatorem qui hoc ... facit christum non ... qui cum ... inter factum capite dignitatis ... capitur pro deus se mortalitatis ... voces ... quinque verbis emisit primo vagiendo in presepio 2º flendo super civitatem ... luce xixº ... et tercio super lazarum iohannis xiº ...

sed penitet quarto super casum
Jude unde Augustinus in quodam ser-
mone dicit iure delictum iude la-
mentatus est dicens in cruce ut Achi-
tofel vel cum clamore valido et
lacrimis offensus quam audiuit est pro
sua reverencia etc clamavit
ut quid dereliquisti me etc. Quinto
sicut offensus ad suos absolonem
emisit fili mi david cumque dicit ut
ego moriar pro te. Secundo notatur in hoc
articulo filii humiliacio ubi dicitur
descendit de celis etc' est summa
usque ad turpissimam mortem crucis
de civitate sua etc. deiecit se
ut dicit glossa homo suspensus cum ira (?)
et cum sit equo altissimus filius
est in summo se humiliando sic contra
dicitur errorem nestorianorum eutici et
nestorii qui dicunt Christum fuisse ho-
minem et non deum nec de celo de-
scendisse Christum. Et in tercio patet
ut tria primo quod secundum virtutem
suscepit 2o quod effectualiter carnem
assumpsit 3o unde suscepit carnem
primum notatur ibi et incarnatus est
Johannis primo verbum caro factum est 2m
notatur ibi de spiritu sancto quia primo
spiritus sanctus sibi univit in te 3m
ubi ex maria virgine in qua ut opera
dei compleuit ut dicit scriptura
in plenitudine temporis acceptus ab eius mu-
lieris custodiret et ne obviaret
primum eius carne alia ignominia
se et subiacerit Et homo factus
est. In quo patet contra dormivit
ut homo sitivit et aliis multis
defectibus ut homo ...
Crucifixus etiam pro nobis sub pon-
cio pilato passus et sepultus est
quintus (?) quarto articulo vidi (?) in
symbolo apostolorum etc' dixit iohannes
passus sub poncio pilato crucifix-
us mortuus et sepultus. Hic de-
tenebo alludit illud quod dicitur Osee

xiii o Ero mors tua o mors ero
morsus tuus ero in fine. Et autem
quod hic confutantur heretici manichei
et arriani quorum primus dixit
Christum non fuisse verum hominem nec ve-
passum sed dixit non solum quod non
Christum passum sed etiam quod demones
passum. Ad edificacionem fidelium
ponitur nobis quinque in hoc articulo circa
de notare credendi primum est genus
passionis cum dicit crucifixus. crucifixus
in qua dolorose quia in cruce distentus
membratim ps xxi. Iste ps in dicit
quod Christus ecce sue passionis exprimat
signa ps ... dinumeravit omnia ossa
mea i. dinumerabilia reddiderit omnia
ossa mea in cruce distendendo vel cru-
cifixus ignominiose quia in loco cal-
varie et in medio latronum ut dicit Johannes
etc. crucifixus in longum et in altum
in sursum et in profundum. Secundum notatur
in hoc articulo pro quibus crucifixus est
ut dicit pro nobis abiectissimus ut
exaltaremur pro nobis obligatissimus
ut redderemur ps apud dominum misericordia et
copiosa apud eum redempcio in effuso
pro nobis sanguine precioso ut apud dominum
est misericordia quia ipse dedit sanguinem filii
sui in precium redempcionis nostre redempcio
dicitur preciosa copiosa que non tantum venialia
vel originalia sed quantumque magna
relaxat peccata ut pro nobis humillimus
ut dicit apostolus ad phil. 2 Tercio notatur
in hoc articulo sub quo passus ut dicit
sub poncio pilato qui fuit iniquissimus
multis de causis iudex cum iudiciarium
ordinis pilatus iudex inquit in quo
aliqui observant primo quia testes
non examinant 2o quia ut ea que
testes detulerunt ponderat digno
examine 3o quia in veniens eos plus
testes non puniunt ut patet in hoc innocente
absoluit sed potius cum forma iudicii
de ius ... exponit purpura ...
dune et corona et aliis multis contumeliis
sic poni voluit in symbolo et ordo

cultus qui est de passione filii ut respi-
ciens eius ex caritate pro nobis passus
sit in corpore magnus [illegible] cognoscat
quam iniuste sit iudicatus. Octavum notatur
in hoc articulo titulus passionis ubi
dicit passus sub [illegible] qualiter passus videlicet
captivatus tractus ligatus flagellatus
alapatus vel colaphizatus spinatus
arundine percussus [illegible] consputus
accusatus terribiliter inspectus. Etiam
preter ea que interius sibi angu-
stias infligebat in tantum ut gutte sanguinis
decurrerent in terram et tamen in terram
non decurrerent nisi prius vestem suam [illegible]
vestibus [illegible] sanguine [illegible]
[illegible] imbibite ut patet Luc. xxii. Dicto
[illegible] in [illegible] omnia ante
[illegible] est [illegible] passionis
de quo [illegible] nunc dicitur
[illegible] in tertia [illegible]
[illegible] plus acerbe passus
est [illegible] omnibus [illegible]
[illegible] sacramentum [illegible]
[illegible] filii dei passus est qui nobis [illegible]
debent esse [illegible] sustinuit
[illegible] et alapas que [illegible]
in [illegible] quas deo [illegible]
[illegible] Ex [illegible] xxvi°
[illegible] ergo ad eum [illegible]
[illegible] eius portantes 2° flagella
[illegible] sagitta in [illegible]
[illegible] in [illegible] Ex
xxvi° [illegible] in flagella patris
[illegible] in fine [illegible]
[illegible] dicat [illegible] iniquitate
[illegible] ut [illegible] ergo
patris [illegible] amore tuo [illegible] in fla-
gella sustinenda [illegible] clavos in
pedibus [illegible] affectio-
nes tuas [illegible] meditationes
[illegible] Paulus [illegible] nos separabit
a caritate dei [illegible] clavos in manibus
[illegible] ut laborent ad laudem
dei [illegible]
[illegible] Christo in [illegible]
[illegible] ad [illegible] primo

[illegible] simul [illegible] Ita
[illegible] contrarius videtur
[illegible] adeo [illegible]
[illegible] Jonathe filius
[illegible] tibi [illegible]
[illegible] passionis
[illegible] ut que
[illegible] nobis
[illegible] Sexto lancea
in latere [illegible] Ita tu dilectionem
[illegible] latus [illegible] tibi [illegible]
[illegible] ita tu tuum [illegible]
[illegible] petit [illegible]
[illegible] cor tuum
[illegible] Septimo in cruce mortuus
est. Ita tu in cruce [illegible]
[illegible] ad mortem [illegible]
[illegible] in fine [illegible] talinus
erit Christo [illegible] post [illegible] op 9
[illegible] in hoc articulo ubi dicitur
sepultus est [illegible] quiescere
[illegible] qui [illegible]
[illegible] ad redemptionem [illegible]
[illegible] apparuit [illegible]
sepultus [illegible] ut [illegible]
et corpore sepultus alios mortuos
tangat [illegible] ut resurgat ut
patet in [illegible] qui resu-
rrexerunt ipso moriente et appa-
ruerunt Mat. xxvii° [illegible]
[illegible] sepultura [illegible]
[illegible] ut sepultura
[illegible] fuerat [illegible]
[illegible] recordabatur in [illegible]
[illegible] Ysaye xi° Erit sepulcrum
eius gloriosum et resurrexit tertia
die secundum scripturas. Hic [illegible]
articulus [illegible] cum simbolo
apostolorum ubi dicitur descendit ad
inferna tertia die resurrexit amor
tuus [illegible] Thomas [illegible]
[illegible] quia [illegible] dubitaverat
[illegible] fidelitatis [illegible] tractus
[illegible] Osee vi° vivificabit
nos post duos dies et die tertia
suscitabit nos [illegible] autem

querit quare patres in symbolo in-
terius comprehenderint descensum
ad inferos sub [illegible]. Hec
est causa quia ipsa descensio est
tamquam mortis medius [illegible] et ascen-
sionis. Ibi enim iam incepit sue resur-
rectionis et compassionis terminum ubi
anime que ita acceperunt [illegible] letius
elevarunt ad felicitatem [illegible]
[illegible] mentio eius in paradiso lib.
xxiii° de pe. di. [illegible] In portum [illegible] ubi
se videbunt in plena felicitate pro-
ut in inferno [illegible] in limbo [illegible]
[illegible] ut iam [illegible] in [illegible]
glorie et ascensionis [illegible] fi-
des enim catholica est que [illegible]
ficata ad inferos descendit in [illegible]
[illegible] fregit [illegible] quibus [illegible]
manent [illegible] nisi in infernum [illegible]
in [illegible] totus [illegible] in se paradisi
felicitate in aperta visione deitatis
que [illegible] est [illegible] sal-
vatoris [illegible] fidelibus [illegible] in hoc
articulo credenda [illegible]
[illegible] quia [illegible] in inferno que
descendit [illegible] sicut [illegible] descen-
dit ad inferna [illegible] quorum [illegible]
et ut [illegible] descensus [illegible]
fiat liberatorum causa [illegible]
[illegible] sit [illegible] quam potius fiat
in libris [illegible] ut liberam [illegible]
facultatem ad descensum in morte
vel ad ascensionem in gloriam [illegible]
[illegible] gratie qua acceperat [illegible]
ad aliud brachium [illegible]
libertatem [illegible] ab equi libero
sic ut iam peccare non posset salte(m)
venialiter nec se ad equi liberium
[illegible] reducere et aliud brach-
ium [illegible] respectu eius [illegible]
[illegible] stare retractum est
in celum sursum ad angelos beatam
vitam in illo [illegible] Sic est homo
de quo [illegible] homo [illegible]
in manu eius statera dolosa
a felicitate enim paradisi in miseria

homo mutatus statera dolosa [illegible]
[illegible] deitatis comprehende-
[illegible] et vellet sicut deus ab equi
libero accepit iniustitiam et decepit
se in via inferni. Sed enim hec statera
stetit [illegible] unum brachium in morte
in imo inferni, alterum in vita in summo
celi [illegible] vitam [illegible]
et iustitia de celo prospexit [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
pedes [illegible] in fine
[illegible] vitas [illegible]
ego vitas via et vita [illegible]
[illegible] orta [illegible]
et de [illegible] que sunt [illegible]
sanctificata In cuius adventu [illegible]
brachium stare [illegible] ad locum
inferni brachium elevatum descendit
[illegible] sicut [illegible] descendit
[illegible] quia et descendit [illegible]
[illegible] in
ferrum [illegible] statera [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] suscitat de pulvere
egenum et de stercore elevat pauperem
[illegible] quare descendit quia sicut [illegible]
[illegible] splendore
vite et [illegible] ita mortuus
[illegible] sue deitatis
[illegible] qui [illegible] expectabat [illegible]
[illegible] Tobie v° quale
gaudium michi est qui in tenebris
sum et lumen non video [illegible]
[illegible] videt [illegible] et nox sicut dies
illuminabitur [illegible] et nox [illegible]
et [illegible] illuminabitur [illegible]
[illegible] sicut dies [illegible] sicut aliquis sap-
iens qui [illegible] in [illegible]
peccatorum [illegible] et nox [illegible]
sic illuminatus [illegible] in [illegible]
sicut in [illegible] que in hac vita
[illegible] dierum et noctis [illegible]
[illegible] tenebris [illegible]
[illegible] quia non [illegible] tollitur [illegible]
tenebris. Hec sunt [illegible] visionis
dei in limbo [illegible] illuminat [illegible]
deitatis [illegible] ad apertam visionem

facie ad faciem in descensu Christi
ad infernum habet lux et dies de qua
dicitur Jeremie vi° lux et post ortus est
et similes quod ablati sunt et de nova
sunt in [illegible] quare descen-
dit sicut [illegible] dicit a Baptistis et
per ea reddit ut destructis claustris
inferni victor cum suis a mortuis
[illegible] ad vitam remaneret de hac pa-
[illegible] xxix ad patrem ascendisti fili
mi requiescens ut leo [illegible] et
in [illegible] in quinto Resurrexit et fac-
tum est quod Christus de tumulo surrexit
primo de mortalitate in immortalitatem unde
Ro vi° Christus resurgens ex mor-
tuis iam non moritur mors illi ultra
non dominabitur secundo de passibilitate corporis
in plenam et pristinam corporis gloriam
unde et clausis hostiis intravit [illegible]
xx° [illegible] erat [illegible] et fores erant
clause et ut videmus quando voluit
et potuit et sicut deo surrexit
in perfectam potestatem unde ultimo data
est michi omnis potestas in celo et in terra
et philipp. ii° dedit illi nomen quod est
super omne nomen ut in nomine Jhesu omne
genu flectatur et ceterum [illegible] a-
scendit in celum sedet ad dex-
teram patris hic sextus articulus
sicut habetur in symbolo apostolorum
Ascendit in celum sedet ad dexteram
dei patris omnipotentis unde ps. xlvi°
Ascendit deus in iubilo [illegible]
dicat [illegible] magnus est deus [illegible]
[illegible] nos in sola scriptura [illegible]
[illegible] vel laus cantici filiorum vel
[illegible] psalmista dicit Ascendit deus
in iubilo id est in admirabili apostolorum [illegible]
[illegible] omni [illegible] iubilus
enim est ineffabile gaudium quod neque
[illegible] potest nec tacere Idem dixit
dominus domino meo sede a dextris meis
Hunc articulum addidit Jacobus
minor et [illegible] in eo errorem ma-
nicheorum qui [illegible] dixerunt duas
[illegible] bonam et malam et [illegible]

[illegible] ad similitudinem Luciferi debe-
retur et non ob tenere sedem
quam amiserat [illegible] non [illegible]
altare in dextra magnitudinis in ex-
celsis ponens omnes inimicos scabel-
lum pedum suorum nobis autem
qui fideles Christi sumus circa ascensionem
eius [illegible] videntur
primum quis est qui ascendit [illegible]
in passionali unde ad hebreos i° scribitur
sedet ad dexteram maiestatis in excel-
sis [illegible] in verbis sessionis [illegible]
solent in [illegible] primum est sedentis
auctoritas Job [illegible] sedet quasi rex
[illegible] quia multi assistent
quia Daniel vii° milia milium et
decies milies centena milia assi-
stebant ei [illegible] ibi sede-
quam omnes sunt ibi servi et mi-
nistri [illegible] omnes autem sunt administratorii
spiritus in ministerium missi [illegible] solus
sedet habet regiam potestatem et dignitatem
Daniel vii° usque ad antiquum
venit [illegible] et dedit ei potestatem et
honorem et regnum [illegible]
[illegible] filius hominis in maiestate sua
et omnes angeli eius et tunc
sedebit super sedem maiestatis sue
[illegible] dicit rex [illegible]
sedentis sublimitas [illegible] ultimo [illegible]
[illegible] Daniel vii potestas eius
potestas eterna [illegible]
[illegible] in sola [illegible] sede
in [illegible] quia sedens in
[illegible]
[illegible] sessionem [illegible]
[illegible]
[illegible] vidi celos
apertos et Jhesum stantem [illegible]
[illegible] sedere et stare [illegible] disponentur
[illegible] similitudinem [illegible]
[illegible] sedens et stans sedens
[illegible] immobilitatem [illegible] stans
[illegible] ad fortiter resistendum
unde [illegible] in agone constituti [illegible] addit
[illegible] quod sedet ad dexteram [illegible]
[illegible] ad [illegible] naturam est.

sedet ad dexteram .i. ad equalitatem
patris Si nos ad quam est sedet ad dexte-
ram .i. in potioribus bonis patris. Et
hoc potest esse duplex. Uno modo in quantum
est unita actualiter ipsi verbo et ista
sessio importat quandam associationem
honoris quia eadem veneratione
veneratur humanitas in quantum uni-
ta verbo cum ipsa deitate sicut ve-
stis regia cum ipso rege qui est ea
actualiter induitur. Alio modo secundum quod se-
dere ad dexteram patris designat eum
in potioribus eius bonis sicut dex-
tra est pars nobilior et potior corporis
designat etiam quandam iudiciariam
potestatem que communicata est ipsi homini
Christo unde in symbolo Sedet ad dexteram
dei patris. Et de hoc Christus Dixit dominus domino meo
sede a dextris meis. Iterum venturus
est cum gloria iudicare vivos et mor-
tuos cuius regni non erit finis.
Sicut in articulo continetur dum psalli-
tur in symbolo apostolorum Unde dicit
Inde venturus est iudicare vivos et
mortuos. Unde Joelis iii Congregabo
omnes gentes et deducam illas in
valle Josaphat et ibi disceptabo cum
eis. Quia iudicabit deus per filium suum
exercendo iusto iudicio suo ut
iudicabit deus per filium suum iudicando
alios assumendo alios reprobando
nos qui hic confitentur. Hec tres par-
tes habet [illegible] errorum una
est negantium futurum iudicium et fuerunt
pitagorici et epicurei et hec excludit
cum dicit Iterum venturus est iudicare
Secunda est [illegible] qui
dicebant eum venturum in aere
in simili et passibilium predicabunt
et hec excluditur cum dicit venturus
est cum gloria Tertia est manicheorum qui
dixerunt Christum cessaturum ab equali-
tate imperii patris et [illegible] representan-
dum hec excludit sicut dicit
Cuius regni non erit finis. Ad edi-
ficationem autem magnam tria accidunt
nobis in verbo huius articuli primo
ad memoriam ad iudicium quia ad memoriam
quis pervenit quia in [illegible]

fac spectaculum in veniunt alia nove
que adversus [illegible] fuit apocrypha
et articulos fidei ut exponenda
nec explananda de quibus aut quia
primum est ignis unde ps. Ignis ante ipsum
precedet Etiam ignis ut dicit Augustinus con-
veret facies mundi triplicis Quarum fa-
cierum una fuit in homine una celes-
tium in terris prima facies morta-
litatis alia est in rebus s. facies
iniquitatis Quarum prima per ignem
purgabitur 2a erit ardens et fomenti
ignis appetitum tertia facies erit ele-
mentorum mundi de quo dicit apostolus prima
ad Corinthios vii Preterit enim figura huius
mundi et dicit glossa Et non substantia materie
enim non est pro ut modo et terra erit
nova et aer novus et tunc erit nox
dum in tenebris flammas ignis ut dicit
Basilius melior actabitur ad locum
reproborum [illegible] ad locum bonorum et in inferno
erit tam calor summus quam lux et terra
erit summus soliditas et in inferno opaca
et aque frigiditas erit in inferno lux
aut et claritas summus Et aer quasi
ut tenebre quasi dies tunc dies
erit summus et in inferno nox eterna
Secundum nox tuba summi archangeli
cui et secundum exposicionem [illegible] aut
sua est de miraculo sua ut iusti iudicis
in iudicio unde Jeronimus Tubam sonare
nichil aliud est quam terribi-
lis filii iudicis Et mirare dicit aut
vox sua vox tube quia usu tube
[illegible] in libris [illegible] in convocatione cum
de qua Numeri x Cum clangueris
tubis congregabitur ad te omnis turba
ad hostium tabernaculi federis i. iudicis
ad hostium celi quia praedicatum erit
in ingressus in celum [illegible] quo ad
gloriam corporis ut et quinti tactus ho-
mines qui tam in anima in hoc tabernaculo
unum fuit ut in [illegible] ut in corpore in
dubitant et gloriosa mirare et aliis
quibusdam probabilibus [illegible] in convo-
catione ad pugnam contra hostes tunc
erunt gladii ancipites in manibus

eorum ad faciendam vindictam in natio-
nibus et increpationes in populis ad
alligandos etc. Glossa: gladii ancipites
id est verbi acuti in sua virtute de bonis
et malis. Vel glossa ancipites quia
spiritualiter utitur in adventu veteri scilicet et no-
vo testamento. Vel quia in hac vita
separat mala a bonis et alia gladii.
Spiritualiter dicit quia singuli persone
utentur gladio alto in manibus eorum
id est in potestate eorum ad faciendam vindictam
in nationibus, scilicet in illis qui legem
non habuerunt sicut non baptizati nec
conversi qui sic manent infideles.
Et increpationes in populis
in christianis scilicet et iudeis qui legem
habuerunt. Tunc stabunt iusti in magna
constancia adversus eos qui se an-
gustiaverunt. Tertio in convocatione festi
Numeri x: Si quando habebitis
epulum et dies festos et kalendas canetis
tubis super holocaustis et pacificis
victimis ut sint vobis in recordationem
Dei vestri. Hoc epulum est magne cene
ad quam tunc vocati sumus, et dies
festus cui nox non succedet, et
dies solempnitatis Dei cum omnibus
sanctis eius, et tunc erit kalende a celo laus
quod est nova vocatio quando vocabun-
tur electi et sanctificati quia tunc omnes
omnes sancti doctores laudatores et
melodie plures facient. Alia opinio
et opposita est quod vox tube sit
vox angelorum ad litteram qui excitabit
mortuos ut iussio eorum vocet ad
iudicium qui custodia eorum dum
fuit in vita. Tertia opinio est quod ipse
Deus videns et pectora singulorum
procedens iudicium quod quale ut sit
sit non est hominis determinare et
ideo magis volunt ut communica-
tio sollicitati tamen erit resurrectio
mortuorum ad iudicium. Unde Apostolus
prima ad Corinthios xv: Omnes quidem
resurgemus sed non omnes immutabimur.

quia tamen sancti immutabuntur in-
mutati tamen est ad gloriam mutati.
Sed secundo est quod omnes boni
et mali resurgunt tamen corrupti
quia ad integritatem membrorum
quia claudus vel mutilatus vel
carens membris cum aliis resur-
get. Duplici ratione confirmatur
prior hec est quia membra non
diminuunt peccatum sed peccatum errorem
non debet nec creator diligere.
Alia tamen est quia in diminuta
membra habent peccatum in integro
gratia si haberet. Et qui in eternum
minime diminuta habent membra
ambabus manibus vel oculis
si haberet restituentur quoniam utique in
integrum primum vel etiam primum.
Aliter ut magis eadem reddere re-
habeat quantitatem etatis Christi non
vera quidem omnibus sed quemque qui-
libet modo suo haberet si natura
non habuisset impedimentum per di-
minutum vel superfluum. Igitur
prolongabuntur et quam plurimi
hominis et homines in furiunt tamen
sabulus que ex discrepancia
proveniunt quorum et non ex accidencia
voluntatis ipse aufferetur. Et non
tertio quaeritur tamen ad totam equ-
alitatem reducentur quod tunc non
erunt leprosi vel paralytici hydropici
vel calidi vel putridi febres.
Si tamen ille venirent duplex
accidet inconveniens. Primum
unum est quia dissolvi possent
corpora resurgentia disperari quod
est contra Boetium disperata corpora
non ita erunt sensibiles damnati
et ubi non efficaciter penetraret
sensibiliter ignis et frigus nimius ad
medullas eorum contra est ...

flammosa ad literam secundum Augustinum crucifi-
xoris videbit filium hominis ve-
nientem in nube in nouatis cum
elementis non amplius vaporabili-
ter expanditur aqua ille terra in aerem
vel fiant sed nubea facies eius
refrigerans bonos ab omni turbatione
et quinimo malos terribilibus gra-
uis. Sicut physici et naturales com-
munes dicunt que est flamma rubens in ora
et viridis contra mundum sunt grandines
et fulgura contra hoc orarum in imperio
dicitur cum et ita ut cum flammiuoma
nube venturum credimus et ipsa testum
et armatos creaturae in vltionem crea-
toris Sapientiae v.o. de quo alibi dicetur
quia sunt preambula ante iudicium desi-
natur in hoc articulo status iudicii
que tunc erit secundum describitur Matthei xxv.
Cum venit filius hominis glorie licet
cum idem filius dei et hominis fiat
tamen mentionem de filio hominis quia
forma humana veniet ad iudicium et
nota totum capitulum ad literam et tunc se-
parabit eos ab inuicem sicut pastor
separat oues ab hedis. Erit prima se-
paratio in congregatione sic ad iudicium sta-
tuet quidem oues a dextris quia et
ita dilexerunt hedos autem a sinistris
quia mala que a sinistram desi-
gnantur dilexerunt. Secunda separatio erit
quo ad locum suum et profundum de quo
dicitur ad Thessalonicenses iiii. Rapiemur
cum illis obviam in nubibus Christo
in aera malis remanentibus in terra
quam dilexerunt Gentes id est qui dilexerunt
signum et pignus sue dampnationis. Electi
autem elevabuntur sequentes ipsum dominum
in alta Gentes est signum et pignus
sue salutis. Tertia vero separatio
ut dicit Augustinus quia separabuntur valde
boni ab omnibus et valde mali a malis
et due cohortes dividuntur in quatuor.
Valde enim boni sedebunt super sedes
iudicantes xii tribus Israel. Boni autem
simpliciter professione suorum operum
et allegationem salvabuntur. Valde

autem mali iam iudicati sunt Iohannis iii
Qui non credidit iam iudicatus est.
Mali autem simpliciter dampnabuntur post alle-
gationem suorum operum malorum et bonorum
que fecerunt que obmiserunt dum
non facere potuerunt. Hic autem stabunt
gentes testes accusantes contra eos in
mundo de veritate. Iam testimonium crea-
turas omnes proclamantes supra se gla-
dium hoc acutum ut corpus premat et ani-
mam suam iudicis conspicientes omnes
bonos in tantum miserum contra eum
Infra se fornax predicans. Sursum autem
te dilatabit in fermento diem et apparent
eos suum absque ullo termino Matthei xxv
et descendit fortes eius et populus eius
et sublimes gloriosi eius ad eum. Ps. Hec
sequitur sine pace pone Matthei xxv Ite
maledicti in ignem eternum qui paratus est
qui paratus est dyabolo et angelis eius. Ber-
nardus: Creditus erit ibi omniscera
dira cunctis dimissis omnibus quorum
prima tam iocunda gaudia duxisti
quorum tam contra aspectus tam familiaris
cohabitatio alienam penitus ignis
nem in gehennis cruciatum contrate
in fumalia demonia quorum videbunt
corporis Sunt non est locus defensionis
ubi videbunt corpus gentem testimonia
seu in signia sue passionis. Item ve-
te Buda piros qui perpetue regnum
Secundo notatur in hoc articulo status regni
post iudicium dicitur cuius regni non erit
finis. Nota quod tria sunt regna. Unum quod
tradit filius dei patri prima Corinthiorum xv
Secundum est eterna regna redemptorum quam
tradet filius patri ut rex victoriosus
impletis numero electorum. Tertium est regnum
in quo regnat filius et est equalitas
nempe patris et honoris et potentie.
Tertium est regnum in quo regnat sancti
reges cum ipso rege illorum et cuius non erit finis.
Et in spiritum sanctum dominum et vivificantem
qui ex patre filioque procedit qui cum
patre et filio simul adoratur et conglorifi-
catur qui locutus est per prophetas. Iste dixit
Bartholomeus. Credo in spiritum sanctum

Unde in veteri lege Zacharie vi° Ecce qui
egrediuntur in terram aquilonis requi-
escere fecerunt spiritum meum in terra aqui-
lonis. Item Iohelis ii° Et erit post hec
dicit dominus effundam de spiritu meo super
omnem carnem et prophetabunt filii vestri
et filie vestre. Et quia dixerunt ut theo-
logi et postilatores hec Bartholo-
meus in compilacionis sue. Ideo sumere
unt contra hunc articulum quidam heretici
propter quod condempnati fuerunt generali consilio
in tercia synodus dicitur cum Nesto-
rius spiritum sanctum esse similem patris et filii contra
quod statutum est spiritum sanctum dominum confiteri.
Et dampnat contra pelagianos nos unicum in
gratia per spiritum sine voluntate et non vivi-
ficari ad vitam gracie et glorie per spiritum dei tunc
contra quod statuit synodus dicit
spiritum vivificantem vel vivificatorem
ut invenitur in exemplaribus antiqui-
oribus symboli greci aut dicunt non esse
spiritum sanctum a filio sed tantum a patre contra quos
statuit romana ecclesia dicens qui a patre
filioque procedit. Doctores autem omnium
hereticorum pessima a ... et in dis-
ta dicunt spiritum sanctum aliquem esse
et non esse deum sed utique creaturam
in quibus operatur. Et contra hunc addi-
tum est qui cum patre et filio simul ado-
ratur et conglorificatur. Sed modo tamen
hereticos non ipsum primum sed ipse predicat
sed in operatur abyssis detrahens
dicebat prophetas et non spiritu dei fuisse
locutum quod contra eorum statuit syno-
dus dicens qui locutus est per prophetas
spiritus aut fidelium ... hec sunt de
spiritu sancto quorum primum est quare dicatur
spiritus. Et dicendum quod ... dicitur cum primo
spiritus quia spiritualis ... separat
... vi° Spiritus carnem et ossa non habet
et Paulus ... Deus spiritus quia
... non queritur sed movet ad
... Iohannis iii° quod natum est ex carne
caro est. Sed quod ex spiritu spiritus est. ...
dei spiritus quia ea que ... sunt
spiritualia et divina docet Iohannis xxxvi

Ut video spiritus est in hominibus
et in spiritu omnipotentis dat intelli-
genciam. Secundum est quare dicatur sanctus.
Tercium est quare dicatur dominus et donum
ipsius spiritus sancti. Dominus autem spiritus
sanctus apparet in duobus que faciunt do-
minium sicut quando ipse nullius sit
vel serviat et hec libertas non suffi-
cit ad dominium. Sed quando ... in super
sit sibi sit aliquis qui subsunt ei
et hoc facit spiritus sanctus qui et liberat
... servus est Iohannis
viii° Si filius vos liberaverit a ser-
vitute culpe vere liberi eritis. Filius
eum liberat mittendo spiritum sive vivifi-
cantem apostolus ... iii° non
sumus ancille sed libere qua libertate
nos liberavit ... Secundum
primo sanctus sunt ... super aquas
sive fluxus ... que omnia
... spiritus non ... in ...
Tercium est quare vivificat sancte
... sit in nobis Et ...
... Ezechielis xxxvii
... veni spiritus et insuffla
super interfectos ut reviviscant ...
... iudicia ...
... prius
... in significant
Secundum est quare ... misericordi-
... non movetur
et resurgens de morte ...
... in thesauro
celi ... dominus vero
spiritus ... gladio temptacionis
et vivificant ... quia
... passionis possessionis ... et
... procedit a patre
et filio Si ... spiritus sanctus in filium
procedit nisi requiesceret non ...
... a filio ad patrem ...
... a filio procedit ... cum pro-
... filium spiritus sancto Et ...
... et

absurdum est In hoc nullum deperit
patre dilectionis qua adeo diligimur
quia cum spiritus sanctus in nos procedit
non nisi amore patris confert nobis
filii a quo non procedit. cum tamen
filius nos proprie dilexerit dum a
redempcionis nostre opera peragens ipse
pro nobis [illegible] cum [illegible] in fecit nobis
qui de filio non dedit procedere spiritum
sanctum quia aufert a nobis dilectionem
filii qua diligit nos spiritus sanctus de
xto est deus equaliter spiritus sancti
cum patre et filio qui idem pro hoc quod
dicit symbolum qui cum patre et
filio simul adoratur et conglorificatur
[illegible] est inspirator ad secretorum
revelacionem qui notum in hoc
[illegible] qui locutus est per prophetas
sicut enim antiquitus fecit ita ad hec
prophetas facit Et unam sanctam kath-
olicam et apostolicam ecclesiam iste
articulus nonus articuli in alio
symbolo apostolorum [illegible] qui ponit [illegible]
[illegible] sanctam ecclesiam katholicam
[illegible] scribitur Cant. vi. Una
est columba mea electa mea perfecta mea
electa genitrici sue una est mater sua
et patres consulerunt eam in ecclesia pl-
[illegible] et nec est [illegible] [illegible]
si nos credere [illegible] in aliquibus
[illegible] est deus quia hoc ydolatria
et [illegible] fides fides est [illegible] igitur
ut intelligi possit sic credo unam
sanctam katholicam credo in spiritum
sanctum suis donis [illegible] et sanct-
ificantem [illegible] sic credo unam
sanctam ecclesiam et credo in filium per
conformitatem [illegible] capitis ecclesie [illegible]
[illegible] sanctificantem ecclesiam
[illegible] est articulus de spiritu sancto et
hic est generaliter [illegible] aliis
est articulus de filio predicantur
aut in hoc articulo quidam [illegible]

[illegible] est unitas ecclesie que causatur
a quatuor a quibus est corpus unum
est licet multa membra habeat primum
est unitate spiritus vivificantis et hoc
refertur ad spiritum sanctum qui totum corpus
[illegible] vivificando secundum
est unitas colligacionis membrorum et
hoc refertur ad caritatem que totum
corpus connectit et colligit membra cum
membris tercium est unitate status et
hoc refertur ad spem que totum corpus
erigit et [illegible] dat ei statum quartum
est unitate sensus et intelligencie et
hoc refertur ad fidem que totum
corpus illuminat in cognicione [illegible]
[illegible] de hac unitate loquitur apostolus
ad [illegible]
et [illegible] nemo ascendit in celum
nisi qui descendit de celo filius
hominis qui est in celo [illegible] non po-
sset dicere ascendere in celum cum qui
non est de unitate corporis eius quod est
ecclesia [illegible] quod predicatur in hoc articulo
est sanctitas ecclesie qua consistit in vita
munda quia in mundo peccata mortalia
non sunt de corpore [illegible] ascend-
[illegible] cum diligit deus et vult ut sponsa
sua sit immaculata et sine ruga sicut
ipse sponsus speciosus et speciosus
pre filiis hominum sed in mortali peccato ex-
[illegible] membra [illegible] non
[illegible] in unitate [illegible]
[illegible] arbor sicut ramus arefactus
[illegible] fructificans et [illegible] nisi
resipiscat [illegible] in veritate [illegible]
[illegible] alias [illegible] palmites [illegible]
[illegible] in ignem mittentur [illegible] quod
predicatur in hoc articulo est ecclesie unitas
et dicit [illegible] in libro de unitate [illegible]
[illegible] ecclesia [illegible]
[illegible] articuli fidei [illegible] sunt non
[illegible] in [illegible]
fidei [illegible]

sub est vel fuerit filius sicut expresse quod
ubique debeat predicari et non in una
parte solum. Unde Augustinus in fine secunde
doctrine christiane actum primo usque
ad ultimum terre. Et ideo continue acce-
dat catholicam et ritum quod predicatur
in hoc articulo est auctoritas et antiquitas
ecclesie ab apostolis enim fides dicitur est
plantata et est antiqua quia a patri-
archis et prophetis et aliis patribus est
constructa. Et primum quod predicatur
de ecclesia scilicet unitas contra conventicula
hereticorum et contra scismaticos et contra
persequentes unitatem ecclesie concu-
pientes. Secundo predicatur sanctitas ecclesie contra
falsi nominis christianos. Tercium predicatur scilicet
universitas quia catholicam generaliter tamen
ponat vel ecclesie contra singulares speciales
in ecclesia. Quartum predicatur scilicet antiqui-
tas ecclesie quia apostolica est eo quod
a maiorum auctoritate et ab antiquis
plantata est contra eos qui novella
et perversa dogmata in ecclesia presump-
tores novitates introducunt.

Confiteor unum baptisma in re-
missionem peccatorum. Iste articulus
hic videtur quod dixit Symon
in symbolo apostolorum scilicet bonorum quem
remissionem peccatorum debet iste articulo
dixit Mathias id est congregationem con-
gregatio Iacob totum in unum et dicta
reliquias in Israel sicut virtus deponit
omnes iniquitates nostras et proiciet
in profundum maris omnia peccata nostra
etc. Contra hunc excluditur error rebap-
tisatorum et communicancium ... sum
sicut hodie sunt qui baptisandum
semel in puericie statum cum est
adultus in annis discrecionis dicunt
autem fuit hodie ... et ... rebaptisandum
et baptisandum sicut Cyprianus fuit tamen
cisus et baptisatus contra illos statuit
in tercia synodus dicendum et confitendum
esse unum baptisma in quo est sufficit

remissio omnium peccatorum. Secundo contra
aut fidelium ponitur hic nota ... ba-
ptismi et unum est baptisma essen-
ciale efficacie. Effectum enim in baptis-
mate efficit unde et sanguis quod
Unde Apostolus ad Ephesios IIII° unus deus
una fides unum baptisma una materia
Iohannis III° nisi quis renatus fuerit ex
aqua et spiritu sancto vel unum forma unde
baptisteris eos in nomine patris et filii
et spiritus sancti. Tercium est unum
susceptione quia tantum suscipitur
una vice sicut unum est originale
sicut Christus semel pro mortuis est ...
quod ... tripliciter distinguitur baptismus
scilicet flaminis fluminis sanguinis flaminis
quod est baptismus penitencie et spiritus sancti ...
aut baptismus spiritus sancto ... primo dicit
... supplet vicem baptismi fluminis ...
... articulus ... concludit ...
et baptismus sanguinis dicitur eorum in
... baptismus fluminis
... sicut patet ad hoc quod est nisi
unum baptisma ... ponitur de sanctorum
communione que accipitur in hoc articulo
in symbolo apostolorum. Sunt autem duo
communicandi in tot sanctis et in bona
naturalia et bona spiritualia de primo dicit
in ... autem illis omnia communia
de quorum bonorum spiritualium prima corinth.
... cum ... omnibus
omnium me servum feci ut plures lucri
facerem et sicut Cyprianus qui fuit
et ... passus et ... flos
campi vocatur ... ad quem
... librorum ...
accessum dicit in ... duobus quod
... quod ecclesie est
ponitur in hoc articulo remissio peccatorum
ad quod ... sunt remi-
ttenda peccata in ecclesia ... in ...
sanguine et iusticia ... que
... et iusticia ...
... et alibi iustus es domine

et iterum iudicium tuum sicut fac cum
servo tuo et misericordiam omne
peccatum in indulgentia enim et iuste
aliqualiter eundem compungit et hoc
est quod dicitur prima Johelis ii° converti-
mini ad me in toto corde vestro in ieiunio
et fletu et planctu et cetera aut a ieiu-
nat est pro miseria quam autem ieiunium
et fletu et planctu compensat cum
iustitia quia cum deus et vitas sic
omnia quia eius et duo comparat
peccantis sunt amor et dolor
dolor contritus et amor ad spem
veniae iste sunt due mole in
quas terit petrum de iiii xxx
iiii° cum quem non est salus dum
compte [illegible] et meritum et in dul-
gentia peccantes exitum aut pa-
pae ipsi et iuris eius et aliorum
qui opera sic erogata fecerunt
que deus non compungit ab eis hec
anima in salus posita sunt scriptura
clavium ut erogent in dignitatibus
sicut nos ecclesiam petrum paulum et
alios in terra probos hii sunt
thesauri meritorum repositi apud
deum in indulgentia non quod sit
vi clavium et ideo magis vi re-
quirit scilicet duo compte dantis scilicet ut
missus quia aliter compensatione cla-
vium non habet nisi sit reservatus
thesaurum clavium dispensare ecclesia
inducat recognitum et ideo ut cum
haec que non est alia nisi quamvis
peccatis ut eiusdem est quamvis utilitas
aliter cum instificabitur cum principibus
in spiritu vero eternaliter cum sunt compte
suscipientis primum est ut contritus cu-
rius posita existendi et peccatum di-
mittendi quia sine contritione peccatorum
non est in indulgentia haec aut est
fides quia hoc potest facere claves
ecclesiae quia omnia possibilia sunt
credenti ait xi° domino est ut sit

cum corpus cum aliis compatitur habunda-
ntia spiritualibus sua in opera debi-
supplere et cum ut sibi dimittat
ab aliis qui passi sunt et propriae
penitentiam pro recompensatione cum si non
fecerit se inebriavit capitis
non affluit ei habundantia spiritus
qui causat in indulgentia exitum
et ultimum et compluditur posse suo
ea per amicis prout venerabiliter dat in dul-
gentia. In isto autem est ut dicens qua
surgeti et ceterum dicens in per dicens
de hiis in indulgentiis dicit dominus petro
xiii° non dico tibi petre dimittere
de septies sed et in quibusdam septies
cadit et resurgit quando quia dominus
supponit manus sua quamvis cum
piissimi dominum et in indulgentia et et
leonem ubi quod domini in persona
ipsa hiis autem concepit cantibus credo
in tota pena confiteor in indulgentia potest
nisi per hoc quod compungit ea non ut uti-
litatis in indulgentiae. Et compacto
veniam mortuorum. Hic articulo
ponitur in symbolo apostolorum. Iudicis ita
deus, sed carnis veniam dicit sed ibi
ezechielis xxxvii°. Hec dicit dominus
deus ecce educam vos in terram
israel et scietis quia ego dominus cum ap-
peruero sepulcra vestra et deduxero
vos de sepulcris vestris id est cumulis
vestris operibus malis et debitis penis quibus
in nobis et in aspice. Et iam cum hoc
articulo concluditur error saduceorum et
manicheorum et aliorum hereticorum qui
dicunt vitam non esse eternam veniam
mortuorum. Preter ea que supra po-
sita sunt dicitur ad considerandum sunt
primo scilicet quod resurget in nobis et
aut resurget dicit augustinus vitas qua-
ntum est quod de nostris homines in die veniunt
apparebit sicut dicit Job xix capitulo
scio quod redemptor meus vivit et in

no rem. Et nisi 2us alius. Ex hoc
patet quod caro pellis ossa et alia me-
bra resurgent. Item et de hiis Luce xxi°.
Capilli capitis vestri omnes numerati sunt
et non tamen ibi omnes capilli et
unguibus omnibus quos habuimus re-
surrecturi sumus. Sed tamen ibi erit
de capillis quantum erit decori cor-
poris ut laudetur dei sapientia et decorum
pro dicitur hominem et erunt ibi ut dicit
Augustinus de civitate dei membra genita-
lia et similia non que libidinem
moveret sed ad laudem sapientis
artificis cooperantur. Et sciendum est
illud quod errans non ultra modum
aut deformatur et quod mors portatur
pars ut non defficiens de vili quan-
titate abstulit totum solercia summi
artificis resarcietur. Hoc est quod dicit
Job xiiii°. Lignum habet spem si preci-
sum fuerit rursum virescit et rami
eius pullulant. Mortalitas lignum
et homo spem habet virtus veritatis
per mortem rami sunt membra corporis
in virtute pullulantia et in vigore
vite non valentis deficere resurg-
ent. Ermineus aut marabus est
vitas [illegible] nature supplicia depo-
nens et minus sufficientis supplens
in terra aque odor et virtus spira-
mentum de quo germinat in caput
et coma facit tegumenti carnalis
quod plus est plenitudinem. Hoc est ut si
resurget tam bonus quam malus
[illegible] quali resurget de hoc dicitur
est supra quod in momento in ictu
oculi in novissima tuba. Et hoc tamen
additur forte [illegible] et resur-
gent mortui iusticia et summa creatum
res corpora [illegible] iusticia promi-
ssionis qua promisit deus ut dicit
ysaye xxvi°. Vivent mortui tui domine
et interfecti mei resurgent. Et iusticia
retributionis quia aliter in iuste
agitur cum corpore tam bonus tam
malis. Et cum corpus operatum
est anima et bona et mala iustum est ut cor-
pus cum ipsa premietur vel puniatur. Primo
ad Cor. xv. Omnes mortui non
resurgent in cuius vana est fides
nostra et si tantum in hac vita sperantes
sumus omnibus hominibus. Et sicut
ipse dicit Johannes xi°. Qui credit
in me etiam si mortuus fuerit
vivet. Christus enim suscitavit mor-
tuos quia et mortuus est ut etiam
a morte sui posset suscitare. Et cum
quali corpore [illegible] venietur hoc
et qualis resurget et bonum quidem
resurget corpore impassibiles
luminosi agiles spirituales et subtiles.
Ad corpora sanctorum etiam lucida sana [illegible]
mens cognoscendo dotatum [illegible]
ando [illegible] potita voluptatis
plena sed absque pati est subtile
tunc clarum corpus pacies [illegible]
[illegible] sanctorum tam ma-
gna est quod non potest mensurari tam
copiosa multa quod non potest numerari
tam copiosa quod non potest finiri tam
preciosa quod non potest estimari. Unde
Augustinus quod deus promittit diligentibus
se fide non capitur spe non attingi-
tur caritate non comprehenditur desi-
deria et vota transcendit. Ideo de ista
gloria sic loquitur Augustinus. O vita
vitalis dulcis et amabilis et semper
memorabilis ubi summa securitas secura
tranquillitas tranquilla iocunditas
iocunda felicitas felix eternitas
eterna beatitudo et beata sine fine
visio atque laudatio eius deus de
corporis vero qualitatibus corporis
etiam dicit apostolus prima Cor. xv°.
Et est sciendum quod tria sunt que
accumulant lumine primum est splen-
dor qualitatis [illegible] [illegible]
[illegible] et nitium corporis et
est materia glorificata adeo quod
cum in [illegible] gladius in tepla

corporum nostrorum ut dicitur ante vidit Ezechiel xxxvii. Et tunc corpus nostrum animale erit. Ecclesia autem dicit quod habebunt corpora mortalia vera quia sicut moriuntur ut iniqua per mortem et passibilia cruciata magnis cruciatibus habebunt enim corpora obscura et terrena ut dicit Augustinus [illegible] facies eorum [illegible] erit ut nigredo [illegible] habebunt et corpora [illegible] sunt [illegible] peccatores [illegible] in terra terrena [illegible]. Aliis vero voluntatibus ad [illegible] habebunt [illegible] grossa et spissa [illegible] in profundo terre [illegible] resurgent [illegible] ad quod resurgent [illegible] ut [illegible] in [illegible] duplicia [illegible] in [illegible] et corpore [illegible].

Et vitam eternam. [illegible] articulus in symbolo apostolorum scilicet et vitam eternam. Amen. De quo scribit Daniel xii. Et in tempore illo salvabitur populus tuus omnis qui inventus fuerit scriptus in libro vite. Et multi de hiis qui dormiunt in terre pulvere evigilabunt alii in vitam eternam et alii in obprobrium ut videant semper. Et hoc articulo concludit [illegible] sicut dicit Augustinus [illegible] libro de civitate dei [illegible] ad [illegible] in [illegible] fidelibus autem dicit hec ad [illegible] quod

sit vita eterna quam expectamus. Vita eterna est ut dicit dominus Johannis xvii. Ut cognoscant te solum deum verum et quem misisti Ihesum Christum. Et est hec sententia quod vita eterna est cognitio patris qui solus est verus deus et cognitio Ihesu Christi missi. Cum autem sit una vita trium personarum scilicet patris et filii et spiritus sancti non sit cognosci patrem quod ipse est unus solus verus deus nisi cognoscatur et filius et spiritus sanctus eo quod una sit vita trium et una trium deitas. Eterne autem [illegible] cognitio in [illegible] incarnacionis cognitio autem [illegible] in [illegible] et cognitio [illegible] incarnacionis est vita eterna [illegible] auctoritatis et intelligenda [illegible] quod [illegible] scilicet cognitio [illegible] deitatis [illegible] affectum per amorem et gaudium. Et est cognitio vitalis que [illegible] intellectum per visionem facie ad faciem. Et cognitio incarnacionis que [illegible] [illegible] cognitio [illegible] impius ne videat gloriam dei. [illegible] prima Cor. xiii. Nunc cognosco ex parte tunc autem cognoscam sicut et cognitus sum. Iste due visiones [illegible] et beatam faciunt [illegible] apocalipsis xxii. [illegible] videndum [illegible] qui [illegible] ad vitam eternam. [illegible] autem [illegible] sunt [illegible] qui sunt [illegible] quod mors appropinquans [illegible]

regno celestis 2m est lignum vite et
est lignum vite quia est deus qui
et in solacio dulcissime bonitatis
et sanitatis eius 3um est aqua sapie-
ncie hec est aqua de qua dicitur eccli xv
aqua sapiencie salutaris potavit eum
Item et vide qui bibit ex hac aqua
non sitiet in eternum Joh iiii Remansit ergo
tamen in nobis stimulacio vite primum
est cognicio et vita perpetua et hec est
deus qui est et erit eterna in nobis 2m
est elongacio et ca mortis hec est
libertas arbitrii non solum a peccato sed
etiam ne deceptus possit eo quod sem-
ulus ad mortem vergens peccatum est ut
dicit apostolus 3m est confirmacio bo-
norum vel ut in beatitudine et hec
dicit statum omnium bonorum congregacione
perfectum in quo tamen perfectissima
beatorum non deest quod est desola-
cionem vite iam sunt tres fontes
vite est primum si nobis signatur per fon-
tem paradisi qui ascendebat de
terra id est de terreno corde nostro
sed tunc glorificatur irrigans uni-
versam terram nostram temptacionem ne alicubi
se ingerat mortis in cursus
2m est libertas ut deum et 3m est
confirmacio et perfecta in nobis omnis
boni ita quod omnia nobis aptata
succedunt absit autem ut in illa
omnium bonorum aggregacio deficiat
vite eternitas eo quia sit vere vite
felicitas felicitas autem est perfecta
anime 2m vitam perfectam Et eterni-
tatis est in desiderabilis vite possessio
data sunt ad quam nos perducat
amator et consummator fidei ihesus xpistus
cum quo patre et spiritu sancto est deus bene-
dictus per infinita secula seculorum amen
orata quia 2m Joh iiii orat in omni-

licet pietates prima est quia
saluberrime auditum 2m quia ipse fili-
us dei ipsos apostolos docuit sic
in quoniam quia sic orabitis
pater noster qui es in celis 2m ut
filius dei glorificatur quia ex una
gaudet et est exemplum naturale
3a proprietas est quia quia cito
perficitur statim ab angelis recipi-
tur in signum et de Christus ex in de
thobia ubi dicitur quando cum orabas
4a proprietas est quia in tempta-
cionibus iuvat ex salvatoris
ubi orate ne intretis in tem-
tacionem Item Job quando ab oracione
vadit in temptacionem cadit 5a pro-
prietas quia licet peccatoribus veniam
impetrare ex de david cum cum
homicidium perpetrasset et adulterium
statim post oracionem facit sibi in-
dulgencia 6a proprietas quia
vitam prolongat ex de ezechia
vel Sexta quia in vincibile
vincit ex de deo qui dixit
ad moysem dimitte me ut irascar
contra furor meus et hec de iudeis
quia adoraverunt vitulum et moyses
per orationem vincit Septima proprietas quia
fugat demonem ex de demone lu-
naci quod quidem Jeiunium et ora-
cione eicitur et hec per oraciones suas
Octava proprietas est quia infirmitatem
curat ex de apostolis qui per orationes corpo-
rales curavit Nona proprietas est quia
naturam mutat ex de iosue per cuius
preces sol et luna steterunt donec
finiret bellum suum contra inimicos
suos Et sol stetit ut vinceret inimicos
suos suos etc

Dominus vobiscum Et cum spiritu tuo

Initium sancti evangelii secundum matheum Gloria tibi domine

Liber generationis ihesu christi filii david filii abraham

Abraham genuit ysaac Ysaac autem genuit iacob Iacob autem

genuit iudam et fratres eius Iudas autem genuit phares et zaram de thamar

Phares autem genuit esrom Esrom autem genuit aram Aram autem

genuit aminadab Aminadab autem genuit naason Naason autem

genuit salmon Salmon autem genuit booz de raab Booz aut

genuit obeth ex ruth Obeth autem genuit yesse Jesse autem genuit david

regem David autem rex genuit salamonem ex ea que fuit urie Salo

lamon autem genuit roboam Roboam autem genuit abyam

Abyas autem genuit azam Azam autem genuit iosaphath Josaphath

autem genuit iozam Jozam autem genuit oziam Ozias autem genuit ioatham

Joatham autem genuit athaz Athaz autem genuit ezechiam Ezechias

autem genuit manassen Manasses autem genuit ammon Ammon

autem genuit iechoniam et fratres eius in transmigratione babilonis

Et post transmigrationem babilonis iechonias genuit salathiel

Salathiel autem genuit zorobabel Zorobabel autem genuit abiud

Abiud autem genuit eliachim Eliachim autem genuit azor Azor

autem genuit sadoch Sadoch autem genuit achim Achim autem genuit eliud

Eliud autem genuit eleazar Eleazar autem genuit mathan Mathan

autem genuit iacob Jacob autem genuit ioseph virum marie

De qua natus est ihesus qui vocatur christus

T[illegible] cu aut venisset [illegible] eph ad
ecclia in facie ea septe
aut plus [illegible] q̃ venir
a Jacobo in quibus ad
at venisset [illegible] pertractabatur
[illegible] se [illegible] cas que
cipiat [illegible] et [illegible]
[illegible] rem iudic. Ita
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] videsset quod [illegible]
vert ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] quo [illegible]

[illegible] f. 24

[illegible] pangis [illegible] caret [illegible] pango in preterito
[illegible] pepigi [illegible] pango pro [illegible]
[illegible] in preterito pactus [illegible]
[illegible] pro impellere [illegible]
[illegible] pepigi [illegible] pactum
[illegible] pango [illegible]
[illegible] et impactum [illegible]
[illegible] impactus [illegible]
[illegible] pango dicit [illegible]
[illegible] pactum [illegible]
[illegible] pepigi [illegible]

T[illegible] ait [illegible]
[illegible] facit [illegible]
ait [illegible] quo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ps pa[illegible] ~ carta pagua [illegible]
[illegible] [illegible] pa[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pa[illegible] [illegible]
[illegible] y [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
pa[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pa[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

dignacionē ⁊ iram ⁊ tribulacionē
ssionē p angelos malos; Viam fec
it sue. pepcit a morte anima
eoꝝ ⁊ iumenta eoꝝ in morte cōclu
percussit omne primogenitum ī
gypto. primicias omnis laboris eoꝝ
naculis cham; Et abstulit sicut
in suum · pgit eos tamquā
in deserto; Et deduxit eos in spe
uerunt · ⁊ inimicos eoꝝ opuit ma
induxit eos in montē sanctificaci
montē quem aquisiuit dextera
Et eiecit a facie eoꝝ gentes · ⁊ sor
terram · in funiculo distri
; Et habitare fecit in taber
eoꝝ · trib' isrl; Et temptauerunt
auerunt dnm excelsum · ⁊ testi
nō custodierunt; Et auerterunt
uauerunt pactum quē admodū
eoꝝ cōuersi sunt ī arcum prauū;
citauerunt eum ī collib' suis · ⁊ ī
suis ad emulacionē eum pvo